

L A

ARMONIA DEL PARNAS,

MES NVMEROSA

EN LAS POESIAS VARIAS

DEL ATLANT DEL CEL POETIC,

LO D^R. VICENT GARCIA,

RECTOR DE LA PARROQVIAL

DE SANTA MARIA

DE VALLFOGONA.

Recopiladas, y emendadas per dos Ingenis

DE LA MOLT ILLVSTRE

ACAT MIA DELS DESCONFITS

ERIGIDA

EN LA EXELENTISSIMA CIVTAT

DE BARCELONA.

S E D E D I C A

A LA MATEIXA ACADEMIA,

PER MEDI DELS RASGOS DE LA PLOMA

DEL RECTOR DE BELLESGUART.

AB LICENCIA, Y PRIVILEGI.

BARCELONA: Per RAFAEL FIGVERÓ, Any 1700.
se ven en Casa Joan Veguer Llibreter, á la Plaza Nova.

7680

A L A
 ESTVDIOSA , SABIA , ILLVSTRE
A C A D E M I A,
 SE ACREDITA AB LO NOM
 D E
ESCOLA DELS DESCONFIATS,
 FVNDAMENTADA
 EN LA EXCELENTISSIMA CIVTAT
 DE BARCELONA.

DONA VA gracias al piadós Cel , aquell celebrat Gentil , de tres Beneficis , ab que de la Benignitat de la Soberana Providencia se trovaba afavorit : De haverlo criat Atheniense , y no Barbaro ; inclinát á Filosofof , segregantlo de Rustic ; y formát Home (suposantli Cap) y no Dona ; per constarli , que regularment , tota Dona es cara.

Quant mes á nostre Déu Immortal , Trino en Personas , y hu en Essencia , devém tributar agraïments los

que, à favor de sa Superabundant Beneficiencia, y provida Singularitat, nos trobàm beneficiats, per haberse lig-nat afavorirnos (suposats com á primers, sempre, 'os dons de sa Divina Gracia) ab los de la mes benigna, y agraciada Naturalesa, formantnos Homens; peraqu-com á tals, tingim Cap, y acusem à nostras opera-cions las obligaciones de tals als empleos del gloriós Ge-ni, y del Ingeni, en materias del millor gust, sempre officiosos, vnic medi, pera separarnos dels Rustics In-cults; ab que mereixerem la fortuna de entesos, y no incorrerem en la desgraciada de Barbaros, si erudits de noticias nos disposám pera fer en totas Sciencias provectes, conduintnos suaument, ab previas disposi-cions capaces à est fi; pues nats en la Athenas Occiden-tal, Cathalunya, primera Espanya, com ab tants mo-numents, ben authentics de la Antiquetat, en Historias, y Padrons antics està esta veritat ben fundamentada.

Vingué Tubal à poblar nostra Cathalunya; y pera tant empleo molt fill de vn home Ja-fet, trobant à be-neficis del Clim del Cel, y à fertils disposicions del Llum de la Terra, no las Montanyas nuas, si com las faldas ben vestidas, los Prats amenos, los Colls frondosos, los Valls frescos à beneficis de sas moltas Fonts, com de qualitats raras, los Rius no estranys, ni escassos à fecundar las Riberas, com ni los Estanys, Rius, Mar, Gorcs esterils de tota Pesca, ja que doliors glopeja, ja que amarguras escup, competintse fecun-das ayguas ab la terra, que de totas erias de Llanas,

Pels

Pels, Serdas, y tota reptil, com voladora Cassa, Vegas, Valls, Sots, Florestas, y Montanyas de tota varietat gustosa, abundant produueix, fecunda cria.

Doná nostrom primer Poblador tot treball à la cultura, y ab sos fills inquirint en las entranyas de la Terra, no sols lo metall de sa primera aplicació; si ab ella procuraren desmontar altres metalls, que de varias estimacions lo Vast Pirineu cria, com preciosas pedras en colors, y brillants varias, raras parts dels menors colls de aquella agigantada Cordillera.

No menos gananciosos en tal fatiga, que en la de consegüir dilatadas successions; y en ellas, la felicitat de logratse parts tant de part de tots gloriosos empleos, axi en Armas, com en Lletres: pollagueras dos, sobre las quals assentan, giran, tant lo Politic, com lo Militar, lo valor y lo saber tota la mole grave (y no pesada) de son increment, y augment, pera adquirir, y conservar vn estat, ja en aduersas, ja en prosperas fortunas.

Haverhi hagüt, desde sos principis, en nostra Patria gloriosos Guerrers Atletas, que oposantse als Romans pera conservar sa llibertat la disputaran ab tota intrepides, ho assegura vn Scipió, que trobà emulos de sos triumphos vn Mandonio, y vn Indibile, en aquellas infancias del valor Cathalà, que callarè, per modestia, las de sa Iuventut, la qual may confessaré caduca, ni caducada.

Esser estada, y esser vuy florida Patria de bonas Lletres

tras

tras nostra antiga Septimania (Regió de set partidas, vuy Cathalunya) consta als lligits en tant Escriptor Antic, condecora á nostra Nació. No anomenaré alguns, per no omitir als demés, que fer de tots Cathalogo, fora contarli atomos al Sol, al Mar arenas.

Son estats infinits en tota Literatura los Genis, é l'genis, floriren de nostra Nació, y no menos en aquella cultura Ioliu (per antonomasia dita, de bonas Lletres) per mes humanas creuré; y sens citar Antics, sols los que en la Centuria Passada teniam ben coneguts, y observats son de tota primera linea en los fondos del apreci, que canors Plectres de totas las Riberas de Cathalunya no hi ha hagut Eco vehi nols haja celebrats Cygnes, ni Aura boladora deixât de susurrar sos credits en las Regions vehinas, y mes distants; si be (ó! dolor) faltannos sos escrits al public, diré la causa.

Llastimavas á vn Filósof vn Critic de Censura de haverhi tants pocs homens de capacitat de noticias, y prendas en lo Mon; y acallal' lo Savi dient: No faltavan homens de capacitat, noticias, y prendas en ell; si faltava capacitat, noticias, y prendas pera son coneixement; porque sols vn gran Iudici pot difinir á altre igual, que vn gran fondo es la maneta, ab que las agenas prendas se senyalan.

Pero jo discorro, per tenir ben fondat lo Geni de mos Nacionals, que nostra Desconfiança, motivada del gran Cathalá esperit (que per mes obre, li apar es poc quant obra) ha ocasionat, tant en Lletres, com en Ar-

mas,

mas, las pocas noticias se tenan dels Heroes de la Nació: En Armas ho assegura, lo que respongueren nostres Avis al Escriptor demaná li fossen comunicats los Cathalans Arxius: *Que hi trobaria poca cosa; porque sols abelavan los Cathalans obrar accions gloriosas, pera que los Estranys tinguessen, que escriurer: respolta, no alabo, pero de ella inferesc, que son detingut natural pugna ab son altiu esperit, y esser la raho genuina de no trobarse mes noticias tant en Llettras, com en Armas, ja dels Antics, ja dels Moderns, la propria desconfiansa.*

Pero (ò! bon Deu) quant en nostres dias devém al Piadòs Cel, ú al Numen inspirà las gloriosas Desconfianças; puix si vna desconfiansa de nostron encogit natural ha permès al ingràt temps, que ab la pala del olvid cubris lo obrar heroic de nostres grans Heroes, y à sos escrits, vuy vna Virtuosa, Sabia, Noble, Academia dels Desconfiats, erigida á sollicitut de la meş florida, ben aplicada Iuventut de tots Estats, se aplica Laboriosa à descubrir entre Piràmides, Colosos, ó Mausoleos decayguts á la incuria, aquells Esperits Gegants no pogueren trabucar las Parcas, com ni las cultas activitats refredar las cendres.

Imitant, creuré, al gran Silio Italic del qual se escriu, acudia al Sepulcre del celebràt Virgili, peraque li inspirás Nèmen, à sos numeros, y nova energia à sa gran viveça.

Y en esta officiosa aplicació, inquirint varios escrits de diferents Poetas Cathalans (me consta floriran en las passa-

passadas Centurias) tingueran fortuna de topar ab las obras tant decantadas de aquell inimitable Ingeni , gloria de nostron Idioma , clarissim , y mes propi Idiomatista de las Cathalanas veus , aquell gran Cathalá , may ben celebrát fill de la Fidelissima , y Exemplar Ciutat de Tortosa lo Dr. Vicent Garcia , dic part de ella , nó totas del raro Ingeni del ben conegut Rector de Vallfogona.

Trobat Thesor tant preciós , per las veus , y per lo escrit , mes contents , y ab rahó (los que si aplicaren) de tal ventura , que de la que tingueran los Pescadors del Egeo , trobada aquella prenda , se digué Tripode , consultaran al Oraculo de la Discreció (com aquells al de Apolo) à qui havent resolt traurer tals Obras à llum las dedicarian ? y dictantlos certa locució interior que á tal , ó à qual dels Academies Barcelonesos , per brillar , ab tot refalt , en cada hu de sos Individuos , vna , que altra mes preciosa rara singular , del mes secundo Ingeni , ben circunstanciada prenda.

Pero , tement prudencials , que de vna ma , anant á altra , en circulo sempre judiciós , no successís , que ninguna de aquellas grans Capacitats , las admetessan baix son Amparo , per sa jurada prudent Desconfiança , resolgueran se dedicás lo Llibre de diras , Obras á la vniversalitat Entesa de tant advertit , modest Museo ; discorrent , que si lo Tripode pará en Delfos , ahont sentada sobre tal Cathedra , la Phytomisa profetia discrecions,

Y

5

y prudencials Vaticinis: No menos tanta Academia, consultadas las Obras de tant gran Ingeni inspiraria novas gracias, y agudezas, á la agudeza, y á la Gracia de tals Alumnos de Minerva la Gracia idemificada en lo Nom del Gran Garcia.

Y per escusarse de proprias Glorias se valgueran de la insuficiencia de vna inferior Literatura, y Talents, formàs la Dedicatoria: Fou gust de Gran Senyor, que entre la brunyida plata, dorats vasos, cristalls transparents del aparador de son esplendit cubert, tal vegada li brinda lo gust brindar en vn vidra ordinari, ó en vn bucaro de basta Simmetria: Dona vna mosqueta en vna linda cara, vn no se que de reparo al qui de la cara las perfeccions admira: en lo Iardi mes culto, y mes ben curat del alinyo vna flor del camp, se té per gracia: en la nit mes clara de brillants Estelas vna exhalacio comuna fa joc entre las llums; com vna petita lluerneta, rara llum, ab alas, entre las celestes llums de llums fa massonaria.

Y com las insinuacions dels Superiors, y Mestres tingan forsa de mandatos, no escusi lo empleo si pero escuso ab tal orde ma inutilitat, y dic desitjant cumplir, afecto lo estil en est paper, ni Laconic, ni Affiatic, ni vulgar, ni, estrany, las veus proprias significativas, y mes vsadas en nostra edat, per tenir de vsarlas tals en los majors ensenyança; y tinc per cert, que la llengua Cathalana (à be, que tant dejectada per qui ni la vsa, ni la enten, ensenyant las demès en Catha-

b

Junya

lunya) si vestida altall, y fortuna ha tingut la Castellana en tants Oficials la han escotada, de vna centuria a esta part, no li deuria cosa.

Y crec, ni menos li deu vuy; pues es la llengua Cathalana, propria Espanyola llengua, y no tan arisca, com la antigua Castellana, y en centurias atrás no menos estesa; puix per nostras gloriosas Conquistas passá á las Islas del vehi Mar, com tambe á altras Islas, y de ellas á las del Egeo, y á la difusa Affia esplayantse per nostron continent, desde Murcia, á Narbona, y encara, de esta, se conserva vna Població dita Barceloneta, y en Napols (vasta Ciutat, val per Provincia) lo Carrer, y Portal de Barcelona guanyaren los Cathalans, y en temps dels gloriosos Serenissims Comtes de Barcelona, Reys de Aragò era la llengua de la Cort, y en las Poëcias de aquellas edats Beatas diras las Trobas: *Lo Gay saber*, que significa alegre, jocós, y grat als mes melindrosos oïdos.

En esta, puix, llengua Cathalana, per nativa, y mes de son apèci escrigué las Poëcias nostron Author, y merequé ab ellas tot aplauso dels propis, y dels estranys, si be no las imprimí, ó per lo natural Geni desconfiàt de nostre País ó per los impulsos de sa modestia, privant á sos conterraneos de sa gala, y conceptes (que pera segregarlos de la emulació dels Estranys, ó de alguna nota cicrupolosa dels propis) deu alabar se, als que han recullit las obras, la expurgació han fet de algunas Rimas, Glosas, y Sonetos: y mes deu alabar se lo

lo acert de qui dedica la Obra á tal Amparo , y Patrocinio , elegint Turelar de escrits tant heroics à vna tanta acreditada Academia , com la dels Desconfiats , fundada de felicitats fecundas , y de fecunditats felices en la Excelentissima Ciutat de Barcelona.

Gófat , puix , ó sempre Culta , Discreta , Laboriosa Oficina de las Lletres , y las Armas , Taller ric , ó Pedrera preciosa en la qual se puleixan las prendas del animo immortal , de la qual se desprenan , y forman Estatuas á la Immortalitat , y estudia cuydadosa en la Idea exemplar de tant Numen los exemplars , sens exemplar de las mes estudiosas , heroicas fatigas. En las ricas minas de la Enciclopedia noticiosa de Garcia descubrirás quilars , y fondos á tots garrits , jocosos assumptos ; á tos graves controvertits problemas ; lo Historiador no trobará menos lo mes curios de la antiguitat ; trobant , ó distribuint á sa imitació las noticias ; lo Cosmografo , ab todas las especies , lo especific de Terrenos , Mars , Islas , Rius , Fons , Nacions , y Climas ; lo Especulador del Cel , Astros , Planetas , Meteoros , en cintas , ó Zonas de la Celeste Esfera ; lo devot tota penitencia tant ben expresada , com sentida ; lo Diverterit Iovial , Llepols melosos (no profans estils) pera pegarse de decents carinyos. si tens lo Geni Juvenal , ó acre Academic , aqui trobarás quant desitjar sapias pera la Satira ; si Marcialista lo humor lo ben salpimentat de tota picadura ; si Teatral , pot ensenyarte per antithesim barbaras sentencias , barbaras virtuts en la mes

Christiana Barbara; y si , ó Academista estudiós al Heroic te inclinas , ó al maliciós te trabucas , trobarás en Garceni altre Oven , y altre Virgili, Garceni en tots , y tots en Garceni pera glorias Cathalanas , y pera tos gloriosos desempnyos , lo Non plus de tota doctrina , y vltim Meta de lo major elegancia.

Y Gófat ; no menos , Amada Academia mia , ab lo blasó de Desconfiada , propri de la modestia del nacional Geni , y del Ingeni altiu de nostra Nació sempre propri , y mes quant mes de prendas acabalada , tenint vuy lo ric cabal de las obras de Vallfogona , lo qual merita-ment implora ton Patrocini , y ab singular circunstancia se val de tant amparo tant Author , per trobar-te amparada del Empori de las gracias la sempre nostra adorada Verge Cathalana de Monferrat; pues si en la edat Iuliu del Gran Vallfogona , quant Garceni , alguns conceptes Cavalls Bernats se despregueran , ó desgavellaren de aquell promontori de Erudicions , ocasionats de Fantasmas impresionadas , ó de Guilleumas fantasias , vapors exalats de alguna Cova endiablada , tingan venia entre los entesos , considerantlo quant Reverent Dr. Vicent Garcia , victorios de aquells Vestigles , aterrit dins la Cova de Fragari , portant à Collbató de son ben sentit , y expressiu desengany á vosstras Aras , Soberana Maria , las taulas de sos Naufragis , y de son claudicat natural las votadas muletas , perdonaulo , Senyor , y conservau baix vostre amparo pera vosstras Glorias la major Gloria , humanista , y humana en la present edat de nostra Nació , en la Desconfiada

fiada Academia, á vos Senyora, y à la Academia suplico
humil miteu mon afecta, y rendiment ab tot pro-
pici, com piados Bellaiguart.

*Pera que ab tant benigna mirada
De la qual indigne so
Califique lo blasó
Me denomina de Bonaventura*

*En Elogi de la Culti, y Erudita Academia dels Des-
confiats de Barcelona, escriguè lo Reçtor de Belles-
guart lo present*

SONETO.

Prova la primavera la esperança,
De ella fia lo Abril en sas verduras;
Prova lo Cel benigne, ab sas llums puras,
Del Mar ja la inquietut, ja la bonança.
Prova dels Equinoccis la Balança
Del Fret, y del calor varias mesuras;
Y provan fins de Amor las conjecturas,
O, be fiant, ó be ab Desconfiança.
De la Bezoàr, y de la Trompa armada
Del Vnicorn se prova à la experiència
Del mes actiu verí, remey al dany.
Y provas, vuy, al toc del Alma Sciencia,
En la Noble Academia Desconfiada,
De tot Geni estudiós lo major guany.

Alabans

*Alabant la Heroica Estudiosa Fatiga dels Acadèmics
Desconfiats de Barcelona, escrigué lo Rector de
Bellestuart lo present*

SONETO.

L As alegres Catifas de la Xina,
La rica de Milà Tela passada,
Del Potosí la Vena mes picada,
Y del Ofir tota opilada Mina.

De Ormùs ja lo Rubí, mes Pedra fina;
Del Sur la Perla en son tamany preciada,
Riquesa en cifra (may fou ben restada
Del Interés Mars vaga, Clims camina.)

Procure, qui ser Ric, ó Avar procura,
Ab tot gust (que jo Ansia dic se diga)
Que no li envejarè son Torpe Geni:

Si Nobla interessat la rica Usura,
Envejo al Estudiós, lo temps fatiga,
Pera adquirir Theòrs nous al Ingeni.

Alas

*A las Obras del elegant Cathalà Doctor Vicent Garcia,
Rektor, ben celebrat, de Vallfogona, Impresas á dili-
gencias de alguns de la sempre ben aplicada, com
Culta, Discreta Academia de Barcelona, denom-
nada dels Desconfiats, al acert de dedicar
ditas Obras á la mateixa Academia,
escriguè lo Rektor de Bellesguart.*

SONETO.

Per quanta Gracia en si diu, grata sia
La Musa, en proprias veus, mes agraciada;
Vuy per son credit nou, á las Nou dada,
Parlant ab Cathalana parlaria.
De qui los rics quilats en quants avia;
Si ben provats als tocs de la alborada,
Ab lo actiu foc de ben concepuada
Acrisolà en son pit, lo gran Garcia.
Que si Valls fogueja, Garçó, Garceni,
De tot son feny lo Mon dono fiança;
Plorà als fums de aquell foc tot jova engany,
Fent de errors corregits son crescut guany,
Com ho es pulir las prendas del Ingeni
En lo Taller de la Desconfiança.

DIS-

DISCULPA LO RECTOR DE BELLESGUARD HAVERSE
donat a la Empresa las Obras del Rector de Valljogona,
contra la censura dels escrupulosos Lectors.

DECIMAS.

L As Obras del Gran Garcia
 Ixan de la premsa, y fum,
 A fer dels Ingenis llum
 Per sa gala, y Energia:
 Qui culpa la fantasia
 De hu, ò altre assumpto tal qual,
 No fa comprensió cabal
 Del que Garcia escrigué;
 Ni del que vn Dante digué:
Sab del be, qui sab del mal.

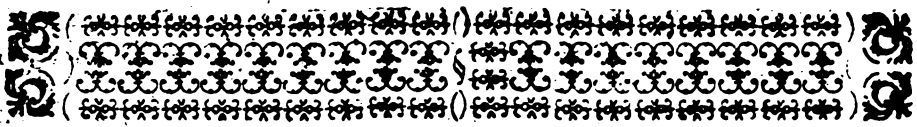
Qui recele, escrupulós,
 Llegir sos Iulius Escrits,
 Cebes en los Erudits
 Y arrime tot lo Iocós:
 Molt perdrà del mes melós
 De aquellá Musa lampreada;
 Que si del dols peca en fada,
 En lo Gtave, y Elegant,
 Te Sal, y Gracia picant
 Als picants de ben Salada.

La Pithagorica T,
 Moral Cifra celebrada,
 Ha Garcia decifrada
 En quant escrigué ladi:
 Lo Mal en breu resumí,
 En lo Bo se dilatá,
 Ab que ensenyança donà
 De cenyirse en lo indiscret,
 Y explayarse en lo perfet,
 Que es fer quant tot Savi fa.

Dirán, que dona motiu
 Lo Ioguet de sos Escrits,
 A pensaments divertits,
 Sou lluet del incentiu:
 Qui no es llepol de Perdiu
 Poc repara en la Taronja,
 Y si en ells la que mes flonja
 Se ombra de alguns fums de Amor,
 Sapia que ahont no troba humor,
 Nos, pega de humor la Esponja.

Ser be llevar la ocasió,
 La Prudencia, ho aconsella
 Y que a la Vinda, y Donzella
 Pot ser tant escrit Corcó:
 Lo mateix diria jo,
 Mes pregunto ab tota pau,
 Importa acás menos frau,
 (Per mes, quem' digan es Vs.)
 En una, y altra lo abus
 De la Comedia, y Sarau?
 Y concloure finalment,
 Que si be es Contrafacció,
 Puga menos la rahó,
 Que pot la passió violent:
 Valgas del Enteniment,
 Qui a Garcia llegirá,
 Sia del Estat voldrá,
 Viuda, Casada, ó Donzella,
 Seguint la maxima aquella,
 Diu, que: *qui es bo, bo se está.*

VIDA

VIDA

DEL D^R. VICENT GARCIA,

E S C R I T A

PER LOS RECTORS DE PITALLVGA,

Y DELS BANYS.

UE las vidas dels Homens Illustres fian los Desperta-
 dors de la Posteritat, es tant sabut, com experimentat
 Diçteri. Los triunfos de Milciades interrompen lo repos à
 Temistocles. Lo escriurerlas es oferir sacrifici à la Veritat,
 pagar lo ques' deu à la Honra, y no envejar la gloria de
 aquellas Cendras, que mantenen lo calor del foc sepul-

cràl pera la Immortalitat.

Aquesta consideració me serví de tant vehement impuls, per in-
 vestigar las millors, y mes veridicas noticias de la Vida del Doctor
 Vicent Garcia, que no perdoní diligencias, ò fatigas algunas, per
 mes, que la Dificultat me las proposas infructuosas, ó intempestivas.

Ardua fone la empreia; y que havia de fer desmayar, no sols
 à la flaqueza mia, sino tambe al brio mes alentat: Pero tot ho supè-
 ra vna afectuosa porfia, majorment quant se procuran las glorias de
 la Nació, y de la virtut de sos Individuos.

En fi, si no quedá del tot satisfet lo desitg; almenys lo exit cor-
 respougé, en molta part, à la esperansa: Y si be esta apareixia no podia
 erigirse, sino sobre vn fonament molt debil (puix vna Centuria de descuyt
 demanava, casi, altra Centuria de cuydado) ab tot, se han conseguit las
 noticias, que basten à fer vn Resumen de la Vida del Gran Garcia.

Lo Temps, que es Tirá de la memoria, triunfa fins de la mateixa
 Virtut, mentres los Caracters de la Estampa no la consignan à la
 Eternitat. Si las plomas, y pinzells no sudministran, ni cónservan los ob-
 jectes

fectes á la Fantasia, lo enteniment nostre pert lo record de aquelles Imatges, que en nostres animos deurian tenir impressions indelebles.

Pera escusar, doncs, inconvenient tant digne de ser obviat, aqui tens (Lector) las memorias de nostre Garcia; que robo á la voracitat dels anys insaciabls. Ab si tant justificat, espero, que merexeré á la imperfecció del meu estil, ó la escusa, ó la alabança: Los Marbres, y Bronzes caurán en lo alvid, sepultats de la propia Antiquitat. Nostre Poeta viurá ab vna Vida Immortal, á pesar del temps, y dels Anys.

Nasqué aquest felicissim Ingeni en la Fidelissima, Exemplar, y Asilo de las Musas la Ciutat de Tortosa; que no deu gloriarse menos ab la dita de ser lo Patrio sol de Garcia, que Mantua de Virgili; puix logra Tortosa, ab tant gran Fill, lo donar á la Nació Catalana (espectable entre totas las del Mon) vn Princep de la Poesia Lirica, y Comica.

No ha pogut averiguar-se en que any nasqué; perque lo foc de las guerres de la pasada Centuria, devorá en Tortosa, entre altrás cosas del major apreci, alguns Llibres dels Batismes, en vn dels quals estava continuat lo de nostre Garcia. Però (segons lo que ditta la conjeçtura) dono per constant, que nasqué cerca lo de 1580. ab poca diferencia de anys mes, ó menos. A esta opinió me indueix lo que de la sua edat insinua lo Poeta en la Descripció, que fa de la Tempellat, que patí lo Marqués de Almazán, Virrey de Catalunya, quant aná desde Barcelona á Tarragona. Diu, puix lo Autor, parlant de si, en metafora de la sua Musa, en la pag. 37. col. 1.

Si no es, que vols ser Pastora

Pera montar á Senyora:

(O Musa) tota la vida;

Al teu fat medra, y millora,

Vuy la Fortunat^a convida,

Benlogra tos tendres anys &c.

ahont, ab los tendres anys, no entenent-se (com no se deu entendre, perque ja Garcia era Rector de Vallfogona, com se evidencia del primer vers de aqueixa Decima) la edat Pueril, sino la Iuvenil, suposo, que la de Garcia seria á las horas de vns 26. ó poc mes.

La fortuna no condécorá la sua Casa ab la Noblesa, ó ab altres Prerrogativas de Honor, volent, quisá, que de las suas virtuts solas regonegués son esplendor, axi com lo sol, que naix de si mateix. La verdadera Noblesa consisteix no en las Imatges, ó Retratos dels Antepassats, ofuscadas ab los anys, sino en las virtuts propias. Las que enriquieren á Garcia foren tals, y tantas, que ab ellas se feu no menos respectable en las Cortes de Barcelona, y Madrit, que en la Republica dels Literats. La millor alabança naix del merit propi. Las Mitras, y Ceptres dels Progenitors, no son mes, que vns Espills, quen's fan estemorar de nosaltres mateixos.

Se infereix la humilitat de la sua Casa, del que ell mateix diu, en la pag. 129. col. 1.

Y fu

Y suposém, tot primer,
Que jo so aquell Catequista,
Que de *humil Capi-Gorrista*,
Pugí à Capellà Roquer &c.

Y en la pag. 29. col. 2

Nom' so, apenas, descuydat,
Ni comès las menors faltas,
Quant mos Fiscals, per las galdas,

La correcció m' han donada
Diuenme la veritat,
Ara m' sapia mal, ó be;
Que com la Fortunam' te
En predicament humil,
Sem' atreveix lo mes vil
A dirme lo que m' convè.

Se confirma esta opinió ab una carta, que lo Rector de Vallbona escriu á Gracia, que podrà veurer lo Curiós en los M.S.

En sa Infancia, y Puericia suposo, que deguè donar grans mostres del que havia de ser quant mes Home; perque sempre la edat tendra es profecia de la varonil. Axi ho acreditan los quotidians exemplars, ab casi infallible experiència: A vn Virgili, à vn Ovidi, y à vn Marcial entre los Llatins; à vn Gongora, à vn Solís, y à molts altres entre los Castellans, ja en los primers anys de las suas edats sel's traslluí vn elevat Esperit, y vn Ingeni prespicaç.

..... *mens ardua semper*
A puero, tenerisque etiam fulgebat in annis.

cantà Claudiano. Y sens tant altas racis no hauria pogut nostre Garcia arribar à fer Arbre tant copat, y elevat, que emparellá ab la Cima del Parnàs, y feu sombra à las Musas.

En Lleyda (Ciutat, que los Antics, nomenaren *del Sol*, per ser la mes lustrosa de las Espanyas) estudiá la Filosofia, y Teologia. Astró de Superior Magnitut havia de ser nostre Poeta: Y de hont havia de procurar sos resplandors, sino de la Ciutat del Sol, que es lo Manançial de la Llum? Floria à las horas aquella Real Vniversitat en totas las Ciencias, y Arts lliberals, ab tal eminencia entre totas las de Europa, que era innumerable lo concurs de Escolars, que acudian à tant célebre Academia, pera diciplinar-se dels Homens mes doctes, que venerava lo Mon Literari.

L.^o Ingeni es vna llnm, que no permet tenebras veinas. Tot ho illustra; y atrau los vills de la Atenció agena, per mes que estiga somnolent, ó descuydada. Entre tant concurs de Mestres, y Dexebles; de Nobles, y Plebeos; de Rics, y Pobres, no poguè ocultarse nostre Poeta, qui exprimit agudissims conceptes en los famosos Poemas, que (segons la oferta la ocasió, ó la instancia de algun Amic) componia, alcançá tel Nom, entre los mes erudits en las Lletas Humanas, y Amenas, que lo auguraren per mes admirable, que imitable.

L.^o vniversal aplauso, que adquirí en la Poetica, no distragué à

Garcia dels Estudis Majors : Ab los de la Filosofia , y Teologia es-
maltà l' Or de la Humanitat. La Poèsia requireix la cognició de to-
tas las Ciències. No es altre, que vn Do de Naturalesa, que, no cul-
tivat del Art, raras vegadas sab produir fruyts de Gloria. No te poca
semblansa ab la Pintura, Importa, que vn Poeta, que aspira à la Per-
fecció, ho sapia tot; així, com vn Pintor ho deu retratar tot, perque
imita todas las Obras de naturalesa. *Pictorem omnia necesse est scire* (diu
Cardano) *quoniam omnia imitatur.* Y Horacio, parlant del perfect Poeta,
en metafora del Cerrér, diu:

..... *argilla quidvis imitabitur vda.*

Aquestos Estudis enriquian, no retardavan las suas Composicions. Sa-
bia, ab increible felicitat, y facilitat, estudiar, y compondrer.

En breu temps se acredita Mestre entre los Condeixebles. No po-
dia encubriře l'altesa de aquell gran Esperit, que en todas las suas
Operacions buscava la eminencia, y cercava la Sòberania.

Vna, y altra las consegui ab los quotidians socorros, que de la llargue-
sa de alguns Nobles Condeixebles li subministraren las Musas. Ninguna cosa
deprimeix mes, ó postra al Animo del Estudiós, y Virtuós, que la Mendi-
catat.

*Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi.*

diguè, ab experimentada veritat, lo Príncep dels Satirics. A vn Augus-
to degué lo Mon vn Virgili, y à vn Domiciano vn Marcial.

Donat si als Estudis Majors, se li conferí (ab general congratulació)
lo Grau de Doctor en Teologia en aquella Athenas de Espanya; à la
qual (feta à cumular sempre glorias à glorias) no pogué faltar la de
haver format vn Príncep igual als Majors en lo Reyne de las Ciències.

Fonc Lleyda la millor Mare de Garcia, puix à ella degué la llet
de l' Anima, que es la Doctrina. No podia, ni devia mostrarse ingrát
à tant gran Mare, Fill, que li degué lo mes preciós, y delicat aliment,
entre las dulfuras de sos abrařos, y ternura de sos osculos. En lo pit
dels Virtuós ningun Vici te mes impossible la entrada, que la In-
gratitut, fins en los Irracionals detestable.

L' ansia de lograr vna gran ocasió, en que pogués, com en vn
Teatro (essent Espectador, y Oyent, casi vn Mon de Personas) ser
Pregoner de las glorias de Lleyda, lo tenia impacient, y fatigat. Ex-
perimentava en son gran afecte, ab quanta veritat digué Cicero en la
Oració, que feu en defensa de Plancio: *Quis est nostrum liberaliter edu-
catus, cui non Educatores, cui non Magistri sui, atque Doctores, cui non Lo-
cus ille mutus, ybi ipse alitus, atque doctus est, cum grata recordatione*

in mente versetur? Finalment, despres de casi tres lustres, la Ditxa li franqueja lo repòs, y desahogo, ab la ocasiò de haverse elegit, per Rector de aquella Real Vniversitat, Don Felip de Berga, y Alaga Logust, ab que abraçà ocasiò tant apreciable, infundi tal Numen à Garcia, en la composició de aquell may bastantment elogiàt Panegiric de la pag. 138. que se excedi à si mateix. Ni serà temeritat lo assegurar, que totes las alabanças no serán bastants, pera celebrar tant gran Obra: almenys no sabia jo elogiàrla, com mereix, sino confessant, que excedeix á tota alabança. No te altre defecte, que lo tenir fi.

Los ecos del aplauso, que conseguí, despres de recitat Poema tant admirable, ocuparen los oídos de tota Espanya, y despertaren (si es, que en algun temps dorma) la Emulació, conforme se veurá en lo discurs de la vida de nostre Poeta.

Condecoràt ab lo Grau Doctoral, volguè Garcia veurer Barcelona: Aquella, à qui Hercules coroná de Llorer, y Minerva de Olivera: Aquella, á la qual se deu l' Origen del mes vast, y ric Imperi: Aquella, à la qual, apar, que los Cels, de consentiment de la Natura: Iesa, y del Sijmo Criador han conferit tots los Bens, y totes las Ditxas, que poden caber en vna cosa mortal, y caduca: Aquella, en la qual la Virtut no tem al Vici, y la Doctrina domina à la Iguorancia: Aquella, en fi, que es la Cort, y Capital de la Provincia mes celebrada. En ella, puix, entrà Garcia, ja conegut per las ruidosas veus de la Fama.

Floria en aquella ocasiò (com sempre) Barcelona en totes las Arts, y Ciencias; y ab no poca singularitat, en la Poetica. Apenas entrà Garcia en la Ciutat, quant luego la noticia penetrà als oídos de tots los Doctes, y Nobles, que, en confusas tropas, anaren à lograr la ditxa de conexaslo, y cumplimentarlo. Son agradable aspecte, tracte apacible, y dolça conversació tiranizaren, á la primera vista, l' aspecte de tots; y son Enteniment doná molt, que admirar à las mes elevadas Inteligencias, que l' celebraren, com á vna secunda Mina, que sempre produia novas riquesas, y preciosos conceptes. La facilitat, la eloquencia, y elegancia de sos discursos se feyan mes dignas de admiració, que de alabança. Totes las suas veus formavan ecos, que resonavan las suas glorias.

May foren mes pariceras las Musas Catalanas, y Barcelonesas, que en esta ocasiò. Pareixia, que Apolo, ab las nou Germanas havian transferit lo Parnàs en Barcelona; ò que Garcia era lo Vicegerent del Deu de las Consonancias, y los demás Poetas las Musas. La competencia, y gloriosa emulació obraren portents, que tots canonizaren

inimitable lo Numer de Garcia. L'exemple de las suas carreras fone espuela als progressos dels demés Poetas:

Tunc bene fortis equus referando carcere currit,

Cum quos praterat, quosve sequatur, habet.

diguè, ab lo acostumat acert, Ovidi. Y aixi succei, ab la vinguda de Garcia, en Barcelona, en los Poetas de aquella Era, que pera escufar la ignominia de quedar atràs, procuravan la gloria del avans, si be ab lo defengany, de que los demés corrian, quant Garcia bolava.

Entre las majors alabanças, merefquè la del Agrado del Marqués de Aytona:

Principibus placuisse viris non ultima laus est.

segons cantà lo Liric. Per aqueix medi, pareixia, lo cridava la Fortuna à majors esperanças. Tota Catalunya se alegrà de que nostre Honero haguès encontrat ab Alexandro: Pero aquella Cega burladora, mal acondicionada, y que sempre mira osca als Virtuosos, y Literats, desvià (conforme se veurà) ab imponderable tirania lo premi, que, à llarc pas, se encaminava al gran Merit de nostre Poeta.

Entre tant ochpà la Sede Episcopal de Gerona aquell Modello de Prelats, Don Pedro de Moncada, Germà del Marqués de Aytona. Aquest (sabent, que Garcia volia ser Ecclesiastic) lo introdui al servey del Bisbe, ab lo empleo de Secretari. Ni en tanta ocupació tingué ociosas las Musas Garcia; ans be erigi en Gerona vna Academia, de la qual fone elegit President, y Princep, ab universalitat de vots, y aplauso de tots los Academicos. Corresponguè à tanta Honra ab vna continua assistencia, que cada dia li ajustava triunfos à la sua gloria. A aquesta Presidencia, ó Principat, apar, que atudeix en la pag. 130. col. 1. ahont, parlant de la sua Musa, diu:

Despres, que en Junta amorosa

Ab altrás Ninfas, tambe,

Gosà del tracte apacible,

Que la Ciutat ofereix.

Y poc despres:

Veuse, vn temps, tant arreada,

Que la Seda era lo menys:

En fi, tal, qual deu anar

Qualsevol Ninfa de be.

Y casi immediadament:

Ab que, alguna hora, poguè

En lloc de vna dolfa Lira,

Alegrar-se, lluny del mal,

Que ara farpida la te.

Tots los dias oferian los Poemas de Garcia nous assumptos à la Admiració. Las suas alabanças ocubavan las lleuguas, y plomas de tots los Afavorits de Apolo. Era, en fi, de Gerona la delicia. Las de las Musas no pogueren tirar-lo tot à si. Aquella gran Anima era capaç de la Universalitat de Ciencias, y Virtuts: ab estas procurà adornar-se, pera

fer.

ferse digne del mes alt Ministeri, al qual Superior vocació lo destinava. Així ho feu comprendre al Bisbe son Amo, qui, dins pocs dias, lo promoguè al Sacerdoci.

Satisfeu à tanta Dignitat, empleant sos talents, en la llegenda, y exposició dels llibres mes sagrats, ab que logrà nova cullita de aplausos en los desempenyos del Pulpit. Ho acredita be aquell Sermò, que en la Cathedral de Gerona, al Funeral del Senyor Rey Felip Tercer (de gloriosa memoria) à instancias del Bisbe, predicà en llengua Catalana. Allí se veren lluir ab igualtat en nostre Poeta la Doctrina, Eloquencia, y Pietat. Merescué tant gran acceptació aquell Sermò, que estant lo Bisbe en los vltims periodos de sa Vida, en los brassos de nostre Garcia, lo instà ab la mes eficàç ternura, quel' entregàs á la premsa. Així ho feu, y l' dedicà al Comte de Osona.

Hi ha Homens tant de totas horas, ò pera tot; que lo mateix saber (en certa manera) los es danyòs. Considerava lo Bisbe, que si donava alguna Rectoria à son Secretari, se privava de totas las delicias, y despedia de casa son descans. Ab tant interessat motiu diferia lo acomodar lo, esperant alguna Vacant piugue de las que no requireixen personal residencia: pero, com en aquell Bisbat fian pocas, sempre faltá ocafio tant desitjada. La vivacitat de Garcia penetrava las intencions mes arcanas; ab que no poguè passarli per alt la de son Amo: En vista de asò, resolgué, à solas, no descuyderse de la propria conveniencia, ni fiarla à la instabilitat de la vida del Bisbe.

A pocs dias de esta resolució vagá en lo Bisbat de Vic la Rectoria de Santa Maria de Vallfogona. Tingué noticia de aquesta Vacant lo Doctor Garcia, y despres de vna madura consilta, à la qual cridá la propria honra, y necessitat, determinà oposarse: y alcançá, ab no poca dificultat a llicencia de son Amo.

Era, à las horas, Bisbe de Vic Don Francisco Robustèr, y Sala, gran Protector de Literats. Foren quatre los Opositors, segons consta dels Registres de la Curia Ecclesiastica de Vic: Pero Garcia se aventatjà à tots ab tal exces, que no deixá que discorrer als Examinadors Sinodals, en orde à la Graduació en la Habilitació; pero si, en lo modo de celebrar tant profunda Doctrina. Assistí en los examens lo Bisbe, qui, bañada tota de alegria la sua venerable Cara, y ab la boca plena de vna modesta risa, doná yn abras à nostre Poeta, y li digué: *Que en tanta fruició, com li cabia, coxeixentlo, y podentlo premiar, sols lo contristava lo pesar de no ser proporcionat lo Premi à tant gran Merit.* Y luego (per favor especial) li feu lo *Conferimus* de la ma propria, als 28. de Decembre de 1607.

Sentí vivament lo Bisbe de Gerona perdre tal Secretari, que era lo
Polo

Polo, que sustentava la vasta màquina de las Ocupacions Episcopals; pero (aquietat lo animo) vna desinteressada consideració, y los grans serveys de Garcia, lo obligaren à conformarse ab los dictamens del Cariat.

Tant sensible perdua exprimi llagrimas dels vills de las Musas de Gerona, ab tanta copia, que no se oia cant, que no fos plorós; ni Eco, que no fos funest. Restá la Academia sens President, tingueren fi los Congressos dels Erudits, y las Musas se entregaren à la Soledat.

En la de Vallfogona se ocupava Garcia, acudint à las obligaciones de son Ofici, sens privar lo comers à las Musas (en los ratos, que devian servir al descans) tenint ab ellas suavissims colloquis, los ecos dels quals resonavan dulcissims per aquella Vall, que moltes vegadas se feyan oir per tota Catalunya, singularment per Barcelona.

Sempre l' Oci estiguè mal ab los Doctes; A estos, quant nol's ocupa la propria estudiantia elecció, los busca la necessitat agena ja peral' logro, ò ja pera guisar plats de conceptes als Enteniments de gust mes delicat. No de altra manera succeia al Gran Garcia. Las moltes Amistats (no obstant que sempre li foren infructuosas) la curiositat dels Doctes, lo capritxo de alguns presumits de Poetas, y sobre tot la dependencia de Princesps, Prelats, y Nobles, lo tingueren sempre ocupat, y (menos en los vltims anys de la sua Vida) poc permanent en Vallfogona; de que sonc increpat ab vn Romanç en forma de carta, per lo Rector de Vallbona, Ataconador de Poetas pedants en aquella Era.

Lo Bisbe de Gerona l' enviava à buscar ab molta frecuencia, sentlo detenir molts dias en aquella Ciutat, en la qual entrava sempre ab la salva de nous, y majors aplausos. Lo Arquebisbe de Tarragona, Don Ioan de Moncada, volguè, que l' associás al primer ingrés à la sua Sede; y allí lo feu detenir alguns Mesos, ocupantlo en ordenar los Actes, y Escripturas del Arxiu Archiepiscopal, en lo dors de algunas de las quals estan encara escrits, del puny del mateix Garcia, versos sentenciosos, segons lo assumpto, que li oferia la escriptura del Acte.

De orde del mateix Arquebisbe, acompanyá, tambe, en lo Embarc, fins à Tarragona, al Marqués de Almagán; de que fa llarga Descripció lo Poeta, desde la pag. 37. fins à la 44. y així mateix de la Tornada del Marqués à Barcelona, desde la pag. 44. fins à la 48.

Ab las dos subreditas Descripcions (en las quals, ab la pureza del llenguatge, y numerosa cadencia, exprimi conceptes, que per la elevació, casi los port de vista la mes lince intelligencia) acredita de tal manera l' Idioma Català en la censura de aquell gran Judici del Marqués de Almagán y de tots los Judiciosos desapassionats, que tots se feyan llengua en alabar nostra Llengua.

La gràcia de tant grans Prínceps, ab la qual se havia alçat lo Merit de Garcia, li prometian vna ditxa tal, que ja comensava à causar dolor als Vhs de la Emulació, per mes, que la modestia, y l' humor Iovial de Garcia, procuravan recatar lo vast de sos pensaments, que no se dilatavan en lo Camp de vanas Esperanças, quant era evident, que lo Marquès de Almazán, y lo Arquebisbe de Tarragona podian molt, y no amavan menós als Homens eminentes en Ciències, y Virtuts. Pero la Fortuna sempre constant en sa inconstància, ayguá prest las Esperanças de Garcia, ab la ausència del Marquès de Almazán (destinat Embaixador en Roma) y la mort del Arquebisbe Monçada, ab lo qual restá sepultada la Ditxa de nostre Poeta.

A colp tant sensible sols podia resistir la mateixa Insensibilitat, ò la mes desenganyada Moderació: Aquella no podia caber en la humanitat de Garcia; esta si, que per ell fonc la taula, ab que escapá de tant naufragi. Un gran Animo (per mes que caville lo Sofista) antes se califica de tal, ab la fortuna adversa, que ab la favorable. Es molt propi de un Magnanimos no perdre vn punt del decoro en las adversitats; y lo mostrar-se contra los insults de la Fortuna, no sols intrepid, pero constant. Quant los successos de las cosas no se acomodan à la voluntat nostra, es necessari, que aquesta se acomode ab los successos. La Fortuna, que sols pot dominar en lo temporal, no ha de extendrer son Imperi sobre los bens del Anima, que son immortals. Ella be pot privar als mes Valerosos de totes las ditxas mundanas; però no despollar del Valor, y paciència à un Animo moderat. Axi ho autenticá Garcia en esta gran adversitat; qui no sols no prorrumpi en laments, com sol la Pusilanimitat, ans be, ab vna inalteració Catoniana, digué: *Que devia à la Fortuna vn desengany, que tenia per consequència sa perpetua quietut.* Llaximavanse alguns Amics seus de tant funesta desgracia, y brindavanlo ab promesas de favors, que per exquisits, se feyan insufisients, ó increíbles; pero ferd Garcia à tot genero de persuasions, y oferiments, se restitui à Vallfogona ditxós, perque desenganyat.

De la manera que lo Navegant, que salva la vida del furor de la tempestat, besa las arenas de la ribera, quant salta à terra, abraçant à la Gran Mare; axi mateix Garcia, quant arribá à Vallfogona, imprimí carinyosos osculos al Terreno de aquella Soledat, y saludá ab lo Romanç de la pag. 153.

Es lo Retiro la mes regalada delicia de un Savi. En ell, especulant las obras de Naturalesa, alça los vlls al Cel, y tributa del mes intim de son Cor afectuosas alabanças à la Eterna Providencia. En la Soledat apren dels mateixos Irracionals lo ser mes Racional. Fins dels insensibles, y cosas inav

nims.

nimadas trau cada dia nova ensenyança, y se deleyta ab las reflexas, que l' elevan al conexement del Summo Creador.

No cabia en si de contento ab la nova Vida Garcia. No desitjava, ni esperava; que son las dos passions, que mes desafoslegan à tot Mortal. Ambició. La quietut interior li servia de llum, pera conexer las cosas com en si son, no com las pinta vn Animo destemplat, y sobornat de vna voluntat cega. Cada dia regoneixia, ab major defengany, quant apreciable es lo Retiro; y repetia moltes vegadas, lo que diu en la pag. 136.

O! ben' haja quit' parí,
Soledat, ditxosa en tot;
Defensa no coneguda,
Segur, y regalát Port.
Portalesa inexpugnable
Contra las persecucions;

Blanc, ahont tiran los Savis,
Y á se que' acertan pocs.
Confesso, que' acertí,
Que 's venturosa ma sort,
Y que descaño, ab bonança,
De las borrafcas del Mon.

Empleava los millors ratos en lo estudi dels Libres del SS. PP. y de la Filosofia Moral, y Natural, predicant à menut à sos Feligresos, conforma he vist en los M. S. que se conservan en la Rectoria de Vallfogona. Ab la varietat de empleos se burlava del Oci. Pestejà ab las Musas, que no poguessen cantar cosa, que no fos molt propria de son nou estat; y que tot hagués de saber à defengany, y ensenyança. Aixi ho observà en la composició de algunas Satiras. Y peraque lo Vulgo ignorant no se horrorize, ni escandalize al oír lo nom *Satira*, dec prevenirli: *Quel' Art de censurar las culpas en escrit (al qual se li donà lo Titol de Satira) se divideix en la pura Satira, y lo Libelo infamatori. La pura Satira (com tambe tota la Poetica) sonc sempre permesa, y calificada ab la llicencia Civil: lo que no succebeix ab lo Libelo infamatori, que está condemnát per la Lley: aquest te per si la sola Infamia de aquell, de qui parla; aquella te per objecte sols lo Vtil de qui lo escolta. La Satira se inventá, pera ferir als vicis en l'Home; y lo Libelo, pera ferir al Home en los Vicis: Finalment la Satira se permet, com à vtil, y honesta; y qui la abomina, y exclou, mereix la reprehensió en vn Libelo. Aquesta breu digressió he volgut fer, peraque se defenganyassen los qui sols coneixian à la Satira per la escorça; y entenguessén, que si vuy l'abus ha introduhit dir *Satirics* als Libelistas, y Mordaces, es corruptela, que nasqué de la ignorancia, ó de la malicia de qui no gusta, que hian vençuts los Vicis, y que reste lo Camp per las virtuts. Las Satiras de Garcia eran molt conformes al que permet la Lley. Aixi ho veuràs en las pag. 26. 28. 76. 77. 79.*

Com ja Garcia estava tot de part de la Soledat, y ja nol combatian pensaments Cortesans, suscitats de la Vanitat, y Ambició, se aplicava tot al adorno, y augment de la sua Iglesia; promovent la Devoció de sos Feligresos al Culto de Deu; y de sos Sants. La temia Garcia molt especial à la

glo-

gloriosa Verge, y Matru Santa Barbara. Aquella, que ab la mes Carotica Heroicitat desmenti l'horroros de son Nom, y l' feu Venerable en la Terra, y en lo Cel. Desitjava Garcia, que la Santa fos elegida Tutelar de la Parroquia, y Terme de Vallfogona, y per tal fone aclamada de tots los Parroquians, qui se oferiren à contribuir à la erecció de vna Sumptuosa Capella à honra, y gloria de la Santa; encarregant al Reçor lo cuydado de conseguir vna Reliquia del Sagrat, Virginal Cos de Barbara, pera collocarla en dita Capella, ahont fos incessantment venerada, y adorada per la devoció de tot lo Poble. Era Garcia Devotissim del Patriarca de las Religions; Sant Benet; y per conseguent frequentava molt la Real Casa, y Monastir de Santas Creus de la Congregació de Cister, en la qual era sempre admés ab lo agrado, apreci, y bon tracte, ab que la Grandesa, y summa Religió de aquells Venerables Monges, acostuma hospedar, y agasajar à las Personas de estimació, que van à admirar lo Magnífich, y Prodigios, que en si enclou aquella Santa Casa (Centro de la Virtut, Receptaculo de las Ciencias, y Habitació de la Noblesa) en las mes Sagradas Reliquias, y preciosas memorias de la Venerable Antiquitat, ab los Deposits de Reals Cadavers, y de Capitanas Ibhignes. Feu alarde Garcia del afecte, ab que venerava la Casa de Santas Creus en la pag. 28. col. 2a. ahont diu:

Y si, per algun pecat,
Torna ma melancolia,
Tirfis de l' anima mia,
Me posaré à Dromedari
De Santas Creus, ò à Vicari
De la vostra Rectoria.

Y en la pag. 45. col. 2.

Ia de Santas Creus havia &c.

fins allí:

En si tot affo s' - perderen &c.

Y encara que al Poeta devian gran amistat, y benevolencia tots los Individos de Santas Creus, pero se gloriava ab lo més si de sos carinyos lo P. Fr. Ioseph Barberá, ab lo favor del qual conseguí, que l' Abat, y Capítol de aquell Real Monastir honrassen; y afavorissen à Garcia, y als Parroquians de Vallfogona, prometentlos vna rica Reliquia de Santa Barbara, que es part del Dit annular de la ma esquerra; sempre, que fos acabada de edificar la Capella, que en Vallfogona se dedicava à la Santa. Ab esta seguretad se accelerà la fabrica de la Capella, y dins pocs dias se li aplicà la vltima ma, reduintse à la perfecció, en que vuy se admira. Y no será fora de proposit ferne aqui una descripció molt succinta.

La Iglesia de Santa Maria de Vallfogona tindrà de llargaria pòc més de 40. passos, y de amplaria poc mes de 20. se entra à ella per dos portas: La principal (que està dins vn petit Portico) ve frontera al Altar Major, que es dedicat à la Reyna de Cel, y Terra, sots la invocació de la sua Assumpció Gloriosa: La menos principal es en la paret collateral de la Iglesia, que mira à la part Oriental. Aquí entra per aqueixa Porta (ahont, baix la pica de la aygua beneyta, està enterrat aquell Escolà, y esculpit lo Epitafi de la pag. 127.) ve à estarli à ma esquerra la Capella de Santa Barbara, edificada de un Marbre bastant, labrat curiosament, ab dos grans Columnas treballadas à la Salomonica, que sustentan la ayrosa, y espayosa fatxada, ò frontispici de la Capella. En las Columnas están fincelladas molts Empresas, ab lemas ingeniosos, que aludeixen à las Glórias de la Santa, y à la practica de las virtuts Morals. En la Columna de la ma dreta està esculpit lo Blasó del Comanador Don Fr. Nicolau Cotonér, qui contribuí ab grans sumas à la fabrica de dita Capella. En la Columna de la part esquerra están las armas de Garcia, divididas en dos quartos, que tenen per Blasó, en lo quarto de la ma dreta, una Garça sobre vna Montanyeta formada de penyas; y en lo de ma esquerra un Lleó rapant; que ab las garras sosté l' arbre de vna Creu Patriarcal, que divideix los dos quartos: ocupan lo lloc de la Celada los brassos de la mateixa Creu, à la qual corona aquest retol: *ET DICTIS COLENDÁ, ET FACTIS*. Lo Altar de la Capella està fet de hermosa escultura, y ricament dorat. La Reliquia de la Santa se venera colocada sobre la Mesa del Altar, dins vna Torre dorada, on significació de aquella; que (vivint) maná fer Barbara, per son retiro.

Mentres s' estava treballant la Capella, compongué lo Gran Garcia la famosa Comedia de Santa Barbara (de la qual se parlará en lo Prolec) perque pogués representarfe en lo solemníssim dia de la colocació de la Reliquia.

Finalment arribá lo de la Benedicció de la Capella, que fone als 16. de Maig del any 1617. May se ven aquella Vall tant festiva. Durá per espay de tres dias la Solemnitat: En lo primer feu la Benedicció de la Capella lo Reverendíssim Pare Fr. Ioseph Barberá, Abat (que fone) del Reál Monastir de Santas Creus, assistit de alguns Monges, los mes Graves de la mateixa Casa. Acabada la Benedicció, se colocá en lo Altar la Preciosa Reliquia de Santa Barbara, y luego se celebraren, ab la major Solemnitat, y varietat de suau, y acorde Musica, los Divins Oficis: Predicá en aqueix dia lo Doctor Vicent Garcia, ab lo desempenyo, que se deixa perluadir. Lo Concurs de Forasters de totas calitats, edats, y sexos, fone innumerable. Per la tarde se representá la

la Comedia, que encara apar, que resona aplausos en lo concavo de aquella Vall. En los dos següents dias se celebraren, ab igual Solemnitat, los Oficis; y en las tardes no faltaren aquells licits divertiments, que condueixen al recreo. Se conserva la memoria de casi todas estas cosas en la Inscripció, que feu esculpir Garcia en vna gran pedra, que está fixada à la paret de la Capella en la part exterior, la qual es com se segueix:

ALMÆ VIRGINI, INCLYTÆQVE CHRISTI MARTYRI
 BARBARÆ, PATRONÆ PROMERITISSIMÆ, VINCENTIVS
 GARCIA PRESBYTER DERTVSENCIS, RECTOR VALLISFOE-
 CVNDÆ, HASCE, SVA POTISSIMVM IMPENSA, ET ILLVS-
 TRIS DOMINI FRATRIS NICOLAI COTONER COMMENDA-
 TORIS VALLISFOECVNDÆ, OPE, POPVLI AVXILIO, VICI-
 NORVM GRATVLATIONE, ERECTAS ARAS SACRAVIT ANNO
 1617. 17. KALENDAS IVNII, QVO DIE REVERENDVS P. Fr.
 IOSEPHVS BARBERANVS, MONACHVS SANCTARVM CRV-
 CVM, (POSTMODVM ABBAS) MACTE RELIGIONE, AC
 DOCTRINA VIR, SOLEMNE PRIMVM, IN EIS, DEIPARÆ
 VIRGINI SACRIFICIVM CELEBRAVIT; VT TEMPLI HVIVS,
 NEDVM TOTIVS ORBIS DOMINA, DILECTAM FILII SPON-
 SAM INTRO DOMVM SVAM MANVDVCENS, HIC TERMINI
 NOSTRI CVSTODEM SISTERET.

Aquestas eran las ocupacions de Garcia, y aquesta fono sa Vida, fins al any 1622. en lo qual la Magestat de Felip Quart lo Gran (de gloriosa recordació) vingué à Catalunya. Era aquell Gran Rey favoreixedor de las Musas en tal extrem, que sa Augusta Munificencia produí molts Virgilis en Castella; y sens reparo pot assegurar-se, que à son Real favor se deu lo realç, y perfecció, en que vuy se admira la Poesia Castellana; que, si antes era apreciable per los conceptes, no era molt plaussible, per las veus poc sonoras, estil no flúido, y cadencia poc numerosa. Diganho un Gongora, un Lope de Vega, un Quevedo, un Luis Velez de Guevara, y molts altres, que del fanch de las Poesias de Garcilaso (aixi, com Virgili de las de Ennio) desenterrayan los Diamants de mes fondo, que sabrats ab la dulçura del Idioma, los feyan de inestimable Valor, y l's engastavan en los prodigiosos Poemas, ab los quals han illustrat sos Noms, y lo de sa Nació. Viugué, puix, aquell Gran Monarca à honrar à Catalunya ab sa Reàl Presencia. Nadaren en un Mar de alegria los animos dels Catalans, manifestantla

à son Rey ab quants festius , y divertiments hajan sabut idear l' Amor , y lo Contento : Y com los constava , que aquella Magestat lo trobava gran entre los Conçents de las Musas , procuraren las Catalanas à fer alarde de sos numeros : que (burlant la expectació dels Estrangers) se alçaren ab tot lo Real , y univèrsal Agrado , y restaren calificats de armoniosos , ab tant Soberana Censura , à la qual subscrigué la de tots los Doctes versats en la Composició Metrica de las llengüas del major apreci.

Estava tant ben avingut ab son retiro , y quietut lo Gran Garcia , que (sens pecar en lo ridicol) qual altre Diogeanes , despreciava las riquesas de Alexandro , y no sabia eixir de la sua Caseta , ò Tuguri. Furtivament , ò de Incognit , havia vist à son Rey , al passar la Magestat per Cervera ; y luego se retirà à Vallfogona , ab la resolució de negarse à la vista de la Cort ; à la qual havia cobrat tal horror , que fins lo mateix nom se li havia fet avorrible. Tant pot-va desengany en vn Savi ! Pero lo destino arrastrà à Garcia , à pesar de sa molta precaució , que no pogué ser tanta , que algun celador de la honra de la Nació Catalana , y de la molta , que se devia als Merits de Garcia , no derivas (per medi de algun Aulic Magnat) als oïdos del Rey la noticia del gran Numen de nostre Poeta. Significa sa Magestat lo gust , que tindria de conèixerlo : y com insinuacions Soberanas tenen força de Mandatos , lo tingué luego Garcia de anar à Barcelona. Novedat tant inopinada causà tal commoció en l' animo de Garcia , que (segons lo que després ensenya la Experiencia) fong un preliminar à la sua desgracia. Se despedi , ab ternura , de aquella Soledat ; y al eixir d' ella envers Barcelona , repeti algunas vegadas aquell hemistichi de Juvenal :

..... *miranda potentia Fati!*

Arribà à aquella Ciutat , ahont l' esperavan ab impaciencia los Amics , y Coneguts ; y ab anhelos aquells , que desitjavan conèixerlo. Fong rebut ab aclamacions may oïdas , que feren poca , ò nianguna impressió en la inalterable Moderació de Garcia ; si be correspongué à ellas ab la asabillitat , y agrado molt propis de son Natural candido , y apacible. Acompanyarenlo alguns Nobles à la Real presencia , en audiencia publica , ahont (de orde de sa Magestat) havian concorregut molts Poetas Catalans , y Castellans , ab la adverencia , que havian de fer prova dels grans talents de nostre Poeta , ab quants Problemas , y preguntas serias , jocosas , y mixtas sabes inventar la sutileza : Ab tanta resposgué Garcia à totes (després de haver , ab grave defembarás , besat la ma à sa Magestat , y saludat , en una Decima) que lo Rey (fet à no admirarse de cosa) restà per vn rato suspés , y ab son Oraculo canonizà Divi l'Ingeni de Garcia , puix , ab momentanea brevedat , paria multiplicats los prodigis de la agudeza Poetica.

Ab

Ab veus de tanta estimació, y ab altres, que testimoniaven son Real afecte, honrà lo Rey al gran Garcia. No caben en ponderacions las alabances, que tributa lo contento de las Musas Catalanas al Numen de nostre Poeta, al qual degueren la Veneració, ab que (dende aquell dia) las respectaren las Estrangeras, assegurant vnas, y altres: Que Garcia sols podia compararse à li mateix.

Agrait al Real favor de Felip, compongué, en lo breu espay de una nit, diversitat de Poemas, que tots se difundian en los elogis del Rey, ab lo assumpto de haver honrat à Catalunya ab sa Real presència. Ia se deixa considerar quant admirablement labrats degueren eixir de la Oficina de aquell Artífice. Balte dir, que de la sua Ploma assegurà lo sentir dels mes Iudiciosos: Que era la mes remontada, que may hagués bolat, ni pogués bolar per lo Cel Catalá.

Velera navegava la Nau de Garcia en lo Mar dels favors del Rey, ab Rayre del vniversal aplauso, donant sempre que admirar, y apreciar; quant uegocis de la major importancia cridaren, impetradament, à Felip à la Cort de Madrid. Partí luego aquell gran Monarca, deixant empenyada sa Real Paraula, de que tornaria à Catalunya, sempre, que los graves emergents de la Monarquia dispensassen la ocasió. Al partir de Barcelona feu compondrer à Garcia, que se transferís à Madrid, quant antes. Obel lo Poeta; y à pocs dias de arribat lo Rey à la Cort, entrá ell de incognit, acompanyat de un Criat de confiança. Antes de donarse à conèixer, volgué tenir alguna noticia de Madrid en lo intrínsec, y extrínsec: à est efecte, frequentava aquells llocs mes aptes à tal ensenyança. Sabia Garcia, que lo entrar à la Cort es tant perillós, com difícil lo guanyarhi entradas: Estas se alcançan ab la adulació, ab la mentida, ab la trampa, y altres cosas indignas de vn animo, qual era lo de nostre Poeta: *Sed nunc non locus his.* Comença per la Cort à susurrarse, que Garcia se trobava en ella de incognit. La sua gran fama molts anys antes havia omplert los oïdos del Fenix de la Poesia Castellana Lope de Vega Carpio, qui ja venerava al gran Numen de Garcia en alguns Poemas, que havian arribat à sas mans. Apenas Lope tingué la noticia de que Garcia se trobava en la Cort, quant feu quantas diligencias caben en vn cuydado, que no reposa, pera encontrar, y abraçar al qui ja amava sens haverlo vist. Era igual lo desitj, que tenia Garcia de conèixer à Lope. En fi la casualitat pogué mes, que lo cuydado: Succelhí, que vn dia alqué Lope à pendrer lo Sol, per la tarde, en vn dels deliciosos Passeigs de la Campanya de Madrid; y veu, que vn Minyó tierros, y agraciat, pero pobrement vestit, dormia al Sol sobre vna pedra. Estava Lope, casi, exotatic, contemplant la hermosura del Rapàs; y admirantse, que tanta de-

lica

licadela pogués descansar sobre lo dur de la pedra : Detenintse en esta consideració , arribá Garcia al mateix paratge , y advertí ab quant afecte contemplant Lope al Minyo : Y caent Lope en lo reparo de Garcia , digué : *O el Muchacho es de bronce , ò la piedra es de lana.* Y luego respondió Garcia : *Que mas bronce , que no tener años onze ? Y que mas lana , que no pensar , que hay mañana ?* Atónit restá Lope de Vega , ab tant repentina , y sentenciosa resposta : Se acabá de girar á nostre Poeta , dient : *Tu eres Garcia , à pesar del dissimulo.* Y ab estas parantas lo abraçá. No pogué encubirse mes Garcia , y correspondié ab iguals demostracions de carinyo à Lope. Aquest li oferí sa Persona , y Casa , instantlo molt à que volgués hospedarle en ella ; pero ho escusá Garcia : Qui , considerant , que ja no podia ocultarse mes , acudí luego á Palacio à presentarse al Rey. L'admeté sa Magestat ab nous , y mes crecuits favors , dientli : *Que descansasse , porque se le esperaba gran fatiga.* Y així fonc ; perque apenas passava dia , en que lo Rey no manás assistir á Palacio als millors Poetas de la Cort , als quals , de repente , los feya formar , y representar vna Comedia al assumpto , que sa Magestat los manava proposar , portantse sempre tota la Real atenció , y la dels demés , que assistian à representacions tant raras , lo gran Garcia , qui deixava sempre al Rey , y Grands ab nou desig de orlo. La Candidesa de Lope de Vega gustava molt dels aplausos ab que se alçava Garcia : Pero , com no sempre las Ciéncias cayen en Animos adornats de bondat , no faltaren altres Poetas , que entraren en zels del Nostre ; mitantse tant introduhit en lo agrado Real : Y temian , que los aplausos , que fabricavan , y sustentavan la sua Fama , trastornarian la reputació dels demés. Veyan , que tots los Reis eran Cirafols del tesplendor de Garcia. Ab aquestos zels , y recels comencaren alguns à disseminar entre los incauts , y menos doctes , alguns libelos contra Garcia , culpantlo de Ignorant , y fent apareixer , que los que en los versos de tant Gran Poeta eran realces , havian de tenir lo nom de faltas indignas de la mes torpe ignorancia : A estas ajustavan otras , que ofenian la reputació de Garcia. Aquí lo Libelo feu pompa de rotas las suas malignitats , ni deixá invenció alguna , pera ferle conixer à si mateix. Lo sentit de la Honra (que en tots los Mortals es delicadissim) provocá la ploma del Gran Garcia à formar vna Recriminació (millor diré Defensa) contra tant tropell de Invectivas : La escrigué ab igual Magisteri , que prudencia. No se apagaren , ni sopren las flamas , que encengué la maligna Emulació , ab lo torrent de la Facundia , y Doctrina de Garcia ; ans be aquella Abundancia servi de garbó alquitranat , pera que aquellas flamas passassen à incendi , que havia de convertir en cenbras las venerables Memories de nostre Poeta. L'últimavense los millors (y

ab

ab singularitat Lope de Vega) de aquestes dissonàncies, que prevenyan havian de acabar ab lo sufriment de Garcia: Pera prevenir, puix, lo re-
 trayé à tant gran mal, representaren al Rey la importancia de la interpo-
 sició de la Real Autoritat. Sentí molt Felip (y ab sa Magestat los Gran-
 des, y Doctes de aquella Cort) que fossen atropelladas la reputació, y
 quietut de Garcia; y per açó se procuraren los remeys mes precisos, y
 que à vna Soberana Indignació li es facil aplicarlos. Lo terror tancá la bo-
 ch à la Emulació; y alguns dels Libelistas (als quals havia senyalat la sus-
 picció) se reconciliaren ab Garcia: Pero, com no sempre la Innocencia
 es segur Efect contra los colps de la Perfidia, may pogué nostre Poeta des-
 ferse de aquell temor, que li havia ocupat l'ànimo, y embargat las po-
 tencias: Instantáneament lo invadián los impulsos de ausentarse de la Cort,
 y tornarse al Retiro, y Soledat de Vallfogona, ahont sempre havia encon-
 trat la Quietut, y Contento, que experimentava bandidts de las Corts, y
 Ciutats. Tant lo combateren los recels, y tant lo alagaren los pensaments
 de son retiro, que finalment resolgué no detenirse mes baix de aquell Cel,
 ahont las Sombras, li apareixan Cossos; y tota Apariencia, Substancia.

Las resolucions dels Ingenis grans no hi ha cosa, que baste à retar-
 dallas. De ellas à las execucions; apenas hi ha moment, que medie. Re-
 solg é Garcia deixar la Cort, y ab ella, ò las esperanças de millor for-
 tuna, ò las sospitas de la major desgracia. Apenas (en la quietut de la nit)
 se hagué determinat; quant al primer crepuscul del dia, ja estava fora de
 Madrid; y ab pocs arribá à Zaragoza, ahont treballá un poema dirigit à
 son familiar, y molt intan Lope de Vega, ab lo qual explicava los mo-
 tius de sa ausencia, y la resolució, que havia pres de morir, abstret del
 Caus de la Cort, en Vallfogona.

Volgué descansar en Zaragoza alguns dias; però al tercer (despres de
 haver dinat) lo congoxaren tals bascas, y tal ardor li abraçava los intes-
 tins, y entranyas, que prometia poquissims instants de vida. Dels acci-
 dents inferí lo atxaque, y fet-Metge de si mateix, demaná un gran vas
 d'oli, de que begué gran cantitat: Se li suscitá tal bomit, que apareixia,
 que havia de boimit fins à la mateixa vida; però se experimentá, que ab
 ell s'havia preservada. Mes desgraciát fons lo seu Criat; puix, haventli fo-
 brevingut los mateixos atcedents, begué tanta aygua, per apagar son ar-
 dor, que en lloc de trobar algun remey, dins breus instants respirá lo vi-
 tim aliento. O, Fortuna enemiga de la Virtut, favorexedora del Vici! Ma-
 drastra de Doctes, y Mare de Ignorants! Cega al premi dels Bons, y molt
 Argos à la exaltació dels Ruins! Suspen, algun dia, tos rigors, y deixa
 viurer ab quietut al Gran Garcia, puix se contenta ab sa pobresa. Però ja
 veig, que rento la cara à un Etiop, quant intento persuadirte à obrar be.

Se, que pera mereixer Garcia vn favorable souris de la tua cara; ha de girar primer las espatllas a la Virtut, y a la Ciencia, fet esclau del Vici, y de la Ignorancia: Pero asso es tant dificil, com ho es, que tu ames als Bons, y no afavorescas als Mals.

Del passat accident restá Garcia tant sens forças, que apenas las tenia pera suspirar sa desgracia, y la de son Criat: Pero, com moltes vegadas lo meteix temor, ab la evidencia del perill, es qui infundeix brios al animo mes desmayat, pera armarse a la resistencia, ò a la evasio; aixi Garcia se alentá a partir de Zaragoza, conforme ho executá lo dia seguent, prenent lo cami de Catalunya, pera Vallfogona. Consumí moltes jornadas en lo viatge, perque amenut lo atormentava lo dolor als intestins, y ab la menor agitació se li movia tant gran set, que ningunas pocions eras suficientes a apagarla. Finalment arribá a Vallfogona, tant debilitat, y desfigurat, que casi nos dexava conèixer dels mateixos de sa Casa. Lo contento de veurerse altra vegada en lo Centro de sa quietut, li exprimí llagrimas, que li serviren de tinta, pera escriure el Soneto de la pag. 129, que comença:

Flaca parcialitat de ma ventura.

Cridá als Metges, qui pogueren reparar, en alguna manera, la salut de Garcia; pero ab la certesa de que no podia viurer molt, perque los remeys eran ja intempestius: Y no se enganyaren. Anavan alguns Amics a visitar-lo, als quals entretenia ab discursos plens de pietat, desengany, y ensenyança. Ab la eficacia dels remeys cobrá mes que medianas forças, y pogué, per alguns mesos, cumplir a totas las obligacions de Parroco; pero patint sempre molta set.

En aquest temps foren Canonisats Sant Ignaci de Loyola, Fundador de la Apostolica Companyia de Iesus, y Sant Francisco Xavier. Ferense per tota Espanya grans Festas. Previngué lo Collegi de la Companyia de Iesus de la Ciutat de Gerona las suas, ab lo mes pompós, y Real aparatós, disposant, entre otras cosas, vn Torneig Poetic: A est efecte se despacharen Cartells per tota Catalunya, convidant a tots los Poetas, que volguessen correr sas Llanças Metricas, y romprer las quel's apareguessen, pera bastants proyas de son valor. Fone aplaçat per lo Torneig lo dia 24 de Juliol de 1623. Arribá lo Cartell a mans del Gran Garcia, qui (devotissim de la Companyia de Iesus, y quísa vn de sos Deixebles) ja, que per sa indisposició no pogué anar, com a Aventurer, a honrar la Festa, volgué almenys assistirhi mentalment, y remeté lo Romanç de la pag. 130. ahont destilá vna quinta essencia de son profundo saber. Profetisá la sua mort Garcia, ab la vltima copla de dit Romanç, en la pag. 135. col. 1. en que, parlant de si, en metafora de la sua Musa, diu:

Deu

Deu lan's torn' en hora bona;

Que no falta vn Batxillér,

Que diu, ques' farà Beata,

Y no l'hem de veurer mes.

Alentava Garcia la esperança, y l'afecte de sos majors Amics, conservantse en aquell terme, à que podia arribar la sua salut; y no desconfiavan de que los Cels li permetrián vna vida llarga, com pogués permanèixer, en lo retiró, y quietut de Vallfogoná: Pero s'enganyá la expectació de tots; puix als primers de Agost del any 1623. l'envastí vna complicació de accidents tots mortals, que feyan temer donarian ab ell, dins pocs dias, à la sepultura. Agorá la Medicina los remeys de mes eficacia, y ab élls se recobrá Garcia de calitat, que no doná pocas esperanças de vida: Se llevá del llit, contra lo sentir dels Metges; perque l'ardor, que patia en las entranyas, nò li permetia aqueix descans. Considerava Garcia, que tant frequents recaygudas, eran los avisos de la sua mort, que ja la mirava poc distant: Pera disposarse millor à ella, y escusar tot lo que podria angustiarlo en hora tant preciosa, de la qual dependeix vna Eternitat de Gloria, ò vna Eternitat de pena, feu vn escritini de sos escrits, y l's entregá tots à las flames; no volent, que las cosas, que no tenian vna perfecta virtut, gosassen de altra llum, que del foc. O'l llastima, que faltás vn Augusto, que no permetés la perdua de las Obrás de nostre Virgili.

Se agrava de dia en dia la desgana de nostre Poeta; pero ell (tot esperit) no reparava, ni advertia l'estrago de la sua salut, encara ques' considerava vehí à la mort: Ab esta consideració (qual altre Cygne Racional, y Catholic) reservá lo millor Cant pera la hora extrema, component la Glosa à la Sequencia de la Missa de Difunts, que es en la pag. 124. dient: *Que de tantas Obras, com havia compost, sols aquella era digna del nom de Bona, y mereixia reservar-se del incendi, que havia consumit las demés.*

Als vltims de Agost, dexantse vencer de las persuasions dels Metges, torná à ferillir, y començá à sentir gran flaqueza en las forças. Se li aplicaren molts medicaments; pero l'Art, y la Diligencia no pogueren portar remey al mal, que li amenaçava la mort. Los Preservatius reexian vns, las Medecinas sens fruyt, y la Aplicació sens esperança. En vn instant se veyen abiguts los Amics Rectors veíns, que assistian à Garcia; desesperats, y confusos los Metges. Advertí aquesta novetat Garcia, llegint en la tristesa dels qui l'assistian: Y considerant, que per instants se li acercava la hora del transit, volgué donar moltras de sa molta Christianitat, y exemple à sos Feligresos. Ab vn dels Rectors feu vn perfect escritini de todas las accions de la sua vida, queixantse de la flaqueza de la Memoria, que li embarassava la Confessió del mes minim pensament.

Doná mostras de tant gran dolor de sos pecats, que hauria mogut pietat, fins a las cosas sens sentit. La menor expressió de la sua penitencia eran las llagrimas. Després demaná lo Sagrat Viatic; y al rebre-lo, feu un Rahonament de la Divina Pietat, y Misericordia, ab estupor, y compassió dels assistents. Continué las mostras de son arrepentiment tant, com sobrevisque al dia del Viatic: Per últim, enyestit de la Mort, acabá de exhalar la vitima respiració, ab aquell vers de David: *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.* Verdaderament, que las ultimas veus de aquell Cigne Diví, no podian ser, sino pias.

Morí als 6. de Setembre del any 1623. que era lo 40. de sa edat, poch mes, ò menys, segons lo que se ha pogut alcançar de son Naixement.

Fonc acompanyada la cayguda de aquest Sol, fins de las llagrimas de aquells, que nol' coneixian. Feren se molts discursos sobre aquest assumpto. Se parlava dels accidents de la sua vida, dels perills de la sua desgana, y dels encontres de la Fortuna. Se alabava la sua Paciencia en las persecucions, la Benevolencia en orde als Amics, la Moderació en los infortunis. Eran celebradas la sua Prudencia, Iusticia, Templança, y Fortaleza; y molts, finalment, lo alabavan per molt oficiós ab los Literats.

Ningun Home Gran pot viurer sens emulos, y menos en la Patria: cab que no faltaren a Garcia, segons he vist en alguns M. S. En la mort se donaren a conèixer alguns Apassionats, formant los Judicis, segons lo dictava lo interès propi, ò la conciencia danyada. La rahó, y la passió donan lo moviment a totes las llenguas. Algunes parlavan de Garcia, ab desemboltura, culpant lo de defectes enormes, que tots eran una mera impostura; Altres lo acusavan ab culpas leves, de las quals poch Mortals se escapan, y estos deyan la veritat; perque en fi:

Unicuique dedit vitium Natura Creator.

Assegura Propereció, y millor la quotidiana experiència. Quants son los Caps, taants son sempre los sentirs, y judicis: Tots volen tenir opinió; ni hi ha cosa mes facil, que la alabança, y vituperi; perque l'afecte predomina a la llengua. Jo no nego, que los Grans Ingenis no caygan en errors grans: Que un excés de Vici nos veja, moltes vegadas, acompanyat de un excés de Virtut: Que los Colls grans no fican seguits de grans ombres: Y que los terrenos mes fertils no produescan algunes de las herbas mes maials. Pero, y també veritat: Que los defectes en los Grans Homens, estan mes exposats a la vista. Una Candela, en una Montanya, tira a si tots los vells: y al constituir, en una planura, apenas se deixa veurer un incendi.

Veritat es, que en sa Juventut, pagá son feu al Amor (apenas hi ha Petrarca sens Laura) pero en la edat provee no doná foc a semblants deliris.

deliriu, conforme se infereix dels llocs següents. En la pag. 26. col. 2.
diu :

Diuen, que de la Poesia
L'Amor n'es Pare, y Autor ;
Per cert jo no tins de Amor
Cosa, que de contar sia.

en la pag. 31. col. 1.

La nom' atorment, ni plor'
Per lo negre voler be ;
Que vn defengany me tragué
Aquesta Llipia del Cor.

en la pag. 31. col. 1. parlant del Amor :

Temps era, que à mi n' tenia
Tant pla de superficial
Que à sa inutil devoció
Dos mil Ciris encenia.

en la pag. 36. col. 1.

Aquestos fums me restaren
De aquell bon temps de Matruca,
Quant me va picar la Cura,
T dos vills me clausicaren.

y en la pag. 135. col. 1.

Per vna Ninfa d'ayguers,
Y los fingits arrebols,
Era Martí del Diable,
T de ma Vida la Mort.

y de molts altres llocs, que perà escusar prolixitat, se deixan.

Aquest fonsc lo fi de la Vida del Doctor, Vicent Garcia, Rector de
Vallfogona. Pero lo seu Nom viurá ab la Eternitat dels anys, y ab la du-
ració dels Segles. La Mort no te jurisdicció sobre las Memorias de aquells,
que se han eternisat à si mateixos ab sos escrits.

Está enterrat en lo paviment de la Capella de Santa Barbara, ahont
fundá vn Aniversari per lo repós de la sua Anima, que se celebra lo dia,
que s' segueix à la festa de dita Santa.

Segons assegura va vn Vell nonagenari, qui conegué y tractá al Poeta,
y feu papsar la lagona vegada, que representá la Comedia de Santa Bar-
bara en Vallfogona, que fonsc en lo any 1630. era Garcia de vna estatura
mediana ; blanc de color ; la cara molt proporcionada ; lo front espayós,
com se coneix be en la Calavera, que he vist ; los vills negres, y espirito-
fós ; la boca gran, pero que nol afeavan ; los llabis vn poc grossos ; lo

nas de proporcionada forma; y las mans de la mateixa manera; los cabells crespats, que tiravan molt à roig, com també la barba. Vestia curiosament, pero sens afectació, seguint lo consell de Seneca: *Nec splendat Toga, nec sordet quidem*. Caminava ab molta compostura, sens procurar la Gravedat, que li era natural, y mesclada ab la alegria. Era de complexió melancolica, propia de grans Homens, y singularment de eminentes Poetas: Ho era Garcia, y no pogué faltarli tal humor. Afeguran los Erudits, quel' adventici Furor Poetic naix; entre altres causas, de la acrimonia de vna encesa melancolia per los afectes interns, es à saber, de la Ira, ò del Amor, que tenen facultat de infundir facundia en los animos: Y de aqui digué Iuvenal:

..... *facit Indignatio versum.*
Perdona, Lector, esta digressió.

Dormia poc, empleant aquellas horas destinadas à las funciones de la Naturalesa, ò en lo estudi, ò en la composició, ab un animo incançaible. En la conversació era amable, y entretingut, sens frisar ab lo mordás, ni profa. Casi todas estas cosas las dona à compondrer aquell *Soneto* de la pag. 13. Que molts (y no sens gran fonament) lo assilan al Gran Numer de Don Ioan de Boxadós, Avi de Don Ioan Anton de Boxadós, vuy Comte de Zavellá, qui, ab la Nobilissima sanc de sos Progenitors ha heretat las Virtuts, y Ciéncias, que tant resplandiren en sos Antepassats, y ab singularitat en sos Avi, y Pare, que foren lo Regalo de las Musas del Parnás de Catalunya, com ho es vuy, ab vniuersal admiració, lo Comte, Dignissim President de la molt Illustre, Docta, y Sayia Academia dels Desconfiats, à qui anima vn delicadissim Esperit, en lo estil del qual floreixen todas las delicias, y todas Graciás de las Musas.

Fonc tant desgraciát Nostre Garcia (conforme se ha vist en lo discurs de sa Vida) ab la cabuda, que trobá en lo agrado de Princesps, Prelats, y Nobles, que per mes, que estos volian afavorirlo, y exaltarlo, sempre la Fortuna los feu olvidar, ò desceuydat las millors ocasions, mostrant: Que son gran poder excedia à la Magnanimitat, y Beneficencia dels mateixos Princesps: que es lo major encariment de la sua obstinada Tirania, que he lo may bastantment alabat Iuvenal!

Si Fortuna volet, fies de Rethore Consul:

Si volet hec eadems, fies de Consule Rethor:

Sobre tot es de admirar, que havent Don Pedro de Moncada, Bisbe de Gerona, allargát los anys de la sua vida, casi fins al principi del vltim, que visqué Garcia, y haventse aquest conservat sempre entranyablement en la gracia del Bisbe, may conseguí altres favors, ò premis dels passats serveys, sino aquells, que se reduexen à las acostumadas paraulas de vn afecte

afecte verdader ; no obstant , que constava be al Bisbe Don Pedro , quant
tenue era la Rectoria de Vallfogona ; puix havent totes las de Catalunya
augmentat fos reddits per mitat , ab la ocasió del major numero de Parro-
quians , y major cultura de la terra , vuy dita Rectoria no excedeix lo va-
lor de 500 y fs. Barcelonetas , com me assegura lo Rector , que vuy viu.

Infinuá Garcia la pobresa de la sua Rectoria en la pag. 29. col. 2. ahont
diu :

Aixi fundo mon descans
En ma Pobresa mateixa.

en la pag. 26. col. 1.

Musa , que pretens de mi ?
Quet' dol en ma fantasia ?
Deixamela ; y algun dia,
Posa à mos deliris fi :
Si tant *staca* la escapi
De tos *dejunis* , que apenas,
Me corre humor per las venas ;
Gentil está per Oracle,
Quant viu casi de miracle,
No respirant sinó penas.

Y poc després , queixantse lo Poeta de la sua Pobresa , y de la poca ditxa,
que tingué ab los Princesps , diu :

Buix que diré à ma esperança
De ma *sort justa* , ó *injusta* ,
Essent ab causa tant justa,
Alberg de desconfiança ?
Pero rompre la balança,
Que de ma sort , y ventura
Poquissim pes m' assegura ,
Vejam per via de engany ,
Si podré curar lo dany ,
Autor de tanta *amargura*.

en la pag. 29. col. 1.

Pero , en la *morta esperança* ,
Tant à vostra Ditxa avans ,
Que ni del que ting en mans ,
Ne puc tenir *confiança* :
Rompeu aqueixa balança ;
Que de la mia també
Dos mil trossos ne faré :

Y

Y seguim lo dots engany,
Mentres jo del *Desengany*
L'aspre camí seguiré.

en la pag. 34. col. 1.

Lo Poeta singular,
Que te boriga parada,
Hont sa passió enamorada
Tothom li porta à foliar,
Diga : Com , ab tant trobar,
May troba substancia , y suc
En Casa del Comte , o Duc ;
Ans la venà al *Desdixat*
Sec lo porta , y *desmedrat*,
Be , com als gossos lo Cuc ?

en la pag. 91. col. 1.

Per quatre fulls de paper,
Hont mas *desdixas* no plor ;
Sino , quem' ric del que passa,
Y à ma *Soledat* fas jocs.

en la pag. 91. col. 1.

Ja no vull seguir mes Prínceps,
Sino jaurem' assi , al Sol ;
Quel' *passar* escalas d'altre
M' ha pensat portar al Ciel.

y finalment en la pag. 135. col. 2.

Esperanças mal cumplidas
Pagaren *serveys* tant bons,
Alimentantme del ayre,
Com si fos Camaleon.

Tingué Garcia per especials Amics à Don Joan de Boxadós (de qui se ha fet menció) y al Pare Fr. Ioseph Barberá. De aquell parla en la pag. 92, col. 1, ahont diu :

Lo Regalo de las Musas,
Don Joan de Boxadós,
Nom' vol *conduir* la mia,
Perque li cuyne en Vallmoll ?

del Pare Barberá se recorda en la inscripció , que escrigué à la Capella de Santa Barbara , conforme se ha vist; y en la pag. 62. col. 2.

Lo Pare Fra Barberá
També *esperantvos* está,

Aques-

Aquestas son, Lector, las noticias, que he pogut adquirir, de la Vida, y Successos del Gran Garcia. Si vituperas l'estil de la Narració (que ha tingut per niyell la Veritat, y per pautá la Senfillefa) almenys alaba lo treball, que he pres, pera que estos borrorns servissen, com de trofeo, a las glórias de ton Conterraneo, y Patricio, puix totas resultan en lo mes clar lustre de nostra Catalunya.

Aquí dono fi; perque ja oig las veus del Rector dels Banys, món Charissim Amic, de orde del qual sollicití estas noticias, y aní a Vallfogona. Escotal', y ab lo gust, que oírás las suas clausulas, recompençarás lo disgust, que encontrares en las mias. Vale.

O T I V O

(NOTA)

31 *DELS FUNESTS DECRETES DE LA PARCA FOS PROPOR-*
cionat indult lo merit, permanexeria sens dupte immortal to Insigne Vi-
cent Garcia Rector de Vallfogona; puix en cada vna de sas Obras vin-
cula repetits assumptos a la admiració dels mes Discrets; pero com la
universalitat de la humana lley no há tingut fins vny evasio alguna,
suposant no pot esmerarse la caduca falta de sa important Vida, es
be que se perpetue immortal son Nom a la aclamació de la posteritat; per-
suadint no poch a la memoria, que ab tanta rahó se sollicita; lo apre-
cio que de son numen (despres de sa lamentable mort) feu lo fari con-
clave en que presideix to Pròvido Deu de Delos. En consideració del que
dedica lo Rector de Guialmóns, en obsequi de sas Obras, la humili-
ofrenda de est:

S O N E T O.

PAgá l' tribút à la fatal tifora
 Lo credit del Parnás Vicént Garcia;
 Y la ploma sutil, que en ell floria,
 Al mes alt del Parnás bolá canora.

Prenguela l' Deu que dos esferas dora,
 Y atent al dols primor de sa armonia,
 Rompé la lyra, veent que la excedia
 Altre instrument, que à son impuls millora;

Cada qual de las nou, (may mes discreta)
 Per regla del fervor, que l' Geni inflama,
 Volia pera fi, son metrich temple:

Pero al mirarla Apollo tant perfeta,
 Feu atas de sa cima per la fama,
 Y s' quedá lo demés per propri exemple.

LOS RECTORS DEL BANYS, Y DE PITALLVGA,

Exhortan (per ser cosa de importancia) que llijan
esta Prefació, als

LECTORS.

LO anhelar los Homens gloriosos' auments à sa Patria , fone en totas Edats , y Nacions , molt gananciosa fatiga ; puix son tant inseparables las glorias de aquella , dels aplausos del Patrici , que ab lo mateix acte , ab que , aqueix procura creixerli la estimació , li retribueix , al mateix temps , lo benefici , manant publicar tant generosa acció als Clarins de la Fama , y gravarli son Nom en sos brunyits Taulells de Marfil ; perque ni la voracitat del Temps , ni la somnolencia del olvid pugan tenirlo encubert à la Posteritat. Y encara , que tants Homens Doctes la hajan apodada , per sa poca correspondencia , procurant , que quedas en la memoria dels Veniders sa ingratitut en Proverbi , diré : Que aquells ; que publican estas queixas , poden oírlas , tambe de sa Patria ; puix olvidats , del que li devian ; y ser la primera obligació , en qui pot regoneixerse deutor ; la recompensa , sols han desitjat las proprias Glórias ; Pero los qui discretos han procurat anyadirli nous Lustres , aplicant l' Ingeni , que per medi del Patrio Clim , los ha franquejat la Divina Providencia , han multiplicat , ab usura , la alabança.

Confessaré ; doncs , que aquest interes me impulsá , à que aplicas algun treball ; sollicitant , per tots los medis possibles , que arribassen à miás mans totas las Obras de aquell Agudissim Ingeni , Fenix de Catalunya , Regalo de las Musas , y Gloria de la Fidelissima , y Exemplant Ciutat de Tortosa lo Doctor Vicent Garcia , Rector de Vallfogona , y consegui ab , no poc , treball molts , y diferents exemplars , escrits , empero , de tal manera , que sols conformavan ab lo Titol : *De Obras de Garceni* ; pero en lo demés tant diferents , que no se , que llegis nou exemplar , sens advertir la gran diferencia , ab que estavan escrits sos Poemas ; admirantme , juntament , lo veurer Aquells brins de Or de Inestimable

apreci, tant per sa delicadesa, com per sos quilats, entreteixits ab las borras, ò encenalls del mes brut apetit.

Procurí, à vista de la certitut, que de algunas Obras tenia, en separarlas de las demés, que baix tant especios Nom corrian, servintne de ellas, com de pauta: lo que conseguí ab molt poca fatiga; perque son útil, son art, y sa agudesas es tant notoria, y tant inimitable, que per si mateixas sollicitavan la llibertat, mirantse com à encarceradas en tant angustiada, y trista estancia: Puix, juntas totas, de la manera, que corrian los M. S. no sols eran indignas de tenirse; pero molt fora de la devoció Christiana lo llegirlas: Demanera, que sols lo dir, que se llegian las Obras de Garcia, bastava, peraque se tingues per ben notoria profanitat; y ajustanthi la consideració, que las, que se creyan Obras de tal Autor, dedeyan tant de son Estat, y de sa Professió, que del que se podia esperar agrahiments, devia la Pietat donarli correccions, estant tant lluny del verdader esta creencia, procurí separar tots sos Poemas, perque de esta manera, precisas à confessar als Lectors, ò bé no ser, tant Profanas obras, de Garcia, com no ho son; ò, sa poca pericia, y discreció, puix ni al costat del bo, y à sa vista, saben discernir, y conèixer lo mal, no podent trobar altre mes cert, y mes evident desengany.

Conseguí jo, ab claredat, en la diligencia, que recoman al Amic Rector de Pitalluga, qui me desempenya ab tal afecte, y efecte, que no escusá la fatiga de anar à Vallfogona (ahont se trobava à 12. de Maig del any 1703.) y registrar ab la vista los moniments, y memorias, que en aquella Rectoria se conservan de nostre Gran Poeta; lo que lográ, ab lo favor, que merequé del Doctor Jaume Pons de Anglesola, vuy merítissim Rector de Vallfogona, Home, en qui las Llettras, y la Virtut han trobat condigna habitació, com ho acreditan los empleos, en que lo ocupan. Pretát, com son lo constituirlo Decano de S. Coloma, y Visitador del mateix Decanat, ab repetidas confirmacions en dits puestos. Allí encontrá lo de Pitalluga tals vestigis de sa Christiana devoció, que conèixerá qualsevol, quant lluny estava Garcia de haver compost tants imposats Poemas; si son dignes de tal nom, Numeros ab tanta profanitat, dissonants. Escriguí, al mateix temps, à diferents Persones, que judiciu me podian donar algunas noticias de sa vida: Tot ho haurás ja advertit, en la que, ab tant acert, lra compost, lo molt Reverent Rector de Pitalluga, mon Amic, y Senyor, al qual, en vista de sa molta energia, entreguí, pera que componentla, à un mateix temps, lograses, en Amic Lector, Doctrina, ensenyança, y noticias; perque estavan estas tant recondidas, que ni sols lo Nom, de nostre Author, se encontrava, ab certitut; puix poden desenganyarte los M. S. que, casi en tots, lo trobarás

ab lo nom de *Bonet*, fiats créare, en lo que en alguna obra sua, que digna à altres Rectors; sos Amics, se anomenava axi; no advertint, fora improprietat gran, donarlos à ells los noms de *Ocari*, y *Amintas*, en metafora de *Pastors*, y no adaptarse, també ell mateix, nom fingit; lo que ben clar manifesta en la pag. 100. ahont diu:

A Vos lo Pastor Amintas,

Io lo Rabadá Bonet.

Nomenantse *Bonet*, sols en la metafora de *Rabadá*.

Aplicás ja tant treball, y que havia conduit al logro de mon intent, determini consultar ab lo amic Rector de *Pitalluga*, y altres Amics de gran *Censura*, lo donar dicas *Obras al Public*; y convençut de las rahons, que podrás llegir, tant ben ponderades, en la *Dedicatoria*, per lo Rector de *Bellesguart*, ab sa acostumada agudeza; crec quem' doná la vltima persuasió, lo procurar, ab eix medi, excusar à la *Inventut* copiar xants indecents *M. S.* com bollavan, ab lo fingit nom de *Garcia*; assegurantme, que no he advertit, en los *Mestros*, mes immodestia de aquells, que permet lo soliu de las *Musas*, com podria advertir lo qui ex amic de llegir obras *Poeticas*; encara que sean de *Autors*, que tingueren lo mateix estat de nostre *Garcia*, com ho haurás vist en *Gongora*, *Burguillos*, y *Calderon*, essent *Ingenis* de tant alta *Gerarquia*, que tant han celebrat las *Musas*; y venerara la gala tota la *Pollicitat*.

La *servitut*, que's té, de que nostre *Poeta*, poc temps antes de morir, proeura serrar las *Obras*, que tenia, y entregarlas, à que servissen de materia al *Element* mes voras, me fa assegurar, que solament escaparen del incendi aquells, que l' *Autor* no tenia; ò per lo mentos havian ja pogut los curiosos copiarlas, y son totas las que te oferec; que sols no se han pogut traurer à llum. sis *Sonetos*, vna resposta à vn Rector amic seu, en *Redondillas*, y vn *Romans*, per tenir particular rahó, que me apar dissimularla; com, y també, la de algunas cosas; que havent deixat de continuarlahi, ahont advertiras los espays blancs, apareixentme, que quant se ha pogut posar part de la copla, se demés se substituis ab punsets; que cada vn de ells val per vna síllaba; perque ningú puga culparlos defectuosos.

La *Comedia* de *Santa Barbara* (ahont demostra lo *Autor* sos grans talents; puix no tenint altres modelos, que aquells, que, al mateix temps introduí als *Teatros* lo *Gran Lope de Vega* *Carpio*; y no alcançant lo aplauso nostra llengua, que ha lograt lo *Castellana*, lo excedi en gran manera: Pero que molt. Qui sabia excedirse à si mateix, caprà (abés també dexar atrás als altres?) tinc per cert, que la acabá; puix quant se feu la *Benedicció* de la *Capella* de la *Santa*, se representá; Pero lo fi de ella, per

mes

nies quel'haja sollicitat; no me es estat possible encontrarlo; si sols ha vingut à mas mans acabada de altre Ingeni; y tant altre, que me apar sem' pot culpar la advertencia, que he posat al marge de la pag. 140. col. r. Pero te li deu alabar lo brio, que ha tingut de cotejar s's números ab los dats Gran Garcia; y no descreo també, que la segona Relació, que es en la pag. 186. col. 1. es del mateix, que entre los treballs de Garcia volgué col·locarla; pera poder seguir millor lo fil de la Historia.

Pero, perque me apar impertinencia lo detenirde, puix es temps mal lo grát; tot lo que no se aplica à la enseyyança, ves, Amic Lector, à las Obras de nostre Garcia; y admira en ellas la gran Erudició, que en se encloren; y ab la claredat, que la manifestan; puix totas las veus de què via, son tant proprias de nostra Llengua, y tant naturals, que nos' veul precisat may à mendicar, per las consonancias, de altra llengua, com alguns, que ab lo titol de pullirla, la han tant disfrazada, que nos' la han manifestada mes estrangera, que propria: Essent en que qui procura veurla ben sabida, no deixara de subministrarli paraulas, que ab tota exactissio, y propietat puga explicarse; y ab singularitat, en los Versos Ho experimenta vuy lo nostre Nació en lo Marcial Cathala lo Rector de Belleguard, Ornament, y Decoro de la nostra edad, en las mans del qual ha depositat Apolo totas las esperanças de la sua Gloria en la Terra; y me atrevesc à dir, que no cedira son gran Nomen al de un Don Don Guadbes de Bohaventura; que es lo mejor encarmet. Y pera que conegas, quant altre concepte formen de nostra llengua los Estrangers; he resolt copiar, en llare, la Autoritat de aquell, ja may bastantment alabat, y admirat per tot lo Mon; Carlos Dufresne en lo Glossari als Escriptors de la mediana, y infima Llatinitat en lo tom. x. en lo Prefaci del Glossari de las causas de la Llatinitat corrompuda pag. 29. des del numero 34.

XXXIV. **A**T quam Romanam nostri, *Limosnam* appellavere non modo fuit. Ex quo enim exacti ab Hispania Mauri, redactum est potissimum vulgare Idioma ad tres Linguas; Vasconicam, seu Biscainam, quæ in Biscaia, Navarra, Guipulcoa, & Alva obtinuit: Castellanam alteram, quæ rarioris fuit usus, utpote barbaris aspersa vocabulis, à quibus tum demum est purgata, cum ad unicum Principem tota Hispaniarum potestas redijt. Hac autem Lingua vti præsertim Castellani, Toletani, Leonenses, Asturienfes, Extremadurenses, & Granatenses. Sed & viguit in Gallicia, Andalucia, Lusitania, ac Aragonia, exteris subinde vocabulis,

(1.) Dant. in purg. cant. 26.

luis, Arabicis, Francicis, aliisque intermixta. Tertia denique fuit Limosina, cuius vis fuit in Catalonia, in Comitibus Ruscimonensi, & Cerkanensi, in Aquitania, Occitania, atque adeo, ut Scriptores Hispani volunt, in Ipse Regum nostrorum aula. A Catalonia in Valentia, Maiorica, & Minorica Regna postea transijt, quod ea ad Barcinonenses Principes perinde spectariat.

XXXV. De Limosina Lingua origine, ac nomenclatura varia varijs scripserunt, (1.) Calça, (2.) Escolanus, & (3.) Andreas Boschus à Lemovicum, Vrbe Gallie Notissima, denominatam volunt, indeque in Catalaniam transisse, cum Francorum nostrorum Exercitus Pyrenaeos Montes transgressi has incedere Provincias, ex varijs tum Gentibus confacti, maximeque ex ea Occitania parte, in qua sita est Vrbs Catalens, cuius Indole potius Catalanie nomen dedere, uti (Caellus, & Hispani Scriptores) volunt. Ut ut sit, constat idem esse fere Catalanorum Idiomam, quod Provinciarum nostrorum, quoddam Catalaniam indiditum à Comitibus Barcinonensibus vero proximum est, ex quo Provinciae Comitatum suis adunxere dominijs. Ea quippe Lingua nitida adeo, florida, culta, ac polita habita est, ut nulla fere existerit Regio, in quam non inmissura fuerit, qua Maxime in Principum aula Magna in pretio habebatur. Poetae Provinciales, eorumque poemata, ut genio quasi donata singulari, ubique fere legentur. (Escolanus, & Boschus de hac Lingua Scribentes, ajunt, quod fuit: *Kant graciosa y cortesa, Senzacaosa, y dolça, que noy ballenga que ab mes breus paroles, diga mes d'eluy y molloy: Conceptes tevin en tot una rima: semblança ab sa Mero* *Enimma Blesfont: la que la doná Prinsipi abank'eglar, y: Rimea que v'str ron en Roma, Cantant ab elles ab so de consonanoies, las dissonancies de las passions ab agnts, y dolços pensaments, &c.* Subdunt deinde hujus Idiomatis Vocabulis crebrius poemata sua aspersisse Petrarcam, quod observarunt etiam ejus Interpretes. Raymundus Montanensis qui vixit circa annum 1300. Historiam suam hac lingua *en catala*, & (4.) Carbonellus in Chronico, ejusdem Idiomatis Tabulas varieque lapsa descripsit.

XXXVI. Certè linguam hanc, Provinciale scilicet, in Regum nostrorum Palatijs primitus vsitatam, evincunt quae ex ea delibavit. (6.) Nithardus, à quo Romana appellatur, quae haud omnino

(1.) Calça in Catalonia cap. 6. (11)
 (2.) Escolanus in Hist. Valentia tom. 1. cap. 14. (11)
 (3.) Andr. Bosch. de titul. honor. Catalan. l. 1. c. 2. §. 4. y. lib. 2. c. 12. (11)
 (4.) In Chron. (11)
 (5.) Lib. 3. (11)

Diversa ab ea, qua vultur Provinciales nostri: quod facile erit assequi
 utramque comparanti. Unde recte, opinor, dixit (7) Valdianus, Sa-
 licam Legem Romanos, hoc est, Provinciales vocare, qui Romana,
 id est, Provinciali lingua utebantur; Cum Provincialium nomine om-
 nes de Alvernia, & Vasconia, & Gothos Provinciales appellatos au-
 tor sit (8) Raymundus de Agiles. Ut vero res plana fiat, placet Sa-
 cramentum Ludovici Regis, cuius meminimus, Romana Lingua des-
 criptum. a (9) Nithardo hic proponere: *Cumque Karolus*, inquit, *hæc*
eadem verba Romana Lingua perorasset, Lodovicus, quoniam maior natus
erat, prior hæc deinde se servaturum testatus est: Deo (10) amor, &
pro Christiano populo, & nostro comun (11) salvamento dist di ex avans, in
quant (12) Deus (13) & Savir (14) me dunat, si (15) Salvaresa
Cistmeon fradre Karlo, & in adjudha, & in cadhana cosa, si cum om
(16) per droit son (17) Fradre Salvac dist, (& i. dust.) in d (18) quid
ilmi altre si fazed, & ab Ludher nul plaid nanquam printras, qui meon rob
eist meon fradre Karle in damna sit, Que sic Latinis istius sæculi Verbis
 sonant: *Pro Dei amore, & pro Christiana populo, & nostro comun*
salvamento in antea (seu deinceps) in quantum Deus sapere, & posse mihi
dederit, salvabo (seu Salvum & incolumem prestabo) hunc meum fra-
tre Karolum, & in auxilio; & in vnaquaque causa (i. re, Causa, obsequio)
ut homo per dristum (seu ius) suum fratrem salvare debet, in eo quod ille
mibi alter faceret, & cum Lothario nullum placitum vnquam capiam,
 quod mea voluntate huic meo fratri Karolo in damno sit, Sacramentum
 verò populi Romana pariter Lingua sic describit idem (19) Nithar-

dus: *Si Lotharius Sacrament que son fradre Karlo iurat, confervat, &*

- (7) *Lib. de Monast. Germ.*
- (8) *In Hist. Hierosol.*
- (9) *Bodin. l. 3. c. 63 p. 633.*
- (10) *Anno. de monast.*
- (11) *Salvamento*
- (12) *De.*
- (13) *Sanir.*
- (14) *Pordi.*
- (15) *Salverie.*
- (16) *Por.*
- (17) *Fradra.*
- (18) *Qui id vn altre si fazed.*
- (19) *Bodin.*

Karlus (20) *mēds sendra* (f. *senior*) *de suo* (21) *part non los* (22) *tant*, *si ji returnar non* (23) *lint pois*, *ne jo ne veuls* (al. *neuls*) *qui eo returnar* (24) *int pois in nulla adjudha contra Lodhruig nun si juer*. Id est, *Lingua ejufce xvi Latina*, quantum licet assequi: *Si Ludovicus sacramentum quod suo fratri Karolo jurat, conservat, & Karolus meus senior ex sua parte non illud tenet, si ego retornare non possum, vel nolim ad eum retornare, in nullo ei auxilio ero contra Ludovicum*. Vbi observare licet in Romana veteri ista *Lingua*, servatas ac usurpatas aliquot *Latinas voces*, vt *amor*, *nunquam*, *jurat*, *conservat*, *contra*, *in damno sit*: præterea alias *Francis nostris* haud ita pridem in usu, vt *salvarejo*, vbi nostri *sauverai-je*, *adjudha*, pro *ayude*, quomodo *Picardi*, dicunt: *meon vol*, vbi nostri, *mon voill*, &c. Quædam etiam alia occurrunt vocabula malè descripta, vt *salvar dist*: legendum enim *dust*; id est, *debet*: nam *Theotiscum* hoc loco præfert, *scil*, quod idem sonat apud *Keronem*: & in *sacramento populi*, pro *meo sendre*, *Bodinus* habet *sender*, sed legendum videtur *senior*, quæ vox *vulgaris vltis* etiam erat. Pro *tant*, *Bodinus* habet *taint*, i tenet, quemadmodum *Normanni* etiam efferunt. Quæ sequuntur paulò intricatiora sunt: *si jo returnar non lint pois*, hisce reddidi: *si ego retornare nequeo*, sic enim *Theotisca* sonant; *nemag* quippe idem valet quod *nequeo*, non possum: mag exponitur *possum* apud *Keronem*. Reliqua quæ non magis sunt expedita, nescio an bene reddiderim, *ne jo*, *ne neuls*; (al. *veuls* *qui eo returnar nit pois*, vbi *pois* *Theutonice* redditur *mag*, i. *possum*). Neque etiam voces postremæ planè sunt, *nun li juer*, vbi legendum *puto fuer*, i. *fuero*, nam *Theotiscum* hoc loco præfert *ne vvirthit*, quæ vox, vel certè *vvirthit*, quæ eadem est, *fuert*, exponitur in *Capitulari Theotisco Ludovici Pij* apud (25) *Brovverum*, vt *theru*, non semel pro *ipse*, *ille*, ponitur, quæ vox occurrit in eodem *sacramento*: vbi enim *ne neuls*, *Theotiscum* præfert *nob thero*. Atque hæc quidem *Romana Nithardi*, licet mendis utcumque carere non dubitem, velim *Lector* Conferat cum veteri charta vernacula in *Ruthenensi Comitatu*, vbi *lingua Lemovicina* perinde usurpata sub *Ludovico 6*. hoc est circa annum 1100. exarata, quam descripsimus ex

-
- (20) *Meo Sender.*
 (21) *Par.*
 (22) *Taint.*
 (23) *Luit.*
 (24) *Me, vel nit.*
 (25) *In proparasc. annal. trevit. num. 14.*

(126) Tabulario Abbatie Conchenfis, vt Idioma vsq; xvi cum Idioma xvi Carolini comparet. Ego in Dei nomine, ego Hector, & Pontius de Cambolar, & ego Falcas, da questa hora ad enant ella Villa de Pradis, home ni femena de las crozes enins non y pendren, ni ly feren, ni ly quezeyren, ni son aver, no ly tolran, ni fac non lo faren, ni desoras los crous home ny femena que sien en la Villa sia esta dehors, se per forfatura que faran aquez no no faxian, & a quovo faran tro el Abat, & al Priour, quella Villa tenria clamat ò acsem ma vice vel duas. Et se els reddezer nos ò fazio, que non prestren sobre nostre dreich, & senescian, & ò efrangrian fers XIII. dias al so monimens del Abbat, ò de so messatge, ò del Mongue, que la Villa tenria, ò de so messatge, ò emenderan aissi ò tenren, & ò atendren per se, & senes engan per eis. Saints Evangelis. Authores Ademarus Ruthenensis Episcopus, & Odolricus Archidiaconus, & Guillelmus & Azemarus Daxiat, Bac de Petra bruna, Folquenis de Segur, Bernardus qui vocatur Gracus, Bernarz Guiralz della Salas, Bernarz de Canner, Deuslet de Canner, & Peire de la Vallada, Rainalz lo Monges, & altre molt que ouira, & que audiro. Regnante Ludovico Rege.

Disfimula (Lector) à ma insuficiencia, los errors de esta Carta, y seruelcam² de disculpa lo no haver perdonat treball algu, sols pera que poguesses ab facilitat lograr tal conveniencia. Deu te guerde.

Elogia

(126) Ch. 566.

Elogia à las Obras del Doctor Vicent Garcia, Reetor de
 Vallfogona, son carissim Amic, lo Reetor dels Banys,
 mes ab la voluntat, que ab la ex-
 pressió de aquest

SONETO.

DE aquell Riu, que secat no ha vist Espanya,
 Begué, per refrescar nostra eixutesa,
 Lo Gran Garcia, fent naturalesa
 Del que tant, en los mes, es cosa estranya.

Guiál fa gentil Naya à la Montanya
 Del Parnás, confiant en sa Agudesa,
 Que mirantlo las Nou, sens estranyesa,
 L'Alegria, ab aljofars, sos vlls banya.

De la Mina d'Apolo, mes preciosa,
 Ab Diamant de quilats tals lo regalan,
 Y ab tal raig de Elicóna lo refrescan:

Que d'Ellas lo cuydado já reposa,
 Seguras, que à son Fondo pocs igualan,
 Encara, que en la Taula lo excedescan.

Lo mateix Rector , al mateix assumpte.

SONETO.

COm já Cygne canor , se oí Garcia
Del Ebro en las Riberas caudalosas,
Ab veus , en lo Elegant , tant abundosas,
Com raudals en las Linfas descubria.

Bolá al Parnás , y oíntlo allá Thalia,
Pujánt de punt , ab veus tant armoniosas,
Acudiren las Nou , sembrant de Rosas
Lo nevát de las galtas , aquell dia.

*Tanta Gracia , en Garcia está cifrada,
Digueren , que dels Morts , es clar l' hereda,
(Seguint del Antic Sami la Sentencia.)*

*Puix la Gala dels Grecs te millorada,
Dels Llatins la Agudesa , en Ell se hospeda,
Lo que be nos ho mostra la Experiencia.*

A la Ciutat de Tortosa felix, y fecunda Mare de Don
Francisco la Torre, y del Rector de Vallfogona,
Lo Rector de Alcaná.

SONETO.

Que de Marte en la Escola, gloriosa
Fores Yberia, es clar; pues Roma Amiga,
Colonia t' folicita, y enemiga
Te fuig Carthago, al pas, que victoriosa.

Aclamarte Exemplar, ditxa es famosa,
A que Invencible ta Constancia obliga;
Blasó de ta Lealtat, y ta fatiga,
Duplicarte la Palma generosa.

Pero al pas, que ab la Torre, y Vallfogona
Dels Lirics Prínceps, de la enveja calma,
Ta Antiga Torre, y Palmas multiplica.

Tant elevada la atenció t' pregonia,
Que aclama Fenix tan Sagrada Palma,
Y ta Torre del temps burla publica.

Lo ReCTOR de Valladellonsès, al Autor

SONETO.

Cisne Immortal, ò Eenix, que à la Fama,
(Que ni del temps, ni olvid voraz titora
Ha pogut minorarte) en esta hora
A impulsos naixes de Apollinea flama.
Tu, à qui lo Mon univèrsal aclama,
Digne de aquella rama (burladora
Del Rayo mes actiu) que Phebo adora,
Y encara es poc blasó, sa esquivia Rama.
Gloria del Ebro, honor de la dixosa
Fundació de Tubal, que en sa Ribera,
Felis te ha dat lo Ser, veu armoniosa,
En qui'l Cor de las Musas tot se esmera:
Canta, que si Amphió, ab Lira imperiosa,
Lo insensible arrastra; tu atraus la Esphera.

Del ReCTOR de Pitalluga, Coronista de la Vida del Autor

SONETO.

Tant remotas, Garcia, lo teu bosí
Que à ta Ploma ninguna pot seguir
(Per mes, quel' Envejós vulla mentir)
Ara eserigas de Goig, ara de Dol,
Ab rahó se gloria'l nostre Pol,
De véuret', Major Astre així; lluir,
Y ab ta Llum las mes Claras obscurir,
Fente, en lo Resplandor, Vnic, y Sol.
Voldria, en alabarte, alçar lo Cant,
Segons lo que ton Numen Gran mereix:
Pero, que pot cantar vn Ignorant?
De las Virtuts, quel' Cel, doncs, comparteix
En tu sol, comunicam' tant, ò quant;
Y veurás, com, per Ty, lo meu Cant creix.

ERRA-

ERRATAS.

Pag. 1. v. 1. envés, fitg envers. Pag. 3. v. 18. altre, altra. Pag. 7. v. 24. discretas, distretas. Pag. 8. v. 16. olvio, olvad. Pag. 10. v. 11. quen', quen'. Pag. 11. v. 21. sent, sen'. Pag. 19. v. 14. subjecte, subgecte. Pag. 24. col. 2. v. 15. amiflat, amiflat. Pag. 26. col. 2. v. 18. Diem, Diuon. Pag. 27. col. 2. v. 18. tos, tots. Pag. 32. col. 1. v. 15. aguardavós, aguardavós. Pag. 34. col. 2. v. 11. forsa lo vell, ferse jovel'. Pag. 35. col. 1. v. 36. melindrest, melindrets. Pag. 41. col. 1. v. vltim banyaba, banya. Pag. 41. col. 2. v. 11. rhesor, thesor. Pag. 44. col. 1. v. vltim jo, ja. Pag. 69. col. 1. v. 3. à tot, ja tot. Pag. 76. col. 1. v. 1. odulterar, adulterar. Pag. 77. col. 1. v. 33. en viudas, enviudas. Pag. 78. col. 1. v. Enamorada, Enamorat. Pag. 78. col. 2. v. 30. Taras, Trae. Pag. 78. col. 2. v. 33. Caball, Cabal. Pag. 79. col. 2. v. 29. abrafats, abrafat. Pag. 80. col. 2. v. 30. Paradors, Parladós. Pag. 80. col. 2. v. 37. clara, clar. Pag. 83. col. 2. v. 36. estign, estiga. Pag. 84. col. 2. v. 21. Perdóne, Perdon'. Pag. 92. col. 1. v. 11. No, Io. Pag. 95. col. 1. v. 13. Hame, Home. Pag. 98. col. 2. v. 12. tentas, tantas. Pag. 108. col. 1. v. vltim, vantre, ventre. Pag. 114. col. 2. v. 32. natural, natural. Pag. 120. v. 12. vara, varra. Pag. 127. col. 2. y. 4. prace, parce.

PROTESTACIÓ,

QUE LOS RECTORS DE PITALLVGA, Y DELS
Bany's fan, en nom del Poeta.

SI en los Poemas se troban alguns llocs, ahont, exaltantse la Belleza humana, esta sia parangonada à cosas Sobre-Humanas, ò Celestials: ò be, exagerantse las penas amorosas, estas sean igualadas à las infernals; se ha de suposar, que semblants cosas se han dit per un mer Hiperbole exornatiu, y pera conformarse ab l'vs dels Poetas. Axi mateix las veus *Fortuna*, *Fat*, *Destino*, y *Sort*, se deuen entendre per las *Segonas Causes*, obediènts, à la *Soberana Vniversal Causa*. Per *Paradis* ha volgut significar l'Autor *Cosa Amena*, y *Deliciosa*: Per *Angel*, *Idol*, *Deessa*, entengué *Donas de bella estremada*: Per *Celestial*, *Sagrat*, y *Divi*, volgué, que se entengués *Cosa excelent*, y *Digna de Reverenciar*: Per *Adorar*, se ha de entendre *Reverenciar humilment*. Per vltim l'Autor, ò los sobre dits Rectors en son Nom, protestan, que totas las Veus, y totas las Sentencias, que apareixen atrevidas, ò profanas, axi, com foren vsadas de tots los Poetas, pera fer mes gustosa, y espiritosa la Poesia, de la mateixa manera, en los Versos de *GARCIA*, se deuen interpretar ab sentit, que no discorde de la Catolica Veritat.

POE-

POESIAS VARIAS

DEL

DR. VICENT GARCIA,

RECTOR DE VALLFOGONA.

AL CRITIC LECTOR.

SONETO.

Ra baixés la vista envés la immunda
Gruta del Univers, alberg de pensá,
Hont ja mes se ha avingut la llum serena,
Ab las tenebras de la Nit profunda.

Ara en lo Cel, que de claror abunda,
Mires dels Signes la dorada vena;
Y en la gran Bola de alimarias plena
Las poliagueras fermas, hont se funda.

Ara ten va'as á la terra freda,
A qui lo Sol, ab raigs escassos mira;
O á la que lo Equinocci mes abrafa.
Entres en mar tempestuosa, ó queda;
En terra estigas, fofegat, ó ab ira:
Sempre, pio Lector, ferás un Afa.

A

Al

POESIAS VARIAS

AL MALEVOL LECTOR.

SONETO.

IX la prodiga llum, que ab sutil rassa,
Per un etcàs foràt al pres visita,
Del somni greu desperta, y resuscita
Del gust amarg la debil revivalla.
Al Navegant, que ab fragil buc treballa,
Vens la furia del Mar, casi infinita,
Y ab la bevenda amarga alli bomita
La vida, y lo vaixell se obra, y encalla.
Al privat, que en las faldas de fortuna
Mama la dolça llet, y ab fas doblada,
La llansa de son pit, en poca estona.
Per totas las angustias vna, á vna,
Y al bon Lector; perque es mon camarada,
Vn tigre l's falla á tots la catxamona.

A la expressiva sensillesa de la llengua Catalana

SONETO.

GAste, qui de las flors de Poesia
Toyas vol confagrar als vlls que adora,
Del rich aljofar, que plora la Aurora,
Quant li convinga dir, que's fa de dia.
Si de Abril parla, pinte la alegria,
Ab que desplega sas catifas Flora,
O, á Filomena, mentres cantant plora,
De ram, en ram, la llengua, que tenia.
A qui s' diu Isabèl, digali Isbella;
Sol, y Estelas als vlls; als llavis grana:
Llochis comuns de las Musas de catala;
Que ja, peraque sapia Tecla, ó Ioana,
Que estic perdut, per tot quant veig en ella,
Frou tinch de la llaneta Catalana.

SO-

DEL DR. VICENT GARCIA.

SONETO.

L Os raigs del Orient desembaynava
 Apolo irat, y en espantable guerra,
 Per las concavas bocas de la terra
 Al tartaro enemic ferir pensava.
 Cruxia l' vent llibert, Neptu branava,
 Los Tritons rebullian baix la terra,
 Peneo en sas arenas se soterra,
 Tement, si acàs de Dafne s' recordava.
 Las ninfas transparents espavoridas,
 Als retrets dels Cristalls fugen cuytadas,
 Y dins la propia font encara temen,
 Cahentne per los prats de esmortohidas;
 Dels Faunos sos amichs desamparadas;
 Mes, que sem' dona à mi, que à tots los cremen?

*A la Majordona del Autor, que pelant vna fava vna
 vetllada, li caygué vn tros de dent, que tenia en la boca.*

SONETO.

S Ola vna mija dent, que li restava,
 De totas las demás à la mia Tia,
 Ab la qual mil hazanyas empresa,
 L' altre nit li va caurer, pelant fava.
 Turbas', y diu, molt enujada, y brava:
En fava tot mon mal cifrat venia,
Tallant desie la flor primera mia,
A fins esta penyora, que m' restava.
 Io detingui la rifa, y à la Vella,
 Consolantla, digui: *Que ab las genivas*
Iguals, me parexia mes graciosa;
 so es que m' feya mes riurer; Pero ella,
 Llancantla alegre entre las flamas vivas;
Malcita, diu, la dent tant enfadosa.

A 2

SO.

POESIAS VARIAS

SONETO.

Brama, ocupada de rabiosas penas,
 Del fort Lleó la natural fereta,
 Quant lo astut cassador, ab sa destresa
 Lligat lo deixa ab trampas, y cadenas.
 Brama ab mil bocas de brunera plenas,
 En senyal de sa fam., y sa braveza
 Lo Mar, que après, ques' menja la riquesa,
 Escup la nau, com os, en las arenas.
 Brama lo Cel', si ab qualitats contrarias,
 Los Elements en sas regions se alteran,
 Ab que l' aire condensan, y l' inflaman.
 Braman las infernals, y temerarias
 Furias, quel' si de son dolor no esperans
 Però mes propriament los Afans braman

Als desmay, que patia una Donsella nomenada Lucrecia Sagristana.

SONETO.

Eixos desmay, que ab desigual crueta
 Executan, Lucrecia soberana,
 La gracia de eixa cara mes, que humana;
 Que al cor recull gran part de sa riquesa.
 Alguazils son de Amor, que à eixa Belleza,
 Mil pensions, no pagadas, li demana;
 Que no repara en veureu's Sagristana,
 Qui à la Déitat mes sacra tingué presa.
 Nou's queixeu del Amor, que per vos mira,
 Mentres lo vil, y odios nom de Deutora
 En Subjecte tant ric li desagrada.
 Guardau de incorrer en sa interna ira,
 Advertiu, queu's destja acrehedora,
 Imaginau queu's vol descarregada.

Ra.

DEL DR. VICENT GARCIA.

Referets la malicia de un villano, per que en ocasió de un gran temporal, estant ausent de la Rectoria lo Autor, digué:

Que las nuvoladas eixian de la del Rector.

SONETO.

DE las exhalacions, quel' ayre cria,
 Vna cruel batalla se engendrava,
 Temerofos tambors lo Cel tocava,
 Y disparava espessa Artilleria.
 Ia l' ayre de tenebras se cubria,
 Y la fogosa flama se illustrava,
 Escassa era la llum, la fosca brava,
 Ni bona pera Nit, ni pera Dia.
 Ab oracions devotas lo Vicari,
 Y tot lo Poble junt, ab mans plegadas,
 Feyan pias pregarías al Senyor;
 Quant á deshora un Cuyro temerari:
Que s' cansen, diu, que aquestas nuvoladas
Ixen de la del Rector.

A la vanitat de una Dama, que desdenyá lo casarse ab un Cavaller, persuadintse na ser tan bo com ella, essent tots de una mateixa Profaxia.

SONETO.

DE la Arca, hont se embarcá Naturalesa,
 Saltá Jafét, las ayguas fofegadas;
 Y en lo punt se li foren entregadas
 De Europa las Regions, y Terra e Resa.
 Y com fos la Muller de gran empreza,
 Ab sa ventri-cultura, en breus an, alas,
 Tingué de humanas plantas adornadas
 Las terras, deipulladas de belleza.
 Tubal fone lo primer, que en nostra Espanya
 Trasplantá la muller, y flori en ella,
 Y es lo Tronc de la rama vostra, y mia.
 Sent aixi, la molt Dama, que se estranya?
 Podrà fer una rael tal maravella,
 Brotar Cardots, y rams de Satalia.

POESIAS VARIAS

*Despedeixse vn Galan de sa Dama, cansat de adorarla,
sens haver lograt alguna correspondencia.*

SONETO.

A Y! cap de tal en mi, no so Mussol,
Que a vna Careta, quem' fa eixir de lloc,
Haja cremat encens, y fet mes foc
Que feren los Egiptes al Deu Soll
Y que haja bavejàt, com caragol,
Imaginant ab son florit badoc,
Y que, sentme favors de poc en poc,
Penfara ser volgut, vnic, y sol!
Ben haja pera sempre, vn defengany,
Que me ha portat á temps, que he conegut,
Que de açó no n' puc trauer algun guany.
Y puix á tal extrem so ja vingut;
Antes de no arribar á major dany,
Estic per no ser Afa resolut.

Alaba lo Autor á vn Poeta Aragonés, nomenat D.N. de Heredia

SONETO.

E Stic pera posarme dins de vn foc,
Qual Numanti frenetic, y artiscat,
O llançarme, com vn desesperat,
De vna Torre molt alta, ó mes alt lloc;
Que sia vn home jo, pera tant poc,
Que sols per vn Soneto començat,
Ja mes lo consonant haja trobat,
Que de sercarlo me so tornat groc?
Vos sols, Heredia, sou lo que podeu
Mostrar, que haveu begut de aquesta font;
Y pera mi tots los demés son fum.
Ab tal facilitat los versos feu,
Que per als Forasters serviu de Pont,
Y als que son naturals serviu de Lluni.

Pre-

DEL Dr. VICENT GARCIA.

*Prega lo Poeta á son Amic (á qui nomena Tirsis) li ref-
ponga á sas cartas.*

SONETO.

Tirsis, aixi del vn, al altre Pol
La Fama's alse trenta mil Altars,
Y en cada boca dels estesos Mars
Vn Colós; y en espanya vn Maufeol.
Y l's Cygnes de la vora del Pactol
Se muynan de pepida á milanars,
Celebrant vostre nom ab sos cantars,
Y Cygne vos resteu perfet tot sol.
Aixi Deu vos deslliure de mal fat,
De tacas la Sotana, y lo Manteu,
De Biligonorrhèa los ronyons:
Y aixi acribeu, de simple Tonsurát,
A concedir en Roma vn Iubile::
Escriviume, siquiera, dos renglons.

Queixas lo Autor de la abundancia de Poetas.

SONETO.

Plantant Llorers junt á las cristallinas
Llantas, que foren del Pegás yngladas,
Estavan vna de estas matinadas
Las Musas, fetàs vnas Clavellinas.
Veulas Aposo, y com ja las Divinas
Colors de aquellas caras delicadas
Mostrassen clarament, quant fatigadas
Restavan de plantar, las pobras Ninas.
Volguel's dar entenent, que se ofenia
De trobarlas á totes tant discretas
Dels Oficis tocants á las personas.
Y per disculpa li diguè Talia,
*Ja son tants los que vuy fan de Poetas,
Quen's faltarán Llorers, pera coronas.*

POESIAS VARIAS

A vna Mossa , que desdenyant als Cavallers , se aficioná á vn home de baixa esfera.

SONETO.

ENtre sos braços dolsament tenia
 Pres á Medoro Angelica , y estava
 Ella en los seus tant presa , que dubtava
 Lo Amor , en qui dels dos mes dret tenia
 Y dientli , que de ells nol' foltaria ,
 Si de allí fermament no li jutava ,
 Que en quant la humana vida li durava ,
 A qui l' amava tant no olvidaria.
 Com es possible responguè , Senyora ,
 Si vos sou lo meu cor , y mia vida
 Que visca , y queu' s olvit vostre Medoro?
 Queu' s ne apareix á vos d' esta Traydora
 Que als Prínceps desdenya , y als Reys olvida,
 Ys'pert , y se apassiona per vn Moro?

A vna Mossa gravada de Verolai

SONETO.

MAla Pasquau's do Deu mossa corçada,
 Bresca sens mel , trapada Celosia,
 Formatge villat , cruel Fisíonomia,
 Ab mes puntas , y grops , que te la arada.
 De alguna fosau's han desenterrada ,
 Per no sufrir los morts tal companyia ,
 Quant eixa mala cara seu's podria,
 Y estava ja de cucs mitg rolegada.
 Pero , si sou de vermes escapada,
 Perque siau menjar de las cucalas
 (Que de mal en pijor la sort vos porta)
 Mantingar's Deu la negra burullada ,
 Y á Deu siau , que m' par que m' naixen alas,
 Y m' torno corp després que pic carn morta.

DEL Dr. VICENT GARCIA.

A las travessuras de Iupiter.

SONETO.

IO no se, Amor, en que havem de parar,
Respectant de tas fletxas lo poder:

Per tu dos mil locuras vehem fer,
Sense, que algu sen pugadeslliurar.

A Iupiter del Cel fas devallar,
Y fent ell lo que toca, a sa Muller,
Se adorna l' cap ab fusta de tinter,
Pensant, que per pacient, podrà agradar.

Y veñt alguns, que li va succehir
A son gust, y va vencer lo rigor
De la Dama, ab astucia de Tahir.

Ha volgut imitarlo, sens fingir,
Desdenyant de sa casa l' propri honor,
Per poder escalar de l' altra l' mur.

A vna Dona, que presumia de hermosa.

SONETO.

AY! Ay! mal ajau vos, Dama Descac,
Crec, que deveu pensar, que so algun illec;

Y que no me ha caygut lo groc del bec,
Tras, que en lo Mar de Amor so estat lo Drac;

Ab quantas fletxas porta en son buyrac,
No traurá de mon cor sols vn gemic,
Palsá l' temps, que ab vn feix de llenya sec,
Pujava al sacrifici, com Ifac.

Millor vn cent de Corbs la carau's pic,
Que a mi sem' dona un clau, que en vostre amboç
Me guanye marso l' joc qualsevol truc.

Que ab tot, que no so bo, m. so molt ric,
Quant l' ham enganyador y golós, emboc,
Amor sab, que no m' pesca ab tant vil Cuc.

B

Avi-

Avises del Poeta á Apolo, quant següia á Dafne.

SONETO.

A Senyor lluminos, ahont anau,
 Seguint aqueixa Ingrata, que no u's creu,
 Ni res vol escoltar del que dieu,
 Sino, queu's deixa estar vn Babau?
 Nos girará, per mes que li digau,
 Ni per mes requebrets, que li llançeu;
 Encara que digau, que sou vn Deu,
 Y que tot lo Emisferi illuminau.
 Si ab dadivas lo cor no li ablaniu,
 Tot lo vostre poder no serà prou,
 Per aplacar sa colera, y rigor.
 Donauli alguns trentins (li es quen' tenui)
 Que en veurel's jou's ho pag, si ella no u's ou
 Y no se aplica á feros molt favor.
 Perque ja lo valor
 De las donas es tal, en aquesta Era,
 Que, en vetrer vn trenti, tornan de cera.

Venus á Vulcano.

SONETO.

M Arit impertinent, que pretenou,
 Quant ab tant gran rigor me perseguíu,
 Y así vostra deshonra descubriu,
 Com si, fentho, guanyassen jubileu?
 Per vida vostra, que no m' enfadeu;
 Perque si altra volta u's hi atrevíu,
 Mentres, que bellugar vos veuràn viu,
 La esquena u's palmarà algun tirapeu.
 Y al contrari, si veeu, y si callau,
 Y lo fonsó anau fent com qui no hi veu,
 Tindreu tot quant podreu imaginar:
 Anau considerant lo que guanyau,
 Sufrint; y no sufrint, lo que perdeu:
 Y així, Marit, no hi ha, sino callar.

A

DEL Dr. VICENT GARCIA:
A vna Senyora descolorida.

SONETO.

P Era curar de rael Senyora mia ,
Aqueix color trencàt , que ha tant queu's dura,
He ohit à dir, que tota trencadura
Facilment vn braguer la remedia.

Cenyivo l' que si ho feu , de dia en dia ,
Veureu, que lo Marfil de eixa blancura
Cobrarà l' color viu de Rosa pura ,
Que als vlls de tot lo Mon cause alegria.

Jou 's se una ma tant ben exercitada,
Tant secretà , y lleal , qual vos importa,
Pera la cura , y vergonyós recato.

De un petit Ay ! quant molt, sereu curada;
Vn Ay ! que dos mil gufts , juntament porta.
Feuho , fino per l' guft , per lo barato.

SONETO.

R Enunciant las aradas , y las rellass
Baixa mossen Ioan de la Cabanya ,
Fadri de gran ventura , y poca manya ,
Fiador de casadas , y donzellas:

Fet vn bou mans , anava sempre ab ellas ,
Y vna , que presumia de tacanya ,
Tant sent jugá , prenentlo per la banya ,
Que la hi clavá , y no gens per las costellas.

Ferida , y no per burlas , la Minyona ,
Pera l' remey Comares se juntaren ;
Qual pren lo alum , qual feda , y qual la agulla ;

Mes ningun vol la Xica vellacona
De quants medicaments li proposaren:
Sino , que hi torn' la banya com se vulla.

B 2

SO.

POESIAS VARIAS.

SONETO.

Maleta de Convent, Gruta de Hostal,
 Frontissa rovellada de Cancell,
 Malaltia perpetua de Bordell,
 Florida Primavera de tot Mal.

Si pensa, que per veurirme venal,
 Me te de garrotar ab vn cordell,
 Pera sacrificarme com Anyell,
 Dels que en lo Born se venen per Nadal.

Vaja á guanyar perdons, tirant al Moll,
 Que no so jo Abindeme, ni Gazul,
 Pera preñarume de ella, com vn Foll.

Que, sent de mal Francès prenyat Baul,
 Sols la pendrà, pera que m' xucle vn moll,
 Que tinc entre los pels del vll del cul.

A vna Dona nomenada Sabatera.

SONETO.

SI en eixa perxa, hermosa Sabatera,
 Encaixar pogués jo vna forma mia,
 Per mes dirxos, sols per alsò m' tindria,
 Que si Espanya per Rey me coneguera.

Y, quant ab vos calçarme merequera,
 Tant gust en servos Parroquia tindria,
 Que per momentos me descalfaria,
 Perque gofarlo cada punt poguera.

Mes no se lo Mon, perque lo nom vos dona
 'De sabatera, si eixa mà agracia la
 Nons calçal's peus, ans be ab grillons, los lliga.

Ja de la causa mon discurs se adona,
 Serà; quisa, per fava en sabatera:
 Sino, qui mes hi sapia, mes hi diga.

Avn

A vn amant desdenyat de toras.

SONETO.

DE ma Estela fatal la heretge cara,
 Mil bocas me esta feut desde la esfera,
 Veent, que ma fe importuna persevera
 Contra la força, en perseguirme, rara
 No hi ha valor, pera la fort avara,
 Que la propria esperança desespera;
 Y aconté al de fe mes verdadera,
 Com qui pinta ab carbó sobre mascara.
 Io, que à mos desitjs vn clau no importa,
 Que mel's maten Fregonas à pedradas,
 Ab fals titol; que jugo de lisónja.
 Men porto mil reganys de la de Porta;
 De las Enfiestradas, finestradas:
 Y sobre tot desdenys de vna Mel. . .

*Retrato, que ab lo valent pinsell de la sua ploma, fa
 de si mateix lo Autor.*

SONETO.

O! Tu, que de Cervera à Barcelona,
 En Roci, ó à taló passas ta via,
 Nõ la acabes, sens veure al bon Garcia,
 Molt Reverent Rector de Vallfogóna.
 Si p' vols coneixer, mira vna Persona
 De ben disposta, y propria Cinetria,
 Barbi-vermell, dolça Filonomia,
 Ras de topeto, barbas, y corona.
 Ni hipocrit, ni profa; alegre, y grave;
 No presumit, y entès; savi, y Poeta;
 En tot molt asseát; de raro Ingeni.
 En suma: En veurer vn, que no se aiabe,
 Ni fa en vidas agenas del Profeta,
 Admira l', y venera l' per Garceni.

SO-

POESIAS VARIAS
SONETOS AMOROSOS.

Elogia vn Galant la hermosura de vna Dama.

SONETO.

Sou, ò Nife, la suma de belleza,
Hont totas juntas contemplar se podan
Las mostras del vestit, que á Flora brodan
Seda, y agulla de Naturalesa.
Clavell la boca, y olor de Camuesa;
Los vlls, als vlls de Lliris se acomodan,
Tot lo demès ab.dolças bandas rodan
Las Rosas, y Jasmins ab sa pureza.
Puix, que dirè de la belleza rara,
Del Jardí de aqueix pit ? que sempre hi neva,
Y sempre està cubert de maravellas?
No com los altres, que la sort avara,
Dintre de vn dia, la belleza l's lleva:
Que divinas, y eternas son aquellas.

*Queixas de vn Galan á vna reixa, porque li impedia
lo veurer á vna hermosa Encomanada.*

SONETO.

Reixa cruel, que la claror divina,
Que mos vlls sercan, com á gloria sua,
Entre eixa espessa nuvolada tua
Cubres, y causas ma fatal ruina.
No degué eixir de la ordinaria Mina
Eixa Materia forta, odiosa, y crua;
Sino de algun Volcá, per hont traspua
Flamarada infernal, que tot ho mina.
Pero, que dic? O! Reixa generosa,
En gracia de tas queixas fas mudança
Arrepentit adoro ta dureza.
Ja no t' vull dir, cruel, sino piadosa;
Puix tu sola has pogut, en ma venjança,
A la que á mi m' te pres, tenirla presa.

DEL DR. VICENT GARCIA.

15.

A vn Galan, que aprengué de Solfa, pera suavisar lo cor de sa Dama.

SONETO.

EN poder de mosen *Tutuntus*,
 He començat de apendrer, vuy la *Ma*;
 Ja m' va mostrant los punts, que en ella hi ha;
 Y se que lo primer es : *Gamaut*.
 Joana, lo meu Idol de or batut,
 Al to de mas passions se ablanirà ;
 Y Amor, ab dols article, juntará
 Aquell *Sol* bell, al mon humil *Re*, *Vt*.
 Puix, si Orfeo suspenguè, ab son contrabaix,
 Las *Furias* infernals, y deslliurar
 A sa Muller pogué del etern plor.
 Jo, que tinch lo *Thenor* va poc mes baix,
 Lo *Infern* de son desdeny podrè aplacar,
 Y traurer de las penas al meu *Cor*.

Demanaren al Autor fes vn Soneto al temps, en que hi haguès 26. vegadas Temps.

SONETO.

T *Emps*, que sens temps passares com á temps,
 Si del bon temps memoria, *Temps*, me deixas;
 Com no t' llastiman, *Temps*, ab temps mas queixas;
 Antes que temps me vinga à faltar, *Temps*.
 De temps en temps mudansa fa lo *Temps*,
 Tu, *Temps* immoble, ab lo mal temps me deixas,
 Quant millor, *Temps* se acabaran mas queixas,
 Si per donarlas, *Temps* me donas temps?
 Ay! *Temps*, de temps deinau sols vn hora,
 Pera lograr, ó *Temps*, vna hermosura,
 Que temps ha, *Temps*, mon cor esclau adora.
 A ton nom, *Temps*, faré vna Estatua pura,
 De aquell metall, que l' temps avar adora;
 Y agrahirte he tot temps, *Temps*, ma ventura.

Queixas

Queixas de vn Amant vehentse tant ultrajat del Deu d: Amor

SONETO.

A Mor , que de mon be ja no se empatxa
 Despres , que me ha ferit ab molta fletxa,
 Dona à mon cant lo punt de trista endetxa;
 Puix per al lloc de penas me despatxa.
 En voltres vlls , que cada vn es vna atxa ,
 Ja no m' mostra la mort tapada , y quetxa,
 Sino ab aquella furia , que l' arc fletxa
 Contra mon pit lleal , que ab rigor tatxa.
 La Anima , en senyal de gran desditxa,
 Va ab vna rollègant , y negra clotxa.
 De funeral bayeta sens caputxa:
 Y l' furtidor del Cor tanta aygua esquitxa ,
 Vènt que l' ha traspalsat ta ita garrotxa,
 Que al fi me ha convidat à la garrutxa.

*A vna Donzella , que vna matinada de Ivern rentava bugada
 à la vora de vn Riu , devant de son Galan zelós.*

SONETO.

EN lo rigor de certa matinada
 Rentar bugada viu à vna Donzella,
 Que ab los raigs de sa cara fresca , y bella,
 Desfeya la ribera congelada.
 Com vora l' aygua la mirí sentada,
 Y allí , en lo seu costat , vna cistella ,
 Pensí , si era la Lluna , y si ab ella
 Acàs la haurian los de pescada.
 No me enganyí ; que es Lluna tant serena ,
 Com variable , à qui ab las ancias mias
 Ador , qual Indio , y son valor imploro.
 Mitja sem mostra , y à vn Adonis plena ;
 Per hont estic ha mes de quinze dias ,
 Per esta Mitja-Lluna fet vn moro.

DEL Dr. VICENT GARCIA.

43

*A vna Donzella, á qui contemplava son Amant molt trist,
quant ella anava á cercar aygua á la Font.*

SONETO.

PEr aygua anava lo meu Be vn cert dia,
Y foc ardent per los seus ulls llançava ;
Y en los meus , ab que atent la contemplava ,
Vmplir los canterçs facilmente podia.
Lo raig de P aygua , que molt clar eixia,
Com qui li diu : *Regaulos* , murmuraba ;
Y quant la delicada ma banyava ,
La neu , que va fonentse , pareixia.
A un extrem arribi tant insufrible,
Y als raigs fogosos de sa bella vista
Tant se in' cremaya l' anima afligida :
Que pera mitigar lo ardor terrible ,
Entrà en vn canter , y restà la trista
En Anima de Canter convertida.

Elogia vn Galan la Belleja de sa Dama.

SONETO.

NO mes comparacions ; vaja tot fora ,
Alabastre , Coral , y Perlas finas :
Que abreviar Piruns , y empobrir Minas ,
Sols es gaster lo que vn Poeta plora.
Perque cantar lo Sol , y blanca Aurora ,
Volent sempre tenir sas llums moluas ?
Rosas , Lliris , Jasmíns , y Clavellinas ,
Vajan en mans de la pintada Flora.
Que te que fer Cabells , Front , Nas , Vils , Boca ,
Ab tanta de quimera , y vanas faulas ,
Que son pera fer perdre la paciencia ?
Alabant vostras Parts , puix á mi m' toca ,
En suma dic (per no gastar paraulas ,)
Que sou de las Hermosas quinta essencia.

C

Al

POESIAS VARIAS

Al desdenyós mirar de vna Dama

SONETO.

SI los raigs, ab que apenas me tocareu,
De la llum celestial de aqueixa Cara;
Perque mon tendre cor no se abrasára,
Ab tal pressa, Senyora, l's retirareu.
Vna piadosa crueltat vfareu,
Juntament foreu prodiga, y avara;
Puix, escufant va mal, que be causára,
De mil bens, y dulsuras me privareu.
Quant mes, que si mon fat venturós era
(O! Idol de mon gust, Ingrata amada)
Que foseu ma tirana, y homicida:
Cert morir, per morir, mes me valguera,
Que lo foc amorós, no la gelada
Del desdeny, acabás ma trista vida.

*A la Hermosura de vna Dama, que passajava per la vora
del Rin Segre; de la qual estava zelosa la Aurora.*

SONETO.

TOta apresada la Senyora Aurora
Exia vn dia, ab tall de ferlo alegre;
Quant, ab sos peus, als arenals de Segre
Mes rics feya, que l' or, la bella Flora.
Morta de enveja la Deessa plora,
Cubrint tot lo Orient de vn nuvol negre;
Ni ayre, ni aucell, ni flor vol ques' alegre
En tant funèsta, y tant desdixada hora.
Febo, véent á sa Amiga tant zelosa,
-Travessa arrebofsat, per no enfadarla;
Ni ab un raig solament la Terra toca,
Ab tot axo está Flora tant gracirosa,
Que á la ausencia del Sol, pot repararla;
Ni s' ven falta de Llum, molta, ni poca.

A la

DEL Dr. VICENT GARCIA.

19

*A la efranyesa de vna Donzella , nomenada Iacinta , y
à la constancia de son Amant.*

SONETO.

A Mo à vna Pedra , que , segons es dura ,
 No se , si es Anaxarte transformada ;
 No es de Toc , ni fons james tocada ,
 Ni es de la tempeitat , que en mon cor dura.
 Menos es de edifici ; ans be procura
 Assolar lo que estimo ; ni es la amada
 Iman que al nort de Amor no está inclinada:
 Ay ! si fora , pera mi , de sepultura.
 En sa Duresa veig mos impossibles ;
 En sa Belleza ador' enganys forçosos :
 No esper' , ni desesper' ; sufro , y porfio.
 Finesas ion de Amor , y ben sufribles :
 Que en empleos tant nobles , y ditxosos ,
 Lo Valor del Subjecte dona brio.

*A la hermosura de vna Donzella , nomenada Madrona
passejantse per los Camps de Barcelona , present son Galan.*

SONETO.

P Er eixos vlls te jut , gentil Madrona ,
 Que no veig ab los meus cosa , que sia ,
 Desde que Amor volgué , que t' ves vn dia ,
 Fertilizar los camps de Barcelona.
 Estavas tant bonica , que Pomona
 Per los camins floretas espargia ,
 Solemnizant la molta gallardia ,
 Que l' Cel volgué cifrar en ta persona ,
 Fins à las secas plantas rebrotavan ,
 Y , alegras de mirar cosas , tant bellas ,
 Las , de tos peus contentas adoravan.
 Jo , fet vn pom de Amor , estava entre ellas ,
 Mirant , que las que mes me enamoravan ,
 Eran de ton bell Cos las Maravellas.

C 2

A vna Dama Petita, Avara de Boca, y Peus; y
 tot tant Hermosa, com Ingrata.

SONETO.

Petita es (jo ho confés) la tacanyona,
 Que me acabà la vida ab sa cruesa;
 En qui lo Cel volgué de sa Belleza
 Fer vna quinta essencia en sa persona.
 Es la dolça Boqueta petitona,
 Com à porta de aquella Fortalesa
 De hont Amor, recludant tanta riquesa,
 Cruels assalts à tots los homens dona.
 Es tant petit lo Peu, que en vn cert dia,
 Fent dos parts de mon Cor, cada sabata
 Lin va solar, y amplas li vingueren.
 Si es tant petita; doncs, la perla mia,
 Com es tant gran aquest dolor, que m' mata
 De vna Caufeta, efectes Grans nasqueren.

Encareix à vn gran Amor.

SONETO.

Las víctimas de Amor dins mi tenia,
 Y de ma propria sanc las sustentava;
 Perque en lo Altar, que las sacrificava,
 Menos, que humana sanc, no si oferia.
 Ma vida en est cuydado consistia,
 Y tant dolça, y suau me la donava,
 Que mil vidas alegras grangeava,
 Per una sola, y trista que'n perdia.
 Seguí lo encantament de una esperança
 Prova de ma paciència estranya, y crua,
 Fins à deixárlam' seca, y consumida.
 Cobri, en lloc de favor, desconfiança;
 Ham' restat vna vida flaca, y nua,
 Ni bona pera Mort, ni pera Vida.

Queixas

Queixas vn Amant del Deu Cupido.

SONETO.

D Esvia vn poc lo arc , Cego Punter ,
 No vullas sempre , que tas fletxas de or
 Tinyan fas puntas ab la sanc de vn cor,
 Que ha tant , que reverencia ton poder.
 No se de mi , que mes ne pots voler ;
 Que si arribar à perfecció major
 Pogués ma voluntat , be sabs Amor ,
 Quant ha , que no estaria pera fer.
 Y si es , que , llastimàt del que he patit ,
 Matantme prest ho penfas emenar ;
 Mira abans lo que passa dins mon pit:
 Veuràs , Amor , que en sols imaginar
 Las circumstancias , ab que me has rendit,
 Me ensenc ab novas ganas de penar.

*A la ausencia de vna Dama , y á la alegria de son
 Galan al veurerla.*

SONETO.

I A per donar un tomb mon Seny estava ,
 Mil transumptos la memoria fet havia ,
 Ab que de la passada gloria mia ,
 A la Anima affigida aconsolava.
 Lo Pensament dresseas li fercava ;
 A abreviar las lleguas se oferia ,
 Aplanar las Montanyas prometia ,
 Y cosa alguna de estas no hi bastava.
 L' Anima à tal extrem era vingula :
 Quant dolentse lo Cor de sa agonia ,
 Vostre retrato natural li mostra.
 Adoràus y restà socorreguda ;
 Fundant en mon Amor la pena mia ,
 Y en vostre Amor la medicina vostra.

Com-

POESIAS VARIAS

Compara son Amor à vna gran Tempestat.

SONETO.

O Bert ja lo Vaxell sens arbre, entenas;
 Lo Mar ensuperbit, y tempestuós,
 Lo Vent irát, y lo Cel prodigiós,
 La Nit gelada, y de tenebras plena.
Gran plor, confusió, angustia, y pena,
 Combaten al Pilot trit, dolorós:
 Qui ventse en mortal punt, y perillós,
 Al Dia invocá, y à sa Claror serena.
Montanyas van crexent de ona en ona;
 Midint dels Nuvols negres la distancia,
 Tant, que lo Mar, cançat, jaurer pendria.
Sols en ton gran rigor contenta, y bona,
 La Mar se llança, fiada en ta inconstancia:
 Per ser, qual ona, en tot, la vida mia.

A vna hermosa Dama de Cabell negre, ques pentinava en vn terrat, ab vna pinta de Marfil.

SONETO.

A B vna pinta de marfil pulia
 Sos cabells de finíssima atzabeja,
 Aquí los de Or mes si tenen enveja,
 En vn terrat, la bella Flora, vn dia.
Entre ells la pura neu se descubria
 Del Coll, que ab son contrari mes campeja;
 Y com la Ma, com lo marfil blanqueja,
 Pinta, y Ma de vna pessa pareixia.
Jo de lluny, tant atonit contemplava
 Lo dols combat, que ab estremada gracia,
 Aquestos dos contraris mantenian;
 Que l' Cor enamorat se m' alterava,
 Y tenerós de alguna gran desgracia
 De pendrerl's treguas ganas me venian.

DE-

DECIMAS BURLESCAS.

A VN ASSUMPTO LLEPOL.

DECIMAS.

NO serà Persona cuerda;
 Ni manco, estimada en res;
 Ni tampoc bon Portuguès,
 Qui dirà mal de la Merda:
 Que en cara que sia verda,
 Blanca, negra, parda, ò groga,
 No es just, que ningú se moga,
 Pera dir, sia dolenta;
 Perque encara que es, pudenta,
 Es antigüíssima droga.

Los droguers de Sarriá
 La contemplan nit, y dia;
 Yl's causa gran alegria,
 Quant sels converteix en grà:
 Los vns, diuen: *Merda es pa,*
 Altres diuen *Merda es vi;*
 Y fis' llevan demati,
 May de .a Merda se olvidan,
 Mes que mes, quant ne convidan,
 A vos, à aquell, y no á mi.
Merda pera vos dirà
 Algun, que no hi sabrà res,
 Pensant, que es poc interés
 La Merda, queu's donarà:
 Si sabèra lo que fà,
 Semblant Merda nou's daria;
 Ans be se la aturaria,
 Per poder millor passar,
 Merda que no pot llevar
 Sino gran malencolia.

Quin home es tant imprudent,
 Que tenint ple son baul

De Merda, no diga al *Cul,*
 Que l' traga de aqteix torment
 Clar està: y encontinent,
 Si es casat, ve ab lo xiulell
 Sa muller, y devant dell
 Xiula, sona, y fa pregarias,
 Pera que las voluntarias,
 Isquien per aqueix portell:

Mirau, si es cosa, que importa,
 Traurer la Merda de dins;
 Puix cagar als dematins,
 A tots los membres conforta!
 Benaventurada Porta!
 Que tanques tant gran thesor,
 Que val mes, que plata, y or,
 En qualitat, y substancia;
 Y si li falta fragancia,
 Ia li sobra la pudor.

Tot asso molt clarament
 Ho declara aquella historia,
 Que en lo Mon, fonc tant notoria,
 En las bandas de Ponent;
 Se espantarà molt la gent
 De veurer lo que diré,
 Que per ser del *Cul,* no sé,
 Si serà gracia, ó desgracia:
 Mes jo pens' que serà gracia
 Per aquell que caga be.

A Consell se congregaren
 Los Membres del Cos vn dia,
 Y feren descortesia
 Al *Cul,* que no lo hi cridaren:
 Pero

Pero, que be, que ho pagaren!
 Puix, cerrantse de campinya
 Lo Cul las rugas apinya,
 Y la Merda detinguda
 Prestament fone corrompuda,
 Y lo Cap se vimpli de tinya.

Lo Cervell, de aquells perfums,
 Que pujavan ja pudrits,
 Teina hiltg' adormits
 Eos moviments, y costums:
 Al pit se engendravan gruins,
 Que nols podia arrancar,
 Lo Ventrell per esclatar
 Estava de plenitut,
 Tothom deya: *Affo que put!*
Affi no si pot estar.

Lo Cor deya a la Freixura:
Que es affo quin vent aportas,
Que tinc las membranas mortas;
De rebre tal podridura?
De hont ix tal desventura,
Que a tants membres embaraça?
Bonem algun modo; ò trassa,
Per eixir de tal miseria;
Y sapiam quina materia,
Es aqueixa, que se embassa:

Lo Nas, sentint la pudor,
 De aquesta substancia, y suc,
 A tots avisa quel' Buc
 Te tancat lo inferior:
 A tothom dona tristor
 Veurer aquest pas tancat
 Per hont sabent, que enujat
 Estava lo Portaler,
 Fan que vaja vn Missatger
 De part de tot lo veynat.

Est fone lo Nas, y perço
 Pren la posta com lo vent,
 Y arribat en continent,

Al Cul demana perdo:
 Dientli: *Teniu rahó!*
 De estar enujat ab ells:
 Y que s' ferveis, quels budells
 Tanta de Merda buydassen.
 Respongue lo Cul: *Que ho fassen*
Per ser jo lo Cap de aquells.

Però vull de affi al dextant,
 Per ser jo rugat, y vell,
 Prengan de mi lo Consell,
 Del que se anirà tractant:
 Y nom' vajan dejectant,
 Tirantme per los racons,
 Perque tinc dos Companys,
 Quem' professan amistat,
 Y m' estan sempre al costat,
 En totas ocasions.

Quin membre mes principal
 Te lo nostre Cos, que jo?
 No so jo lo mes rodó,
 Lo mes pulit, y lleal?
 Entra per lo meu portal,
 Per ventura algun boci?
 Cau en ell algun mati
 Plenitut de humor, y vent,
 Com fan ells, que encontinent
 Tot mo fan buydar a mi?

A no ser jo tant humil
 De cubrir sus desventuras,
 No farian travessuras,
 Ni tampoc del Ioan Gentil:
 Criminal fan del Civil,
 Y me van sempre forçant,
 Quel' vaja escopetajant,
 Pera darte enfados, Nas,
 Y axi non' tens de fer cas,
 Si te anuig de quant en quant
 Per ma je, que merexian,
 Quels' deixas pudrir a tots,

Fent-

DEL DR. VICENT GARCIA.

Fentlos tornar, com uns bots,
 Pux axim' desconeixian:
 Per hoat, avisats ne sian,
 Tu, Nas, digastlos ho à ells;
 Peraque en tots los Consells,
 Sia lo meu vot primer,
 Pux quem tenen menester
 Tant los iovens, com los bells.

Tornaten tu, Nas, allà:
 Digastlos lo que te he dit,
 Quet' promet' alsant lo dit,
 Te feré, com à germà:
 Responguè lo Nas: Demà
 Farèin tots grans alimarias,
 Invencions, y cosas variass,
 Per haver de tu alcançat,
 Que aias obert lo forat
 De las nostras necessarias.

Demanera que lo Cul

Es vn membre principal,
 Y es vn assiento lapal,
 Y mes antic, que Saul:
 Es lo portal del hual,
 De nostres necessiats,
 Es clau dels theors guardats,
 Pera que ningua sen' perda;
 Finalment es lloc de Merda,
 Hont eitam iniaculats.

La sabeu, que qui no caga,
 Per força te de morir:
 Axi ho he sentit à dir,
 Desde que dexi la braga;
 Ia se, que diràn quem' vaga
 De escriurer cosas de Merda,
 Y que vna persona cuerda,
 De Merda no ha de parlar.
 Io responc: Que lo cagar
 Es digne, que may se perda.

*EPITAFI A LA SEPULTURA DE VN GRAN BEVEDOR, Y
 glotó dit per sobre nom: lo Profeta, que morí de repente, y quedá tan-
 grós, que tenia tant de cintura, com de alt: havia en Barcelona, en lo
 carrer dit la Riera den Prim, y à sa casa (per burla) la anomenavan
 lo Seminari, perque en ella recullia tot genero de gent
 viciosa, y vaganunda.*

DECIMAS.

SI pot jaure vn Cos rodó,
 Assi jau lo de vn Profeta,
 A qui la fossa fonc feta
 A modo de garrofó:
 La mort non' feya menció
 Pensantse, que era barral;
 Pero ell era tant carnal,
 Que ab la Anima se enfadá,
 Y de son cos la llançá,
 Sens dolor, febre, ni mal.

D

Restá tant bell, y tant grás,
 Que en lloch de trista mortalla,
 Lo vntaren tot de mustalla,
 Perque la terra l' menjás:
 Y si tal era en agrás,
 A fer presagi me anim?
 Que à madurar est raim,
 Fruyt de si vberriin donara,
 Yl' Seminari acabára
 De la Riera den Prim.

Epi-

*EPITAFI A LA SEPULTURA DE VN IOVE, A QUI MATAREN
per vn festeig.*

DECIMA.

A Si jau vn Amadis	Ignoras' lo mata dor:
Esglay de amorosas damas:	La dificultat major,
Nos' sab quil' ha agut à camas,	En saber, com se es fet, resta:
Per portarlo à Paradis:	Sil' ha mort ab la ballesta,
Sable, que es mort de improvis;	O ab algun desdeny lo Amor.

*EPITAFI A LA SEPULTURA DE VN GRAN BEVEDOR DE
Aygardent, que mori de gota.*

DECIMA.

H Ic jacet lo qui cregué	De esta vall de plors, y crits;
Èsser perservàt de Gota,	Y per segles infinits,
Puix de aygua sols vna gota,	Estarà sencer son cos,
Sino Ardent, may la beguè:	Que cuc no hi ha, que hi don' mos,
Gota lo agotà, y traguè	Perquel' guardan los mosquits.

AL ENGANY DEL MON.

DECIMAS.

M Vsa, qué pretens de mi?	Yt' duràn sobre vn punxó:
Quet' dol de ma Fautasia?	Mes per no dirte de no,
Deixamela, y alguu dia	Ia que tant tentàt me tens,
Posa à mos delins fi:	Ym' fas tant pruir las dents
Si tant flaca la escapi	Acabam' de rematar
De tq's dejunis, que apenas	Lo pœ gult quem' va quedar,
Me corre humor per las venas;	Quant fia cessà de bens.
Gentil està per Oracle,	Diem: Que de la Poesia
Quant viu casi de miracle,	Lo Amor ne es Pare, y Autor;
No respirant, sino penas.	Per cert, jo no tiuc de amor,
Servat' algun jugueto,	Cosa, que de contar sia:
Puix ten' han de sobrar mil,	Creimi la memoria mia
Quet' seguiràn per un fil,	En acte de Inquisició;

Per-

Perque en la Lley de Rahó
Fonc heretge declarada,
Y vna memoria cremada,
Que podrà escriure ab carbó.

Puix, qué diré à ma esperança
De ma sort justa, ó injusta,
Essent ab causa tant justa,
Alberg de desconfiança?
Pero rompré la balança,
Que de ma sort, y ventura
Poquissim pes me asegura;
Vejam per via de enganay,
Si podrè curar lo danay,
Autor de tanta amargura.

Y puix à tants veig medrar,
Que entre desbarats, y enganays
Viuen alegrissims anys,
A estos tals penso imitar:
Desde ara m' vull coronar
Rèy de las minas de orient,
Pensant pert lo enteniment
Per mi la major Belleza;
Que quant serà mes simpleza,
Tant viurè jo mes content.

No mes ja, tristesia mia,
Xupadora de sanc pura;
Iam' vesto de altra figura
Tal, qual vfa vuy en dia:
O! que gala de alegria
Flamant me tinc de vestir,
Y de tristesia he de exir
Ab trassa tant peregrina,
Quant mes bella barlaudina
Me sabrè persuadir.

Vull presumir de mon Tall,
Que es de las Damas martiri,
Y que tinc la flor de lliiri
Ahont per vergonya call:
Y que tenc algun treball,

Ni costarme vn sol dinter,
Grans conquistas he de fer,
Si vull, ab Casada, ó...
Gozaré ab esta lisonja
La gloria del Mercader.

Desgarraré mil Lleons,
Sim' pos' per la valentia;
Y als Tigres, que Hircania cria,
Tornaré manfos gatons:
Mil trofeos, y blasons
De mi mateix pensaré,
Y tant content estaré
Ab est' pler imaginat,
Com sim' fora jo trobat
En tot quant Cesar vencé.

Posaré en lo Govern,
Y sols prevaldrà mon vot,
Diràn tos: *O lo que pos!*
Sens dupte es lo major Pern:
Y ab aquest contento intern,
Perl's carrers me he de estofar
Com sil's quem' veuràn passar
Se enganayassen juntament:
Y sim fa bocas la gent,
Creurè, quem' vol adorar.

Apenas lo Historiador
Me farà fenyal de Historia,
Quant soltaré la memoria,
Fentlo venir ab suor:
Si vol de Guerra, ó de amor,
En prosa ó en dolça rima,
Veurà mil tretas de esgrima,
Mil tretas de amor veurà,
Y tot abovàt dirà:
Sens dubte quen sap' la prima.

En tota conversació
He de fer callar tothom;
Y serè lo maior Prom,
Que diu la millor rahó:

D2.

Riu-

Riuirame vullan, ó no,
 Los cuentos que contarè;
 Perque jo tans mel's riurè,
 Que estaràn ab gran treball;
 Fins que com, si fos badall,
 Lo riurè l's comanarè.
 De est modo viurè ajustat
 A las vanas carabassas

Que van per aqueixas plassas,
 Venent per llebra, lo gat:
 Y si per algun pecat
 Torria ma malancolia,
 Tirlis de la anima mia,
 Me posarè à Dromedari
 De Sautas Creus, ó à Vicari
 De la vostra Rectoria.

DESENGANT DEL MON.

DECIMAS.

IA de la Casa encantada,
 1 Hont Precias ab tirania
 Eran de la Anima mia
 Cada potencia vna Fada:
 En vna gran nuvolada,
 Per la Regió franca, y pura,
 La aparent Arquitectura
 Se resolguè, y dissipà;
 Tot sem' representa ja
 En sa natural figura.
 2 Mercè rara, y singular
 De aquella agraciada vena,
 Que vns animos encadena,
 Y altres ne sab deslligar:
 Musa bet' pots arriscar;
 Puix de son copios tesor
 Te influeix sobre ton cor,
 Filisart, sa gracia estranya:
 Pren ab ta Flauta de canya
 Lo punt de son Plectre de or.
 3 Vestè à sa sombra cubrint,
 Thalia defarropada,
 Y axi aniràs, tal vegada,
 Bellas cosas descubrint:
 Y te anirà succehint,

Com als quel' rostell segueixen,
 Y en ricas gavellas feixan
 Lo que ja estava olvidat;
 Quel' Pobre resta medràt
 Ab lo que los altres deivan.
 4 Y si not' cab tal ventura,
 No desesperes; treballa,
 Recull almanco, la palla,
 Serà cullita segura:
 Y en aquesta conjuntura,
 Tras tant rica brevedat,
 De esta gran prolixitat,
 Nos podrà admirar algu;
 Puix sempre fa mes comà
 La palla que no lo blat.
 5 O! dols, cordial Amic,
 Vostra epistola galana
 Vn Evangeli demana,
 Y axi à cantar-lo me aplic:
 Dient: Quem ric del mes ric,
 Que ab ma seba, y ab mon pa
 Troba lo gust del Mannà
 Mon appetit, que à tot diu;
 Y una cuxa de perdiu,
 D' est modo, menjar me fa
 De.

6 De vostra amorosa historia
 Vos tinc vna enveja honrada,
 Que vna Bellea estremada
 Me ha ocupat la memoria:
 No que m' don' pena, ni gloria;
 Perque com, à pesur meu,
 Dintre de la animas' veu,
 Nom' perturba la rahò,
 Sino que alli, en vn racò,
 Se acontenta ab ço del seu.

7 Pero en la morta esperança,
 Tant à vostra ditxa avans,
 Que ni del que tinc en mans,
 Ne puc tenir confiança:
 Rompeu aqueixa balança;
 Que de la mia també,
 Dos simil troços ne faré,
 Y seguiu lo dols Engany,
 Mentres jo del Desengany
 Lo aspre camí seguiré.

8 Per mes, que l' Fat importà
 Me perseguesca ab cruesa,
 Vestirmé vull de Grandesa,
 Sens amprar-me de ningú:
 Mentras, que à vos del Piru
 Perlas' la mutau's enfile,
 Ab los brins del or de Chile,
 La mia apedassarà

Lo Mon, que romput està,
 Ans, que del tot se desfie.

9 Y suposèm tot primer,
 Que jo so aquell Catequista,
 Qué de humil Capi-Gorrista,
 Pugi à Capella Roquer:
 Supremo Rey de vn graner,
 Duc de vn Campanar molt fort,
 Gran senescal de vna Sort,
 Tetrarca de vna abadia,

Quirite de vna Promia,
 Y Balerbey de vn bon hort.
 10 En fi, sia lo que so;
 Io fora vn home perfect,
 Si ma sort me hague a fet:
 Vn gran Princep, ó Barò:
 Mes vingàn à la rahò:
 Quant lo Cel tal gracia m' fera,
 Que es lo que ma sort tinguera
 Mes que ara en lo essencial;
 Sino es, que mon propri mal,
 Com ara, nol' coneguera?

11 Nom' so apenas descuydàt,
 Ni comès las menors faltas,
 Quant mos Fiscals, per las galdas,
 La correcció me han donàt:
 Diuen-me la veritat,
 Ara m' sapia mal, ó be;
 Que com la Fortuna m' te
 En predicament humil,
 Se me atreveix lo mes vil
 A dir-me lo que m' convè.

12 Axi fando mon descans
 En ma Pobresa mateixa;
 Y à ma sort no lin' fas queixa,
 Ans be lin' beso las mans:
 Los de Prebendas mes grans
 Solteu la imaginació
 A la major presumpció,
 Que capia en son honròs Titol,
 Que si ells son de Capitol,
 Io de paragrafo so.

13 Ningú de eixos Fariseus
 Sobre quatre mulas rua,
 Cada ma sobre vna cua,
 Y sobre dos colls dos peus:
 En las mes famosas Seus
 Lo de major Dignitat

So-

Sobre vna mula va honràt:
 Puix jòn' tinc una tambè,
 Y que es tant Mula de be,
 Com la mula del Abat.
 14 Com salta l' Gos de mes seny
 Per la bona Tavernera,
 Vn cercol de esta manera
 Passa ella per via congreny:
 Y per modo de desdeny
 A estas cosas se humilia;
 Que de altra part ja estudia,
 Y dona lliçò als matius,
 Y l's preterits, y supins,
 Com al ordi, sel's ne envia.
 15 Dos dotzenas de gallinas,
 Sots la protecció de vn Gall
 Tinc, en lloc de Papagall,
 Y Aucells de las Filipinas:
 Ni desde las playas Xinas
 Gossos envio à cercar;
 Que vn ne tinc per registrar
 A quants á la porta pican;
 Y es tal que si li replican,
 Vna anca sen sol portar.
 16 Nom' poso lo blanc armí,
 Quant es rigorós lo fret,
 Sobre lo brodat roquet
 De Olanda, ni Caliquí:
 Que ab ma garnatxa de lli,
 Y la cota rosségant,
 Que vaig comprar al encant;
 Y l' Salpasser en la ma,
 Dimoni al infern nó hi ha,
 Quem gozè venir devant.
 17 Nim' guardal' barret motllàt
 La premsa curiosament;
 Quel' meu, à darli eix torment,
 Diria la veritat,
 Revelant quant ha suat

Ma Corona deu anys ha,
 Que abrigarla comença
 Ab llas: tant vnit, y estret,
 Que ni per calor, ni fret,
 La mes la desamparà.
 18 So de abfoltas Reportori,
 Y home, sens dubte, han de ferme;
 Que ab ellas mano lo terme,
 Y tinc fama en Purgatori:
 Neta la deix, com vn bori,
 A l' Anima mes tacada,
 Si ab mos *Requiem* la he fregada;
 Y volant puja à la Gloria,
 Allà te de mi memoria,
 Y m' es continua advocada.
 19 Se va en la escola movent
 Vn gran bando, y dissenciò,
 Sobre la millor lliçò,
 Y l' mes agut argument:
 De tot alço visc exempt;
 Perque sols en esta part,
 De competencias me guant'
 Y estje de enveja deslliure;
 Tant, que sim' veuen escriure,
 Pensan, que ho fas ab mal art.
 20 Mes à mon ventrell li val
 (Sens salva de minitriils)
 Vn plat de cosas subtils,
 Quel pago, y flansa Real:
 Donam' assalt general,
 En lo punt que he beneit,
 Al que la Tia ha amanit,
 Que es Dona de tal tropell,
 Que encetarà vn carretell,
 Sil mira de fit à fit.
 21 Deixa la tristesa, y dol
 Lo pensatiu Cortesà,
 Sols perquel' Duc lo mirà
 Entrel' pretenent estol:

Y mirem á mi lo sol,
 Despres de haver ben dinat,
 Y restarè mes medrat,
 Ab la creu, que jom' farè,
 Quant de son badallarè,
 Que ab la que esperal' Cuytat.
 22 Ia no me atorment', ni plor'
 Per lo negre voler be,
 Que un defengany me traguè
 Aquesta llupia del cor:
 Ni ja regonec lo For
 Del amor, ni me apassiona;
 Y si algun combat me dona,
 Non' fas algun fonament;
 Que aquí mateix li present
 La Carta de la Corona.
 23 Sols li confés al Amon,
 Vna cosa de importancia;
 Y es que la vana arrogancia
 Del Morr ell' la abat millorant
 Passejas' lo gran Senyor
 Ab sa Guarda acompanyat;
 Y per mes, que va guardat,
 Vna pobra Menestrala,
 Que, ni manco sab, que es gala,
 Lo Cor li deixà lligat.
 24 Temps era, que á mim' tenit
 Tant ple de superstició;
 Que á sa inútil devoció
 Dos mil ciris encenia;
 Pero, ja arribà lo dia,
 Que las aras profanant,
 Al pur defengany, y Sant,
 He consagrà mos' sentits;
 Bastan los dolors patits,
 Ia no hi vull res de qui avant.
 25 Quant veig la cara mes bellà
 Me apar per moltes rahons,

Capsa de Distilacions,
 Y me la imagino vella:
 De la boca mes vermella
 Ix lo reunauc gargall,
 Y la postura, y lo tall
 De Gracia mes peregrina,
 Vna pudenta Latrina
 Porta encuberta devall.
 26 En fi, quant à mon propòs
 Lo amor, tirar, be pot ser,
 Mes nom' tirarà certer,
 Si li puc faltar lo cos:
 Ni penseu ara quem' pos'
 Entrel's. Sants; no estic tant và;
 Que entre Cel, y Terra, hi ha
 Vna Mossa, que me agrada;
 Mes sols pera ser mirada,
 Y beneix qui la criá.
 27 Vull la ab amor Clerical,
 Que may me destorba' son;
 Y ella tambem' correspon
 Ab va amor Virginal:
 No la he encaminada mal
 Ia mes, sino fonsc vir dia,
 Que ab vir canter ple venia;
 Y encontrant ab ella acàs,
 Diguili: *Que camina;*
Perquè la Font la seguia.
 28 Ellam' diu: *Vosfamestè,*
Senyor, se burla de mi.
 Io à des hores li digui:
Que fos Donxella de be;
 Y al tòbreialt; que rebé
 A la afectada oració,
 Fonsc tanta sa alteració,
 Que al mateix punt tropejà;
 Y com lo canteritència,
 Sols de ell, en catrec li so.

Fili-

29 Ja lo pensament me diu,
 Filisart amat, y car,
 Quem' deveu imaginar
 Molt burlador, y te tiu:
 Mes, si paciencia teniu,
 Ja veureu, com exirà
 La ma dreta; que si està
 Vn poc desembrassada,
 Ab vna gran pedregada
 Tota la Terra abarrà.

30 Iam' par també, que dieu:
Que es de aquella gravetat,
Ab que nostre Tirsí, inflat,
Tant grans alimaris feu?
 Axi apedassat se veu
 Lo Mon, romput per sa ma:
 En asso, no mes, parà
 Aquell tant gran Rey, ò Roc:
 Pero aguardavos vn poc,
 Veureu lo que passará.

31 Vinga, puix ja estic en mal,
 Per ceptre algun aspi vell,
 La Corona de Oripell,
 Que fonc del Rey de Nadal:
 Per Supremo Tribunal,
 Vn banc ab un parasol;
 Y als peus ma grandesa vol
 Vn Mon de paper de estrassa;
 Y ab esta postura, y trassa
 Manarè de Pol, á pol.

32 De ma Autoritat ja vs;
 Fas exclamació, y dic:
 Ha! Mèn traydor, enemic,
 Que fals estàs, y confus:
 Lo mes rui talla, y cus
 En tas faldas á son pler:
 Y! que à la Virtut vol fer
 La obediencia deguda,

En lloc de donarli ajuda,
 No li deixas os tencer.

33 En tas majors poblacions,
 Tant, com lo traydor voldrà
 Viurà' Iust, y seny tindra,
 Fins à empendrel' los minyons,
 Cridantli per los cantons:
Vida ayrada verdadera.
 Quel' traüràn de pollaguera,
 Si es vn savi soloni
 Y à vn Anibal Numanti
 Turbarà vn *Visca Ribera.*

34 Nou's par, quem vaig adobant,
 Y que se mudar de tò?
 Ara be, vaja de bò,
 Passém poc, á poc avant:
 Aném lo Mon governant;
 Y en ordre de mon Ofici,
 Mostrém, com en ell lo Vici,
 Tant: la Virtut refresdá,
 Que sols la retornará
 Lo foc del final Iudici.

35 Aseo apar que li causará
 Los Pobres al Titular,
 Que deu pretendrer baixar
 De algun Germà extern de Adam:
 Mes lo bo que si cabam
 La terra mesclada ab fem
 A vna cana trobarem,
 Tothom sen fill de ses obres,
 Y tant los Rics, com los Pobres,
 Al altre Mon nos veurém.

36 Planta dos corns, y comet
 Lo..... esta traició,
 Com si fos obligació,
 Ques' fundás en lo barret:
 Ja passà lo ardor pertet
 De aquell Segle primitiu;

Ia de Luxuria lo riu,
 Fins à la ha iaundàt;
 Y de aquell foc ha deixàt,
 No mes, que vn cendracaliu.
 37 Esta Gent tant bruta, y mala,
 Ab capa de penitencia,
 Es la major peccilencia,
 Que al Orbe mes perfet tala:
 Que fer del ci'ici gala,
 Brinco de la diciplina,
 Y' qui la empina,
 Tornar lo sagrat, profà;
 Es lo pitjor que inventà
 La enveja Luciferina.

39 Musa deixant esta veta,
 Algun altran' pots fercer,
 Que à esta gent deus respectar,
 Per mes te semble imperfecta:
 Que no mira, si es la axeta
 De plata en la font aquell,
 Que porta ardor al ventrell;
 Ans, si la sed es estranya,
 Vna fulla, ó mitja canya,
 Li apar, que es de or de martell.

40 Pero, Filiàrt, jam par,
 Que la musa se amohina,
 Y que, com si fos Beguina,
 Diu, que la vull predicar:
 Esta dexèml'i passar,
 Sens que lan' fassam desdir,
 En fe, que si ve à partir
 De caritat, y bon zel,
 Veja, que tot es pa, y mel:
 Tornèin, Vida mia, á dir.

41 En tant abatuts motius
 La Iusticias' funda ja,
 Quen' te mes, qui aportarà,

E

Pera festas, mes perdius:
 Y dels mateixos arxius,
 Arribant la Primavera,
 Li ha de eixir travessera
 La lley Gallus, afirmant:
 Que pollaitres no portant,
 Mal recapte se li espera.
 42 Fa ja de la ploma ram,
 Vesc de la tinta! Notari,
 Y' Procurador portarhi
 Aucells procura ab reclam:
 Ploma de quaranta vn palm,
 Procura de cent açots
 Los convindria als Lladrots;
 Y farien penitencia,
 Lo vn de sa negligencia,
 Y' altre dels quids, pro quods.

43 Deixal' Metge asseguràt
 Al malalt de sa passió;
 Com si ell algun cabuló
 Al ventrell li hagués donat:
 Al pobre li ha ordenàt
 Vn cert Refrigeratiu,
 Y que ha de curarlo diu;
 Mes com no li acertal' mal,
 Lo Refrigerant es tal,
 Que apagal' Calor natiu.

44 Lo Pharmacopeu se riga
 Del Mon, sentse ab herbas ric:
 Mes jo Sala de armas, dic,
 Al que ell nomena Botiga:
 Baldament lo Metge escriga
 En la recepta á son pler;
 Que ell ja sab lo que ha de fer;
 Y no te algun pot alli,
 Que per la honra del vehi.
 Tornarà, si es menester?

45 Lo qui fugint de la guerra
 Ab vn Moro tropesà,

Y

Y ja mitg mort lo acabà
 Cahent sobre de ell en terra:
 Absolutament se aferra
 A esta contingencia, y acás,
 Contant, que era vn Moragás
 De corpulencia membruda;
 Callant la fuga, y cayguda,
 Y com se esclafá lo Nas.

46 Nos' contental' Mercader,
 Sols ab vn guany moderat;
 Perque de tot lo guanyat
 Paga delme á Llucifer:
 Y tan lliberal sol ser,
 Que pera comprar tapins
 Dona quatrecents florins,
 Y pensa, que satisfá
 Ab aslo, lo que robà,
 Fent almoyna als Caputxins.

47 Lo Poeta singular,
 Hont se botiga parada,
 Tothom li porta à solar:
 Diga, com ab tant trobar,
 May troba substancia, y suc
 En casa del Comte, ó Duc;
 Ans la vena al desdixat,
 Sec lo porta, y desmedrat,
 Be, com als gossos lo cuc.

48 Lo Abar, podrit de diner,
 Menja la carn de baix preu,
 Que sols ab vn tirapeu
 La rahó sen' pot haver:
 Y lo Gentilhom gorrer,
 Que viu assi retirat,
 Y te sa grossa heretat
 En lo Reyne del Japó,
 Menja lo millor moltó,
 Y lo capó regalat.

49 Nos' cura de son servey

Nil' coneix sa magestat,
 Y vsurpa l' altre lo honrà
 Titol de criat del Rey:
 Pero, que molt, si la Lley
 De Moyse ja professant,
 Va los Altars rosegant,
 Y Religiosos acull;
 Ab tot, que la sanc li bull
 Allá en lo Divendres Sant.
 50 Fas de la barba tinter
 Per forsa lo Vell canut,
 Que es la major, juventut,
 Que á vuytanta anys pogue fer:
 Pero á la rael lo esper,
 Que vn tant se descobra franca,
 Que com la pebrada hi manca,
 Si vn poc la pelussa creix,
 Gent endolada pareix
 Ab mitja, y sabata blanca.

51 Veurer ab color la vella,
 Puix que de sa bolsa ho paga,
 Deixemho; que aquesta plaga
 Es ja tant vella, com ella:
 Ab gran rahó sen' querella
 Naturalesa agraviada,
 Y com se mira burlada
 Ab los propis instruments,
 De aquest agravi en las dents
 Procura restar venjada.

52 Set, ó vuyt anys te la Nina,
 Y encara que es tant Minyona,
 Ia sab molt be la Xacona,
 Y nó sap be la Doctrina:
 Sa Mare, ja la encamina,
 Yls' passos li vol tallar,
 So es, mostrantli de dançar,
 Y ab grafolets, y perfums
 La cara, abans quel's costums,
 Li comença de illustrar.

53 Vol Toni, que fa multer
 Vaja à comprar, que dinar;
 Mes vejàm, que ha de comprar
 Si no li dona vn diner?
 Lo mes, que ella pot haver,
 Serà, algun cap de cabrò;
 Quant de aquell gafatò,
 En aquest nostre temps s' vfa,
 Ab que lo Adulteri escusa
 La infama disolució.

54 Ia ni ha vns de Valentons,
 Que es vna especie de Toros,
 Que en veurer la Sota de oros,
 Trauen lo punt de bastons:
 Pero tot sen' va ab rahons,
 Quant han molt ben bravejàt;
 Que la vil necessitat,
 Que està patint lo Mesqui,
 En cada corn vn coxi
 De horras, li ha embolicat.

55 Dona ab tota honra, y virtut
 L' altra Simploya la ma
 Al Tacany, que li jurà,
Que li anava la salut:
 Mal pensament, no ha tingut;
 Pero, quant menos recela
 Lo Descomedit se gela,
 Com te la neu apretada,
 Y de aquella ma nevada,
 Vol veurer la parentela.

56 Riu tota descabellada,
 La altra P. dia, que se enviuda:
 Quanta Casada. hi ha Viuda!
 Y quanta Viuda Casada!
 Puix la Donfella mirlada;
 Perque tants melindrest fa,
 Y diu: *Que opilada està,*
 Si es tot son mal, vn enfit,
 Que al dia, que haja parit,

Sens dubte, li passarà.

57 Vansen à guanyar perdons,
 De dos en dos las Marias,
 Yl's Grans de Indnlgencias pias,
 Venen à fer Canyellons:
 Y cumplint sas devocions
 En algun hort de Sant Pau,
 Apres de vn extasi suau,
 Ploran, ab ansia importuna,
 Fins, que vna Anima, quiscuna,
 De foc, y de penà trau.

58 Picas' de la honra la Dama,
 Que casi Estatuas preten;
 Y sab Deu, à qui se enten,
 Quant jura, *Per qui mes ama.*
 Mes perque en mans de la Fama,
 Sas cosas no han arribat,
 Murmura ab tal llibertat:
 De la pobra pecadora,
 Com si no fòs la Senyora,
 Tambe, de la Germandàt.

59 Sobre vn palm, y mitg de furo
 Vehèm la que no ha dos dias,
 Que venia Xaravias,
 Y asso queu' he vist, ho juro:
 De com poguè ser, nom' curo;
 Puix la Fortuna inconstant,
 Que al altre pobre Estudiant,
 Que nos veyà fart de pa,
 Ab vna Mitra l' honrà,
 Pot fer en ella altre tant.

60 La Bruxa perjudicial,
 Que ab estrany atreviment
 Arranca al penjat la dent,
 Com si al altre li fes mal:
 Ab quatre fils de dogal,
 Y alguna altre menudencia,
 Contra tota la potencia
 De Amor oposada se es;

Com si ab altre se vencès,
Que ab bona correspondencia.

61 Y puix, que vinc à tocar
Aquest punt tant metafísic,
Etich me tornarè y rísic,
Si nom' deixau explicar:
Vull dir: que lo que es amar
No te son cabal sencèr,
Sino quant lo amor primer
Correspondencia ha trobàt,
Ab que puja de quilat,
Ys' diu Amor verdader.

62 Aquestos fiins me restaren
De aquell bon temps de Matxuca,
Quant me va picar la cuca,
Y dos vlls me clauficaren:
Mes ja estas cosas passaren,
Y sols un rastrem' restà
A la memoria, ab que ja
Aviso la Inventut:
Mes tornèm al institut:
Deixèm al Amor Tirà.

63 De sa Noblesa pagàt
Està lo Senyor Don Luna,
Y te saliva dejuna,
Quant ja las dos han tocat:
Y esta vrgent necessitat
La supleix, mirantse atent
Vna Espasa relluent,
Que fos Avis li deixaren,
Ab que mil Moros mataren,
Y ell no mata la talent.

64 Aquell, qui apocas rebia,
Ia tots lin' firman à ell;
Arriba al Real Sagell,
Y passa à la Senyoria:
Y quant ja lo Mon tenia,
Tant à son gust, y manar,
Que en pòls podia menjar

Als Reys de Perfa, y Chaul,
De Canaor, y Dabul;
Sentorna casi à captar.

65 Ab gorras emplumalats,
Y ab monstruosos vestits,
Los regatxonets petits,
Semblan llavor de Soldats:
Homenicons rellevats
En manecs de alguns cullers;
Tornas de Criats sencers;
Mes tant diminuts com son,
Ab ells, lo millor del Mon
Conquistau los Cavallers.

66 Quant lo Evangeli cantavan
En la Iglesia antigament,
Los Nobles encontinent
La espasa desembaynavan:
Y ab asso significavan,
Que tenian aparell
De morir, peleant per Ell:
Mes ja aquella gailardia
Tota sen va vuy en dia
En ser Gnerro, ò ser Cadell.

67 Y puix en asso, que fas,
Canto un Euangeli al Poble,
No voldria, que algun Noble
La espasam' desamlaynàs:
Musa, acursa vn poc lo pas,
Not' fassas tant à sentir;
Que tant dir, ve à contradir
Al ser de Donzella honrada:
Acaba de vna vegada,
Vejas, si hi ha mes, que dir.

72 Lo Ofici al altre Badoc
Tant ample li ve, que hi balla:
Musa, ja passas de ralla,
Non' s posèm en tripejoc:

Nit

Nit' vullar llançar al foc,
Mentras nol pots apagar;
Vols tu lo Mon ignaïar?

Deixa'l, que ja es tan perfect,
Que cada hu en son endret,
Sab, com se ha de governar.

NAVEGACIO DEL MARQUES DE ALMAZAN VIRRET DE Catalunya, desde la Ciutat de Barcelona, à la de Tarragona, junt ab sa Muller, tres Fillas Donzellas molt hermosas, part uel Real Consell, Abat de Galligans, Duc de Cardona, y altres Cavallers, per haverlos convidat à la festa de Santa Tecla lo Illustrissim Don Joan de Moncada Arquebisbe de dita Ciutat. Refereixse lo que succebi en la borrasca, que corregeren, desde la vista de Barcelona, fins al Port de Salau, ahont desembarcaren, y de tot fons testimoni de vista lo Autor, que per entretenir à las Senyoras, li mandà lo Senyor Arquebisbe, que se embarcàs.

D E C I M A S .

SI no es, que vols ser Pastora,
O Musa, tota la vida,
Vuy la Fortuna t' convida,
Pera muntar à Senyora:
Al teu Fat medra, y millora,
Ben' logra tos tendres anys,
Y sols per vns bens tamany,
A quet' embarques te ob'iga:
Fesho, perque' Mon no diga,
Que ets de casta de Orifany.

En lloc de vn regueronet,
Ab que Aretusa te enganya,
En sa líquida campanya
Lo gran Neptuno te admet:
Deixa'l' brial de Fraret,
Que est Saltamarc te feu fer,
Ab que Dama sembles ser:
Reserva sols lo sarrò,
Que pot venir ocasió,
Quel' hajas ben menester.

Lo gran Marquè de Almazan,
Numa en Pau, y Marte en Guerra,
Veent, que per tota la Terra

Ociosas las Lleys estàn:
Ab altre thesor mes gran,
Del que sol portar la Flota,
Per mar pren certa derrota,
Y ab sa paraula mateixa,
La Terra quieta deixa,
Y ab si sen' porta la Rota.

Ia entre vn nivol de alabardas,
Com altre Sol, se es mostrát,
De raigs de llum coronat,
De sas tres Fillas gallardas:
Per mes, que de las bombardas
Sentas temerosos tirs,
Musa mia, no te admirs,
Llenguas son de Barcelona,
Ab que à la Mar queixas dona
Y desta ausencia, sospirs.

Ia al ayte trenc endolseixen
Del Mar Trompas, y Clarins,
Desde que Peus tant Divins
A sa Ribera enriqueixen:
Hont sas plantas imprimeixen
Flors produeix lo Arenal,

Ia

Ia Neptuno ab vn pes tal,
 Abaixa la humida esquena,
 Que despres, que al Mar enfrena,
 May se es viit ab feyna igual.

Ia en lloc de vna Venus bella,
 Que à terra isquè de la Mar,
 Tres de gracia singular
 Lin' dona la Terra à ella:
 O! mes ditxofa, que aquella
 Nau, que lo Mon voltejant,
 Lo etern nom de Triumfant,
 Y de Victoria alcansà,
 Que si ellal' Mon rodà,
 Tu del Cel seràs Atlant.

Donam' eixa ma, Amor meu,
 Salta en lo esquif, que està apunt,
 Gozarem tots lo be junt,
 Que en la Terra, y Mar se veu:
 Ia lo qui ab vermella Creu
 Adorna son noble pit,
 Va trassant, que aquesta nit
 En sa Capitana s' veja
 Vn conuit, que cause enveja
 Al de Cleopatra exquisit.

Mes que fora, si vna espia
 Del gran Senyor Othomà,
 Avisat lo havia ja
 De la embarcació de est dia?
 O! que desgracia seria,
 Que en mans de vn Barbaro fer,
 Cullida vinguès à ser
 Aquella Flor de bellefa,
 De qui tants fruyts de Noblesa
 Espanya pretèn haver.

Gremat sia son Serrall,
 Ans que alli vn rugat Capò
 Ministre tal perfecció
 A vn tant temerari Gall:
 Deu nos guard' de tal treball,

Y á tal cotò de tats flamas,
 Y abans se rompan las camas
 Son Belerbey, ò Visir,
 Que armats pugan ells venir
 A robar tant bellas Damas.
 Miralas allà, quant bellas
 Ingan, y prenen deport,
 Ab los qui tindran à fort
 Perdrer tot son resto ab ellas:
 Que com lo Cel en aquellas
 Agraciadiffimas mans
 Ha posat gracias tant grans,
 Cobra nou ser, y virtut
 En ellas lo mes Perdut
 Dels Cavallers Catalans.

Escolta, com se prepara,
 Per quant se acabe lo joc,
 Vn ball, que ha de encendrer foc
 Fins al mitg del aygua clara:
 Mira ja la gracia rara,
 Ab que las taulas plegadas,
 Las Minyonas agraciadas
 Se gronxan, y bambolejan:
 Y si ara tant bes' menejan,
 Que faràn hymeneadas?

Ia ab gracia estremada, y gran,
 Al sò de vn nou Anfiou,
 Determinadas se son
 De ballar lo Escarraman:
 Mira aquells peus lo que fan,
 Y com mentres se deportan,
 Tras si tots los vills sen portan,
 Y que ab sa gracia estremada
 Tota la Mar se es gelada,
 Y al ayre lligan, y encortan.
 No te espantes, dolla Amiga,
 Mentres veuràs lo que passa,
 Perque jam' par ques' desglissa
 Lo Mar, yl' ayres' deslliga:

Que

Que no es fortuna enemiga,
 La que apar, quen's atreballa;
 Lo Mar es, que falta, y balla,
 Y festas y jocs ordena;
 Minyona, no tingas pena,
 Aflofegat', mira, y calla.

Veurás, com se donan pler
 Las taymadas, y traydorás
 Ninfas, veent estas Senyorás
 Posadas en tal quefer:
 Y tant Real Conceller,
 Aquí en esta quarta Sala,
 La aygua atrevida lo iguala
 Ab los mateixos Forfats,
 Per ells, vn temps, condemnats
 A la treballosa pala.

Inquirint están las Damas
 La causa de aquest flagell,
 Y troban acerca de ell
 Culpadas mans, peus, y camas:
 Que ellas han encès las flamas
 Desta ira del Cel tant gran,
 Mes tant mudadas están,
 Que ja en Rosaris cambian
 Las castanyetas, y envian
 En malhora à Escarraman.

Ya veus allí la Marquesa
 Temerosa, y espantada,
 Mes de color no mudada,
 Portent de Naturaleia:
 Dels mariners la peresa
 Acufa, plena de rabia,
 Y los brins del or de Arabia
 Arranca ab ansia amorosa,
 Que del Marques cuydadosa
 Preten pujarlo à la gabia.

Mes debadas sos divins,
 Vlls canfa tant fora mida
 Podent donarli la vida,

Solament ab los tapins:
 Y sil's hi te per ruins
 Per la plata de martell,
 Si ella li deixal' cervell,
 Desde ara li assignro,
 Que li servirà de furo,
 Y podrà salvarse ab ell.

Las llagrimas, que ha llansat,
 Tant exut, y sec lo teuen,
 Que de furo li convenen
 Las virtuts, y propietat:
 Y com de est modo apurat
 Lo seu grau discurs ha entés
 De quanta importancia es
 De son char Espós la vida:
*Que todo se pierda, crida,
 Solo salven al Marqués.*

Pero ell mirant al Patró
 Rodejat de ansias mortals,
 Als Patrons Celestials
 Se encomaua ab devoció:
 Y en tant profunda oració
 Son cor està arrabatat,
 Que si per algun pecat
 La galera fen' entràra'
 En l' ayre suspès restàra,
 Y no morira ofegát.

Aquella Dama de allí,
 Que invoca la Caranea,
 Vlls de maritima Dea,
 Cervell de fonoll mari:
 Es la que ab suau veri
 Mata, y creina ab dollas flamas,
 Y puix la flor de las Damas
 Margarita es Santa, y pia,
 Algu son Drac ser voldria,
 Per estarli entre las camàs.

Perque als morts descoloreix,
 Gróga la Mort se anomena;

Y P.

Y l' Dia no sab, que es pena,
 Ys' dia trist, perquè entristeix:
 De aquest modo s' regoneix
 Esta graciosa Senyora,
 Per la major pecadora,
 Que en lo Mon se pot trobar,
 Ier lo molt, que fa pecar,
 A tot lo Mon, que enamora.

Fins á las parts delicadas,
 Que may vlls humans han vist,
 L' aygua atrevida li envist,
 Deixa'tlashi remulladas;
 Io se algu, que ab distiladas
 Llagrimas, se torna vn Mar,
 Y ab tot, ques' sol alterar,
 Y fer vn, y altre desastre,
 Estas Rocas de alabastre
 Ia may ha pogut tocar.

Com la Mar coneix, y sab
 Qui son de Donyana l's vlls,
 Dona alterada mil bulls,
 Y en sos abismes no cab:
 Sa gloria tem no se acab',
 Sil' Cel ha regonegut,
 Que á sos Reynes han vingut
 Aquestos dos grans Cossaris,
 Mes cruels, y temeraris,
 Que Barbarroja, y Dragut.

Mira lo marmoreo pit
 De aquella bella Figura,
 Al qual per sa sepultura
 Lo dols Amor ha elegit,
 Que si be apar sens sentir,
 Es cosa vivent, y humana
 La graciosa Dona Juana,
 Que quant tal la veig anar,
 Eitaua rica me apar,
 Que Espanya á Italia demana.
 De vn paracisme ocupada

Està de aquella manera,
 Que á estar de altra, ja estiguera
 Tota la Mar sossegada:
 La Terra te alborotada
 De sos vlls la gran Belleza,
 Pero del Mar la feresa,
 Sil's obrís, sossegaria,
 Que fas propietats cambia,
 Per ells la Naturalesa.

Com de Judici final
 Te vna sombra esta Iornada,
 La cosa mes amagada
 Es á la publica igual:
 No hi ha tant avar brial,
 Que vuy sos thesors amag';
 Ni pit tant dur, que lo sac
 No deslligue del ventrell;
 Ni tant estitic budell,
 Que al Mar son tribut no pag'.

Mira aquells dos Pecadors,
 Que en ocasió tant estreta
 Omplan vna bacineta
 De veta de dos colors:
 Perque los peixos traydors
 Nol's traguen de vna vegada,
 Y la Mort sera tragada,
 Penada nol's vinga á fer,
 De sos fetges volent fer
 Com vna capiroxada.

Vna Matrona ha baixat
 A la cambra de la popa;
 Arramangada la gropa,
 Que es cosa de Magestat:
 Sarriera, que amagat
 Allí espera son traspàs,
 Si esta visió li ix á pás,
 Morirà de angustia, y pena,
 Pensantse que es la Balena,
 Quel serca com á Ionàs.

O tindrà per despedida
 La tempestat importuna
 Pensant, que mira la Lluna
 Ab lo Arc *Fœderis* vnida:
 Lluna es, y massa humida;
 En lo del Arc reb engany;
 Mes prest veurà per son dany,
 Quant cert cas li sobrevinga,
 Que no es Arc, sino xeringa
 De raig turbulent, y estrany.

Mira, Musa, ab compassió
 A la cansada Patrona,
 Que vuy es la part segona
 De esta lobrega Impressió:
 La mar ab molta raó
 Pretèn, ab onas infladas,
 Venjar-se de las vegas,
 Que aquells Iutges Inhumans,
 Per infames, y vils mans,
 Li han fet donar bastonadas.

Aquell, que allí se ofereix,
 Quel' devot Rosari empunya,
 Regent es de Catalunya,
 Mira quant mal se regeix:
 Puix ja li apar, quel' gran peix,
 Al qual anomenan Mero,
 O altre de mes mal aguero,
 Li pren de sa Presidencia
 Mes estreta residencia,
 Que Banyatas, ni Clavero.

Micer Sala enderrocar
 Se pensa de esta vegada;
 Y veent sa hora arribada,
 Tira vn Relotge á la Mar:
 Horas ell li bol donar;
 Perque la Mar li don' dias;
 Y entre aquestas agonias
 Micer Rollan lo acompanya,
 La boca, quel' Mar li banyaba

Axuga ab Ave marias.

Si á vna famoia Ciutat
 Traga lo Mar, y aniquila,
 Lo bon Micer Mijavila,
 Que molt que estiga espantat?
 Pero á borrasca avesat
 Lo Cor en la Mar li creix,
 Y tals bascas no pateix,
 Com lo pobre Theforer,
 Que ja li apar, que ha de fer
 Del rhesor, quel' Mar sorbeix.

Don Ambrós Gallart, te avis,
 De que esta es la hora fatal;
 Y ab tot que es Iove, y Primal,
 Se encamina á paradís:
 Veu que lo Cavalleris
 Reglas no li ha ensinyat,
 Per est Caball desbocat;
 Ni sab avisos ni tretas
 Peral's salts, y las corbetas,
 Ab quel' veu alborotat.

Lo Pnbill Calvó ha perduts
 Los estrebs en esta Guerra,
 Puix sols per vn palm de terra
 Ha promès deu mil escuts:
 Mira al extrem son vinguts
 Los brios del de Cardona,
 Mira sa Noble Persona
 De vn gelat temor cuberta:
 Pero ell finalment ho acerta,
 Ab las prendás, que al Mar dona.

Si arriban aquells bitllers
 En mans de las Ninfas bellas,
 Pensantse, que van á ellas,
 Veuranse en termes estrets:
 Y creent, que los Follers,
 Desdel's pous ahont habitan,
 De est modo las sollicitan,
 Nous cuydados festiran,

Y Cortesanas feràn
 Quantas en la Mar habitan.
 Ia de Galligants lo Abat,
 Ab mil vots devòt se obliga,
 Veentse del' ayguà enemiga,
 Per tantas parts rodejàt:
 Ia, del Mon defenganyàt,
 En humans favors no espera;
 Y veent, que per la Galera
 Sen entra! Mar temerari,
 La Capa, y lo Escapulari
 De Ramon tenir volguera.

De vna bolseta brodada
 La trista Marquesa trau
 Vn Pa de Sant Nicolau,
 Yl' comana à vna Criada:
 Perque à la Mar alterada
 Lo tire, ab devota Fe;
 Pero ella, que cor no te,
 Quant la gran borrasca mira,
 A la Mar del Ventrel' tira,
 Que està alterada també.

La numerosa Familia
 De tanta Criada, y Criàt,
 Ab lo ventrell alteràt,
 Son de la Casa Rutilia:
 Lo vn de ells à Santa Cecilia,
 Lo altre à Santa Llucia prega,
 Que en esta ocasiol' valega,
 Y lo altre desatinàt,
 Del Puto, quil' ha embarcàt,
 Y de quil' pari, renega.

No veus alli, com sen và
 De vn Lacayo lo Vaxell,
 Que renom de Mar vermell
 A nostre Mar donarà?
 Altre sen' despulla, allà
 Pera nadar mes lleuger:
 Mira aquell Alabardèr,

Que ab ser com vn Filistèu,
 No te prop de la guineu
 La galliua tal parer.

Mira aquell simple Patget,
 Que sols te vu escura dents,
 Y à vn dels Martirs Innocents,
 Ab gran devociol' promet:
 Mes com lo Sant Infantet
 No ha posat las dents encara,
 Cosa es manifesta, y clara,
 Que servirsen no podrà;
 Pero ab tot, se servirà
 De vna puretà tant rara.

Allà baix ha aparegut,
 Vna Nereyda gentil,
 Que ab los braços de marfil,
 Envés la Galera acut:
 Ia del cap dorat sacut,
 De perlas vna rosada;
 Y á sa Excelencia girada
 La atrevida Vellacona,
 Vna matraca li dona;
 Oula, com se defensada.

Ia veus, Capità valent,
 Com en aquest lloc mes val,
 Quel' bastó de General,
 De Neptuno lo Trident:
 Com no feu pendre algun Vent,
 Y donarli cent açots;
 Perque, ab estos abalots,
 Vostre marinatge altera?
 Com nol' posau en Galera,
 Entrel's demès Galeots?

De aquell Proverbi ordinari,
 Que: *Lo Gat sobre bacò,*
 No vol sufrir companyò:
 Entendreu succès tant vari:
 Neptuno de son Erari
 Està ab recel envejós,

Des

Desque vn Princep tant famós
 Sas Plajas, veu, que navega;
 Y tem, que nol' regonega
 La Mar per mes poderós.

Que ab gran desitg la teniu
 (Lo Deu recelós coneix)
 De veurer, si axi lo Peix,
 Com las Personas regiu:
 De son govern tant esquiü
 Cansát nostre Reyne estava,
 Y de enviarvos tractava,
 Per Orador vn Delfi;
 Y ell coneixent lo moti,
 Causà esta borrasca brava.

Si de son furor insà
 Escapavros pretendèu
 Protestau, que no voleu
 Carrec, que tant mal vos fa:
 Neptuno l's fofsegará,
 Y inquirint, en casos tals,
 Dels mes culpables, y mals;
 Tots, fets quarters, y fregits,
 Voslos mostrará punits
 En plats, com en catafals.

Altrament, Capitá invicte,
 Aquest jorn coneixerèu
 Lo que's ofendre à vn Deu,
 Y entrarfen per son Districte:
 Patirèu tant gran conflicte,
 Que nou's bastáran entenas;
 Y sols entre tantas penas
 Vn cas vos ha de alegrar:
 Que al reclam de las del Mar,
 Vos deixarán las Morenas.

Y puix la llengua posi
 En part tant espessa, y bruta,
 Tornarmen vull á ma gruta,
 Y rentarlam' de cami:
 La enla Mar se sambullí.

Y encaral's cabells descobra;
 Ia tota l' aygua la cobra,
 Y ab mil circulos, firmadas
 Deixa sas rahons llibertadas
 Sobre del cristall salobra.

Destá visió, que ha mirát,
 Está admirat lo Marques;
 Y sens dubte pensa, que es
 L'anima de algun Negàt:
 Mes, no se es gens alterát:
 De sentirse amenaçar,
 Ni de veurer, que lo Mar
 Fa mudansas tant diversas,
 Ans'be, com vn altre Xerfas
 Ab rams lo manà açotar.

Ia la Ciutat, hont tenia,
 Aquell temps, lo Gran Ti beri,
 Senyor del Romà Imperi,
 Sa Insigne Cancilleria:
 Y desde hont pretenia
 Fer de tot l' Orbe vna llista,
 Se descubri à nostra vista;
 Y ja; segurs, nos enclou
 Lo famós Port de Salou,
 Contra la borrasca trista.

Mira lo gran aparato
 De Carrossas, y Lliteras,
 Que á las cansadas Galeras
 Volen robar son ornato:
 Prou ne ets exida barato,
 O Musa, d' esta vegada,
 Que en mut silenci ocupada,
 Deventme fer Consueta,
 Io sol he tingut la veta,
 Estant tu molt descansada.

Peso ja se com podràs
 Recuperar esta falta;
 Donam la ma, en terra falta,
 Y dirte he lo que faràs:

Al noble tracte, que vsant
 Compte puntual tindràs
 Va ab Holte tant important,

Lo qui es de Moncada gloria,
 Y sentne dolsa memoria,
 Eternizaràs ton cant.

*AL HOSPEDATGE QUE FEY LO SENYOR ARQUEBISBE ALS
 dits Senyors; y lo ques' perderen, no anant à reuer los Monastirs
 de Santas Creus, Poblet, y Cartuxa.*

R O M A N S.

JA de la llengua del' aygua,
 Que estava llepat lo esquiv,
 Alegre rebè la Terra
 Als marejats Serafins.
 Quant apres, que la Familia
 Adorà, ab afecte humil,
 Creus fetas en lo Arenal,
 Hont lo Mar los escupi.
 En vna Carrossa entraren,
 Que Frigia havia guarnit,
 Ab dos Caballs de la casta,
 Dels quel' Gran Planeta rig.
 Y Ab tot, que eran tant briosos,
 Com de la rassa, que dic,
 De tals Sols, y tal Latona
 Lo pes no podent sufrir,
 Lo vn Frisó rebentà,
 Volent ab honra morir,
 Si nol' converti Neptuno
 En altre Caball Mari.
 Lo mes cert es, que esclatà,
 Y que lo Cavalleris
 Aquesta plaça, que vaga,
 Tracta ja de provehir.
 Era asso en lo alegre dia,
 Que ab jubilo sobrexir
 Sol, la Antiga Tarragona,
 -Sa Patrona reverint.
 Arribaren á la hora,
 Quant jo volia partir

La Professò numerosa,
 Aquí tot lo Camp assist.
 Volguè besar la Marquesa
 Las Mans, que esperanças tinc,
 Que besarà en Vaticano,
 Essent ella Embaxatris.
 Tras la qual sas Fillas bellas,
 Hi aplicaren los Rubins
 De sos llavis, fets sortijas
 Pontificals de aquells Dits.
 Benehil's lo Gran Prelat,
 Y junt al Cel benehi,
 Que de sa llum Soberana
 Tals raigs volguè descubrir.
 Fins lo Bras de la Gran Martir
 De son Tabernacle ric,
 Ab la postura, que estava,
 Tambe apar las benehi.
 Arribadas á Palacio,
 Qui podrà ab condigne estil
 Celebrar la Realesa,
 Lo Noble, y Magnanim Pit,
 Ab que Don Ioan de Moncada
 Mostrá, en vn Subgete vnits,
 Ab vn Alexandre Magno,
 Vn altre Alexandre Quint?
 Y perque ab sa gran Prudencia,
 En las caras los llegi
 De la borrasca del Mar
 Tots los successos escrits.

Maná

Manà : que vn Mar de regalos
 Venjas lo furor inic
 Del qui à tant rara Belleſa,
 Desmeſuràt, ſe atrevi.
 Fonc la Collació de modo,
 Que en ella s' veu refumit,
 Vn Microcosmos de sucre
 En cada plat, que s' servi.
 Qué de Paſta Real hi havia
 Guants, Sabatas, y Tapins,
 Aguilas, Cervos, Lleons,
 Fruyta, Peix, Montanyas, Rius.
 Haviahi Sol, Lluna, Eſtelas,
 Y altres Senyals exquisits,
 Que en tant feſtiva ocasió,
 Foren Cometas al fi.
 Haviahi Mitras de Sucre,
 Y en acte public punit
 Fonc ſon mirar fatiller
 Lo encantament de ſon dir.
 Fins à Cors humans hi havia,
 Ab quel' Art volgue endolſir
 Aquell natural rigor,
 Que s' enclou dins de ſos pits
 Tot lo demés de regalos
 Al guſt ſe cifrà, y midi,
 Ab lo animo de Moncada,
 Que es dir, que fonc infinit.
 Lo Majordom, de ſa bolſa
 Las cataractas obrint,
 Fent vn Diluvi de feſta,
 Tot ho veſà, y dirriti.
 Y fet vn altre Noé,
 Lo Diſpenſer recullí;
 En l' arca de ſa oficina
 Remats, y ettols infimts.
 Qui hagès viſt, com arribavan
 A centenars las perdius,
 Pensàra, que ellas tambe

Provincia ſolen tenir.
 Lo Coc de, culinaria
 La quinta eſſencia expriment,
 De ſalcirons, y de ſaltas,
 Feu los conceptes mes prims.
 Y explicats ab ma tant franca,
 Quel' menor plat, fonc mes ric,
 Quel's Capons de Muleaſſas,
 De almeſc, y de ambar farcits.
 Ab fer lo pit del Marqués
 Gran; y majors los deſirge
 De las Damas; alli s' veera
 Sobrepujats, y excedits.
 Qué dirè dels apoſentos,
 Que habitats, y Poſſeits
 Solament de Bultos negres
 (Propri retrato dels Llins)
 Quant deſta nova Belleſa
 Se veren plens, y guarnits,
 Propriament representavan
 Vn Celeſtial Paradis.
 Las fineſtras, que semblaren
 Vns nius de Corps, fins alli;
 Fentſi aquellas Damas, foren
 Ia de Cadarneras nius.
 Y los llits, que may havian
 Suſtentat, ni recullit,
 Sino Carn, ab tantas cerdas,
 Com tenen los Iavalins.
 Quant entre la Olanda fina
 Tal Corò ſe entretexi,
 Son evano traſmudà
 Lo nou color en braſi.
 Ia de Santas Creus havia
 Lo Abat mareix acudit,
 Suplicant á ſa Excelencia,
 Que de arribarhis' ſervis.
 Y ſi be lo hi eſperaren,
 Ab entranyable deſirge,

Cum-

Cumplit, y logràt nol' verèn,
 Y' Bolser ne està prou trist.
 Pero prou la Real Casa,
 Per venjada s' pot tenir
 De veurel' goig, que esperavan,
 Tot en carbò convertit.
 Puix sa Excellencia, y las Damas
 Perderen, en no venir,
 La vista dels Simulacres,
 Y Prendas dels Reys Antics.
 Que en vna Pira de Porfid'
 Al Rey Pere haurian vist,
 Ahont Dioclecià s' banyava,
 Y Ell se fotapluja allí.
 Y á son Fill, lo Rey en Jaume,
 Dintre de vn Marmoreo llit,
 Ab sa Muller Dona Blanca,
 Germana de Sant Lluís.
 Semiramis de Moncada
 Devall de son Marbre antic,
 Y sobre vn cavall armada
 Ab Grevas, y Faldalli.
 Haurian vist vn Sacrari
 De Reliquias tant fornit,
 Que pot ordenar sens dubte,
 Vna Lletania al viu.
 No te Sant la Iglesia, apenas,
 Que sa part no tinga allí;
 Desdel Major dels Apostols,
 Al Inocent mes petit.
 La Llengua de aquella Boca,
 Quel's Peus besà á Iesu-Crist,
 Ab los corals de las suas
 Haurian pogut guarnir.
 Y en vna caixa de Cedro,
 Tatxonada ab flors de lis
 De plata, adoràt haurian
 Vna de las Onzé mil.
 Del Coll de Barbara al' anfa,

Anfa de aquell Vas tant ric,
 Que trencantlo son cruel Pare,
 Son pur licor derriti.
 Del Or del Cap de Maria
 Mirat haurian vn bri,
 Que al espós lo cor trencava,
 Nat prop del Coll de marfil.
 Y vna Espina, que tragué
 De aquells Minerals Divins
 Del Cap dels Predestinats
 Granats preciosos, y richs.
 Haurian vist vn dels trenta
 Diners de Iudas inic,
 Y ab ser Diner (cosa rara!)
 Sos Cors hauria entristit.
 La miraculosa Ma,
 Que dentre dels Morts exint,
 Al monge, quel's absolia,
 Solia Ella beneir:
 En fi tot assos' perderen;
 Y ab tot podràs' millor dir,
 Perdè la llum, que esperava
 Aquella Casa tenir.
 Tambè perdè de Poblet
 Lo Celebre Monastir,
 Lo renom, ques' prometia,
 De mes Noble, y de mes Ric.
 Perdè lo Verger Famos,
 Que dins sas quadras gentils
 Mirat haurian, tot junt,
 Al Octubre, y al Abril.
 La Sacristia perdé
 Vn Ioell preciós, y ric,
 Ab que la hauria dotada
 Aquest segon Constanti.
 Perdèrenhil's Reys Famosos,
 Que veent tal Ministre allí,
 Ab major repòs haurian
 Dins de las tombas dormit.

Sols

Sols lo reboff hi guanyà,
 Y los famosos Escrits
 De aquellá gran Llibreria,
 Hont Bacó te son Arxiu.
 La Casa de *Scala Dei*
 Se esperava convertir
 En la Escala de Jacob,
 Aquestos Angels venint.
 Mes ja desde Barcelona,
 De llagrimas, y sospirs,
 Exalacions arribaren
 A sos Globos cristallins.
 Vint y cinc vegadas Febo
 De la Mar havia eixit,
 Ab sas doradas madeixas,
 Coronadas de Zafirs.
 Y altrás tantas Diana,
 Ab contento ja mes vist,
 De Celestials Alimarias
 Havial's balcons guarnit.
 Quant aquell Prelat Insigne,
 Tal vegada compungit,
 Veent, que de sa Patria rica
 Tot lo Be tenia allí:
 Apres de haber fet mil tornas,
 Abats de restituir
 Aquestas Ioyas preciosas,
 A la Raho se aderi.
 Despedirense cortesos,
 Portantsen, al despedir,
 Los Cors de quants las havian
 En aquell Palau servit.
 Fins al Mar las acompanyan,
 Hont sols los vills restan vius,
 Pera plorar esta ausència,
 Y á las Galeras seguir.
 Era asso al' hora quieta,
 Que ja havia disjunyit
 De la rutilant Carrossa

Febo sos dorats Rocins.
 Deixant lo horror ordinari,
 De galas' posá la Nit,
 Lo Manto brodat de Estelas
 Sobrel' plateat Mongil.
 Tant ferè lo Cel estava,
 Yl' Mar ab tal equilibri',
 Quel' Mar vn Cel parexia,
 Yl' Cel vn Mar cristalli.
 Y ab lluminosos reflexos,
 Reciprocament ferits,
 Estelas eran los Peixos,
 Peixos los Astres Divins.
 Al agobiar las Galeras
 La taula del Mar, y obrir,
 Entre la liquida plata,
 Lo impenetrable cami;
 Ni murmuraban las onas,
 Ni Eolo entre ellas se oi;
 Que del passat temporal,
 Par, ques' volguè penedir.
 Eutonàt las talayava
 Lo superbo Monjuic,
 Ab vna gorra de nuvols,
 De Pelsa verda vestit.
 Las tres empinadas barras
 Eran Martinets de Pi,
 Y Camaferro la Guarda,
 Que es de Barcelona fill.
 Y ab alegria estremada,
 Al punt, que las descubri,
 Fent llengua de vna Bandera,
 Publicà la nova à crits.
 De sos Bahuarts Vulcano
 Salva feu, com si haguès vist
 A Iupiter, Iuno, ò Venus,
 Minerva, ò Pallas venir.
 Isqué tota la Noblesa
 Icarts, Senmenats, Erils,
 Gui-

Guimeranís, y Vilanovas,
 Pinosos, Rocabertins.
 Isquè lo de Peralada,
 Y ab las flainas de son pit,
 De sa famosa Pirata
 La vinguda descubrí.
 Ja prenen port las Galeras,
 Yl's brassos van oferint
 A las Damas los Galans,
 Y als Iutges los Caufigichs.
 Saltan alegres en terra,
 Ahont del paísat perill,
 Ab lo gust sobre abundant,

Cobran alegrias mil.
 Arribaren á Palacio,
 Y á las Fineltras exint,
 Deixá lo dol Barcelona,
 Que per sa ausencia vesti.
 Ramon, Olaguer, Eulalia,
 Prest fos vots veren cumplits,
 Ells ab dos Llantias de plata,
 Y ella ab Or del Potosi:
 Que puix los Tres aplacaren
 Al Mar, quant volguè sorbir
 Tal thesor, ab vn thesor,
 Los ha de ser agrait.

*MANAREN AL POETA, EN CERTA OCASID Q' E GLOSÀS LO
 ultim peu de aquesta*

R E D O N D I L L A.

B Ella, com vn Serafi,
 Es la Minyona, que ador';

Mes, si li dic mon Amor,
 Respon: Xo, Ruc, per assi.

G L O S A.

V N Afa treya à pasturar,
 Per la vora de vn Torrent,
 Que ab son cristall transparent,
 De tal desbarát murmura:

*Ara veig quanta ventura
 Los Afans tenen, digui:
 Y ella ab esmalt carmesi
 Sos Lliris purs retocant,
 Al Afa ditxós mirant,
 Respon: Xo, Ruc, per assi.*

Deixau, Senyora, eix lument,
 Que tant alta ditxá alcanfa;
 Basta, que de ma esperansa,
 Fassal' Grosser aliment:
 Puix aumenta mon torment,

Mitvantla á cada bocí:
 Del dolor, que sento assi,
 Vn pec vostra Gracia oja
 Mas queixas: Pero la Boja
 Respon: Xo, Ruc, per assi.
 Si son Amo vendrel' vol,
 Aqueix Afa comprarè,
 Y en molt mes lo estimarè,
 Que als quatre Cavalls del Sol:
 Sercarè de Pol, á Pol,
 A la Seda, y Or mes fi,
 Per enjaezar eix Polli,
 Que ser volgut mereisque
 De la que jo vull tant be:
 Respon: Xo, Ruc, per assi.

Per

DEL Dr. VICENT GARCIA.

49

Per affi, digui també,
 O! Afa més venturòs,
 Quel' de Apuleyo ditxòs,
 Que tant ric Nom merefqué;
 Tant lo Animal respongüé;
 Com La quel' gujava alli;
 Si be despres, que giri.
 La platica à la Donzella,
 Celebrant sa Gracia bella;
 Respon: *Xo, Ruc, per affi.*

Lo Afa, en mitg de mas raons,
 Altre voluntat mes nua
 Mostrà, y empinant la cua,
 Desempollsa sis doblons;
 Y ab quatre sospirs rodons,

Lo desferse de ells senti:
Instament ab tal treni
Paga, li digui, Senyora,
Eix Galan à quil' adora?
 Respon: *Xo, Ruc, Per affi.*

Est Soliloqui, est Encant
 Interrompè vna Pollina,
 Tras la qual van Afa, y Nina;
 Ella ab crits, lo Afa bramant:
 Io, la ocasió aprofitant,
 Sa crueltat encari,
 Puix se apartava de mi
 Corrent, tras qui li fugia;
 Empero ella repetia
 Sempre: *Xo, Ruc, per affi.*

A VNAS ALEGRIAS MOMENTANEAS.

R E D O N D I L L A.

NO es menester, que digau, *Que bes' coneix, que sou mias*
De que sou mas Alegrias; Ab lo poc temps, que durau.

G L O S A.

DItxas, Glorias, y Alegrias,
 De queu's queixau de ma Sort
 Si vosaltres me haveu mort,
 En lo millor de mos dias:
 En fi, sou venturas mias,
 Que entre Desdixas penau;
 La Causa reverenciau,
 Perqui viviu, y moriu:
 Solament lo que senti
No es menester, que digau.

Saber sufrir es cordura,
 Quant Amor no dona lloc
 A ques' mitigue lo foc,
 O à que ajude la Ventura:
 Emperò lo Amor procura,

Quant pot, ab majors porrias,
 Agotar venturas mias;
 Tant que, vista ma fatiga,
 No hi ha algu, que no diga,
De que sou mas alegrias.

La Ventura, que no alcança
 Lo fi de sa possessió,
 No es Ventura, ni es Rao;
 Sino Engany de la Esperança
 Efectes de esta mudança
 Han de ser mas Alegrias:
 Patiu en soberanias,
 Y entre penas desiguals
 Viviu, y moriu lleals,
Que bes' coneix, que sou mias.

G

Es

Es ma Ditxa tant escassa,
Que sols ha sabut sentir
Lo que es viurer, y morir:
Efectes del mar, que passa:
Al Amor, que penas trassa,

Deveu, lo que procuran,
Venturas, que atormentan;
Y encara, que sou Desdixas,
Solament pareixeu Ditxas,
Ab la poc temps, que duran.

ENCARINT VN GRAN AMOR.

D E C I M A.

Que non's vulla mes, que á mi
Que non's servesca, Senyora,
Que iscau d' est cor, quen's adora
Que me olvid' del quen's volgui:
Quem pestè, del que pati,

Que algun altreu's vulla mes,
Que Amor nou, me tinga pres,
Que á altre major gloria aspire,
Que per vos, jo no suspire,
Es, Senyora, per demès.

G L O S A.

A Bans las Estelas puras
Dintre la Mar nadarán,
Y los Peixos lluirán
En las eternas Alturas:
Ab morrions las criaturas,
Y ab petos de acer molt fi,
Se veurán mamar, axi
En Campanya los Soldats,
Ab gambuxos, y fayxats,
Que non's vulla, mes, que á mi.

Abans estaràn los Rius
Sens aygua, y los Boscs sens fullas,
Y los Sastres sens agullas,
Y sens fendra los Calius:
Baix l' aygua farán los nius
Los Aucells, y la traydora
Guineu ab la ponedora
Gallinà abans dormirà,
Abans lo Bou bolarà,
Que non's servesca, Senyora.
Abans los manfos Anyells

Als Llops anirán seguint,
Y à la Aguila perseguint
Los Pinfans, y Passarells:
Pera raurer los cabells,
Per Navaja, y per Tisora,
De Destral y Podadora,
Tots los Barbers vfaràn;
Malvas abans no eixiràn
Que iscau d' est cor, quen's adora.

Abans los Galls anirán
Apartats de las Gallinas,
Y mil cosas peregrinas
Passadas, nos comptarán;
Y llargament escriuràn
Ab estiràt Pergami,
Del que ha passat fins assi,
Las Formigas gran historia;
Y abans nos, tindrà memoria,
Que me olvid' del quen's volgui.
Abans eixiràn del Mar,
A habitat per las Ciutats

Las

Las Baletas, y Agullats,
 Y en l' ayrel's veureu bolar:
 Abans veureu passejar
 Per los Camps lo Bell Mari,
 Ab la Morena, y Delfi:
 Y fer danças ordenadas
 Los Peixos, dins las panadas,
Quem' pese del que pati.

Abans al Metall mes pur
 Las Donas avorrirán,
 Y als reals desdenyarán,
 Diamants, y Perlas del Sur:
 Y tindrán amor segur,
 Sense mirar interès,
 No demanarán may res;
 Sino, que ab correspondencia,
 Tindrán llealtat, y paciència,
Que algun altreu's vulla mes.

Abans dins cruels presons
 Tindrán las Raas als Gats
 Ab manillas, y lligats
 Los daràn mil esclatons:
 Darlos han per los cantons
 Açots comptats al revès,
 Y à las Galeras, despres,
 Los condemnarán deu anys,
 Per vejar-se de sos danys,
Que Amor nou me tinga pres.

Abans tot lo Firmament

A la Terra baixará,
 Y del Orbe parará
 Lo natural Moviment:
 Quiet estarà lo Vent;
 Y perque tot hom' se admire,
 Sense, que ningú li tire,
 Caurà à terra la Perdiu,
 Y farà dins lo plat niu;
Que à altra major gloria aspire.

Abans lo ferós Lleò
 Estará com vn Corder,
 Coneixent lo que ha de fer,
 Sols ab la menor rao:
 Y quant, per sa inclinació,
 Contra algu alterat se gire,
 Antes, que aquell se retire,
 Li anirà à besar las mans,
 Fentli caricias molt grans,
Que per vos jo no suspire.

Que pensar, que ha de poder
 Mudar ma ferma Afició
 Vostra ingrata Condició,
 Es pensar, y no saber:
 Vostre, tot temps, he de fer;
 Que no ha de fer bastant res;
 Perque deixe lo que he emprès;
 Ferm estic, fins à morir:
 Que deixarvos de servir,
 Es, Senyora, per demès.

QVEIXAS VN GALAN DE SA DAMA, PER HAVERLI FALTAT à la paraula.

DECIMAS AMOROSAS.

JA del Mon la Fè es fugida,
 Filis, puix me haveu burlát;
 Qui dirà la veritat,
 Si Deesses diuen mentida?

Thefor de la mia vida,
 (Mes ja thefor de Follet)
 Mirau lo dany, que haveu fet;
 Que solament en faltar

G 2

De

De vostra Fè lo Pilar,
Mon Edifici es desfet.

Solia algun temps furar
La Veritat estimada;
Pero ja, com à pesada,
Al mes fondo và à parar:
Mes com nos' pot amagar,
Bambollas, y remolins
Nos' mostran, que es alli dins;
Y per mes, que està oprimida,
May se veu desfavorida
De sos efectes Divins.

Penli, que abans à Lisboa,
Que à Roma, isquera lo Sol,
Y de Peix veure vn Estol
Bolcar per l'ayre ab la coa:
Solcar de las Naus la proa
Lo mes fragòs Pirineu;
Y la enganyosa Guineu
Regalar à las Gallinas;
Que vnas promesas tant finas
Deixassen de estàr en peu.
Aqueixa Boca agraciada,
Que aixi se avesa à mentir,
Merexeria tenir
Vn badall de melmalada:
Y aixi com es enfucrada
La llengua, que me ha enganyat,
Y sucre quant ha parlat
Fos, per la mateixa via,
Sucre la Pena seria
De aquest Engany enfucrat.

Alguna escusa nou's val;
Puix en lo que haveu mentit,
No pot dirse, que haveu dit
Mentidas, que no fan mal:
Digau lo dolor mortal,
Que sens remissiom' consum
La clara, y serena llum

(Per quin' regia) apagada,
Ma Voluntat agraviada,
Mon Goig convertit en fum.

A tal punt me ha conduit
Lo mal, que me està acabant,
Que sempre estic suspirant
Lo que per Vos he patit:
Y quant me viu reduit,
Despres de tant lleals passos,
En lloc de palmas, à llaflos;
No puc donarme conort:
Puix, que serà fim' record'
Del paradís de eixos brassos?

Quant lo be, que en ells gozi,
Me passa per'l pensament,
La força del sentiment
Me fa perdre lo juhi:
Pero, puix, quant vos perdi,
Perdi tot junt, aquell dia,
Lo major be, que tenia;
Allà hont va lo principal,
Be pot, lo que menos val,
Anar en sa companyia.

A tal extrem vingut sò,
Que estant del modo, que estic,
Io mateix so, lo qui dic
Mil voltas, que tinc rahò:
Est serà de ma afició
Lo blasò mes estimat,
Que eixa Neu haja avivat
Lo foc, que ja està mortal;
Y que lo major Fiscal
Fassa ofici de Advocat.

Vos, ab akre extrem, borrau
Est proceir humil meu;
Puix si mentidas dieu,
Vos mateixa las provàu:
Honradament vos portau,
Senyora (Deu vos ho pag,))

Que

Que sent de mentidas sac,
Ho sou de vna red tant clara,
Que à totas fels veu la cara,
Sens, que alguna sen' amag'.

Dituen, que vna bofetada
Es castic de qui desment;
Mes si be ne haveu esment,
De bestret estau venjada:
Brava me la haveu pegada;
Puix lliurantme de la Mort,
Allà en lo perill mes fort,
Que patia en alta mar,

Me haveu vingut à ofegar,
Estant segur en lo port.

Mes, no serà poca gloria,
Peral' mal, que sem' espera,
Si tenui de Mentidera,
Almenós, bona memoria:
Veureu en ma trista historia,
Que eix inclement procehir,
No ha pogut fer penedir
Mon perseverant Amor,
Que à mans de vostre rigor
Content me porta à morir.

A VNA DAMA, QUE PATINT VNA GRAN SED, LI DONÀ SON GALAN EN UN JARRO DE AYgua.

D E C I M A.

DE la Caritat vingui
A conseguir la finor;
Puix, que he apagat lo ardor
A La que mel' causa à mi:
Quant ab son preciós rubi

La aygua ditxosa tocà,
Ab vullumbres la illustrà
De resplandor carmesina,
Fent, ab sa Boca Divina,
Lo Miracle del Canà.

ENCAREIX LO AMOR DE VN GALAN TRANSFORMAT EN LA COSA AMADA.

D E C I M A S.

LA major gloria he alcançat,
Que de Amor se pot haver;
Puix tant vos vinc à voler,
Que en Vos me so transformat:
Ia no sò lo desdixat
Alberg de desconfiança;
Y Vos apacible, y mança
(Mal queu's pes') haveu de fer,
Que mon Amor poguè fer
Est Encant y esta Mudança.

Ocupats tots mos sentits
De vostra gran Gentilesa,
So la mateixa Belleza;
Donayres tinc infinits:
Son los dons tant exquisits
De eixa Gracia singular,
Que jo nol's vinc à borrar,
Ni ma llealtat los despinta;
Com, ni vna gota de tinta
Fa tornar negra la Mar.

Re.

Pero es tal vostre rigor,
 Que del mitg de tanta ditxa
 Trau vna nova desditxa,
 Y deixa burlat lo Amor:
 O! terrible Desamor;
 Procehir cruel, y esquiu;
 Que dins de Vos me tenui,
 Y sent los dos vna Cosa,
 Vostre Crueltat no reposa,
 Sino, que allim' perseguiu.

Y com jo estic convertit
 Tot en Vos, Senyora mia,
 Io, tambe, me avorriria,
 Si en Vos nom' fos recullit:
 Quin' Desditxat ha patit
 Vn dolor tant desigual;
 Que en ell, per mon be, y mon mal,
 Veig estos contraris dos;
 Quem' fo recullit en Vos,
 Ym' tenui odi mortal?

Mes, puix, ab llas tant estret,
 Lo Amor ab Vos m' encadena;
 Eix rigor nom' dona pena;
 Ans de ell estic satisfet:
 Perque à trobar menos fret
 Lo vostre Pit, dubtaria,
 Si era esta mudança mia,
 Tal volta, plena de engany;
 Aixi que, mon Defengany
 Està en vostra Tirania.

Per molt certa conclusió
 De tot asso ve à restar:
 Que nos' poden millorar
 Los quitats de ma Afició:
 Tambe sen trau la rahò,
 Pera mostrar à la clara,
 Quant es estremada, y rara,
 De eix vostre Cor la Fredor,
 Que en Vos resolt mon Amor,
 Ell resta gelàt encara.

*SENTIMENT DE VN GALAN A LAS LLAGRIMAS DE
 una Dama, que perque no la ves plorar, se cubri la cara
 ab vn Mocador.*

D E C I M A S.

A Mor, que riurer sohia
 En aqueixos Vlls ferens;
 Y desde allà, tots sos Bens
 A mon Gust li compartia:
 la vuy, Senyora, cambia
 Son Ser, y Proprietat;
 Puix, que de pena ocupat
 Aquell Paradis me mostra,
 Ahont, vn temps, la Gloria vostra
 Mon cor tingué arrebatat.

Esta novedat, Senyera,
 No la causa ma afició;

Puix, ab igual intenció,
 La Risa, y Plant me enamora:
 Pero, qui à una pena adora,
 Que premi pot esperar,
 Sino es vn etern penar?
 Encara, que à ma Esperança,
 Delta pluja la bonança
 Fa reverdir, y alegrar.

Mes ja de vn engany me adon',
 Que en aquest plant se ocultava;
 Mia es èixa pena brava,
 Mias las llagrimas son:

Lo

DEL Dr. VICENT GARCIA.

55

Lo mal ab que me apassion',
 Y mos sospirs exhalaren
 Eixos vapors, que pujaren
 A vostra Esfera Sagrada,
 Y en sa Regiò gelada
 De aquest modo s' condensaren.

Io satisfet restarè;

Puix veig, quel' Amor ordena,
 Que dels vlls de hont ix ma Pena,
 Nasca ma Glorià tambe:
 Car tot mon mal, y mon be
 En ells, dirè, que està vnit;
 Puix si mon Cor afigit,
 Resolt fins aquells no para,
 Sobre las flors d' eixa Cara,
 Després, se veu derritit.

Be penso jo, que advertireu
 Estos efectes ditxosos,
 Quant los Vlls Divins plorosos,
 Ab eix vostre Vel, cubrireu:
 Pero del tot no impedireu
 La Glorià als meus, queu's adoran;
 Puix, que testimoni foran
 De aquesta Ditxa tamanya,
 Ab que tant l' Anima guanya,
 Y mos Sentits se milloran.

Y com del Plant lo calor
 Lo esmalt de eix rostro encenguè,

Queu's servi mon Cor, dirè,
 De grafolet de color:
 Esta ferà del Amor

La hazanya mes celebrada,
 Que à la Belleſa estremada
 De las flors de vostre Abril,
 Realçal' color mes humil
 Del Cor de qui es adorada.

Cada Llagrima vn Volcà
 Ocult porta, y encubert;
 May tant estrany desconcert,
 Sola vna Causa formà:
 Pero tant cubert està,
 Las flamas tant retiradas,
 Que las gotas agraciadas,
 Liquidas perlas pareixen,
 Ab qui, en valor, competeixen
 Las de la boca geladas.

De tant gran contrarietat
 Mas queixas la rahò trobaren,
 Quant de vostre Pit provaren,
 Que està de pedra formà:
 Que molt, doncs, que haja donà
 Aygua vna Pedra, que te
 Del Mar de mon Voler be
 Tanta humitat repressada;
 Y que done foc, tocada
 Ab los Acers de ma Fe.

A VNA SENYORA HERMOSA, MOLT INGRATA.

D E C I M A S.

J Vntà en Vos Naturalesa
 Los extrems del be, y del mal;
 Posant en balança igual
 Al Desdeny, y à la Belleſa:
 Del Be la maior Grandesa
 (Que's lo deixar-se lograr)

En Vos ha volgut negar,
 Y per singular lo guarda,
 Donantli vn Desdeny per guarda,
 Que de sas mans volguè armar.
 Y com es tant cuydadòs,
 Que fins als descuyts castiga;
 No

No hi ha a penes, qui no diga,
 Que l' haveu maltractat Vos:
 Tot lo Mon tenui queixòs,
 Y à mi de modo m' tenui,
 Que l' Amor sen' mofa, y riu,
 Ventme tant lluny de mudança,
 Mort lo Gust, y la Esperança,
 Y sols lo Cuydado viu.

Mon Cor, com de verasama,
 No fa cas del disfavor;
 Que la privació major
 Mes à fos desitjs inflama:
 Darà materia à la Fama,
 Ab efectes tan estranys;
 Puix han servit defengany
 De aumentar mes la afició,
 Que lo que no la Rahò,
 Manco ho podran fer los Danys.

Vostre Rigor comparat
 Ab lo ser Grave, y Gentil;
 Nò hi ha ingeni tant subtil,
 Que alcans' la desigualtat:
 Pero à tal punt so arribat,
 Que ab tot, queu's veig inhumana,

Seguefc ma quimera vana,
 Ab gust de quem' veja l' Mon
 Mes castigat, que Acteon;
 Puix soit Vos mes, que Diana.

Las plantas se estàn amant;
 Dona lo fruyt abundosa
 Doblantse la parra hermosa,
 Per lo arbre vehi trepant:
 Y à vn be queu's importa tant,
 Vos dell axiu's apartau;
 Ne veeu, que errada anau?
 Puix si aquest Amor vos falta,
 Tot ho acabarà esta falta,
 Si l' Be natural negau.

Divina Senyora mia,
 Feu en vostre Rigor pausa,
 Que si la Belleza ho causa,
 Mirau, que's Flor de vn sol Dia
 Y hont lo Amor tenir solia
 Temple, y Ara Consagrada,
 Donant lo Temps la bolada,
 La embruta, y posa Cruel,
 Deixant l' altre sa mà infel
 En Cendra inutil cremada.

*A LA ESTREMADA HERMOSURA DE VNA DAMA DES-
 denyosa, à la qual ven son Galan en lo dia de Sant Ramon Nonat*

DECIMAS.

DE veureu's tant celebrada
 (Per si la Fama hi afitg)
 Mos Vills tingueren desitg
 De haverne vna cullerada:
 Miri eixa Gracia estremada,
 Y mirant ma indignitat,
 Rendit al Ser desdixat,
 Que alcança força invencible,
 Vn mut Sufriment terrible,

Fins vuy, me ha tingut lligat.
 La Fabrica Celestial
 Contempli de aqueix Subgecte,
 Hont la Soberà Arquitecte,
 Casi esmersà son Cabal:
 Viu agraviat lo Coral,
 Tinguts en poc los Rubins,
 Vençuts los Diamants mes fins,
 Y las Perlas menyfreadas,

De

DEL Dr. VICENT GARCIA.

97

De voftras parts delicadas,
Y de aqueixos Vlls Divins.

Dia de la Devoció
De aquell Sant, que no nafquè;
Mori, fens naixer, tanbe,
Ma temerofa Afició:
Que fi aqueixa Perfecció
Es, la que mon Cor adora;
La afició es morta, Senyora;
Lo Ser li falta, y la Vida,
Mentres no s' veu favorida,
Ni' vofstre Pit la millora.

Per perseverant mereix,
Lo que, per humil, no alcanfa:
Puix de la desconfianfa
Trau forças, se aviva, y creix:
Vn any ha ja, que pateix
Retirada, per lo Amor,
En la Presò del Temor:
Mes, com tant aspre mal
Ha gastat tot fon cabal,

A crits demana favor.

Condemnat à etern pesar,
Mes val, Senyora, que'l tinga,
Del que parlar me convinga,
Que de tant nociu callar:
Serà faviament errar,
Si veig ma afició premiada;
Y, fi torna defdenyada,
Mon Cor nos' queixarà tant,
De que estantse ell abrasant,
Ma Llengua estiga gelada.

No se ofenga eixa Grandefa,
Mirantme ja tant gosat;
Que mal cobra llibertat
Vna Anima, que està presa:
No tinga voftra cruesa,
Tant inclement procehir,
Que ventine, per Vos, morir,
Vn poc à dolor nou's moga;
Y almanco, fins que Iol's cloga,
Ab Vlls piadosos nom' mir'.

*A VNA DAMA, DE LA QUAL, SOLS AB LA FAMA DE SA
bermosura, estava enamorat vn Galan; y veentla lo dia de Sant Pere,
parlant ab ella adverti, que se traguè dels Pits vns
Pfalms Penitencials.*

DECIMAS.

BE diuen, Senyora mia,
Las Vellas, entorn del foc,
Que venen à poc, à poc
Totas las Gracias, vn dia:
No debadas, jo tenia
Desgracia tant desigual;
Y quant la gracia Celestial
Voftra, de lluny adorava,
En la fe de Amor estava,
Segur d' est dolor mortal.

Mes, puix era de mon Fat
Esta Sort tant variable,
Ab fer mon dany inefable,
Me pesa, que haja tardat:
Tant del merit me ha llevat,
Com de la pena escusà,
Y la gloria dilatà
De veurem à Vos rendit:
Que si es soberà l' Delit,
Tambè es lo Dany soberà.

H

Quant,

Quant, devatl de mortal Vel,
Tanta Belleſa miri,
Y que era Feſta adverti
Del qui es Portaler del Cel:
Que nol' obris me recel
Lo Sant, per ſer tal jornada;
Fundim', en que tant pagada
Reſtá ma Imaginació,
Que de ella altra perfecció,
Ia no pot ſer adorada.

Mes, ay! que notable error
Es aquell, per hont camino;
Puix en lo Cel me imagino,
Y eſtic en lo Infern de Amor:
Y axim' condemna l' Rigor
De eix procehir inclement,
Y vn atrevit Pensament,
Que à eixa Belleſa aspirant,
No ſerà l' dolor baſtant
A mudar-lo eternament.

Però entre tantas rahons,
Que fan infernal ma pena,
Amor, quem' falten ordena
Las eſpantofas viſions:
Anís en las foſcas Prefons
De ma llaſtimofa Historia,
Tant clara eſtà en la Memoria
Voſtra Gracia ſingular,
Quel' Anima ve à dubtar,
Si eſtà en lo Infern, ò en la Gloria.

Ab tal goig ſem' representa
Eixa Belleſa, que ador',
Que deixa atràs lo Rigor
Del Rigor, que me atormenta:
Tant penada, com contenta,
Ma Imaginació repara;
Y en eixa Divina Cara,
Roſas, y Neu confidera;
Ivern, junt, y Primavera,

Que mon Mal, y Be declara.
Lo Aftronomic mes expert,
No pot ma Sort igualar,
Puix, ſi als Eſtels vol comprar,
En ſon gran numero s' pert:
Y Io, Senyora, eſtic cert,
Que en aquell dia ditxòs
En voſtre Cel Lluminòs
(Cifra del alt Firmament)
Tots los compti, conclohent,
Que tant ſolament, ſon dos.

Dos ſon, no mes; ſi bel's clara
Raigs, que de ſi deſpedeixen,
En ſos Orbes produeixen
Altres Llums à milanars:
Ab virtuts tant ſingulars,
Y ſoberana Potencia,
Que no ſols ab ſa influencia,
Ma Voluntat inclinaren
A amarvos, mes la obli-garen
Ab vna dolſa violencia.

Qué dirè de la Belleſa
De eixa Boqueta, hont apar,
Que moſtrantſe l' Cel avar,
Volguè encaixar ſa riquesa?
Seguint ſa Naturaleſa
Las Perlas, ab ſa finor,
Apuran mes la blancor
De eſta ma Fè, queu's venera,
Quant dels dos Corals me altera
Lo Cor tant encès color.

Poguera ſufrirſe ja
Aqueſt incendi, que pas,
Si à ſon gran foc apagàs
La Neu de eixa blanca Ma:
Mes, ay de mi! quant en vè
Mon Cor abrasat fugi,
Pera remediarse allí;
Puix entre tanta fredor,

DEL Dr. VICENT GARCIA.

39

Novas Flamas, nou Ardor,
Y novas Penas senti.

Ni en lo Iardi regalàt
De aqueix Pit trobà remey;
Perque en sa defensa vn Rey,
Per Guarda hi està posat:
Solen à vn Iardi encantat
Guardarlo Fers Animals;
Pero als Frayts Celestials,
Que enclou, Senyora, aqueix Pit,
Los guarda lo Rey David,

Ab los *Psalms Penitencials*.

Quant de aqueixos ports de Neu,
Viu, Senyora, quel's traguereu;
Tant Bella me pareguereu,
Com Aquella per quil's feu:
Y ab cego ardor, com lo feu,
(Segons son las penas mias)
Y ab flamas cruels, é impias,
Lo Amor rodejàt me te;
Que à vn Mon abrasar podrè,
No dic matar à vn Vrias.

*A VNA SENYORA DESGANADA DE FEBRES, Y SENTI-
ment de son Amant, Zelòs de aquest accident.*

DECIMAS.

Diu en, que s' cria vn Ardor
Entre la Neu de aqueix Pit;
Que vna Febre ha conseguit
Lo que no ha pogut Amor:
May arribà mon dolor
A mes cruel sentiment;
Perque, que major torment,
Que veureu's à Vos penar?
Ni pena igual, com rabiàr
De Zelos de vn Accident?

Mes com de aquell nol's tindrè,
Puix te fort tant estremada,
Que en vn lliit vos te postrada,
Y en ell, ab Vos, se entretè?
Y axi apassionadau's te,
Que aqueix Cor, ple de cruesa,
A llançar sospirs lo auesa,
Y al Cel piados reclama
Contra la furiosa flama,
Que en sa Regió ven encesa.
Io, com me puc alegrar,
Si cubert de ardor fogós

Veig al meu Sol lluminòs?
Senyal, que s' vol eclipsar:
Que es lo que puc esperar,
Si tant mal me succeheix,
Quel' Planeta, que influeix
Tot mon ser tota ma vida,
Se altera tant fora mida?
No he de patir, si ell pateix?

Estos sobrefalts tant variis,
Senyora, m' consumen viu;
Que Vos la Febre teniu,
Y Io pateix los desvaris:
Mes ja veig quant temeraris
Son mos temors, y recels;
Que no permetran los Cels
Tanta Gracia mal lograrfe,
Si lo Mon sab trastornarfe,
Y oferir totas sas raelis.

Alteradas (y ab rahò)
Las Musas, y Ninfas bellas;
Perque en Vos conservan ellas
Sa Belleza, y Discreció:

H2

Van,

Vau, juntas en esquadro,
 Plantes Cordials fercant;
 Qual cull la Rosa fragant,
 Y qual la Xicoyra sana,
 Qual la Viola boscana,
 Y Agrella refrigerant.

Diana, ab son Arc dorat,
 Si alguna Aucell te virtut,
 Per tornarvos la salut,
 Desobrel's Nubols lo abàt:
 Al Senglar, y Os emboscat,
 Al Tigre, y Lleò lleuger,
 A camas preten haver,
 Si es que en sa Feresa tenen
 Materials, que convenen,
 Pera podervos valer.

La Terra finissim Or
 Dona de sos Minerals;
 La Mar, Perlas, y Corals,
 Per alegrarvos lo Cor:
 Y' meu, que de pena s' mor
 De veure's à Vos patin,
 Se ve à fondrè, y derritir,
 Llagrimas distila, y plora,
 Y, à modo de Cantimplora,
 Vos pretèn entretenir.

De eixos vostres Vlls Divias
 Enamorada Minerva,
 Ha convocàt la Caterva,
 De sos Savis, y Alfaqins:
 Los vns, armant Alambins,
 Quintas essencias procuran;
 Altres pastan, y maduran
 Bolos, Trociscos, y Vnguent,
 Epitomes, y Foments;
 Y altres nul remeys procuran.

Aretusa hermosa, y bella
 De Venus ab los Cabells,

Ara se aconorta d' ells,
 Y per Vos se descabeila:
 O! agraciada Donzella,
 Preneu esforços, y advertiu;
 Que puix cifrada teniu
 De tot lo Mon la Belleza,
 Tota la Naturalista
 Pateix, mentres Vos patiu.

Apolo mostra ab sa Llum,
 Y ab lo modo ab que la envia,
 Que no tant tornar lo Dia,
 Com vostra Salut presum:
 Nuvols, y Bromas consum,
 Y al Ayre esmalta, y serena,
 Mes per mes, que fa, no esmena
 De eixa Prefencia la falta;
 Perque, mentres ella falta,
 Tot es tenebras, y pena.

Tot lo Ajuntament Sagràt
 Dels Deus volguè visitarvos,
 Y solament, per curarvos,
 A Esculapi han enviàt:
 Mes lo pols non's ha tocàt,
 Ans sens mourer bras, ni llabi,
 No veent cosa, que resabi,
 En Vos, corruptible tinga,
 Torna als Deus, y diu: *Que vinga
 Vrania ab son Astrolabi.*

Aixi que, lo vostre mal,
 Propriament, Senyora mia,
 No es Febre, ni Malaltia,
 Sino Impressió Celestial:
 Y puix, que semblant senyal
 Sempre sol mostrarie abaus,
 Que s' muden Imperis grans,
 Mudanças diu est Ardor
 Del gran Imperi de Amor
 En vostres Vlls soberans.

*CARTA, QUE ALS 15. DE JUNY 1608. ESCRIGUE AL POETA
vn Rector son Amic, à qui acostuma nomenarlo, Ocari; desde Santa
Coloma de Queralt, escusantse de la visita, per sas moltsas
ocupacions. Encomanali la resposta.*

QVINTILLAS.

Reverent, y Amat Rector,
Tant gran contento he rebut,
Que en mi major no ha cabut,
Despres, que Ocari Pastor
Estarvos prop ha pogut.

Per la gran benevolencia,
Ab que sempre vos he amat,
Ia no mi baltia paciencia,
Fius, que m' veja faciàt
De vostra dolsa presència.

Imagino, que estareu
Ocupat, com la formiga:
Molt saviament ho fareu,
Si nos' pert vn gra, ni espiga,
Peral's hostes, que tindreu.

Ay! lo meu Amic Benet,
Nom' tingau per temerari;
Queu's jur per lo Pas estret,
Que lo vostre Amic, Ocari,
De veureu's, se mor de sed.

No sab, quant veureu's podrà;
Ab tot serà ans de Tots Sants;
Entre tant vos escriurà,
Y darèu los besamans
A Fra Ioseph Barberà.

Pero Io procurarè,
Puix tinc de veureu's tals ganas,
Y vn impossible farè,
Pera tocar las Campanas:
Si mi cridau hi anirè.

Aqueixas cartas rebreu
De aquell Oncle fiac, y amat;
Que, segons diu, lo tindreu
En aqueix Lloc, regalàt,
Hont Vos lo repararèu.

Vale, lo meu gran Amic;
Y rieuos tant, que pugau,
Del meu cant, que si be es xic,
Es gran, puix Vos li donau
De alegria vn thefor ric.

La Musa se es rovellada
En esta Terra tant freda;
Y està ja tant desfayada,
Que la vena se li enreda,
Quant pensa estar ben trempada

Benet, puix vos he brindat
Ab estas Quintirinillas;
Sino escriuiu, desafiat
Vos veureu ab las gallinas,
Queu's havèu encorralat.

*RESPOSTA DEL AVTOR A LA CARTA, Y SATISFACIO, QUE
li donà de no visitar-lo, no obstant se troba tant cerca.*

QVINTILLAS.

Reverent Rector, y Amàt,
Facilment vos he cregut,

Que en haver aqui arribat,
Mes contento no ha cabut.

En

En eix vostre pit ingrát.
 No ho podrè lo dir axí,
 Puix en lo punt, que entenguí,
 Que tant prop de miu's tenia,
 Si no es alguns ous del dia,
 No puc engullir boci.
 Que quant me poso à pensar,
 Que vna tant poca distància,
 De Vos nom' deixa golar,
 Assom' dona major ansia,
 Que si estava dellàl' Mar.
 Ay! Ocarí, mon Amic;
 Tal, qual la llagosta estic,
 Que en no podervos mirar,
 Me buydo, com la del Mar,
 Quant de Lluanas veu vn xic.
 Y lo que mes penam' dona,
 Y m' causa major enuig;
 Es, que no repos estona,
 Sino desquel' Sol nos fuig,
 Fins, que los tossals corona.
 Y està per aquest dolor
 Sempre lo meu mocador
 De llagrimas tant humit,
 Com vn bolcall, que ha servit
 A vn Infant gran mamador.
 Dieu, que à tall de formiga,
 Dec replegar lo Forment;
 Y dieuho propriament,
 Que ho fas ab poca fatiga:
 Tant es lo esplet macilent!
 Ab tot quivulla hoste vinga;
 (No perq' en tal compteu's tinga)
 Ni crec, que passe à desayre,
 Si se trastorna, quant ayre
 Hi ha de Colonia à Nordinga,
 Ans de tots Sants prometerreu,
 Que ha de ilustrar aqueix Sol,
 Aquest racò vostre, y meu:

Als vltims de Juliol.
 Fos tots Sants, plaguès á Deu.
 Lo Pare Fra Barberà
 Tambe esperantvos està;
 Y si be à poc, que es anà,
 Per elegir nou Abat,
 Vuy, o demà tornarà.
 Nou's importal' Campanar,
 Haventhi Pulpit assi:
 Quant mes, ques' pot sospirar,
 Que com altre Fra Gari,
 Per si u's ha de festejar.
 Pero, com se vullà sia,
 Per ser tal la ocupació mia,
 En la punta de vn marlet
 Lo Escolà estarà tot dret,
 Vetllant de nit, y de dia.
 Y apenas la ferradura
 Eu lo Terme estamparà
 La vostra cavalcadura,
 Quant à tot lo Lloc farà
 Senyal de tanta ventura.
 Las cartas del Oncle he vist;
 Y si la fort assi l' guia,
 Me apar' (segons es ben quist)
 Que hi funda una Confraria
 De la.....
 Pera servirvos en tot,
 Fins, que no hi ha agut mot,
 Tota vostra carta he ris:
 Sou de pur Sucre vn casis,
 Y del pomer de Or vn brot.
 Que vol dir, que ja la Musa
 Aquí se u's es rovellada,
 Que se u's emmaranya, y nusa,
 Y la teniu destrempada?
 Això, Senyor, es escusa.
 Perque ab eix mateix estil
 Tant apacible, y gentil;

Allo

Allo mateix, que diéu
 Inntament contradieu,
 Ab artifici subtil.
 Valgau's lo gran Goliat
 Ab vostras *Quintinillas* :
 Tant lo Terme me ha agradat,
 Que no dic, à las gallinas,
 Però u's matarè lo gat.
 Tot sia, que Vos vingau,
 Y à burla no u's ho tingau;
 Que quant al País veureu,
 Tal vegada l' trobareu
 Molt millor, que no u's pensau.
 Assi lo Nilo non's rega,
 Ni l' Danubi n's circueix,
 Ni á Ganges hi ha qui l' conega,
 Ni l' Tigris nos dona peix,
 Ni hi ha qui de Eufrates bega.
 Vna petita Riera
 Banya està nostra Ribera,
 Que tota s' conresa, y llaura;
 Y si, qual Taix, no la daura,
 Daurala de altra manera.
 Ni aquell Atlant Maurità,
 Nr. lo Caspi de Sarmacia,
 Ni lo Mont Tauro, assi està;
 Però cert no l's ho desplacia,
 Que altres molt millors ni ha.
 Puix es cosa sens questió,
 Que no hi ha comparació
 Entre aquellas de la Lluna;
 Ni altra Montanya alguna,
 Solameut ab Albio.
 No hi ha Llebrers Irlandesos,
 Nil's Elefants Trapobants,
 Dromedaris Madianesos,
 Rinoceronts Indians,
 Ni Tigres de Hircania encesos.
 Però basta, que hi fa niu

La temerosa Perdiu,
 En lo Terme, à cada passa;
 Y apenas la Llebra passa,
 Quant al Cunill descubriu.
 Numerosa cavalcada
 De gent rica, y principal,
 Per aquest Lloc no ha passada;
 Ni may se ha vista pisada
 De mula de Cardenal.
 Be, que en vn Llibrot trobàm,
 Ab lletres casi de vn palm,
 En los Arxius de la Vila;
 Que à Don Fruela, ò Fruila,
 Assi lo aportà la fam.
 Los Prínceps Infels, que venen
 De la terra hont se fa l' Or,
 Y l' Sant Batifime pretenen,
 Desque Deu los tocà al cor,
 Per assi camí no tenen.
 Ni assi may he vist la gent
 Lo gran acompañament,
 Dels Reys, que van à casarse;
 Ni hi ha pera que cansarse
 En ferlos recebiment.
 Sols passa vn Esmolador,
 Y n's par cosa molt estranya;
 Y causa tant gran rumor,
 Com la entrada en Alemanyà
 De Carlos Emperador.
 Qui del Carretò admirat
 Està, mirantlo, abovà;
 Ni en Roma li apar, que hi haja
 Font, com aquella, que raja
 Del canter esportellat.
 Sis' recita alguna Historia,
 Es lo Autor vn Sabater,
 Home de molta memoria,
 Y si cantal' Moliner,
 Nos' par, que estan en la Gloria.

La

La *Victoria Christi* es

La Comedia de mes pes ;
Y en venir los Cerverins
No hi ha conceptes Divins,
Que sien tinguts en mes.

Los melindros delicats

Dels gusts, que de tot se ofenen
En las famosas Ciutats,
Lloc en aquell lloch no tenen;
De ques' vulla estàn pagats.

Si acàs arriba vn Marxant,
Los Cascabells sorollant,
Aixi lo escolta la Gent,
Com si' dorat Instrument
Apolo estiguès sonant.

Assi no hi ha Campanars

Rodejats de senys, que pesan
De vuytanta, à cent quintars,
Ab los Capitells, que besan
Los esferics sostres clars.

Mes perço no estimàm poc

La Campana de aquest Lloc,
Ab dos estacas tinguda ;
Puix sabem, que no està muda
A Concell, à Temps, y à Foc.

Tambè es cert, que no tenim

Las grans sedas de Liguria,
Ni lo lli Portugués prim ;
Que de sedas ni ha penuria,
Y de brocats ne patim.

Que Venecia non's ne envia,

Ni balsam Alexandria,
Ni Italia de sas pinturas,
Ni la Trinacria armaduras,
Ni Flandes tapiceria.

Lo mes, que assi veurer puc,

Es sola vna Mija llana,
Ab qui, de molt boua gana,
Barataria algun Duc

La sua Seda galana.

Be, que en las festas movibles,
Las' veuen cosas terribles,
Que Ciutat no las iguala ;
Que la Agricultura, y gala
No son tant incompatibles.

Dona hi ha, que ja se arrisca
A manega de sati ;
Y no falta altra, que isca
Ab lo vellut carmesi
Sobre la grana morisca.

Alguna meu' he mirat,
(Quel' mirar sol, no es pecat)
De tanta grana rodada,
Quem' pareguè vna vegada
La Muller de Pons Pilat.

Assò està dit : ara vaya,
No es aquest Lloc tant perdit,
Quel' fruyt menor de la playa
En molt no sia tingut,
Fins allà dalt en Viscaya.

Y quant tot sia pobresa,
Conforme aqui es tot grandesa,
Veniulo à desempobrir ;
Que sols Vos podeu suplir
Lo error de Naturalesa.

Tres Molins hi ha, que entenen,
Que vos haveu de arribar,
Y de las ganas, quen' tenen,
Estàn sens poder rodar,
Mentres las ayguas nel's venen.

Las Fonts, que totas se escolau,
De llegrimas se arrigolan,
Vostre vinguda esperant ;
Los Gossos estàn lladrant,
Y quants Gats hi ha miolan.

Veniu, lo meu dols Ocarí,
Que á no trobarme ocupat
No estiguerà vuy de anarhi

A

DEL Dr. VICENT GARCIA.

65

A eix Castell, quem' te robat
Lo meu contento ordinari.
Ohiu al vostre Benet,
Que desde ara vos promet,

Ovari amat, si veniu,
Vn parell de ous al caliu,
Y tal volta vn pollastret.

*EPITAFI A LA SEPULTURA DE VN GRAN CANTOR, QUE LI
cayguè la gargamella, y mori de humor Gallic.*

REDONDILLAS.

A Si jauen sepultats
Los Ossos de un gran Cantor,
Lo qual mori de dolor;
Pero no de sos pecats.
Aquesta pedual' sagella;
Si be, tot enter no està;

Perque un Angel sen puà
Dalt al Cel la gargamella.
En lo demès no hi tocaren
Los cues un pic, per senyal;
Que com lo tròbaren tal,
Per Basileu lo deixaren.

*A VNA LATRINA, QUE FEV LO AVTOR EN LO HORT DE
la sua Rectoria.*

REDONDILLAS.

LA monarquia regint.
Felip Ters, que la millora,
Se teu esta Cagadora,
Essent i apa Paulo Quint.
Adredes obra tant grave
Se edificà prop de un hort;
Perque qui paper no port'
Se puga valer de un Rave.
En sa tralla artificiosa
No pose lo maliciós
La llengua, ab zel envejós;
Perque la traurà merdosa.
Ni ab superbia pretumesca,
Lo que no enten, judicar;
Y ans, que ho vinga à condemnar,
Tot primer ho a laboresca.
Los vehins advertiran

No cometrer tant gran falta,
Que si fan obra mes alta,
Tota aquesta se beurán.
Y tu, Cagador prudent,
Que en aquest lloc entraràs,
Si molt pesat aniràs
Menjarte has lo paviment.
Si per obras Soberanas
Son tinguts los Mausoleus,
Colosos, y Colifeus,
Memoria de cosas vanas:
Assi, mil Culs retronant,
Faràn memoria perfecta
Del assalt de la Goleta,
Y Victòria de Llephant.
Fonc lo Tribunal primer,
Que en est lloc se celebrà;

Vn

Vn Diuenge , que hi cagà
 Vn Descendent de Beutèr.
 Dividits lós llocs estàn :
 Est lo Rector se apropria,
 Per orde lo Escolà , y Tia ;

Los Hostes hont gustaràn.
Fecit Bartomeu Monreal ,
 Vn Cid en Arquitectura ,
 De qui la Roca mes dura ,
 Tem lo Martell , y Parpàl.

REDONDILLAS.

A B ser pacific , Ginès ,
 Sols en sa cara he comptadas
 De vuyt distinctas ganyadas ,
 De dalt , abaix , y al través.

Home tant amic de pau ,
 Cara en tantas parts frunfida ;
 No es cara , que es caramida ;
 Puix , que tant lo ferro atrau.

A CATARINA REAL , QVE AFAYORIA A DOS GALANS.

REDONDILLA.

M Oltres queixas tinc de vos ,
 Catarina , y sabme mal ,

Que sent Filla de vna Real
 Vullau ser *Pessa de Dos*.

A VNA SENTORA NOMENADA SERAFINA.

REDONDILLA.

A Son Nom vens ab excès
 La Ingrata , quem' desfatina ;

Puix ell diu , que Serà-fina ,
 Y la Taymada ja ho es.

A LA SEPULTVRA DE VNA MOSSA HERMOSA.

REDONDILLA.

E N aquest Sepulcre estret ,
 Jau vna galan Minyona ,

Que al . . . de Vallfogona ,
 Algun temps , feya anar dret.

*BOLLETA DE SANITAT , AB LA QVAL DESPATXÀ LO AVTOR
 à vna Dona nomenada Tecla Verdera en temps del Contagi.*

REDONDILLA.

D E Vallfogona parteix ,
 Vuy Dijous Tecla Verdera ,

Que per ser tant batxillera ,
 Fins la Pesta la avorreix.

LLI-

LLICENCIA; AB LA QVAL SE DISPENSA AL SENTOR DE
..... lo no menjar Peix.

REDONDILLAS.

Vists los atxaquès, y mals,
 Quel' de..... pateix;
 Y que per punts se enflaqueix
 Ab viandas Quaresimals.
Vist, que per eixir á llum
 Ha de viar bon aliment,
 Que ab dos dias, altrament,
 Ha de pudir à resclum.
Vist, que à voltas no pot pus,
 Per ier tal sa ma a gana,
 Que tropetia en terra plana,
 Y à cada pas diu: *Jesus!*
Vist, que ja ce son jovent
 Sols li ha vingut à quedar
 Lo saber filototar
 De las Donas solament.
Y al fi, vists tants accidents,
 Que demanan gran substancia;
 Perque no hi tingan ganancia
 Merges, ni medicaments.
Fentli gracia singular,
 Vuy, qui pot li concedeix,
 Que pugà no menjar Peix,
 Y ques' pugà encarnissar.
Pero ha de estàr advertit,
 Que no abuse esta llicencia;
 Perque en temps de penitencia
 Vindria mal vn enfit.

Y aixi es raò, que esmorfant
 (Per no menjar lo pa axut)
 Entre dos llelças premut
 Menge sols vn Elefant.
Y si vol fer de las suas,
 Provant algun Aucellet,
 Que guste se li permet
 Quatre dotzenas de Gruas.
Menge à dinar la Mulassa,
 Y los Cavalls Cotonès,
 Y pera postres, després,
 Tots los ravens de la Plaça.
A berenar menge poc,
 (Que pugà millor sopar)
 Setle plats pot berenar,
 Y ab ells, si li apar, lo Coc.
Tambe à sopar vaja apler,
 Que la salut es gran joya,
 Sope lo Cavall de Troya,
 Nol' deix per algun diner.
Y si amostra la experiencia,
 Que nol' basta à mantenir,
 Ho tornarà à prevenir,
 Crexeremli la llicencia.
La qual valga per lo espay
 De vn any al dret, y al revès:
 Dat en Pulla, als sis del Mes,
 Lo Doctor Merlin Cocay.

LA VNA DAMA MOLT GRAN, CASADA AB VN HOME PETIT.

REDONDILLAS.

TOts en comun's alegràm,
 Ioana, que has pres Marit;

Mes com lo has pres tant petit.
 Par, quel' has caçat al ram

Y quant junts vos veig estar,
 La junta es tant desigual,
 Que nom' par sino vn Perdal
 En paret de Campanar.
 Y quant abraçarte vol
 (Per mes, que lo pobre creix)
 Vn llibret xic me apareix
 Sobre de vn gran Faristol.
 Lo Amor se es fet Carnicer;
 Y en la Taula, que ha parada,
 Tù ets la cumplida pelada,
 Y d'ell tornas ne vol fer.

Vn gentil plat sen' faria,
 Ioana, si al ast te posassen,
 Y à ton Marit aixetassen
 Ab vn poc de Malvasia.
 Mossen Ioan de Vallesia
 (Lo quiu's esposà en tot be)
 Not' recordas quet' diguè:
Que aportaras à la Iglesia.
 Que veent à ell tant poca cosa,
 Y à tu tant bella Fadrina;
 Que ereu Fillol, y Padrina,
 Pensà; y no Marit, y Esposa.

*AVNA SENYORA, QUE REGALÀ DE VNA CADENILLA DE
 Acer à son Amant.*

REDONDILLAS

COm à vostre Escrau humil,
 Senyora, m' voleu-lligar;
 Y puix no men' vull anar,
 Es la Cadena sutil.
 Be de aquest modo m' mostrau,
 Que ma Afició m' assegura,
 Ab Cadena, mes segura,
 Que, la que Vos me posau.
 Ab l'Or de eix Cap soberà
 Amor ha fet, ja, primer
 Lo que ara, ab aquest Acer,
 Preten vostra bella Mà.
 Quant à las mias vinguè,
 Axis' alterà mon Pit,
 Que suspito, que es exit
 De las Minas de la Fè.
 Ma gran Llealtat be mereix
 Lo terme, que en e la vsau;
 Puix, si en Cadena m' posau,
 Voleu lam' pos' lo mateix.
 Com en ser vostre, cingat

Està mon ser, y valor;
 Ningun m' guardarà millor,
 Que ma propria llibertat.
 De aquest modo vindrà à ser,
 En tant rara conjuntura,
 Io sol, pera ma ventura,
 Lo Près, y lo Elcarceller.
 Quant en tal Cadena m' veig,
 A angustiar-me no vinc;
 Que, per mon Tusò la tinc,
 Y al de Borgonya no enveig.
 Està ma Ditxa travada
 En fa sutil travatso,
 Si, com me feu del Tusò,
 Me feu de la Clau Dorada.
 Ab lo be, que vuy alcanfa
 Mon Cor, lo dol ha deixat;
 Y una Lloreia ha donat
 A ma desnua Esperansa.
 Y no sols, no la atreballa
 Lligam tant precios, y ric;
 Ans,

Ans, contra tot Enemic,
Li farà lazo de Malla.
a tot de alegria brolla,

Suspen sa rabiosa pena;
Peniant, que tras la Cadena,
Me haveu de donar la Argolla.

A VNA SENTORA MOLT HERMOSA, NOMENADA N. SERRA.

REDONDILLAS.

DOs mil voltas me ha tirat
Amor las fletxas agudas;
Pero per hont son vingudas,
Per alli sen' han tornat.
Ni vn senyal en mi deixaren,
Que com de Acer tinc lo Cor,
Y las fletxas eran de Or,
En tocarlo se espuntaren.
Pero lo Fill de vna perra
Molt be venjar-se ha sabut,
Que, quant altre no ha pogut,
Hagipres ab vna Serra.
Es tant aguda, y talliant,
Que menudas parts pot fer,
No dic sols de vn Cor de Acer,
Pero, que fos de Diamant.
No eita feta com se vulla
Aquesta Serra gentil;
Que l' ormeig es de Marfil,
Y de Or purissim la fulla.
A concert estan posadas
Las dents menudas, e iguals,
Que son Perlas orientals
Entre rubins engaltadas.
De la mateixa Filosa,
Ab que Venus se entretè,
Amor la corda traonè
Per eita Serra graciosa.
Y Ahont la Deessa tenia
Vn Serro de Or India,
Eucara de aquell tirà

Los millors brins, que hi havia.
Y ab esta Serra en las mans,
Ab facilitat parti
Lo Cor, que tant resísti
Las suas fletxas abans,
Y de materia tant dura,
Tant blana las mans la feren,
Que quant la tallà, caygueren
Llagrimas, per Serradura.
Y ab tot, que molts dias ha,
Que l' acaba de partir;
May, fins que vinga à morir,
La Serradura canrà.
De aqui s' segueix lo dolor,
Que en tot lo Mon no te igual;
Mes, com lo instrument es tal,
No m' ie queixar del Amor.
Y si mal me ha oit parlar
Del rigor de los tormentos;
De aquesta Serra las dents
La llengua m' pegan tallar.
Fos qui s' vulla Emperador,
Y jo no mes, que Fuster,
Sols deixás en mon poder
Aquesta Serra, lo Amor.
Cura Oficial no seria,
Quant tal ventura tinc ès;
Y per mes mal te: p: que s,
Fahena nom' falteha.
Que sent la Serra tant bella,
May me podria cansar,

Y

Y deixaria'l menjar ,
Pera treballar ab ella.
Y tant pratic me faria

De aquest mecanic delit ,
Quen' vsaria de nit ,
Axi mateix , com de dia.

*ALS DESDENTS DE VNA SENTORA NOMENADA
N. Campana.*

REDONDILLAS.

EN la nit de mos pefars ,
Volguè lo Cel alegrarme ,
Y dos Eitelas mostrarme ,
De raigs traiparents , y clars.
Pero apenas mon desitg
Axi poguè be lograrie ,
Quant del Desdeny veig posarfe
Lo Mal Nuvol de per mitg.
Volguera , en ocasió tal ,
Ser ordenat de Completas ,
Per poder veurer desietas
Las forñas del Temporal.

Ab tot que , Senyora mia ,
Desde ara be me assegur ,
Que à exorcisme , ni à conjur
Eix Nuvol no obeiria.
Los que los Dimonis mouen ,
Solen dissiparfe axi :
Est lo mou vn Serafi ,
En que nul gracias se enclouen.
Mes si jo m' potava en tall ,
Y algun poc me arremangava ;
Io ho pag , si nol' deiterrava ,
A sò , y repic de ba ail.

*ALS DESDENTS DE VNA SENTORA NOMENADA COLOMA
Colomer.*

REDONDILLAS.

SI sou Coloma , Senyora ,
Com aixi tal fel teniu ,
Y ab tal extrem avorriu
Al qui en extrem vos adora ?
De la Aguilá rigurosa ,
Que del que matas' mantè ,
Millor lo nom vos convè ,
Que de Coloma amorosa.
A las mans del qui las crida
Las manfas Colomas venea ,
Y ab dolfas picadas preuen
Lo past , quel's dona la vida.

Y vos , Coloma cruel ,
Tras , que sabea , lo quen' s vull ,
Apenas vos fas del vli ,
Quant ja bolau fins al Cel.
Cada VII de eixos es igual
Al Topaci , en la fine'a ;
Del Cap dorat , la belle'a ;
Yl' bec petit , de coral.
Y la extremada blancura ,
(Ab que à la neu excediu)
Que de Coloma teniu ,
Nos' nega à vostra hermosura.

Mes

Mes lo que al Mon te admirat, Y encara (quiu's mira atent)
 Es, que tingau lo exterior Major es vostra cruesa ;
 Ab tantas mostras de amor, Puix Vos entre sa dureza
 Y lo cor ple de crueltat. Trobareu aculliment.
De mi mateix me desfic, No aneu tant esparverada,
 Veent, q vn sol Subgecde alcanfa Que ja tot lo Mon te avis,
 De Coloma la semblansa, Que heu vingut de Paradis,
 Y efectes de Basilisc. De la Devesa sagrada.
Y que als mes fers animals Y per aquesta rahò,
 Mes vos estimeu semblar, Si alguu Caçador vos mira,
 Que no seguir, è imitar De vostra Gracia se admira,
 Als dos pares naturals. Y alfa en lo punt lo Canò.
Sens dubteu's comunicaren Amaynau eixa bolada ;
 Tal naturalesa, y fer Aixi ab vn colom dels fins,
 Las pedras del Colomer, Vos veja, de Colomins,
 Entre las quals vos criaren. Senyora, tota rodada.

A LA SENTORA CECILIA DE FLOREJATS, DE EDAT DE
15. anys.

REDONDILLAS.

DE tots los Pans, que ha posats Posali Amor, per senyal,
 en la sua taula Amor, Entre dos grans de coral,
 Sens dubte, que es lo millor Vint, y nou perlas, ò mes.
 Cecilia de Florejats. Y perque prenguéis sahò,
Com de farina de rosas, Vn petit tall li donà ;
 Y de purissima llet, Y tant delicat anà,
 Aquest Pa tant bell se es fet, Que cubert restal' ronyò.
 De aquis' segueixen mil cosas. Ab tot asò reit' que
Vna es: Que pera menjarlo, Perfetament assahonà ;
 Com lo feu tendror es tal, Y qui los vlls li ha mirat,
 Mossegarlo gens, no cal; Pot assegurarfen be.
 Sino ab los llabis tocarlo. Quinse anys ha, ques' passà ;
En tot ventura ha tingut Y ab tot vuy està tant fresc,
 Est Pa, com en ell se veu; Que encara no hi ha quil' llefc,
 Y aixi es ben cert, que nos' feu, Si be, qui ho desitja hi ha.
 Al enfornar, geperut. Aixi à florirfe vingué ;
Y pera quel' conegués, Empero es la floridura,
 Flor

Flor de tant bella Hermosura,
 Que alsò es lo millor, que té.
 Pa de companya no es,
 Sino tant bell, y estremat,
 Que fins vuy no se ha trobat
 Qui menjarlo meretiquès.

Be, que finalment jas' veu,
 Que à algu lo hauràn de dar,
 P'aque nos' vinga à gastar
 Est Pa mes blanc, que la neu.

Mes, que venturòs se'ia!
 Semi-Deu se podrà dir
 A quell, ques' veurà elegir,
 De tants llepols, com hi ha.

Y com est Pa singular,
 Seis dubte, del Cel vinguè;
 Com en la Terra cayguè,
 Tots lo voldrian besar.

Es tant raro, y exquisit,
 Que ab tot, que encara es fencer,
 Son vint, sense lo primer,
 Los que sen' han mort de enfit.

O! Amor, quin' poguès tastar,
 Tant solament vna mica:
 Es ben cert, que al cor se fica,
 La de aquest Pa singular.

Y mes altre cosa hi ha;
 Que en tant, que li dur' la vida,
 Pretèn passarla cumplida,
 Soiaient ab aquest Pa.

Tal es la sua virtut,
 Que en menjarlo solament
 Dona força, y cau a augment
 Al's qui tal sort han tingut.

Peique es vn Pa dels mes grans,
 Tant, que entre justs sacs no cab;
 Puix, que de ell vn trav lo cap,
 Y als altres sobran las mans.

Diuen que es pa, y ganivet
 Berenar de jove Sastre;
 Nom' vinguès altre defastre,
 Si à mi de aquest pa m' fo tret.

Saborós es lo Flaysà,
 Delicat lo Francoll,
 Y estremadissim boci
 Es lo Capò casolà.

Menge quis' vulla estos plats,
 Y jo sobre dos sopesas,
 De aquest Pa delicat fetas,
 Vn pareil d' ous escumats.

*A VN GALAN, BORNÍ, QUE FESTEIAV A VNA DAMA DE
 hermosos vlls.*

REDONDILLAS.

FAbi, ab vn vll tancat,
 A Belisa vn temps mirava,
 Y per mes que li apuntava,
 Ja mes feu tir acertat.
 Que com per son Blanc tenia,
 Lo de aquells Vlls balladors;
 En los tirs de sos amors,

Sempre lo tino perdia.
 Ab aquesta gran passió,
 Perdut, y desconfiat
 Son Pensament retirat,
 Sols te obert vn finestrò.
 De Belisal' rostro hermos
 Mira atonit, y suspès;

Em-

Emperò ab va vll no mes,
 Que del altre era zelos.
 Belia, que burla fà
 De los amorosos vlls,
 Diu, que tant pobre de vlls,

No fora bo pera Pa.
 Y que si entra en lo lardi
 De Amor, as va vll tot sol,
 Tindrà molt mes de Vll de Col,
 Que de Claveil, ni launi.

REDONDILLAS AMOROSAS.

VN Canyelò li donava
 Tiris, ab la boca, á Flora;
 Y ella tanbe de allí'n fora,
 Ab la boca, lo acceptava.
 Y ab vn beicòmpte amoròs,
 Pensant, que al sucre mordia,
 Vn liabi apretàt tenia,
 Més, quel' sucre laboròs.
 Ab lo elevàt pensament,
 Dollament equivocada,
 Tant lo apreca, quel' forada,
 Y' deixa sanguinolent.
 En sanc las dents se tenyian,
 Ab vns matitòs tant fins,
 Que de Perlas, o Rubins,
 Vn ratre ric pareixian.
 Ay! en los confits hi ha mel.
 Digne; perque no adverteix,
 Que en la boca s' converteix
 La Sanc, en Nectar del Cel.
 Mes quant fos vlls conequeren,
 Que havia comès tal dany;
 Flora cavnghè del engany,
 Y de ells mil perlas cavngheren.
 No feu Vençs tant bell plant
 Per son Adonis disunt,
 Com ella, en lo mateix punt,
 Quel' llabi veu sanguejant.
 Ay! de mon be, y de mon ml,
 Deva, causi amada, y chara:
 Qui (trista de mi!) pensara,

Que sanc tinguts lo Coral;
Alguna Deessa zelosa
Aquest engany ha trafsàt,
(O llibi dols agraviat)
De nostre gust envejosa.
Be me ha posada de sanc;
Puix, com de vn gran enemic,
Del meu regiat Amic
Me ha fet beurer la sanc.
ProDIGI funest, y cruel,
Que la mia mort declara;
Puix de sa divina cara
(Ay de mi!) plom sanc lo Cel.
Sens dubte esmenz ha pretès
Ab tant prodigiòs senyal;
Io penso donarlo hi tal,
Que se aplaque, si està ofès.
De aquellas gotas gracifas
Cumplida paga fare,
T per vn'an' donare
Dos mil de mes saboros.
Puix en la especie, que eixiren,
No puc ser resitució;
Arrancau, Tinsè, ab rad,
Lo cor, en ques' convertiren.
Nom' tingau mes pietat,
Rompèn aquest vostre pit,
Quel' Lladre te recullit,
Que tal tesor, ha robàt.
 Tiris, que tant llastimada
 A la bella Flora veu,

K

Di.

Digueli: *Que preteheu,*
Pisadosa desapiadada?

Si de eix modou's affligiu,
Lo que he guanyàt, he perdut;
Puix del favor, que he rebut,
Los quilats disminuiu.

Lo que lo llabi ha patit,
En lo cor se es elmenàt;
Puix al vn heveu curàt,
Mentres, que al altre heu ferit.

Acompanyàt de ventura
Ha vingut est mal ditxòs;
Puix es tant poc perillòs,
Y ab tant ric balliam se cura.

Si aqueixas Rosas Divinas
Me so atrevit à cullir,
Flora mia, nou' admir',

Quem' punxassen las espinas,
Y si la bresca de Amor
He gustàt, que molt, que en ella,
Me haja picàt vna Abella,
Zelosa de sa dolfor?

Nom' poseu en confusió,
Que si aqueix cor diamanti,
Ab ma sanc se romp, aixi;
Dirè, *que es sanc de Cabró.*
Cessen, doncs, Be de ma vida,
Las llagrimas, que llançau;
Sino dirè, que plorau,
De ma gloria penedida.

Y si tant penosau's tè
Vn Bes, que me heveu donàt;
Per no estarvos obligàt,
Flora, jo vo'l' tornaè.

AVNA DAMA, QUE IGNORANT LI LO NOM SON GALAN,
la adorava en extrèm.

REDONDILLAS.

PER Vna, no se qui s'es,
Estic penant, no sè com;
Y encara no li fel' nom,
Y no puc volerla mes.

Si à sa Belleza divina
Te lo Nom correspondencia,
Ben poca es la diferencia:
O, es Angela, ò Serafina

Mes no, que sa Gentilesa,
Es, solament, corporal,
Y l' animo no te igual
De rigor, y de estranyesa.
Sens dubtes' diu Leonor
Aquesta Fera inhumana,
Que ha donàt en ser tirana
Del 'dòs Imperi de Amor.

AVNA DAMA, QUE PATINT VNA GRAN SED, LI OFERI
son Galàn un Jarro de aygua.

REDONDILLAS.

LA condició del Avar,
Senyora, vuy vos convè;

Y dir, ab raò, podrè,
Quel' aygua dono à la Mar.
Mes

DEL Dr. VICENT GARCIA.

75

Mes estiguera en son lloc,
 (Vi't en un cò lo que hi ha)
 Que la llançàs eixa Ma,
 En mas Montanyas de Foc.
 Pero ay! que jo ab mil temors,
 Delquel' jarron's he donat,
 Recel de eixa Crueltat
 Nous deidenys, y nous rigors.
 Que, com la Naturalesa
 A rigors vos inclinà

De aqueix Metall, Boca, y Ma
 Apeulrà'n nova cruelsa.
 Dins de mon pit coïder',
 Senyora, en eixa beguda
 La inaudaciò, y avinguda
 Del plat, en ques' vol desfer.
 Que molt, doncs, si la preneu
 Ab tanta cobdicia, y gana:
 Si à mas queixas inhumana,
 Mos mals en ellau's beveu.

ENCARINT LO LLANTO DE VN PESAR.

REDONDILLA.

JA, pera plorar pesars:
 Que mas vills son Fonts, me dius

No fols son Fonts, sino Rius;
 No fols son Rius, sino Mars.

VNA DONZELLA, NOMENADA IACINTA.

REDONDILLA.

JA Amor contra mi s' provoca,
 Ab furor tant desigual,
 Que, per lo manco es mortal
 Lo menor colp, ab quera' toca.
 Sas armas acostumadas
 No ha pres en esta ocasiò;
 Que com à trevès Minvò,
 Vol perseguirme à pedradas.
 Sa pertinacia importuna
 En alsos' vol esmenar,
 Que ab ser continuol' tirar,
 La pedra no es mes de vna.
 Vna' Jacintà es tant bella,
 De ta' riquesa, y valor,
 Que, ni ab sas fletxas, Amor,
 No feu tals tirs, com ab ella.
 Tras de haver fet en son foc

Prova del Or de ma Fe;
 Provarlo de nou volguè,
 Ab esta pedra de toc.
 La experiència fone tal,
 Que confelsà à son pesar,
 Que en los quilats del amar,
 Mon cor no coneix igual.
 De aquesta sola te prou,
 Que matantime à cada tir,
 Com no la puc detenir,
 Cobrala, y tiram' de nou.
 Que à ser Jo tant venturòs,
 Que à ma Ofensora alcansàra,
 Mil voltas la mossegàra,
 Y no com à Gos rabios.
 Pena de Adulteros es,
 Esta, à que me ha condemnat,

K 2

Sens

Sens haver odulterat
De la fe, que li he promès.
Contra tota humana lley,
Veent lo extrem á que vingui,
No hi ha quis' dolga de mi,
Ni algu me aplica remey.
En tal punt me te est torment;

Que, á estar Jo ben disposat,
Fora negoci acertat
Correr per vn Sagrament.
Que ab vna benedicció
Vn Vicari ho remediara,
Y á esta pedra engastara
En l' Or pur de ma afició.

LLETRA BURLESCA.

V Es à buscar Espinacs,
Minyona; puix tant ho vols:

*Mes guarda quel's Caragols,
Not' toquen ab sos Llimacs.*

M Ira, com posas lo peu,
Guarda be, amada Germana,
Aqueixa roba de Grana,
Que no te estima, ni preu:
Nom' fassas tela de sacs,
Ves remirada, com fols:
*Mes guarda quel's Caragols,
Not' toquen ab sos Llimacs.*
De aquella mostra argentada
Lo engany, Minyona, coneix;
Que lo que plata pareix,
Es vna bava malvada:

Del exterior not' pags,
Que es capa de enganys, y dolse
*Mes guarda quel's Caragols,
Not' toquen ab sos Llimacs.*
Not' fies, de qui nos' fia
De algu, y ab ser ell tant moll
La casa sen' porta al coll,
Y per las banyas, se guia:
No vajas per los vbacs,
Que van per allí à estols:
*Mes guarda quel's Caragols,
Not' toquen ab sos Llimacs.*

LLETRA SATIRICA.

C Antèm vn poc del ques' vfa,
Deixem à vna part mas penas,
Y del rumor de cadenas
La veu horrenda, y confusa:
Cante vn poc, Senyora Musa,
Ballarà Dona Frunfida,
Que tras, que està consumida,
Es joguina del Amor:
Gentil fredor.
Que l' Altra mes navegada,
Quel' estret de Gibraltar,

Per estreta vol passar,
Sentne la Flota passada:
Y que la vna, y l' altra arada
Llaure sa humida canal,
Y, que pense, lo animal,
Que mirarlo es gran favor,
Gentil fredor.
Quel' defollat Genovès
Vaja passant lo Rosari,
Y qual Renegat Cossari,
Correl' mar del interès:

Que

DEL DR. VICENT GARCIA.

77

Que robe mes, que un Inglès,
Fent de lliberts, mil esclaus;
Y pretenga, que ab las Naus,
Del Cel se ha de fer Senyor:
Gentil fredor.

Que li apar al Iuristòl,
(Que en sa vida entengué lley)
Igual avuy ab lo Rey,
Y air se esplugava al Sol?
Que de sos raigs, qual Mussol,
Pretenga amagar lo cap,
Despres, que tot lo Mon sat,
Quel' visita un gran Senyor:
Gentil fredor.

Quel' altre, que es Metge en Drets,
Tinga fama de Oficial,
Ab un, que acerta lo mal,
Deixant-ne mil de contrets:
Quel's homicidis, que ha fet
Catregue al Apotecari,
Y diga, que lo Herbolari,
En las herbas, prengué error:
Gentil fredor.

Donan muller de bon tall
Al altre pobre, com Iob,
Provada al pas, y al galop,
Per mil homens, de cavall:
Que lo Pacient menge, y call,
Prenent lo poquet, que hi troba,
Y ques' veïta de la roba,
Que li deixal' pagador:
Gentil fredor.

En viudas' la de vint anys,
Y la de trenta se enviuda,

Tenint una, y altra Viuda
Mes Maritò, que Grecia enganyò:
Que ab los naturals, y estranyos
Viscan sempre fent bullicia,
Y demanen per justicia,
Que sel's pague lo any del Flor:
Gentil fredor.

Ja no es molt, que la Donzella,
Que fou de la vida ayrada,
De una Rosa molt badada,
Pretenga tornar Poncella,
Quel' Marit monte á la cella,
Ys' queixe, que la llastima,
Despres, que á ella se arrima
Del Baylet, fins al Senyor:
Gentil fredor.

Entra Musa perls'
Veuràs á Dona Llepala,
A tots vents aparellada;
Torre, al fi de quatre vents:
Plena de inconvenients,
Veuràs, que baixa á parlar;
Y al fi, se ve á acomodar
A escombra de Refetor:
Gentil fredor.

Ara be; deixemlos já
Cala qual ab sa desdita;
Perque, es sobrarlos la dita,
Gastar ab eils temps, en va:
Serveica açó de aygua rà;
Perquel' descuydat se guarde,
Y en esmenarse no tarde,
Y diga al temps bullador:
Gentil fredor.

A LAS FUNERARIAS DEL INTERES.

LETRA LIRICA.

Diven ques' mort lo interés:
Lo non' crec res.

T Al era la tirania,

De aquest fill de algun vil Pare,
Que

Que à tot lo Mon, y à la Mare
Baix son Imperi tenia:
Enujàs Amor vn dia
Contra son injust poder,
Vn tir diu, que li va fer,
De que mori, poc deipres.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Reita de la Flexa dura,
Mes traipàs, que vna esponja,
Enamorada de vna
Ques' la major desventura:
Dava vn tesor per la cura;
Pero vn tesor no hi ballava;
Que ella mil lin demanava,
Per tocarli vn dit no mes.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Mori, al fi, desferat;
Triunfa Amor de aquesta guerra,
Y ordenà donarli terra,
Com no fos en lloc Sagrat:
Los que en vida ls han honrat;
Tambe en la hora poltrunera,
Dius, que ab pomposa manera,
De soterrarlo han emprés.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Molts ab habits funerals,
Que anaven del tot primès,
Com à inútils de vuy mes,
Llançavan punys de reals:
Per cantadors de tals mals,
Diu, que *es be, quel' mal los febres;*
No hi hagué, ni Ric ni Pobre,
Que ajustarne alguna volguès.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Seguias', en lloc de Creu,

Vna Gorra al cap de un Pal;
Perque es figura, y senyal,
De no pagar lo que s' deu:
Plorava, tothom arreu;
Sols los Pobres se alegravan,
Y en lloc de ells, los Rics anavan
Ab gramallas los demès.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Portavan, sens pa, ni drap,
En lo enierro de est difunt,
Los covens, no peramunt,
Sino potats dins del cap:
Quil's portava, no se sap,
May sel's veu la catadura;
Solament se conjectura,
Que eran personas de Pes.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Seguien del Pal la empresa
(Que passavan de cent mil)
Las que, per vn preu molt vil,
Venien al Mon sa Belleça:
Rosegant, per gran tristesa,
Sonajas, panderos, conyas
(Trofeos de las hazanyas)
Que era gracios entremés.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Taras de eta Gent principal,
Que per secreta portella,
Ab la astucia de vna Vella,
Mantenen casa, y caball:
Ab un dolor, sens igual,
Quiscuna al Difunt plorava,
Y per agüero portava
En las mans vn ciri encès.
Dinen ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Vna

Vaa, qual Mathusalem,
Catholica fins al Credo,
Ques' recorda, quant Gofredo
Conquistà Ierusalem:
Citant mil llocs de Fra Anselm,
Diu, que esperanças tenia,
Quel' mort resuscitaria,
Que non' serian en res.
Diu en ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Tant Jurista, y Batxiller,
Diu, que tras de estos venia,
Que la meytat no cabia
En molt gran part del carrer:
Quin' vol diner, á direr,
Diu, que vn Corredor cridava;
Y als Bartulos encantava,
Com si estigueran en Fez.
Diu en ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Tambe la Viuiversitat,
Que à vn Cat mort, ple de reals,
Li ven las Arts lliberals,
Fentlo Animal Licencia:
La pena de tal pecat

Segueix lo acompanyament,
Portant, per gran sentiment,
Los Capirots al revés.

Diu en ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

Passà al cap de tots la Mort,
Rodat de ciris encesos,
Al coll de cent Genovesos,
Que no hi ha darlos conort:
Plorant se coneraria fort,
Diu, que apres, quel' soterraren,
Per fruyta al sabuc se daren
Del Apostol Calabrès.

Diu en ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

De assí al devant nos' dirà,
Lo quel' Mon solia dir:
Quel' tenir, ó no tenir

Erà ser, ó no ser, ja:

Diu, que Amor governarà,
Y en sa Republica rara
Valdrà la cosa mes cara,
Sols vn deminar, cortès.

Diu en, ques' mort lo Interés:
Io non' crec res.

LLETRA LIRICA.

Que las cosas de aquest Mon,
Verdas, y maduras son.

Verda es la manfa Anyella,
Que tras de vn boci de pa,
A ser degollada va,
Lo molt poc se pensa ella:
Madura la infame Vella,
Que en lloc de anarla advertint,
Per la ma la va tenint;
Perque la sanc millor don?
Que las cosas de aquest Mon,

Verdas, y maduras son.
Vert es lo Pubill, que ab tendra,
Y no experimentada edat,
Al foc de vns vlls abraçats,
Son patrimoni ha fet centra:
Madura, la que li engendra
Tant desbocada passió,
Eixintse de obligació,
No mes ab que lo amidon?

Quo

*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es , tambe , lo xixell ,
Que apenas isque del Niu ,
La à tota materia diu
Aixi com ix del cervell :
Madur lo quis' burla d' ell ,
Impero , perq' el' sustenta ,
Lo admira , aiaha , y asenta
Entre Seneca , y Solon.

*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Verda es la
Que à miya nit , en lo fret ,
Sols per oir vn tonet ,
Sen puja à la barbacana:
Madura la que demana
De mel , pera cada non ,
Vna llura , y quant se cou ,
Diu, *que hi perd molt ; perque's son.*

*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es lo vot del que vè ,
Ab son Sogre acompanyà ,
Y aixi sen' portal' ducà ,
Com qui millor hi digné:
Madur , es , lo qui entengut
A qui la justícia cab ,
Y per lo que Deu se fab ,
La hi emborbolla , y confon.

*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es lo qui barba espera ,
Y te graut de Medicina ,
Y al' que al altre s'lon canina ,
Li fab mostrar la dresserà:
Madur aquell , que exagera ,
Y creix lo mal ab traició ;
Perque creixa la opinió ,

Y mes se li gala don'.

*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es lo qui per gatar
Mes , que baida son cabal ,
Ampa diners à censal ,
Yl's que fa , no pot pagar:
Madur es lo qui al deixar ,
Vol , que hi firme la muller ,
Y execució pretén fer ,
Ab la Vara , y no de Aron.
*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es lo qui trenta nits ,
Sobre de vn taulell , se acotxa ,
Per la que en vna lliuroxa
Dorm , rodejada de llits:
Madur , lo qui vol confits ,
Si acà li volen parlar ,
Ys' ven à preu molt més car ,
Que los cabets de Absolon.
*Que las cosas de aquest Mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es lo qui se entretè
En no entretenirse en coses ;
Y ab oci vil , no se exposa
Al treball , à que nasquè:
Madur , lo qui renda té ,
Y per ng estar ocios
Visita los Paradors ,
De S.

*Que las cosas de aquest mon ,
Verdas , y maduras son.*

Vert es aquell , à qui apar ,
Que sino es ab Or , ó Plata ,
Lo beurer la set no mata ,
Nil' llum sobre piltra es clara:
Madur , lo qui sab menjar ,
Ab gust , hont se vullas trob' ,
Y

Y sab beuter ab un esclap,
 Si la sed li diu: *Alon.*
Que las cosas de aquest Mon,
Verdas, y maduras son.
 Vert es, en fi, lo qui espera
 En la verdor de esta vida,
 Estant annexa, y vuida

Ab lo Ivern, la Primavera:
 Madur, lo qui, ab verdadera
 Contrició, los pecats plora,
 Ys' recorda, que alguna hora
 Li diràn: *Kiritelyston.*
Que las cosas de aquest Mon,
Verdas, y maduras son.

L L E T R A A M O R O S A .

A *V*sent de per quim' moria,
 De dia, y de nit plorava:

*N*o mes de per quel' amava,
 Com l' anima, que tenia.

V Olgué provarme lo amor;
 Pero fonec la prova tal,
 Que sent la Anima immortal,
 Tingnè, de morir, temor:
 Io per la causa sufria,
 Ab gust, esta pena brava:
No mes de perquel' amava,
Com l' anima, que tenia.

Y ab tot, que aquesta dolencia,
 Pensà trianfar de mos aays,
 En any, de tant graves dauts,
 Tingué aiyada ma paciència:
 Ab tots mos mals me avenia,
 Ab la causam' conformava:
No mes de perquel' amava,
Com l' anima, que tenia.

Acontellàm, que provás
 Ausfencias, ab raons aparents;
 Mes quant fui en los tormentes,
 No trobí, qui me ajudàs:
 Y veent, quel' dolor creixia,
 Sols lo nom de ella invocava:
No mes de perquel' amava,
Com l' anima, que tenia.

Pero l' dolor despertant,
 Com à Fiscal, la Memoria,
 Veentme privat de la gloria,
 Que al propri Cel, causà elpant:
 Ma fortuna malehía,
 Ma Enemiga respetava:
No mes de per quel' amava,
Com l' anima, que tenia.

No perque pensàs, ja may,
 A llanarla ab mas passions,
 Ni que poguessen raons
 Traurer de sa boca, un Ayl
 Ma llibertat li oferia,
 Mas penas li confagrava:
No mes de perquel' amava,
Com l' anima que tenia.

Oir ma rabidía pena
 Lo Amor, à pietat mogué;
 Y per mirarme volgué
 Llevarse, dels vills, la bena:
 Y dientme, *ques' venjuri;*
 Disculpi, qui la causava:
No mes de perquel' amava,
Com l' anima, que tenia.

REFEREIX SON AMOR, SATIRIZANT ALS POETAS.

R O M A N S .

Q Ve se m' dona à mi quel' Sol
 Isca enamorat del' Alba;
 L Sols

Sols ell isca, ym' fassa llum,
Y m' guard' de vna ensopegada.
Que la Nit, ab manto negre,
Cubra tota la campanya,
Mentras jom' cubra també
Ab vna bona flassada.

Baldament la Primavera

Nos' pose la verda sayá;
Nom' vesta de ronya à mi,
Y vestas' de mitja llana.

Que sem' dona quel' Amor

Nom' tir' las fletxas doradas;
Que jo vull be à qui me apar,
Ara ho vulla, ò, li desplaçia.

Avingas allà lo Amor

Ab sos Pobretons, que enganya;
Que jo ja'n' se enamorar,
Vulla, ò no vulla la farsia.

De ma propria autoritat,

Y sens dirne à ell paraula,
Me so agradat de vna Mossa,
Tala, com Deu la ha criada.

No es, ara, cosa Divina,

Ni ab eixos vlls la he mirada;
Que, per lo que jo la vull,
Ans me convè molt humana.

Sos cabells son sos cabells,

Y no son, gens, Or de Aravis;
Que à serho, jo crec, que algu
Ia hauria descabellada.

Los vlls no son de Zafirs;

AVN CAVALLER NOMENAT GERONI DE QUE EXINT,
lo Dijous Sant, de vna Iglesia, donà vn pessic al bras de vna Minyona,
y ella en retorn li pegà vn puntapeu en vn genoll, quel' obliga à
estar alguns dias en lo llit, purgant lo exets de son Amor.

ROMANS.

Prop lo jorn, quel' Innocent
Per tots fone clavat al Gal,

Sino de cosa mes blanca;
Puix vn Corb los hi trauria;
Cada vn ab vna picada.

La boca no es de coral,

Ni età de perlas sembrada;
Sino de vna dentadura,

Que no hi pendrà vna teralla.

Les mans no son de Marfil,

De Alabastre, ni de Plata;

Que las ollas, y los plats,

Cert, no hi ganyarian gayra.

En fi, no es feta de Neu,

De Rosas, y menos de Ambar;

Sino de ossos, y de carn,

Del capell à la sabata.

Ella me ha aparegut be;

Deixense de novas ara,

Que li donarè, si vol,

Mon cor, de molt bona gana.

Tinclí manàt al meu Cor,

Que nos' done gens de lasca,

Per causa de estos amors,

O, l' passarè ab vna daga.

Si acàs me encontra (que es facil)

Perque no penso sercala;

Ab tant breus raons, com puga,

Sols li diré, que me agrada.

Y si li apar, que tinc tal,

Pera poder regalarla;

Que veja, com vol, que sia;

Quant no, diré, quem' burlava.

A vn Gentilhom succehi,
Casi, lo que à Ausias Marc.
De

De vn puntapeu fone ferit ;
 Car ell se guardava mal,
 Confiant, que detendent
 Li fora lo lloc sagrat.
 Al eixir de certa Iglesia,
 Y no de pregar als Sants,
 Sino de impedir en ella
 Als qui mes devots estàn.
 Encontrà ab vna Minyona
 De tant bona Gracia, y Tall,
 Que en la sna taula Amor,
 May millor peffa tallà.
 Era tant agraciada,
 Que á haver ell à Deu pregat,
 I ensàra, que li venia,
 Ab resposta, de allà dalt.
 No se, si ab esta sospita,
 Volgué curiòs probar,
 Si lo bell Cos, que mirava,
 Era fantastic, acàs.
 Com, si quantas Indulgencias,
 Los Pontifices Romans.
 Han concedit, estigueran
 En tocarla, com á Grà.
 O com si tingnerà basca,
 Y la volguès retornar,
 Entre lo indice, y lo polse,
 Li pensà encetar lo bras.
 Lo mes cert es, quel' Amor
 Las paraulas li trencà
 Y com no pogué per ellas,
 Ab signes' volgue explicar.
 Que fone dirli, per enigma,
 Que allí tenia vnas mans,
 Que, en son servey, tallarian
 Al Turc, y al Sofi lo cap.
 Y que de sos penaments
 Cosa fea no notàs;
 Ferque no se encaminava

A ofendrer sa honestetat.
 Q e com la ma en la Iglesia
 Començava de parlar,
 Devant vn Vicari, en ella,
 La hi delitava donar.
 La Minyona, que tenia
 Vivesa de ingeni, y sanc,
 Feu sentiment del peffe,
 Y son sentiment callà.
 Y cifrant tota la gracia,
 Que ensenya l' Art de dançar,
 Ab la pantera de vn pen,
 Resposta breu li torà.
 Que fone dirli al mateix to:
*Que, puix, la volia tant ;
 Que en son servey emprenia
 Vnas hazanyas tant grans
 No pensava ser ingrata
 A vn Amor, de tal quilat:
 Ni permetrer, que restassen
 Tantas ofertas en vò ;
 Y puix, que li consagrava,
 Ab tal liberalitat,
 Vnas mans tant valerosas,
 Com sabia, per son dany ;
 Ella, tambe, li oferia
 Aquells pens, aprellats
 A seguirlo, desfe Espanya,
 Fins als Libics arenals.*
 A vos dic, Senyor Geroni,
 Parvos, que ho he ben contat?
 Corregiume, si es que ho erre,
 Que ningu, com Vos, ho sab.
 Que's això de aqueix genoll?
 Dieu quel' tenu tant blan?
 Pero, que molt, que ho estign ;
 Puix ab lo Cel ha tocat.
 No u's queixen de aqueixa Dama,
 Que discretament ho fa,

Mentre ab favor de sabata,
 l'aga requiebros de Guant.
 Prou mes valia parlarli;
 Puix diuen los Naturals,
 Que la veu sempre va amunt;
 Los pessics, jas' veu, hont van.
 Mes; que ella es Arbre al revès;
 Y la focà forollant,
 Era forçòs, que's moguessen,
 Iins à la cima, los rams.
 No li doneu tanta culpa;
 Ferque, tal volta, es senyal
 Lo tocarvos axis ella,
 Que Deu al cor li ha tocat.
 Que tirantvos à vos cossa;
 Cossa, pot dir, que ha donat
 Al Mon, y à tota la Gala,
 Que en ell se puga trobar.
 Feuvos, de aquest pensament,

Sobrel' Genoll vn pegar,
 Que tal volta hi guanyarèu
 Mes, que ab anarla fercant.
 Puix conforme lo que diuen;
 O no estau esca mentat,
 O voleu, com à Escorpi,
 Posarvosla sobrel' Mal.
 Y Vos, traydora Càima,
 Que al just Abel maltractau,
 Que si no es Germà de Ventre,
 De Llet, tal volta, ho serà.
 Bravament fou resoluta;
 Puix essent tant important
 Lo negoci, que seu's tracta,
 Tant prest lo peu hi posau.
 Dos Vlls de poll vos hi nascan,
 Que no u's deixen reposar;
 Y Vlls, finalment, vos castiguen;
 Puix de eixos Vlls ve lo dany.

*AVNA SENYORA MOLT HERMOSA, QUE GALENTEIANT LA
 yn Cavaller, se feu Religiosa*

ROMANS.

A Vos la Lletra ferida,
 Io lo ferit de aquell Arc,
 A qui de fletxas mantenen
 Aqueixos Vlls soberans.
A Vos la gran Cossalana
 De aquest Pit, hont havitau;
 Que infinitas morts, y robos,
 En ell, haveu perpetrat.
A Vos la Madona Laura,
 Que si nom' van à la ma,
 Dins de vn any, serè lo vostre
 Fatacòstie Laureat.
 Mes (ay de mi!) quin descuyt!
 Y quin escandol tant gran!
 Perdonau que no sabia,
 Que lo Mon ha'au deixat.
 Perdone vostra Santeria;
 Y si nou's dic, *Santedat*;
 Es per no agraviar al Papa,
 A qui desitjo adorar.
 Dic, que tot lo que u's he dit,
 Es grandissima maldat,
 Y que u's ho allevo, Senyora:
 Sou, en fi, lo que vullau.
 Sou lo meu *Contemptus Mundi*;
 Puix despres, que u's he mirat;
 En tot lo Mon, no veig colia,
 Que à mi m' puga contentar.
 Sou....

Sou

Sou memoria de la Mort ,
 Pero sou memoria tal ,
 Que , perque no men' olvide;

A cada punt me marau.
 Sou

*AL SENTIMENT DE VNA DAMA IOVE , Y HERMOSA , A LA
 qual galantejava un jove de son gust , y sos Pares la casaren
 ab un Vell molt ric.*

ROMANS.

LA Cafadeta del Any ,
 de Marit , com à Difunt,
 Que lo fer Cafada , y Viuda,
 En un dia , fone tot hu.
 La Beliesca mal lliurada,
 En qui es cert , que no ha cabut
 La ventura de las Feas ,
 Ni de Bovas lo descuyt.
 La que tras de son cuydado
 Ha donat per sos perduts;
 Ganancia de son mal fat,
 Pago de sa gracia injust.
 La que , en la verdor dels anys,
 Esteril promet lo fruyt,
 Mal sembrada la esperança ,
 A la sombra de un Sauc.
 La que lo Zafir del Cel ,
 Y la gracia te en los Vlls,
 Sobre finissims cristalls,
 Que al Dia deixan obscur.
 Pero ja , com de Escarlata
 Son , eclipsada sa Llum,
 Bucaros de Portugal,
 Que vessan Perlas del Sur.
 Tals de plorar los tenia
 La perdició de son gust ,
 Que l' rigor de la Memoria
 No vol perdonarli un punt.
 Adorava la Minyona

A un Iove , pera volgut ;
 Purna , que del foc de Amor ,
 Li havia caygut al Vll.
 Quant per mitigar sos Fares
 Lo ardor de sa sanc , que bull,
 Marit ab neu li donaren ,
 Com si fos Pera begut.
 Pero de junta tant freda
 Retirada la Virtut ,
 Major foc en sas entranyas
 La Cafadeta recull.
 Son gust , y sa gentileza
 En un Vell estàn venuts;
 Com si l' gust poguès comprar-se
 Ab mes Or , que tel Perù.
 Rica de joyells estava ;
 Mes , no n' estima ningú ,
 Perduda la llibertat ,
 Que's lo joyell mes volgut.
 La Casa tè rica , y plena ,
 Los Cofres à curumull ;
 Pero lo lloc del Contento
 Està desolat , y buyt.
 Las nits comptava per anys ,
 Y los dias per minuts ;
 Que totas son nits de Ivern
 Las que son pera disgust.
 Sols en llagrimas descansa ,
 Y ab sospirs dona lo punt

Ab

Als qui à la portali cantau
 Esta lletra, ah lo Llaüt.
 Pobra vida se li es fera
 A la mala Cas da,
 Que sobrantli riquesas,
 Lo gust li falta.
 De vn thesor no fa cabal

Lo gust, que à voler convida,
 Que s vianda molt defabrida,
 Si Amor no hi posa la sab:
 Poc remey tindrà lo mal
 de la que tal penza alcanfa:
 Que sobrantli riquesas
 Lo gust li falta.

ADVERTENCIAS, Q' E DON AVN GALAN AVNA SENYORA,
 de la qual estava ze.os.

ROMANS.

A Vos, ho dic, Bella Filis,
 Que deide la, A, fins à la V,
 Y de la, C. consonant,
 Fins à la Trencada Rum,
 Las Alfabeticas lletras,
 Aixi las potau en vs,
 Que podeu donar lliiso
 Al Notari mes sabut.
 Si es, que mereSCAN mas Notas,
 Que eixos dos Zafirs, tant purs,
 En los seus borrons se empleen,
 Llegiu, si Deu vos ajud?
 Es beu cert, que jo voldria
 Buydarvos en aqueix full
 Tot lo que se enclou, y tanca
 De mon pit en lo baul.
 Mes, puix, no cap en ma llengua,
 Per la sua ineptitut,
 Encomanarè à la ploma
 Del Pensament lo triuñmpt?
 Preneu de ma voluntat
 Va afecte no comu,
 Y llegiu escrit en ella,
 Lo que assi escriurer no puc.
 Thefor de la mia vida,
 Regalo de aquestos Vils,
 Que si nol's ve de eixos vostres,

No coneixen altra Llum.
 Tela, que abriga mon Cor;
 Y foc amoros, hont bull,
 Ayguarros, que l' refocia,
 Espasa, que li sacud.
 De mon pensament Estera,
 Idol vnic de mon gust,
 Gala de mas alegria,
 De mas tristesas capus.
 En la Mar de mas tempestas
 Incontratable l aut,
 Y en mos canns perillofos
 Guiador, salvo conduct?
 Advertiu lo queu's suplica
 Est vostre Escclau Mamaluc;
 Lo passa alli, passa aqui,
 La vostra Corona, y bas.
 De vostre Carrer, y Casa,
 Passejador importu,
 Com à Orianta de dia,
 Y en ser de nit, com à Xup.
 Lo Absalon, de vostra pau;
 De votras tinas, Saul;
 De vostre descans, Cuidado;
 Y de son profi, Desmayt.
 Fiscal, y Momo terrible
 De las que tenen mes fims;
 Cala-

Gallaret, pera Vos sola ;
 Pera las demès Eunuc.
 Aixi ben' logre lo Cel
 Eixa vostre Iuventut,
 Y conserve aqueixa Cara,
 Sens amprar-se de betums.
 Aixi, benigne, mantinga,
 A pesar del temps canut,
 De eixa Sinia, que ' refresca,
 Bons, y sencers los catufs',
 No permetau, Vida mia,
 Que entre à jugar aquell Truc,
 Al triquet de mas pilotas,
 Ni à la argolla de mos trucs.
 Del verdor de aqueixa Parra,

De eix gallart, y bell argull,
 No permetau, que sen honren
 Las ramas de tal Sauc.
 No siau vostres Orelles,
 De las paraulas ambuts ;
 Ans al ayre de eixa Gracia,
 Se dissipen, com à fum.
 Ni fredor penien, que sia
 Causa de estos estornuts ;
 Que de vostra Llealtat,
 Ia mes, tal cosa he cregut.
 Per lo que pot ser, ho dic ;
 Perque, à força de conirs,
 Alguna Venus se es viita
 Humillada per un Brut.

*A VNA DONZELLA BLANCA, Y DE CABELLS ROSOS, QUE
 prenent vna fals, se posà á segar.*

R O M A N S.

A Lgun Segador Planeta,
 Predomina vuy al Mon,
 O, feta vna Fals, la Lluna
 Inflaeix aquest humor.
 Pui à la mateixa hora,
 Apar, del que m' feu menciò,
 Punt, per punt me ha succehit,
 Casi lo mateix, que à Vos.
 Despres, que de dos pollastres,
 Los pits, cuixas, y alirons,
 De mon trist Cor à las alas
 Renovaren lo vigor.
 Si no es ja, que ho interprete
 Algun Tacant maliciòs,
 Dientme, que me l's begui,
 Perque eran en la llavor.
 Despres de haver, com se vulla,
 Dmat lo poc, ò lo molt,

Que m' donà la Maiordona,
 Que guard' mil anys lo Senyor.
 Perque l' dormir à las horas,
 No es, en est temps, sanitòs
 Isquimen à la Companya,
 Per guardar-me de ocasiò.
 Y llevila de manera,
 Que si, no dormir-me, fone
 Mon intent, aquell ning dia,
 Desvetllat estic per molts.
 No repoiar pretengui,
 Y alcansi ma pretensiò ;
 Pui, que de repòs me privan
 Novas ansias, y dolors.
 Efectes tots de vna rera,
 Y singular l'efecció ;
 Que als Brocats, ab mil envejas,
 Deixa per los Samarrons.

Vna

Vna bella Segadora,
 Que ab mans de neu, y cotò,
 Y ab tendras parts delicadas,
 Mostrava forta, y valor.
 Com viu que ab pressa arrencava
 De espigas grossos monolls;
 Y que los Cabells tant rossos
 L'aire sembravan de olors.
 P'ensi, que Venus, y Ceres
 Havian tingut rahons,
 Y que així se escabellavan,
 Com si foran en lo forn.
 Acoltim' à contemplarla,
 Y fui, com lo papallò;
 Puix à la llum de sos Vlls,
 Me deixà abraçat lo Amor.
 Lloc era aquest de emplear
 Mil amorosas rahons,
 A no arrestrarme la llengua,
 Dins la boca, lo Temor.
 Recelím' de entercobrir
 Sa Pureta, pero ab tot,

Axi me arrisqui à parlarli,
 (Que fonc parlarli Bretò)
 Puix aqueixas mans, Senyora,
 Fan tant grans transformacions,
 Que en candido converteixen
 Al negre Blat segolòs.
 Serviuvos de pendre ab ellas
 Aquest Cor, trist, amoròs,
 Ab mil gustos, y dulçuras
 Cambiarèm las passions.
 Entre la molta vergonya,
 Y entra la poca primor,
 Nom' respouge mes paraula,
 Que si ho diguera al rostoll.
 Del que las rahons serviren
 Fonc: Que l' Celestial calor,
 Ab realces, y maizos
 Nous, causà nova afició.
 Deixila, sens lo contento,
 Que à Vos, vos fa venturòs;
 Y deixàm', desde aquell punt,
 Fet Fregadeu de rostoll.

*PER FUGIR LO AVTOR LA OCIOSITAT, PRENGVE VN AS-
 sumpto ridicol, qual se veurà en aquest*

ROMANS.

LO Solatge de las Mossas,
 Y lo amposit Fregonil,
 (Que tambe hi ha flors, y natas
 En aquest Estàt, que dic.)
 La que pot lo seu fregill;
 Guardar dintre del Arxiu,
 Com lo Estoc del Rey en Pere,
 Y com la España del Cid.
 Vna Mossa dormidora
 De las mes lletjas, que viu,
 Cada nit, diu, que m' somia:

Ara girauhi lo Riu.
 Estava cansada vn Vespere
 De fregar tot lo Courim,
 Quant à vn cantò de la Llar
 Profundament se dormi.
 Somiava (Deu nos guard'!)
 De que jo era son Marit,
 Y no ho descrec, que vna febre
 Me despertà, aquella nit.
 Y de las horas ensà,
 Com si hi fos la Iglesia en mitg,
 Així

Aixi m' demana lo debit:
Ara girauhi lo Riu.
 Renego de tal pecat,
 No la puc veurer, ni oir;
 Y si la mir', per desgracia,
 No m' par, sino vn Belluari.
 De vna Caia la llanfaren,
 Haurà dos, ò tres Estius;
 Perque, ventla desgrenyada,
 Se espantà vn Xic, y mori.
 Y es lo bo, que se imagina
 Ser la Dona mes gentil,
 Que hi ha en tota la Corona:
Ara girauhi lo Riu.
 Rajanli los Vills tothora;
 Y es, perque entre lo, y lo vi
 La tenim apasionada,
 Fentla plorar dia, y nit.
 Apenas te sed en public;
 Mes sabla, à voltas, fingir,
 Posant lo morro en vn canter,
 Y bufant de part de dins.
 Y vn dia, perque jo ho véya,
 Passà dos, ò tres lleixius
 De vna tassa vinassosa:
Ara girauhi lo Riu.
 Sab mes, que lo gran diable;
 Y, à voltas, parla Llari,
 Y m' te cara de saber
 Los Preterits, y Supius.
 No hi ha guilindayna antiga,
 Que li passe per olvid,
 Y las modernas Xaconas
 Las tè, per los caps dels dits.
 Y tras, que vn dia m' jurà
 Per la vida de son fill;
 Sem' vol vendre per Donzeila:
Ara girauhi lo Riu.
 Te de gom, à gom vn cofre

De Atzarenas, y Mongils,
 Galardò de sos treballs,
 Y premi dels caps dels Dits.
 Trobilohi vn dia vbert,
 Y mirant la roba, viu
 Rivets, Avanyillos, Popos,
 Y altres mil Trages Antics.
 Poguè al fi ser Major Dona,
 Del Arquebisbe Turpi,
 Y s' fa de vint y cinc anys:
Ara girauhi lo Riu.
 Sols à las Festas movibles
 Se aplica à plegar lo Llit,
 Y cada any m'ida la roba
 Lo vespre de Sant Marti.
 Com es calenta, y viscosa,
 Deixal's llanfols primitius,
 De modo, que quant los tocan,
 Gruixen, com vn Pergami.]
 Y inatant vna vegada
 Vna Puffa, devant mi,
 Li vingueren vns grans ascos:
Ara girauhi lo Riu.
 Los miracles de sa endressa
 Tenen sos cabells escrits,
 En lo Pa, y en lo Cuyràt,
 Y en tot lo que toca, en fi,
 Menjant Enciam vn vespre,
 Vn cabell seu hi trobi;
 Y prenentlo per espavec,
 Com à poc cuyt, lo llanfi
 Y tras de que es vella, y bruta,
 Que pot criar escorpins,
 Fas' vna Iove molt neta:
Ara girauhi lo Riu.
 Menja son Amo, ab mes salva,
 Quel' Papa, y lo Rey Felip;
 Perque no aparella cosa,
 Que no lin' taste vn boç.

M

Son

Son tres dotzenas de olivas
 Son Ordinari als matins ;
 Y al dinar , vn Pa de real
 Lo posa ab molt gran perill .
 Menja enciam , cada vespre ,
 Per afatar vn roci ;
 Y sempre està desmenjada :
Ara girauhi lo Riu.

Alabas' de sanc Illustre ;
 Y de vn tall , ques' feu al dit ,
 Lin' isquè miya escudella
 De vn humor negre , y podrit ,
 Diu , que treballs , y desditxas
 La han portada , à que servis ;
 Y que tala , com la venben ,
 Baixa dels Rocabertins .

Y jo he sabut , de altra part ,
 Que son Avi era Botxi ,
 Y que à son Pare penjaren :
Ara girauhi lo Riu.

Te de bestial malicia ,
 Y de traydora vn casis ;
 Y es donosa ab sas paraulas ,
 Com lo alè de algun empriu .

Vn dia , per gran regalo ,
 Me diguè : *Lo meu Lluis ,*
Mes pulit , que vn plat de pisa ,
Y mes dols ets , que vn confit .

Mes bo m' sabs , que cansalada ,
 (*Aixim' do Deu Paradis*)
 Ni ha tastat de vn , ni de altre :
Ara girauhi lo Riu.

Semprei' và devant , derrere ,
 Fentme gestos , y esgarrifs ;
 Y com me espaato , jo , y ella
 Pareixem vns matatxins .

Miram , y ab gran rifa , y bavas ,
 Se li solta lo moli ,
 Y pensa ferme favor :

Així Llamp del Cel la fir .
 Y veent , que no lin' fas cas ,
 Per los vlls distilla orins ;
 Y diu , que so *Desingrat* :
Ara girauhi lo Riu.

He volgut desenganyarla ,
 No vna volta , sino mil ;
 Mes no hi ha remey en ella ;
 De tal modo m' te çarpit .

Vaigli dir , vna vegada :
Valentina ixme de aqui :
Perquem' tens mes corromput ,
Que codonyat laxatiu .

Fash burlas cada dia ,
 Y dos mil fastics li dic ,
 Y no hi basta cosa alguna :
Ara girauhi lo Riu.

Com ine te comptats los passos ,
 Y no vaig sobre lo avis ,
 Ha tingut olor , la porca ,
 De la mia flor de Lis .

Ha sabut , com jo idolatro .
 En vna Fas , mes gentil ,
 Que las Perlas de la Xina ,
 Entre las Rosas de Abril .

Y volent avillanarla ,
 Diu , que te los pens petits ,
 Y los vlls són massa grossos :
Ara girauhi lo Riu.

En tots aquestos treballs
 Ha , quatra mesos , que estic :
 Mirau Carissim Ocarí ,
 Si es be , queu's dolgau de mi .

Y puix , en eixas Montanyas
 Estau fet vn Fra Gari ,
 Pregau à Déu , quem' deslliure
 De aquest cruel Enemic .

Que , solament en pensarhi ,
 Me ve lo cor en vn fil ;

Y ab tot això , li fas versos : *Ara giranhi lo Rim.*

CELEBRAREN LOS POETAS , DE AQUELLA ERA , AL AVTOR
per lo Romans dalt dit , Elogiantlo ab algunas Poesias , als quals
responguè ab lo següent

ROMANS.

AY! cap de greus en la Gent ;
 Per vn negre Romanfot ,
 Que à vna Mossa dormidora
 Fiu vn dia , no se com.
Per quatre fulls de paper ,
 Hont mas desdixas no plor' ,
 Sino quem' ric del que passa ,
 Y à ma Soledat fas jocs.
Tinc lo gran crit de Poeta ,
 Y aixim , celebra tothom ,
 Com si à Graells , y à Cormellas ,
 Sols los ocupara jo.
Empero sia , com manan ,
 Que puix aquest avalot
 Tot lo Mon lo afavoreix ,
 Sens dubte , que hi ha calcom.
Ells ne donarán son compte ,
 Que jo seria un gran boig ,
 Si no hi obria los brassos :
 Ara be jo mi disponc.
Io no vull seguir mes Princes ,
 Sino jaurem' assi al Sol ;
 Quel' pujar escalas de altre ,
 Me ha pensat portar al clot.
Nom' faltarán Alexandres ,
 Qué à la Fama de mon nom ,
 Com à Diogenes , vingan
 A oferirme sos tesors.
Y puix mudo l' pensament ,
 També vull mudar de nom ;
 Al de *Benet* renuncio ,

Y al de Casa me acomod' .
 En summa , Io so Garceni ,
 Lo Poeta , fins al coll ,
 Lo Trobador , lo Rimayre ,
 Puix , que ma Fortuna ho vol
 Vaja Ovidi en hora mala ,
 Marcial no sem' acost' ,
 Nom' serque burlas Virgili ,
 Homero nom' sia boig .
Y si tant veurem' desitjan ,
 Quiscu sa coronam' port' ,
 Que per escalfar camilas ,
 Promptament , ne faré foc .
Iuntense tots en Conclave ,
 Y grateuse vn any lo tos ,
 Los suas venas apuren ,
 Fassa cada hu lo que pot .
Que (perdeus) si jo mi poso ,
 Los amostraré tot sol ,
 Com ab la manegas' mocan ,
 Y que son vns Borinots ,
Que tenim per la Odisea ?
 Que vol dir Metamorfós ?
 Que havem de fer de la Eneyda ,
 Y dels Epigrammatóns ?
Los Versos de estos Poetas ,
 De la part dreta son bons ;
 Que del' altra veurá vn Cego ,
 Com son desiguals , y torts .
Diganme , per vida sua ,
 Que tñen , que fer las Cols ,

M s

En

En vn Convent de Franciscos,
 Ab los Versos. poc, ni molt?
 Ni que lley mana, que etligan
 Potadas dintre del Hort,
 Ab mes concert, que vn Soneto?
 Io no se, per quins sine sous.
 Deu perdone à cert Poeta,
 Que anava vestit de dol,
 Que dos canyetas tenia,
 Pera no errar en alsó.
 No si que so Home de Versos;
 Que si emprenc de fer uns Goigs
 Tant iguals, com vno Pinta,
 Los acabo, ò no mi pos?
 No li aparega vilesa
 Al Momo, que es maliciós,
 Si aixi emblanquin' à mas cosas,
 Y ab mas proprias mans las dor?
 No me ha dit Micer Silveri
 (Despres de llegits mos tons)
 Que no ha menjat millor cosa,
 Aixi li falsa bon prou.
 Los Pastors, Ocari, Amintas
 (Be que son Compatriots)
 Nom' van celebrant *in scriptis*?
 No ha dit Eugeni, que hoc?
 Don Francisco de Aygra viva,
 No m' ha honrat tant com aixó;
 Perque vna Satira sua
 Ha tret à llum en mon nom.
 Don Felip de Guimerá,
 Que encara que es Novellot,
 Ia passa lo cant bonico,
 No me ha pres per l'edagog?
 Lo regalo de las Musas,
 Don Ioan de Boxadó,
 Nom' vol conduir la mia,
 Perque li cuyne en Vallmoll?
 Mounells, Massanes, Pardina

No lligen mos paperots,
 Ab tant deit, y dulfura,
 Que cada vol al's ve son.
 Lo Capitá Moradell,
 Que à Marie ha robat lo cor,
 Y à Minerva la mollera,
 No me ha dit que prou hem' port?
 No diu lo Senyor Heredia,
 Que Congorejo, y so Sol,
 Lo qui nostra aixuta llengua
 Ea destrempo ab ayguarós?
 Lo esglay de Apolo, Cordellas,
 Que ha tret dos mil primicols
 De la estopa Catalana,
 Ab son *Visit* no lo ha clos?
 A la Autoritat me arim',
 Y gos' dir (y dic molt poc)
 Que pera guarnir ma clerxa,
 No hi ha prou fullas de Llor.
 o inferesca algun Satiric,
 De aqui, que tinc lo cap gros;
 Que vn orinal es la mida
 De la agudesa, que enclou.
 Las Graciosas, las Discretas,
 Las Bonicas, com vn Sol,
 (Aqui celebrant la Farra
 Ha esportellát lo seu corn)
 Avinganse à tapinadas,
 Sobre à qui li cabrá en fort,
 Ser Thema de mas vigilias,
 Subgecte de mon Crisol.
 Que ni Laura, ni Amarilis
 Tindrán prou Anima al Cos,
 Per no morirse de enveja
 De sa que ha de empendrer hom.
 Y Lesbia, Cinthia, y Corinna,
 (Ab tot que son com vn Or)
 Si las lloga per Cambreras,
 La servirán ab los Cors.

Azzo

Affo Garceni bufaba,
Y abaté en vn punt lo bol,

Quant à cercarlo vingueren,
Pera foterrar vn Cos.

*ALA CUCA-FERA DE TORTOSA, PROPRIA DE LA CONFRARIA
dels Pescadors de dita Ciutat; que, sentse la Professò del Corpus Christi
desconcertà ab vna morrada, sis flautas de vn organè portatil.*

ROMANS.

PER cert, Madó Cucu fera,
Que haveu fet vn bell jornal;
Cartas ne podeu escriurer
A voire parent lo Drac.
En l' Orga, na descarada!
En vn instrument Sagrat,
Ab eixa villana boca,
Haveu fet vn mon de mal!
No u's arrendo la ganancia,
Que si ho enten lo Deu Pa,
Inventor de las Regalias,
En coca u's convertirà.
Digaume si pretenguereu
Los estornuts variar,
Disparant, esta vegada,
Coets, y Pintas de estany?
O, si fone aballiment,
Queu's donava lo prenyat!
Ab tot, que sia quefvulla,
Mal vos podeu disculpar.
Diuen de certa prenyada,
Que mirantse vn Provincial,
Vn mes desitjá donarli
En lo bescoll atestat.
Dignerentlo hi al bon Pare;
Y eil mogut de charitat,
Subgctá lo coll humil
A la boca de coral.
Desitg fone extraordinari;
Pero en si desitg de carn,

Que lo de mordre las flautas,
Tone vn desitg enflautat.
Pero encara, en hora bona,
Ia fos aixo tot lo dany;
Mes lo escandol, que causáreu
Com lo podreu remediart?
Doná lo Bou gran magit,
La Aguila se esparverá,
Los Cavallers se empinaren,
Giaslarense los Gegants.
Mes no ha falta, quiu's escusa,
Responent per vostra part
Que als Diables pretenguereu,
Ab la Musica, espantar.
Queu's obligá la estretura,
Puix nou's trobareu ab mans,
A suplir la falta de ellas
Ab los morros, y queixals.
Que sis flautas arrancáreu,
Perque, per aquells forats,
A las altres danás vida
La respiració del nas.
Y que en lo punt que advertireu
Ia gran ruina, y fracàs,
Vos eigrarífareu tota,
De la cua, fins al cap.
Y de pur regirament,
Lo ventre de Becaràm,
Aborta l's Cucu-ferons,
Com vas Minyons de quinze anys.

Ni

Ni foren paraulas solas
Las de aquest bon Advocat;
Puix que vostra definesura
Se es oferit à pagar.

A las Aras de est Mecenas
Es raho, que oferiau
La nata del quen's envia
En fas entranyas lo Mar.

La carnoia Palomida,
Lo Moll lletós, y suau,
Y la prempfada Pelaya,
Ab lo Congre tornejat.

La remadora Llagosta,
Y lo Briaréo Cranc,

*AVNA MASCARA, QUE PARLAVA AB VN. APOTECARI, EN
la Porta de la Botiga.*

ROMANS.

NO, Senyora Madalena,
Nou's cal mudar de vestit;
Perque es treta de molts Lladres,
Y ara nou's ha de servir.

Mirau, quel's Vills vos descobren
Plens de Gracia, y de veri;
Que, quals Matadors, las nafres
Del Cor, me fan reverdir.

Doleuvos de mà desdixta,
Mirau, que me estic morint;
Y puix mor', per vostra causa,
Carrec de Animam' teniu.

Que espera eix Apotecari,
Tenintvos à vos aqui,
A Compondrel' Cordial,
Que tots mos mals pot guarir?

A LA MONTANYA DE MONIVIC.

ROMANS.

1 **M**Onjuic, Cap de Orivell,
Que de mil colors vestit,

Ab la Sipia tintorera,
Y lo Sorell argentat.

La Pigotosa Morena,
Lo Pagell sobredorat,
Ab lo Llagostí de nacar
I a Mollera de cristall.

Desde la mes fresca Llissa,
Al Llop mes sec, y salat,
Deveu al gran Simulacre
De aquest Patró confagrar.

Procurau en esmenarvos,
Fent de aquesta hora en avant,
De Cuca fera de be:
Y Nostre Senyor vos guard'.

Si li falta l' Or potable,
Entre eixos cabells, mes fi,
Se cria, que lo de Arabia,
Y quel' del Reyne de Ofir.
Y no pot dir que li falten
Perlas, perque entre l's Rubins,
De aqueixos Llabis se crian
Las mes preciosas, que he vist.
Y, si repara tal volta,
En que estos simples tant rics,
No mere scan, que en la Mola,
Sian en pols convertits;
Dic, que so del seu parer,
Y quem' faràn mes profit,
Si tots sencers mel's aplica
Del modo, que estàn alli.

2 Gran

- 1 Gran senyalador de Moros,
 Que de tos Vlls van fugint,
 Tement, com los tens de foc,
 Nol's cremes de viu en viu.
- 3 Mes, diuen los que't coneixen,
Que ets vn covart femení;
Puix no tens sino la Llengua,
T eixa per donár avís.
- 4 Y no es de marvelliar,
 Que pera tos enemics,
 Tenint tants lueus al cos,
 Tingas lo animo tant vil.
- 5 No ets Hame de valentona;
 Ni vols, que en tos defasius
 Si traga gota de Sanc,
 Si acas ixen à renyir.
- 6 Pera concertar Berenas,
 Ets Compare, y bon amich;
 Y fabrás fer calcaneta,
 Si se ha de traure algun niu.
- 7 En tos Marges, y en tas Fonts,
 Seria cosa de oír,
 Si los Rossinyols cantassen
 Las Historias que hauràn vist.
- 8 No passan per tu los dias;
 Ans, per ta Verdor, se diu:
A cent anys coteta verda;
 Pero, en tu passan de mil.
- 9 De ta vida, y mall exemple
 Aprenen, à reverdir
 Los Vells de aquesta Ciutat:
 Tant pot vn dolent vehi!
- 10 Ion'conec molts, quel's tremolan
 Las Dents en mitg del Estiu;
 Y puix tu los has vist naixer,
 Penlan, que't veuràn morir.
- 11 Tens etxiladas las Donas,
 Y de seny las fas eixir,
 Que en dir: *Monjuic senyala,*
- Fan vela del Faldelli.
- 12 Ets caramida de Mossas,
 Que los ferros de son pit,
 Per la boca de tas covas,
 Va fonentse, y derruint.
- 13 Alegres fercan las sombras
 Per callir los brots florits;
 Puix saben, que fins las Pedras
 Creizen, y brotan alli.
- 14 De la *Font dels Tarongers,*
 No se, que mes sen' pot dir,
 De que, no haventhi Taronjas,
 Raja dos mil apetits.
- 15 Sobre ta viciosa Esquena
 Quantas sel' hauràn midit,
 Mirant lo Mon al revès,
 Prenent la figura al viu!
- 16 Mes lo ser Pare de Vicis
 No fet' deu atribuir,
 Desque, de mitg en avall,
 Te ets posat à Caputxi.
- 17 Molt recuperas lo credit,
 Desque aquell Tesor, tant ric,
 Lo guardan Barbas honradas,
 Deixebles de vn Serasi.
- 18 Aquella Madrona Insigne,
 Que en sa jornada feliz,
 Eu Profeso numerosa,
 Toda aquella Ciutat ix.
- 19 Ix Mossen Pere ab la Esquadra,
 Que en tons desiguals, y crits,
 Ab alegres lletanias,
 Rompen los ayres subtils.
- 20 Tanta bella Pelegrina,
 Mostrant lo peu de marfil,
 Y prenent los Cabells negres
 Ab Rosas, y Iassemins.
- 21 Tant Prebendat, y Canonge
 Vestit ab lo blanc armi,
 Que

- Que de sas Lletras de credit,
L'ortan blanc lo sobrefreit,
- 24 Però, tornant à tas faldas,
Al Divino te ets vestit:
Boniffians tens los principis,
Tant bons tinguesses los fins.
- 25 Sant Bertrán, y Valldonzella,
I'e a millor compartir,
Los llocs, hont se fan Miracles,
Al Port han donat lo mitg.
- 26 Perço Caladas devotas
Van á sa Hermita, per Fills:
Y molts, que no foran Pares,
Ho son pe aquest cami.
- 27 Y si acàs restau prennyadas,
Quant se vinga lo parir,
Sant Julià daral' Bressol,
y Santa Madronal' Lit.
- 28 Teus herbas pera tots mals,
Mes, que lo Parnàs, y Olimp;
No hi ha terra tant viciosa,
Que raele, y grille aixi.
- 29 Sols me enfada aquella Torre,
Que ab vna Ma de tres dits,
Parla ab signes, á la Costa,
Secrets del Mar descubrint.
- 30 Ets de ella Fiscal terrible,
Tenint prou que fer de si:
Mes lo tocar en tas faltas
Es Privilegi de Fisc.
- 31 Però, puix, que not' desdenyas,
De un cuydado tant inic,
Giral' al altre costat,
Nol' tingas, sempre mari.
- 32 Gira los Poms en vers terra,
Fuix navegan per assi,
Tambè, com per alta Mar,
- Fragaras, y Bergantins.
- 33 Tambè hi ha Naus de alto bordo,
Que tenen lo fondo humit,
Que no hi val darlos la Bomba,
Ni dar carena soviint.
- 34 Senyalam' aquella Viuda,
Que ab Velas de caliqui,
Va fercant alguna ca'a,
Per fer mal, en fer de nit.
- 35 Senyala la Tropa, ò Dula,
De certs discrets afligits,
Que à solas no tenen llengua,
Y aixi van de sinc, en sinc.
- 36 Pero dexat' de figuras,
(Que es Procès en infinit)
Para tots tos Estandarts,
Totas las galas te viit.
- 37 Senyalam vna Minyona
De toca llarga, y mongil,
Que en sos vlls porta lo Alger:
Mira' si tindrà Catius!
- 38 Y junt à sos Peus senyala
Lo meu Cor' tant infinit,
Com lo Amor, que en ma firmesa
Tants portentos erigi.
- 39 Senyala alegre, senyala
A ma Llibertat humil,
Feta Escrava de sas prendas,
Que dins del' Anima tinc.
- 40 Mes, pera Belleza tanta,
No tindràs senyals, à mitg:
Be pots rendir tas Banderas
A Qui' Venus las rendi.
- 41 Altres avisos nos dona,
Que per un se tant Divi;
Si eil mateix no sen's descobre,
Poc importan alarits.
- 42 Tu podràs fer de tas barras
Un Gerolific, al viu,

Pera

Pera senyal ordinari
 Dels Servos de
 43 La del mitg, no es à proposit;
 Pero las dos altres, si;
 Puix ab elles, y ab ta clofca,

Contra los camps de Zafir,
 44 Traaràs las armas antigas,
 Que à Moyfes feren lluir,
 Y dirante Caragol,
 Si fins allí Monjuic.

AL QUE SVCCHEI AL AVTOR ANANT, EN CERTA OCASIÒ, à vn Castell, abont arribà à mitja nit, per haver percut lo camí. Dormian tots los de la Casa, sino vn criat Gasò, molt lleitg, nomenat Thomàs, qui no volguè obrir la porta del Castell, fins, que à la matinata vn Patje, se despertá, y exint à la Finestra, conegué al Poeta, y lo feu entrar.

ROMANS.

LA nit estava en silenci,
 Hombres, y Animals dormint;
 Del camí, empedrat de Estelas,
 Estava Delle en lo mitg.
 Quant lo pobre de Garceni,
 A qui lo Cel enemic,
 Per Montanyas, y Malesas,
 Lo aportava à los arriès.
 A cert Castell arribà,
 Hont tres humans Serafins,
 Lò que lo mon no mereix,
 Tenen encubert allí.
 Que era Castell encagrat,
 Molt be ho collegese de allí;
 Perque vn Monstruo lleitg tenia
 Carrec de tancar, y obrir:
 Comenta à tocar la Porta,
 Quant à tres ò quatre pics,
 Ab veu regallosa, y fonda
 Digne? Monstruo: *Qui està aquí?*
 Obra, li diguè Garceni,
 Mira, que so bon Amic;
 Obra, Thomàs, per ta vida,
 Puix à agraviante no vins.

Ansu molt enhorramla,
 Li responguè lo moiti,
 Que no sots, sino alguns Lladres;
 Puix à tal hora veuin.
 Mira be, que no so Lladre,
 Sino lo que ve, à errir,
 A tots los de aquesta Casa,
 Del meo gran, fins al meo xic.
 O! Thomàs lo mes incredul,
 Que may en lo Mon se es vist,
 Vine, y toca aquestas nafres,
 Y coneixerasme aixi.
 Emperò fonec per demès,
 Que mil voltas torná à dir:
 Anats b'irones en malhora,
 Que no hi entrarets de nit.
 Aquí acabá la paciència,
 Qui la tingué fins allí;
 Y per pagarli aquell boto,
 D' esta manera li diu:
 Pera tu siu, Belitre,
 Las Horas, Dies, y Nits,
 Tan malas, y tant infaustas,
 Com me las pregas à mi.

N

Pero.

Pero baldament nom' obras ,
 Que si he de veurer , al obrir ,
 Eixa , ta fera Persona ,
 Taure al serè , mes me estim.
 Que puix , del Gloriòs Antoni
 Aquell gran valor no tinc ,
 La rista de tal Fantasma
 Mal la podria sufrir.
 Eixa cara de Balena ,
 Aqueix lleitg Nas de Cetrill ,
 Eixas dents , ab que fas sempre
 Riallas de Tavali.
 Eixa Barba arremangada
 De socarrat pergami ,
 Que á son lloc lat' torne vn Tigre
 Ab las puntas de sos Dits.
 Ets la natural estampa ,
 La figura treta al viu ,
 De ton Besavi , quant feya ,
 Figuras à Iesu-Christ.
 T Vos , Divina Belleza ,
 Que apres , que me han fet morir ,
 Eixos vostres Vlls , de Dia ;
 Aixi reposau , de Nit ;
 Permeteu , que de esta vida ,
 Que à vostre gust oferi ,

Estos glassos rigurosos
 Ne sian cruels Botxins ?
 Emperò , quant en absò ,
 Segur estic de perill ,
 Que no hi haurá glas , que hi prenga
 Mentres estàu en mon pit.
 Lo quem' mata es que ma veu
 Vinga , sens fruyt , à morir ,
 Dins de aquellas dos orellas
 De rovellons al caliu.
 O! portas de aqueix Castell ,
 Que teutas gracias teniu ,
 Com mas veus no vos atronan ?
 Com no vos rcmpen mos crits ?
 Mes ja diuen , que bram de Asa ,
 May en lo Cel se es oit ,
 Y jo ho so , no com se vulla .
 Y eixa Casa es Paradis.
 Aixis' queixava Garceni
 Entre dos mil tiritins ;
 Fent de las rahons farina ,
 Y de las barras moli.
 Quant vn Patge , quant vn Angel ,
 A la sua veu sentint ,
 Baixà à obrir , y l' guià ,
 Fins à deixarlo en lo llit.

QUEIXAS DE VN GALAN A VNA DAMA , OLVIDADA DE
 son Amor.

ROMANS.

PArlemnòs quatre paraulas ,
 Perleta del Mar del Sur ;
 Vejàm , que lley me desterra
 A las Istas del Corfù.
 Vejàm los dos en conciencia ;
 Puix , que non's escolta algu ,
 Lo que mereix vn voler ,

Lo major , que may hi ha hagut ,
 Vajal' procès de revista ,
 Miremlo de full , en full ,
 Y aforçemnos lo salari ,
 Ques' dona à vn Jurisconsult.
 Vejàm , que hi ha , que culparme ;
 Veurem lo quem' te disunt ,
 Vi-

Vivint privat de la gloria,
 Que solen dar vostres vills.
Mes, ja no tindreu memoria,
 Y me hauren desconegut,
 Que n' s' olvidau, per momentos,
 Ya's refredau per minuts.
Io so aquell, si vos recorda,
 Que matàreu de vn reall;
 Que no hi va fer res à temps
 Ni crec, que dignès: *Iesus*.
Sino cahen en lo compte,
 Io so aquell Pastor gollut;
 Sino per naturalesa,
 Almanco, ho so estat per gust.
So aquell, q' allà, en las Montanyas,
 Las de gesto grosallut
 Eran las quem' trastornavan,
 Y m' feyan fer mil insults.
Apedassada: Pastoras,
 Safarofas à tot punt,
 Mes voltas me feyan dar,
 Que si rodava algun trull.
Y exint de aquesta brutesa,
 En que estava corromput,
 De que, com si fora peix,
 Me pescàs lo Amor ab cucs.
Io so aquell, que va jurar
 De fugir esclavituts;
 Mes, Amor, per lo que ell sab,
 En Vos me feu ser perjur.
Miri vostra Cara, vn dia
 (Dia de Lluna) vn Dilluns,
 Que fone aguero infalible
 De mudansa, y de tribul.
Me aparegueren tant Bella,
 Que no haguera may cregut,
 Fosseu cosa de la Terra,
 Sino del Cel en amunt.
Pronostic fone verdader;

Puix, en vn any de discurs,
 Sempre he anat caent, lleuant,
 Fins que, del tot, he caygut.
Allaujane, ja, mil rabias,
 Que ja m' tindreu conegut;
 Y crec, que ho alcantaré,
 Sense servos importu?
Digau, que parlo, sens tassa,
 Y es cert, que m' teniu per mut;
 Pero vull callar mil cosas,
 No vingam à tu, per tu.
Ia se de quin peu se dolen
 Vostras surras, y disgusts;
 Mes convem' per altre part,
 Dir, que n' estic molt deju.
Sols dic, que m' heu donat queixa,
 Del que jo donarla puc;
 Puix sent Vos sola, Fullera,
 Me haveu deixat per Tahir.
Gran manansa, en mi, haveu fet,
 Mes no temo vostre ahurt;
 Perque aquesta es vna guerra,
 Que aquell vens mes, q' mes fuig.
Iam' retir' la terra en dintre;
 D' esta Frontera me alluny;
 Que pera tant gran Contrari,
 No te prou poder lo Turc.
Vull perdre de ma justicia,
 Per no afegir al perdut,
 Presentant à la venjança
 Vostre desdenyar tant cru.
Pagan Vos alguna pena,
 Pagnenho los Vills, que es just;
 Puix, quant l' animam' robàreu,
 Ells van acullir lo furt.
Y vaja lo Amor per terra;
 Puix me costan de perfums
 Sas enganyadoras Aras,
 Sols de encens, mes de tres punys.

De aquests, y altres serveys,
 Sols acòniolarme vull,
 De que no sou los primers,
 Que en Vos se han reiolt en fum.
 Iam' te lo Amor avesàt
 A sufir son tracte injust,
 Que l'anima de la Mare
 Dintre del Infern ne bull.
 So cert, no u's darà cuydado
 Lo haver caygut en descuyt;
 Que no m' so allat ab favors,
 Ab tot, que estic abatut.
 Que en mi foreu tant escassa,
 Y de fort so estat tant curt,
 Que si algu men' feyan, era
 Pura forsa, de costum.
 Quant molt; tinc alguna flor,
 De las que no donau fruyt,
 Sino, que en feut goig, se moren,
 Y en lo punt, algu las cull.
 No crec, pesà vn escrupol,
 Si en vn alambi, tots junts,
 Sen' treya la quinta essencia
 Dels favors que tinc rebut,
 Pero, com sevulla fian,
 Los estimo en vn Perù,

Y en fi, com à morts, los guardo
 Dins de vna caixa, ab befum.
 Ia li he fet las Funerarias,
 Per eils, me poto capus;
 Que entre Viudo, y Porruguès,
 Diu; quem' judican alguns.
 Ia de ma esperansa verda,
 Com vos no hi haveu plogut,
 Sen' podrian fer lluquets,
 O esca, per encendrellum.
 Lo meu cor dols, que solia
 Dar à vn disfavor mil furts,
 Crec, se m' es tornat immobil,
 O allà dintre sem' es tus.
 Vna fregonam' coniola
 En tots aquells enuigs,
 Quem' fa trenta reverencias,
 Si fas algun estornut.
 Y en fi, per reinarar comptes;
 Lo que, vn temps, me ha aparegut
 Fet de pasta Celestial,
 Ara, me apareix Carnum.
 No tinc, quim' demane zelos;
 Que ab dos pintas, y algun fus,
 Eitá de mi tant pagada,
 Com jo de ella molt segur.

*CARTA, QUE LO AVTÒR ESCRIV A VN AMIC, AL QV AL
 nomena Amintas, donantli la enhorabona, de haverlo millorat de
 Rectoria lo Senyor Bisbe de Gerona.*

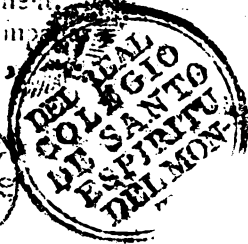
ROMANS.

A Vos, lo Pastor Amintas,
 Io, lo Rabadà Benet,
 Tanta salut vos envio,
 Que apenas men' queda gens.
 Del del marge de vna riba,
 Del millor modo que se;

Envers aqueixas partidas,
 Encamin' la mia veu.
 Pero es tant boga, y fonda
 Aquesta Vall, hont me veig,
 Que tal volta estic de ciçquina,
 Quant de cara estarvos pent'
 Nies

Mes com se valla, que sia,
 Amiatas, affom' devèn,
 Que no m' par, sino queu's miro
 En vn butto, que allí veig.
 Perdonau, que es vna loca;
 Mes no vull; que m' perdonen,
 Puix d' est engany es la causa
 Lo amor, queu's tiuc, certament.
 Que com la imaginació
 Sempre's contempla present,
 Ella ha pogut, ab la vilita,
 Iuntar aquests extrems.
 Preneu aquesta joguina,
 Com à gala del meu pler,
 Que me han causat, estos dias,
 Las uovas, que de vos sè.
 Lo nostre Pastor Ocarí,
 Ab lo qual pogui, algun temps,
 Fer de vos dolia memoria,
 Mentres, que assin' via ab ell.
 Après, que per ma desdixta,
 Se va ausentar à vn Castell,
 Allà baix, à la Marina,
 A conjarar vn Foller.
 En l' vltima de las cartas,
 Que de sa mà, rebut he;
 En dirme vostra forçuna
 Ocupa tot lo paper.
 Eferiame, com ja ha sabat,
 Que lo Majoral Francesc,
 (Que dirxosament governa)
 Lo Districte Empardaenès.
 Vist, que entre tots los Pastors,
 Que habitau aqueix Terreny,
 Sou la gloria dels Goyats,
 Y la vergonya dels Veils.
 Y recordantè del dia,
 Que estant tots junts en Concell,
 Vos sol tingueren mes llabia,

Y mes gracia, que tots ells:
 Vos ha crehent la solfata;
 Y, llevantvos lo primer,
 De un altre també remit
 Guarda, y Pastor vos ha fet.
 Ploma mia, de gallina,
 Com sabrás pintar lo etren
 Del goig, que rebè mon cor,
 Ta ut bonas novas sabent?
 Barriní, en dos parts, ma flauta,
 Que puix vos de punt creixea,
 He volgut à ma alegria
 Creixerla de punt, també.
 Milloràt, d' esta manera,
 Mon Pastoral Instrument,
 A falta de Camaralas,
 Mea' alegrí ab los Aucells.
 Ni parà sols en aísò,
 Lo que tant gosòs me tè;
 Paix mon contento persistan
 Altras novas de mes pes.
 Perquem' diu, quel' Senyor Bisbe
 Vos ha enviàt à vn Castell,
 Hont, casí, la sua Mitra'
 Ab vostre tòs comparteix.
 En ell vos fa son Vicari,
 Y vol, que li governeu
 La major part dels negocis,
 Que tractar se hauràn ab ell.
 D'eixa Capella, hont lo Poble
 Se va à consolar ab Deu,
 Posà las Claus, y la Porta
 Sota vostre Manament:
 Perque en la Semmana Santa
 Vos, ab Deu p'imerament,
 Y à qui vos donea llicencia,
 Componga lo Monument.
 Que ningú top' las Camaralas
 Fora de vostre voler,

Y que ellas las Hengias fiau,
 Ab quel' Poble convoquen,
 Que quant los tingan en public,
 Y l's digan lo que han de fer,
 Fugan manar, que no xarren,
 Y deixondar somnolens.
 Així que, *Domine Rector*,
 Parlant mes clar, y ab mes seny
 Dic: quem' so molt alegrat
 De vltre felís succès.
 Prospèrel' lo Cel benigne;
 Y en la Casa, que entrarèn,
 Ab lo fum, lo Mal sen' vaja;
 Y ab la pluja, vingal' Be.
 Mil laborosas ofertas
 De cocs, com à cops de neu,
 Vos presenten de las Mossas
 Las Mans, tant blanques, com ells.
 Tres de befarvos la Ma,
 Tot lo Poblè se apunyeg',
 Y niya cana de coca
 Vos valega cada bes.
 Sian las voltras pregarias,

(Quant, en la Campanya, oren)
 La peita de las Arugas,
 Y la salut dels Esplets.
 No si veja en aqueix Terme,
 Mentres, que Vos hi haviteu,
 Ni pedra, ni colamarfa,
 Trageya dels Bufamets.
 Llatimolós *Deprofundis*,
 Y *Kyrieleisons* potents,
 Tots destrempats, ab saliva,
 Per la pressa, ab quel's dieu,
 De eixa boca, al Purgatori
 Fassin cami carreter,
 Per hont las Animas reban
 De nul sufragis refresc.
 Fassau's Deu vn gran Prevere,
 Y fiau, entre las Gents,
 Temut, y hourat, per la Estola,
 Y per lo Salispasèr.
 Per èll lo Infern vos tremole,
 Y hont se vulla, quel' juguen,
 Ni hi haja botos, que espanten;
 Ni Diable hi haja, que tent'.

A VNA HERMOSA VIVDA, MOLT MINYONA.

ROMANS.

Sobre la Bayeta trista
 (Tumol de vn Marit finat)
 Plora, Vivda, vna Minyona,
 Qui la poguès consolar!
 Qui poguès à la ternura,
 Allí derritida envà,
 Socorrela ab vn regalo,
 Que avivàs tant gran desinay!
 De las finíssimas Perlas,
 Que fil à fil va llansant,
 Qui lin' mastegàs alguna,

Pera ferli vn cordial!
 Mes, per gran, que es lo Diluvi,
 No basta anegar la carn;
 Ans anticipal' Iudici,
 Y la fa resuscitar.
 Es de ardent foc, y no de aygua,
 Esta brava tempestat,
 Que donant sobre vn Marit,
 En cendral' convertirà.
 O! sola enveja de quantas,
 Baix vn Imperi Tirà,
 Patci-

Pateixen llarc captiveri,
Solicitant llibertat.
No ploreu mes, Viuda hermosa;
Cessen las llagrimas ja;
Sino es, que son de alegria,
O, acàs, de riurer, plorau.
Que sobre Bellefa tanta,
Tantas gracias, y pocs anys,
Demostrar hipocresia,
Es rifa, pera plorar.
Com vos sou rant criatura,
Apar, que tot vostre plant
Sia, perqueu's ha caygut
Lo Bescarci de las mans.
Mes nou's faltaran juguinas,

Per mudar de bavafall;
Ans sobre las blanxas tocas
Millor seu's assentaran.
Desplegau las llargas velas
De fina Olanda, ò Cambray;
Queu's passaran à las Indias,
Siu's donau à navegar.
Y à be, queu's falta experiencia,
No teniu, que recelar,
Arrimada à vn bon Arbre,
Y? Timò sempre en las mans,
Carregada de Or, y Perlas,
Triumfarèu en tots los Mars.
Si en ells la bonança dura,
Y? Vaixell no dona al traft.

FAVLA DE IVPITER, Y EUROPA.

ROMANS.

Tingué Agenòr Rey Fenicio,
De qualque amorosa lid
(Si es, que las del Matrimoni
Poden nomenarse aixi)
Vna Filla hermosa, y bella,
Per lo candido Marsil,
Y per lo ros Or de Tajo;
Clavell, per lo Carmesi.
Esta fone Dona à la viança,
De conturbat esperit,
Que, sens correr per maroma,
Duen, que fone Bolati.
Anàvesen? per los camps,
Ab ja Esquadra femeníl,
De Criadas, y Canibreras,
Y altrás, que la van servint.
Envejofas las deixava
Son donayre, y gracias mil;
Que era, en extrem, graciosa

Del monyo, fins als tapins.
Tant vn dia, tant vn altre
(Segons acostuman dir)
Que'n vn lo Major dels Deus
Obril's Cancells de Zafir.
Ven la mes bisarra Mossa,
Que may vils humans han vist,
Desdel replà de Besòs,
Al elevat Monjuic.
Anava, llavors, Cupido,
Mes lleuger, que vn Arlaqui,
Estimant mes captivarlo,
Que matar quatre Comils.
Doràt dardell li dispàra,
Ab major brio, que vn cid,
Deixantlo, ja, per Europa,
Fet vn pobre Matatxi:
Alli dins sent vn arder,
Sens poderlo resistir;

Per-

Perque de Amor la ferida,
 Es pitjor, que de Escorpi.
 Mil traïssas, pera gosarla,
 Fabrica imaginaria;
 Mes, que, en traïssar vna Casa,
 Va un Manobre discurrir.
 I'areg èli conveniencia,
 Valerïe de un nou estil;
 Per temor, que fas traïssas
 Nos' poguessen presumir.
 Que com la Senyora Inno
 Estava, un palm de vll obrint,
 Pera callirlo en lo furt,
 Ab nou modo se encabria,
 Del Bou mes galant, y briòs,
 Que may en lo Mon se es vït,
 Se va revestir la pell,
 Per representar-lo al viu.
 Foc mes de dos palms de banys,
 (Ques' diu, eran de marfil)
 Son pulit Cap a torna van,
 Y guardavan de perill.
 Lo demès, que al Cos guarnia,
 Destel tòs, fins al melic;
 Y de allí, fins à la cua,
 Era com un blanc armi.
 Tant be li estaval' fer Bou,
 Que à haverho sa Mulier vïst,
 Tant per molt cert, quel' hauria
 Deixat estar sempre així.
 Presentàs devant la Dama,
 Y ella veentlo tant gentil,
 En lo aparent, agradable;
 Si he aïtat, en lo fingir.
 Volguè arricar á acostarli,
 Y si va acostar, en si;
 Quel' veurer Bous, ca'la dia,
 La, que nos' tem lo perill.
 Ell, que veu, que si acostava,

Y anava son gust ordint;
 Per assegurar la mes,
 De la herba feu trasponia.
 Perdat lo temor al Bou,
 De Rosas, y Iassemins,
 De Gineïta, y Moradux,
 Violetas, y Alelis,
 Li va component Coronas,
 Que lo Cap li van guarnir;
 Unan' posa en cada banys,
 Y altra lin' posa en lo mitg.
 Y veent, que tant mansuet,
 Tot alfo, estava sufrint,
 A cavalcarli de sobre
 Algunes se han azevit.
 Que sols pujan cavalcar,
 Se posaràn en arrisc
 De qualsevol desventura,
 Y de qualsevol perill.
 La Infanta, que veu las otras,
 Se està de ganas morint,
 Solament per cavalcar,
 Y traurenfen lo desitg.
 Apenas, sobre la esquena,
 Lo Bou se la va sentir,
 Quant arrencà la carrera
 Envers los Camis cristallins
 Al Deu de la Mar invoca,
 Perque li done camí,
 Pera travessar son Reyne,
 Y al altra part paga veïr.
 Alsà lo Trident Napano,
 Y las aguas dividi;
 Ab que segar son piage,
 Y passaport va tenir.
 La Xica, tota espantada,
 Veent tant vrgent lo perill,
 Ab vna banys se aserra,
 Per por de anegarse allí.

En-

DEL DR. VICENT GARCIA.

Entrel' temor, y la pressa,
 Del peu li caygue vn tapi,
 Que, fins vuy, encara'l guardan,
 Ab gran cuydadol's Delins.
 Perque, ab ell, de mal de Mare,
 Sardinas, y Liagostins,
 Libarros, Llufos, Lluernas
 Curan, fias al Bellinari.
 Al altre part arribaren
 Del Mar; si bel' raldelli,
 Vn poc inullat se trobà;
 Ara fos aygua, ù orins.
 En set, que fone apeada,
 Lo Bou se mudal' veitit,
 Tornant à la antiga forma,
 De Iove, hermós, y gentil.

Quant lo veu la Bella Europa,
 Ab nou esmalt carmesi
 Cambià, lo quel' temor
 Falido havia esculpit.
 Ab amorosos requiebros
 Va lo agravi dismituint,
 Y obligant à la Minyona,
 Perque desde alli lo estim'.
 Dintre de vn Bosc sen' entraren,
 A qui lo florit Abril
 Va fer opac ab las sombras
 De Roures, Salfers, y Pins.
 Lo que alli dins va passar,
 Digan Ovidi, per mi,
 Que fone home que de tot
 Volguè veurel' cap del fil.

FAVLA DE IVPITER, Y DANAE.

ROMANS.

EN lo temps, quel' Rey Perico
 Residia en Collberò;
 Yl' au; que Marica'tava
 Imperial' re, mi, sa, sol.
 Quant las bestias parlavan;
 (Si be eucaran' parlan prou)
 Y desafiats cantaren
 Vn Afa, y vn Rossinyol.
 En aquella Eclar florida,
 Que la nomenavan d' Or,
 De que ja no gosam ara,
 Perquel' Ferro so ha pres tot.
 Així, que era vn Tarnós Rey,
 Que fone de Acava Senyor,
 Y se nomenava Acriso,
 Del linatge de Antenor.
 Tinguè aquest Rey vna Filla,
 à qui lo Cel va fer dot

Del millor de sas bellesas,
 Y de las gracias la flor.
 Lo ròs color dels cabelis
 Desmentia al mateix Or,
 Yl' resplandor de sa cara
 Privava de llum al Sol.
 Las galdas, llabis, y dents,
 Grana, Coral, Perlas fon;
 Lo front es plata brunyida;
 Las cellas son arcs de Amor.
 Lo Pare veent de sa Filla
 Tanta hermosura, ab temor
 Volguè llevar lo perill,
 Per assegurar lo bol.
 Tancàla dins vna Torre,
 Recelòs de algun bon jorn:
 Y en ella, la Hermosa Danae
 Lliberta, estava en presò.

Pe

Però lo Rapàs inquiet,
 Que may concedeix perdo,
 Feu, que lo major Dels Deus
 Della s' prendàs, no se com.
 Veurerla, en extrem, desitja;
 Veula, y resta fet vn boig,
 Y ab desitg de conquerirla,
 Iamay trobava repòs.
 En pluja de Or convertit,
 En sas faldas prengué port;
 Que per ablanir Elquivas,
 Esta es la forma millor.
 Tornà à pendrer sa figura,
 Y posàlohi ab raò;
 Volen dir las malas llenguas,
 Que hi dormi vn vespre, ò dos.

Si es aixi, lo no mi meto;
 Sols se, que ho conta Nasò,
 Que com tenia llarc nas,
 Ne deguè oloar calcom.
 Lo que lo se, que li feu
 Dintre del ventre vn gran bony,
 Diuen alguns, fonec prenyat;
 Poguè ser opilació.
 Si al cumplirse los nou mesos,
 Io mi fos trobat en torn,
 Me fora informàt del cas,
 Y sabria lo que fonec.
 Però, com no mi trobi,
 No puc donarne rahò;
 Tothom sen' pens' lo que vulla,
 Que lo mateix me fas Io.

FAVLA DE APOLO, Y DAFNE.

ROMANS.

Aquell Senyor resplendent,
 De la cara flamejant,
 Que desterra las tenebras,
 Y la nit perseguint va.
 Tant enfadòs en lo Estiu,
 Com en lo Ivern desitjat;
 Puix tant nos molesta en lo vn,
 Quant en l' altren's và alegrant.
 Aquell Cotxero famòs,
 Que partint desde Llevant,
 Nos' torba à donar civada,
 Fins à arribar al Ocàs.
 Tant honràt en son ofici,
 Que ja mes se li ha provat
 Ninguna alcaboteria:
 Cosa digna de admirar:
 Aquell, que en son temps donava
 Salut à qualsevol mal,

Sens, que purgas, ni exarops,
 Ia mes volguès receptar.
 Aquell Music excelent,
 Que, en destresa, no te igual;
 Puix, per tocar follias,
 May se feu gens à pregar.
 Aquell Pare de las Musas,
 De tants doctes respectat;
 Que, pera seguir sos passos,
 Han paràt en l' Hospital.
 Aquell, que (per no cansarvos)
 Molts lo nomenan, Tità;
 Altres, Apolo, Febo altres,
 Delio, y altres noms estranys.
 Aqueix, puix, anant vn dia,
 Sa Carrossa governant,
 Ab tal pausa, que podian,
 A no trobarse enfrenats

Los

Los Cavalls, molt à son salvo,
 Pera satisfer la fam,
 De tant proluxa jornada,
 Tirar mes ensà, ò enllà.
 Anant, puix, en esta forma,
 Embadalit en mirar
 Tot quant, en lo Mon, se feya,
 Per Montanyas, y per plans.
 Va descubrir vna Xica,
 Que se estava berenant,
 A la ombra de vna Perera,
 De peras, y vn tros de pa.
 Era la Mossa tant bella,
 Que en lo punt, que la mirà,
 Lo cor, dins de la freixura,
 Li feu tres, ò quatre salts.
 Aguaytantho estava Amor,
 Traàs de vna Mata, amagat,
 Y veent tant bona ocasió,
 En lo punt l' arc disparà.
 Coletó, gipó, y camisa
 Li passà de clar, à clar;
 Y fins al cor de alberginia,
 De part, à part, li passà.
 No content, de alsó, Cupido,
 Com à vellaco taymat,
 A la descuydada Xica
 Vn' altra fletxa tirà.
 Pero fonç ab tal astucia,
 (Y en alsó estiguè lo engany)
 Que à ell la hi tirà dorada,
 Y à ella de plom la hi tirà.
 Apenas, lo bo del Iove,
 Se senti del colp nafiat,
 Quant ab invencible furia,
 Al punt baixà de cavall.
 Com nos' trobà en terra ferma,
 A no haver sabut bolar,
 Tinc per ben cert, que las ancas

Ho hagueran passat molt mal.
 Ab tot arribà à la terra,
 Del modo, que fa vn perdal,
 Que, desde vna barbacana,
 Baixa à pasturar vn camp.
 Posàs propet de la Xica,
 Que nol' mira, nin' fa cas:
 Mes ell, veent tanta belleça,
 Va restar tot abovat.
 Volguè atrevirse à parlarli,
 Y no acerta à pronunciar,
 La mes minima paraula,
 Tot tartamut, y esglayàt.
 Passada la alteració;
 Haventse vn poch retornàt,
 Estas discretas rahons
 Li comensa à proposar.
 Io so, Ninfa hermosa, y bella,
 Vn, que del Cel he baixàt,
 Sols per veurer eixa cara
 Mes resplendent, quel' cristall.
 So (no ho dic per alabarme)
 De Latona, y l' Deu Tonant
 Fill, que la Isla de Delos
 Ho pot ben testificar.
 Io so lo primer Cotxero,
 Que sens destorb he guiat,
 Per diversos territoris,
 La Carrofa lluminar.
 Tinc mil regalos, quant vull;
 Puix sempre, que vull menjar.
 Tinc abundancia, en ma taula,
 De bon Peix, y millor Carn.
 Io tinc dotse casaf mias,
 Hont me entretinc, y descans',
 Ab sos Majordoms en ellas,
 Quem' serveixen, quant hi pas'.
 Tinc en tot, quant dir se puga,
 Habilitat singular,

So Cafador, so Poeta,
 Que mento sens embaràs.
 So Músic, no melindriós,
 Ni enfados en lo trempar,
 Que no so gens presumit,
 No obstant tinc habilitat.
 So qui cria, en las Montanyas,
 Lo Metall mes estimat,
 Que pits ablaneix de marbre,
 Y als mes altius fa abaixar.
 Ab estas gracias, que dic,
 So bonic, y ben tallat;
 Tant, que sobre estas sabaras
 No sen' troba vn mes Galan.
 Iot, prego, bella Senyora,
 Puix, que per tu estic penant,
 Estimes esta afició
 En lo ques' deu estimar:
 Que desitjo en gran manera
 Tenir en tu lloc igual,
 Al que dona l' aygua al furo,
 Quant sobre ella va nadant.
 Que no ferà cosa nova,
 En Ninfas, fer cas semblant;
 Diganho Leda, y Europa,
 Ab lo Cygne, y Toro blanc.
 Ellas oint estas paraulas,
 Sens respondrer, ni parlar
 Mes, que si fora Cartuxa,
 De terra en vn punt se alsà;
 Y girantli las espatllas,

Li va mostiar lo repla
 De Besòs, hont lo Lector,
 Si vol, podrà pendrer pau,
 Apolo, veent esta ocasió,
 Va restar fet vn Babau,
 Mes confús, y ocorregut,
 Que no fa vn pobre allotat,
 Mogut ab impuls coleric,
 Corrent, la volguè alcançar;
 Mes envà es sa diligencia,
 Y son treball es envà.
 Puix, quant casi la tenia,
 Veent no podia escapac
 En Llorer fonc convertida,
 Deixant à Apolo burlat:
 Que arribant per abraçarla,
 En lloc del cos delicat,
 Abraça la crosta dura,
 Que encara caleata està.
 Y, ab amoròs peslament,
 Mil besos li està donant,
 Ab que li apar, que s' despica
 De tot lo desdeny passat:
 Eu honra de esta conquista
 Dos, ò tres branças trenca,
 Y ordenantne vna Corona
 Se la posa sobre l' cap.
 Esta es de Dafne, y Apolo
 La paranya singular:
 Y ment quisvulla, que diga,
 Que hi ha mot de veritat.

FAVLA DE VULCANO, VENYS, Y MARTE,

ROMANS.

LO Pare de las Desgracias,
 Que en tant mala sort nasquè,
 Que apenas iquè del ventre,
 Quant fonc desterrat del Cel.
 Puix veentlo Iuno sa Mare,
 Tant mal carat, y tant lleig,
 Al

Al Reyne del gran Neptù
 Lo envià ab vn punta peu,
 Per temor, que son Marit
 No tinguès mal pensament;
 Veent, que tant degenerava
 Lo Fill de son propri ser.
 Aquell, que en la Illa de Lemos,
 Fonc nodrit, ab tant bon zel,
 Que may li veren beure argua,
 En lo temps, que hi estiguè.
 Aquell famós Oficial,
 En son art tant eminent,
 Que dignament tinguel' *Protho*
 De Corant, y de Ferrer.
 Aquell, puix (que no devia)
 Rendrer volguè per Muller
 Vna Senyora, que en Xipre,
 Diu, que te caia, y alberg.
 Tant inconforme à son tracte;
 Tant desigual, à son ser,
 Que mes iguals pareixian
 La cadira, y lo escambell.
 Perque, à més de ser la Dama,
 En hermosura, vn excès,
 Se picava de curiosá,
 Y de anar molt à concert:
 Y devia lo bon home
 Advertir, que era indecent,
 A tant suprema Belleza,
 Lo Carbó, Ferro, y Martell.
 En la condició devia
 Mirar vn poquet, també,
 Sis conformava ab son art,
 O si à mes alts pensaments.
 Que à fe, si s' fos informà,
 Haguera vist clar, y llest,
 Que lo rumbo de la Xica
 No era apropòsit per ell.
 Que Dona amiga de cotxe,

De herenias, y passeig,
 De Comedias, y Saras,
 De jocs, y entreteniments;
 Y lo Marit Menestral,
 Que repugna es manifest,
 Mes, que la nit ab lo dia,
 Y, que lo foc ab lo gel.
 Perçò, no es de maravella,
 Si veèm, lo que veèm,
 De que tant la contraria
 Del.....
 En fi, sens ningun embarg,
 Passa avant lo casament,
 Ni reparan en lo dot,
 Ni ho desbarata lo escreix.
 Perque, seus tercer algu,
 Las dos parts, de be à bè,
 Tots los partits concertaren,
 Restant Marit, y Muller.
 Deiprès de haver ben gosat
 Del gust, que dona Hymeneu,
 Durant lo pà de la Boda,
 Que à penes may dura vn Mès.
 Desde las Celestials Salas
 Volgaren baixar los Deus,
 A celebrar vna festa,
 Per donarse ayre, y plahèr.
 Ferenho à saber à Hora,
 Arque hoc los previnguès,
 Que ab amenitat de estancia,
 Vencès al desfig mateix.
 Fenhó la bona Senyora;
 Y à vn jardil's trameté,
 Que ab ell, Abril, era Agost;
 Y lo mateix Maig, y Ivern.
 Acudiren per son orde,
 Qui à cavall, y qui à peu,
 Y no fonc de las derreras
 Venus, que hi feu cap, també
 Vo-

Voler pintar la hermosura,
 Las Galas, y Abillaments,
 Ab que las Deessas iiqueren,
 Fora vn infinit progrès.
 Basta, que no hi và saltar
 Lo vermellò, y lo blanquet,
 Ab lo monyo ben rullat,
 Si be, de postis cabell.
 No obstant, que en lo de las Galas,
 Ni haguè de mes eminent;
 En lo que toca à bellefa,
 Venus vencè à las demès.
 Trobàs alli Mossen Marte,
 Fadre briòs, y valent:
 Si galan, per sa persona;
 Quant à las Galas molt mes.
 Home de bona estatura,
 Entre gigant, y pigmeu,
 Bigote à la Fernandina,
 Per cubrir vn xiribec.
 Aquest, mirant la Bellefa
 De Venus, se derriteix,
 Com posada entorn del foc
 Vna candela de ceu.
 Tirali vna, y altra vllada;
 Y ella, quel' reclàm enten,
 No desagrada tantli P' Iove,
 Li respon aixi mateix.
 Que no hi Dona en lo Mon,
 Que no guste de saber,
 Que hi ha, qui li tinga amor,
 Per casta, que lam' doneu.
 De mirar-se moltes voltas,
 Volar-se parlar nasquè;
 Y de parlar, concertar-se;
 Y de aqui, tot lo demès.
 Saren llengua à Madò Flora
 Cubertora de preufets;
 Perque, pera visitar-se,

Los tingùes vn lloc secret.
 Enviàs à vn florit Prat
 De arbres rodejàt, y espès,
 Tant remòt, quel's raigs del Sol
 May lo havian descubert.
 Gosaren los dos Amants
 Lo gust de Amor à son pler,
 Fins que ja de pur cansats,
 En fi, la són los vencè.
 Mossen Apolo, que anava
 De zelos, vn poc, inquiet,
 Y tenia lo nàs gròs
 Veent de Venus lo desdeny;
 Imaginànt est fracàs,
 Imaginànt est succes,
 Sobre son carro sen' puja,
 Pera saberho de cert:
 Y molestànt los rocins,
 Ab la mosca del rebenc,
 Per incognits camins van,
 Seguint los llocs mes deserts,
 Y assistant à vn vall los raigs,
 Desota de vns Arbres verts,
 De *Geminis* vn Retrato
 Veu al viu, en lo parell.
 Girà en lo punt los Cavalls,
 Corrent à mes no poder,
 Y arribà allà ahont tenia
 Vulcano tots sos ormeigs.
 Y trobantlo, ab breus paraulas,
 Sens vsar de encariments,
 Pa per pa, y vi per vi,
 Li contà tot lo succès.
 Veent Vulcano aquest agravi,
 Venjar-se dels dos preten,
 Ab tant extravagant modo,
 Que als demès lia escarment.
 Vn filat de fil de Ferro,
 A sos criats manà fer;

Per

Per cassar als dos amants,
 Com si fossen Passarells.
 Posanhi ma los Ciclops,
 Y ab quatre colps de martell,
 Li donaren son recapte,
 Despedintlo encontinent.
 Parti, ab tota diligencia,
 Y si be del lloc, incert,
 Per lo cant de vna Cucala
 Se ritg, y l' troba molt prest.
 Circuils ab lo filat,
 Y quant closos los tingué,
 Comensá á fer tant grans crits,
 Que se oïren desdel Cel.
 Sentint tant grans avalots,
 Y tant profundos gemecs,
 En lo punt ván traurel' cap
 En las finestras los Deus.
 Y en lo punt quel's columbrá:
Iusticia, ab grans crits, digué,
Deman' contra estos Infames;
Que tal agravi me han fet.
 En alsò, se despertaren
 Los adormits Delinquents,
 Y de escaparfe procuran,
 Trobantse estar descuberts.
 Mes en và fugir pretenen;
 Perque troban, que està pres
 Tot lo fiti, ahont estavan

Ab lo filat, fort, y espès.
 Celebraren esta festa,
 Ab molta risa, los Deus,
 Veent del marit la paciència,
 En vn cas tant insolent.
 Als dos del Cel desterraren,
 Per lo temps, y espay de vn Mes;
 Ab que, lo bo de Vulcano
 Restà pagat, y content,
 Pero sa Mercè m' perdone,
 Que s' porta molt pobrement,
 Com nol's molguè à bastonadas,
 Quant altre, nol's haguès fet.
 O, já, que ab tal paciència,
 Poguè esperar lo succès;
 Millor fora estát callar,
 Y fer, com qui no hi sab res.
 Que sis' fos sabut entendre.
 Sens saber com, ni de què,
 Viscut hauria en sa Casa
 Mes regalát, que lo Rey.
 En fi, que aquest bon Marit,
 Certament no ho entenguè,
 Puix, que sens traurers' las banyas,
 Feu son agravi patent.
 Y aixi, ab molt justa rahò,
 Diuhen, ques' traguè, per ell,
 Allò de *Cornut*, y pobre,
 Puix no sen' sabè valer.

*AMOROSAS QVEIXAS DE VN AMANT; ZELÒS DE SON
 Pensament.*

ROMANS.

DEu la guard' Senyora mia,
 Digam' ha vist per affi,
 Prop de la Gracia estremada,
 Mon Pensament fugitiu?

Ayl lo molt gran Tacenyò:
 Nol' mira? velohi alli,
 Que embegut ab mil dulçuras,
 Adora eixos Vlls. Divins.

L'

L' Anima affigida l' serca,
 Y ell' eia tant divertit,
 Que de ella mes no se adona,
 Que si no li fora fill.
 Pentament, à casa à casa;
 Lora, fora, à recullir:
 Que lo que aqui te entretè,
 Ista ple de mil perills.
 Arriba allà vna vegada,
 Coneixeràs, Atrevit,
 Que de tos contentos naixen
 Pèars, y mals infinits.
 Diga me, quins fruyts pretèns,
 De aquest y demès camins!

Sino apagar la Esperança,
 Y encènder mes lo Desig!
 Aqueix hermès Simulacre,
 Idol de Belleza ric,
 Deixa, que mon Cor lo adore,
 Sens ampararfe dels sentits.
 Mes ser mantindrà, y mes vida,
 Si d' ells està delinit;
 Que en estar mort, y abrasat
 Consilteix son esperit.
 Ay! Filis desapiadada,
 La veheu, qual me teniu,
 Que fins de mon Pensament,
 Zelos, y agraviat eitic.

A VNAS ANTIGAS MEMORIAS: Y AL QUE SVCCEHI AL
Autor trobantse en vna tarde de Abril en lo Pardo.

ROMANS.

EN un hosc de Guadarrama,
 Estantse pera colgar,
 Dava l' Sol la bona nit
 Al Gran Felip, y à sos camps.
 Era, quant la primavera
 De Amatites, y Corals
 Sembrava la verda pelfa,
 Que teixia per al Maig.
 Y per dar à mon cuytado
 Algun remey, si lo hi hà,
 En obras tant apreciadas,
 Henas de virtuts tant grans;
 Enjimen à la Ribera,
 Y escoltava dels cristalls
 Lo marmuri, que han après
 Del llenguatge Corsiès.
 Sentat en vn marge vert,
 Mes guarrit, y enllitonat,
 Que capotet de Regatxo,

Q, que pintat Papagall.
 Allí tragui vna Memorias
 Amigas de Soledat,
 Mals; que de pura Belleza
 Lo cap los tremola ja.
 Volguí entendre en la cura;
 Pero entenguila tant mal,
 Que perdi tots mos sentits,
 Y ab lo pensament sen van.
 Bolan junts, en vn momento,
 Fa distancia travessant,
 Que hi ha desde Mançanares
 A la llengua de la Mar.
 Portamell' anima à ella,
 Y just al camp turquesat,
 La tingui vna estona en gloria,
 Gosant de vna Patria tal.
 O! dit xosa Fa celona,
 O! Mar ditxòs, y sagràt,

Emu-

Emulo de ma ventura,
 Y de mos desigs, Rivals
 Eixas sonorotas onas,
 Que espuman blancs arenals,
 Es, perque seran exemple
 Del mar de ausencia, que pas.
 Qué si està en lo golf ma vida,
 Ab tantas onas devant,
 Seguirà lo corrent d' ellas,
 Y sa tanda arribarà.
 En exaltis me tenia
 Lo amor de mon natural;
 Que, com à pedra tirada,
 Lo centro està desitiant.
 Quant ohí dar vn suspir,
 Que tot me feu tremolar,
 Y retornarme poguera,

Sols, tant llastimòs reclam.
 Alfin' tot espavorit,
 Y vna apartada, vn tant,
 Ques' dolia de las penas
 Vn Serafi Balenat.
 Era sa hermosura tanta,
 Que bes' degueran juntar,
 A fer obra tant perfeta,
 Dos Meitres aventajats.
 De tant rara gentileza
 Amagava l' Sol sos raigs,
 Donant pressa al Cotxe d' Or,
 Y los frens à sos Cavalls.
 Com vnas braças fugia,
 De acorregut, y afrontat;
 Y pera carli la vaya,
 Aixi li digui, cridant:

Para lo Cotxe para:

Veuràs vna bona cara.

Veuràs lo major Belleza,

Que te la Naturalesa,

En donayre, y gentileza,

Del Moñ maravellararan.

Para lo Cotxe para:

Veuràs vna bona cara.

Veuràs la que dona vida,

A esta Ribera florida,

Que ja de pur agrada,

Tu si riquesa para me.

Para lo Cotxe para:

Veuràs vna bona cara.

Mes, per molt, que li cridava,
 Nos' curava de parar;
 Ans, per cubrir sa vergonya,
 Posà Montanas devant.
 Pero no falta lo dia,
 Per mes, que lo Sol saltás;

Ans, restà, junt, à la Nansa,
 Ple de mil serenitats.
 Acostim' pera besarli
 Lo que havia braxitat,
 Que ab las flors, que hi eran tiradas,
 Se coneixia ben clar.

P

Di-

Diguili, que fas servida,
 De pasar à un Català,
 Que ferli esclau desirjava,
 De sas mans la S. y t.
 Creguè, que era algun Armeni,
 O que li parlava Alarb,

Pensant tractar ab las Feras,
 Que naixen en lo Cauçàs,
 Espantàs de tal manera,
 Que, ab dos dits, feu lo senyal,
 Que fa tremolar lo Infern,
 Sens, que á mim' causàs espant.

A VNA INGRATA.

ROMANS.

LA Setyora Primavera
 De bodas, sens dubte, està,
 Que de color de Esmeralda,
 Ha donat llorèa als camps,
 Los camins, que la guateixen,
 De colors diferents,
 Que per dos mil parts se quitan,
 Pareixen los passamans.
 Vestidas' mira la Terra,
 Y mil alegrias fa:
 Que la roba nova al Pobre
 Lo fa estar regosijat.
 Ja la blanca cabellera,
 Lo Ivern rigorós deixà,
 A calva, que ja sen' mostra
 De color de vert, y blanc.
 Y en esta alegre mudansa,
 Tant prodiga, y liberal,
 No hi ha Font, que no murmure,
 Ni Aucell, que no pas' lo cant.
 Tots donan la enhorabona
 A la que han tant esperat,
 Sino jo, que en mas desdixes,
 Passo un Ivern de mil anys.
 Ditxosa la Planta seca,
 Que estant cuberta de glas,
 En son cor, de noves fulles,
 No port la esperança may.

Ditxosa la Terra nua,
 Y l' Arbre, mes despullat,
 Quel' Cel á son temps los guarda
 Rica Espiga, alegre Ram.
 Pero jo, que de vna Ingrata
 Com del Cel, la paga aguardo,
 De vna viva Fe present,
 Y de mil treballs passats,
 Passo Iverns, mes ells no passen,
 Sino, que estan molt de espay,
 Passantme per son rigor,
 Sens esperanças, que pas.
 Lo Cel de sa gentilesa
 Sempre' mostra ennuvolat,
 Que per veure al Sol la cara,
 Mort sobre la terra vaig.
 Y lo nuvol del Desdeny
 De continuo està nevant,
 Que á mas Montanyas de fons
 Preten apagar, en và.
 Mes, per molta neu, que llansa,
 Mes dintre mon pit no cab,
 Que per los vells distilada,
 Li paga tribut bastant.
 Perque ab dos Rius caudalosos,
 Ab moviment natural,
 Torna al Mar de sos rigors,
 Com si què, en fi, de aquest Mar.

DEL Dr. VICENT GARCIA.

Talan la pintada terra,
 Y com van taut desdixats,
 Las mes floridas riberas
 Tornan deserts arenals.
 Fugen regaladas ombres,
 Y á las altas rocas van;
 Que com saben sa dureza,
 Entre ellas la van fercant.
 En fas margenadas secas
 La mes se han oit cantar
 Ni pintada Cadaverna,
 Ni Rossinyal xarlata.
 Sino augureras Cuculas,
 Y lo Corb desentonat,
 Que á beurer las ayguas venen,
 Quant van mescladas ab sanc.
 Ol Vos, Divina Belleza,
 Que á tals Inferns condemnau,
 Perqué en dar glorias, y penas
 Mostrèu la Divinat:

Digaume, que justa causa,
 Causa esta injusticia gran,
 Tant impropria al ser Divi,
 Si en vos seu's pògues negar?
 Si fone pecat adorarvos,
 Io confesso, que he pecat;
 Y sino, en queu's pot ofendre
 Qui sempreu's està adorant?
 Si, ab tot ma vidau's enfada,
 Desde ara preg', que se acab';
 Y guany molt poc en servirvos,
 Perdent vna vida tal.
 Mes, tant vostre gust me importa,
 Y aquest poc estimo, entant;
 Que per ell, darè mil vidas,
 Si mil ne puguès donar.
 Pero acaves esta vida;
 Puix, que tant poc ha importat,
 Que tindrà l' Anima gloria,
 Si morintmeu's aplacau.

AL CRUEL MIRAR DE VNA DAMA.

ROMANS.

A La fe, Senyora mia,
 Parvos, à Vos, que's ben fet,
 Havent mort à quiu's adora,
 Mostrar, que no hi sabeu rest
 Ab los Vlls tirau las pedras,
 Yl's baixau encontinent:
 Que tirar Vos vna vllada,
 Tirar esmeraldas es.
 Siiu's temeu de la Justicia,
 Gentil cuydado es aqueix,
 Que no tema la conciencia,
 Qui penas de la lley tem.
 Mes com gusta de matar
 Vostra Vista, saviament,

Per no tornarlos la vida,
 Se retira aqui mateix.
 Qui tants mals vos perdonà
 Quina Justicia consent,
 Que mil instancias de part,
 Nou's pujan fer vn proces?
 Pero del's que fa lo Amor,
 Contra tants, queu's volen be,
 Comdemnats à vostres Vlls,
 Moren, sens tenir remey.
 Y fora en và procurarlo,
 Si, d' eixos vlls lo poder,
 Sols tenen, per Superior,
 La Cella, que està sobre ells.

P a

D e

De vostra Idolatrias
 Son Angels percucients,
 Y tots en no gustar d'ellas,
 No son dels quel Cel ploguè.
 Son Planeta Celestial,
 Que pera mal, resplandeix;
 Mortal, y enemiga vilita,
 Bella, tot lo que pot fer.
 Si la Historia verdadera
 Del fugit Encantament
 De la Cara de Medussa,
 Del veri de sos Cabells.
 Tambel' tenen de Sirena,
 Y major, si diferent;
 Perque en Vos, Senyora, es Vlls
 Lo Encant, q' en Aquella es Veu.
 Son dos humans Basiliscos,
 Y de cruels tenen mes,
 Que per escapar la vida,
 No hi val lo mirar primer.
 Son Doctors en Medicina,
 No pera donar remey,
 Sino per la llibertat
 De matar segurament.

Son la major Maravella,
 Que la Belleza pot fer;
 No es molt, que de admiraciò
 Mityta, qui à mirarios vè.
 Pero basta ja, Senyora,
 D' eixos Divins instruments
 Vna execuciò, tant crua,
 En las Personas, y bens.
 Suspeneu las Sepulcras
 De tant's Difunts, que dirè
 Que Vos, y algun Sacristà
 Partiu d' ellas lo interès.
 Mes no es just donarvos culpa;
 Puix' mal d' eixos Vlls poden
 Reprimir efectes tals,
 Si hi ha tant gran causa en ells.
 Moràn, y restàn segura,
 Si es de vostre gust la lley;
 Que à tant Gran Rey nol obliga,
 Ni la pena se atreveix.
 Que jo, sino puc en vida,
 En la Mort confessarè;
 Que qui's mira, y mor de Amor
 És lo menos, que pot fer.

SEGONA PART
DE LAS
POESIAS VARIAS
DEL
DOCTOR VICENT
GARCIA
RECTOR DE VALLFOGONA;
EN LA QUAL SE CONTENEN
LAS
OBRAS SACRAS, Y SERIAS.

DEL DR. VICENT GARCIA,

119

*Amonesta la Author á la Inventut, que no se aficione á
la humana hermosura, sino vnicament á Deus,
y á sos Sants.*

SONETO.

FLACA parcialitat de ma ventura,
De enemics poderosos rodejada;
Hont va aqueixa Esperansa mal fundada,
Per gloria incerta, y pena tant segura?

Que vana presumpció, que desventura
Te anima á la conquista senyalada
Del gust mortal, essent tant desdixada,
Que para en miserable sepultura?

Si de la humana fort, mes poderosa,
A la mes debil, ab igual tristesa,
Veus queixarse á tothom de la Fortuna?

Muda l' intent, camina valerosa,
A conquistar la perfecció, y Belleza
De Qui porta entre peus al Sol, y Lluna.

SO-

SONETO.

EN FORMA DE LABIRINTO.

Christo. I a e m o r , e r e s a , I a n a p e n a ,
 e n t r e E x c e l s i v e s g l o r i a s , y a l e g r i e s l
 e p a R e , y m i R a , q u e a g R a v i a R p o d R i e s
 e s t a E s p E r a n ç a d E m a l i s E r E n a .
 o f s e g a , e s p o s a c a s t a , y a l e r e n a
 q u e i x , v p e n v , q u e h v n b v s t v t e s m i e s
 a r D u r a D o r D e f e c t u s D e i n f i n i t i s D i e s
 e n l e s E t e r n E s s a l E s , p e r E s t r E n a
Teresa. a l a I n t r e c a d a , I f o s c a n i t i n i c a
 e n b e l l E s t a d e g l o r i a v e i g f E m m u n d a .
 o u , s e n s d u b t e , s e n y o r , s o l d e * s a * T e r e
 a r a e c l a < a , a b < n c l a < e < i < i f i c a ,
 e g u r a , e s p o s , q u e s o u v e s e n s a a j u d a
 o r r E , g l o r i a , d e f e c t u s , y f o r t A l e s a .

Ala

DEL DR. VICENT GARCIA

A la Inconstancia de las Donas

SONETO.

A B lo llarc temps lo Tigre mes feròs
 Acoštuma amansar sa gran braveſa;
 Y l' Toro brau, ſe humilla, ab tal manſeſa,
 Fins à portar vn jou ſobre del tós.
 Ab lo llarc temps, apren de ballà vn Gòs,
 Y lo Falcó de anar ab lleugereſa
 Sobre la caſſa, y darla quant es preſa;
 Y aixis' fan domeſtics lo Lleò, y lo Os.
 Ab lo llarc temps, ab llengua ceſalloſa,
 Lo Papagall paraulas pronuncia,
 Y lo Elefant apren terme, y criaſa.
 Ab lo llarc temps tota, y qualſevol coſa
 Se alcanſa; y caſi en tot vens la porſia,
Sino la Dona, conſtant en ſa Mudanſa.

Mànyos Documents.

SONETO.

S I voleu ſer Diſcret, parlau à pler;
 Si voleu ſer Valent, moſtrau rigor;
 Y ſi acàs voleu ſer Feſtejador,
 Digáu tot hora, que teniu que fer.
 Si opiniò deſitjau de mercader,
 Tingáu en la Botiga Fla'a, y Or,
 Ab Sedas, y Brocats de gran valor,
 Y pagáu à tothom, fins vn diner.
 Si voleu ſer Llegit, tingáu memoria;
 Si voleu ſer Soldat, parlau de Guerra;
 Y ſi Galan, anau com Abſalon:
 Digáu: *Que los treballs teniu per Gloria;*
 Y tindranvos, per Sant, los de la Terra:
Que es apariencia tot lo de aqueſt Mon.

Q

Instabilitat de las honras mundanas, expressada en las felicitats, y desgracias de Pere Franquesa de Igualada, Secretari de Felip Segon.

SONETO.

EN las Faldas del Somni descansava
 Los membres fatigats del penós dia;
 Quant la profunda, y vana fantasia,
 Tesor de immens valor me presentava.
 Dos mil Titols la Fama m' publicava,
 Ab vn Ceptre Real me sostenia,
 Y à la enemiga Enveja no temia,
 Ans me temia à mi, qui m' envejava.
 Assenyalàt mon pit, ab Creu vermella,
 Dos mil sen' feya l' Mon, veent la quimera
 De ma Noblesa apocrifà realçada.
 Despertàm, en alsò, la dura anella.
 Que al Coll tenia; y fui com abans era,
Mossen Pere Franquesa de Igualada.

A la convalescència del Duc de Monteleon, Gran Poeta.

SONETO.

NO tant son curs Apolo apressurava,
 Seguint la Bella Dafne, quant fugia,
 Com per Thesalia, Gran Senyor, corria,
 Sercant remey à vostra pena brava.
 Las Deesses, y las Ninfas enviava,
 Per lo que la Gran Mare brota, y cria:
 Qual lo Dictamo, y Apit li collia,
 Qual preciosas Conservas li donava.
 Qual d' ellas acudia als Sacrificis,
 Espargits los cabells, y ab flama encesa,
 Implorava del Cel vostre reparo:
 Pero, que molt, queu's sian tant propicis,
 Si vu raig perdia Apolo de Noblesa,
 Y las Deesses, y Ninfas son Amparo.

ALAS

ALAS FIGAS, QUE, PER MANAMENT DE SON CONFESSOR,
 feya à Christò Nostre Senyor la Mare Santa Teresa
 de Iesus.

DECIMAS.

A La sombra del honor
 Se adormí la Musa mia,
 Mes ja ab son alegre dia
 La desperta l' pur Amor:
 Y, si li dona favor
 La Celestial Donfella,
 Que ab la Diadema bella
 De nova llum resplandeix:
 Revestirse ha del mateix
 Esperit, que obrava en ella.
 Y, ab gracia tant singular,
 Retocada sa humil vena,
 Aquella amorosa pena
 Se atrevirà à interpretar:
 Ab que subjecta al manar
 De son Confessor, Teresa,
 Quant ab Celestial bellefa
 Son Espòs li aparexia,
 Ab figas li responia,
 Tenint de qui era certesa.
 Diriali: Espòs Amat,
 Perque desta Pècadora,
 Que vostra Bellefa adora,
 Permeteu fer menyspreat?
 Basta, Iesus meu, Sagrat,
 Lo que per mi haveu sentit;
 Tingut en poc, y escupit
 En vostra amarga Passió
 Sens que ab tan nova invenció
 Vullau fer ara escarnit.
 Sol ser lo Desdeny esquiui,
 Ayre, quel' Amor desfa;
 Més per Vos lo desta ma

Es amoròs incentiu:
 Ay, Espòs meu, be aduertiu
 La pura Fee, queu' empeny;
 Y que no causa l' desdeny
 Aquesta burla pesada;
 Sino que de enamorada,
 Per Vos, he perdut lo seny.
 Si ja no es, que lo Sagrat
 Ministre Confessor meu,
 Tenint las vices de Deu,
 Al vostre Amor ha mirat:
 Y veentvos tant empleat
 En aquesta Esclava humil,
 Ab trassa, y modo sutil,
 Lo excès de eix Amor castiga,
 Ab esta burtona Figa,
 Y ab esta apariencia vil.
 Y sim' consentiu votar
 En cosa tant Soberana,
 De esta acció, que sem' mana,
 Dirè lo que men' apar:
 Sens dubte, significar
 Nos pòt, per millor camí,
 Lo poc, Senyor que acertí
 Al Blanc, que tocar esper:
 Puix Figa he vingut à fer,
 Apres que tant hi tirí.
 Pero, segons lo que son
 Profundos vostres Designes,
 Las mans aguard', que benignes,
 Vostre Magestat me don':
 La Carn, lo Infern, y lo Mon
 A las horas, ab un tir,

Atronats vindran à dir,
Quant vejan tal estranyesa:
*Que ab la Femenil flaqueza
Volen sos Monstruos rendir.*

Si algun Serafi te zels
De mon apurat Amor,
Y ab est fenyat exterior
Assegurau sos recels:
Mirau, Criador dels Cels,
Que ab la gracia que rebi,
Quant mon cor humil senti
Vostre favor singular,
Puc competir, en amar,
Ab qualsevol Serafi.

Al Enemic envejòs
Dona est fruyt ma Penitencia:
Mes, com es fruyt de Obediència,
Plat Vos ne gos' fer à Vos:
Per mes, que verí rabiòs,
Del Cor, al Dragò li falta
(Que en ell es antiga falta
Voler ab Vos competir)
Figas no voldrà cullir
Ab Persona, que es tant alta.

Ia mon Cor de cards, y ortigas
La antiga sabò ha mudat;
Y ab la vostra Sanc regat,

Ha produit estas Figas?
Y de abundosas espigas
Molt prest cubert ha de ser;
Tant, que serà menester,
Per aplegar copia tanta,
Que en la Vostra Iglesia Santa
Se edifique vn nou Graner.

Y la cullita, ajustada
En estancia tan ditxosa,
La vostra Mare amorosa,
De dany, la tindrà guardada;
Que reparada, y tornada
A sa blancura perfeta,
Restarà segura, y neta;
Y lo Gra, de cores no ofes;
Sempre hi cabrà mes, y mes,
Tant, quant serà mes estreta.

Aixi, ab mil suaus dolors,
Lo Cor de Teresa estava
Entre vn golf de pena brava,
Y l' Port de estremitats favors:
Quant dels Virginals Amors
Pagar lo Espòs Soberà
Sas ansias assegurà,
Dientli: *Quel Mon venria
Que los favors, que rebia,
Eran favors de sa Ma.*

**'A LA OMNIPOTENCIA, JUSTICIA, Y MISERICORDIA DE DEU
INFINIT.**

Glosa à la Sequencia de la Missa de Difunts.

DECIMAS.

LA voràs activitat
Del Foc, ab tronant cruxit,
Al Mon caduc, y fallit
Deixarà tot abrafat:
Ab justa feveritat

*Dies ira, dies illa
Solvat saeculum in favilla,
Estragos sent en la llum
Del Mon, lo calor, y fum,
Teste David cum Sibylla.*

Tres

Tremolò fa lo pensar
 En los incendis del Mon,
 Los quals, si los senyals son,
 Que tant nos fan tremolar;
 Que discurs podrà alcançar
Quantus tremor est futurus,
Quando Index est venturus;
 Tant Potent, per indignat;
 Tant savi, per remirat
Cuncta strictè discursurus?

Mudada en groc element
 De tot l' Ayre la alta Esfera;
 Lo Mar bramant ab brumera,
 Lo Cor de tots ab torment:
 Quant sonarà la tremend'
Tuba mirum spargens sonum
Per sepulchra Regionum;
 A Papas, Reys, Pobres, Rics,
 A Vosaltres, Grans, y Xics,
Coget omnes ante Tronum.

La trompeta Vniversal,
 Ab son despedit alè,
 Convocant, darà també
 Sentit, y forsa vital:
 Conegut aquest senyal,
Mors stupebit, & Natura,
Cum resurget Creatura,
 Que tremolant, sens abono,
 Se presentarà en lo Trono,
Iudicanti responsura.

Lo temor no descuydat
 Coneix, que per major pena,
 Lo public procès ordena
 Dels pecats, Deu enujat:
 En plec llarc, y dilatat
Liber scriptus proferetur,
In quo totum continetur;
 Peraque, sabut lo injust,
 Tinga Deu lo titol just,

Vndè Mundus iudicetur.
 Vindrà Christò acompanyat
 De Iusticia, Poderòs;
 Estrado sentli pompos
 De nuvolç la Veritat:
 En Trono de Magestat
Index, ergò, cum sedebit,
Quidquid latet apparebit,
 Y revilt lo gran excès,
 De tot lo nostre procès,
Nil inultum remanebit.

O! Pare Immens, y Piadòs,
 Lo dia de tal rigor,
 Perdone vostre furor
 Mon viurer escandalòs:
 Que, si Clement nom' sou Vos,
Quid sum miser tunc dicturus?
Quem Patronum rogaturus?
 Y agravat de tanta culpa,
 Qui darà per mi disculpa,
Cum vix Iustus sit securus?

Per mil vicis, sens temor,
 Sens fre sempre he corregut;
 Mes ja me so detingut;
 Perdonau-me, bon Senyor:
 Y, si sou ab gran amor,
Rex tremendæ Majestatis,
Qui salvandos salvas gratis;
 De gracia, Senyor, suplico,
 Per vostres merits, replico;
Salva me Fons Pietatis.

Si ja las culpas aixi
 Bastan tant à congoxarme;
 No dubteu en perdonar-me,
 Baixant Vos del Cel, per mi:
 Nou's olvideu del camí,
Recordare, Iesu pie,
Quòd sum causa tua via:
 Y quant toquen à rebato,

Pera dar à tots remato,
Nè me perdas illa die.

Per borrar de Adam lo mal;
 Humà foreu Peregrí,
 No parant en lo camí,
 Fins arribar en lo Pal:
 En ell, ab sed desigual;
Quærens me, sedisti lassus;
Redemisti, Crucem passus:
 Y ja, que fons per esmena
 Mia, ab tant excès la pena,
Tantus labor non sit cæsus.

Mar son de fons Ports Reals,
 Que la Gracia me assegura
 En Vos Bonansa, y Ventura,
 Y Perdò de tots mos mals:
 De desconcerts desiguals
Iuste Index ultionis,
Donum fac remissionis:
 O! pobre de mi, siò
 Tinc alcansat lo perdò
Ante diem rationis.

Si repetit mon peccat
 Vos ha fins avuy ofès,
 Ià, mon Deu, penedit es
 Lo mal fet, y retractat:
 Contra mi mateix irat,
Ingemisco, tamquam reus,
Culpa rubet vultus meus;
 De vergonya es lo color,
 Ab ell dic, y dic de cor:
Supplicanti parce, Deus.

La Esperansa no es en và,
 Si per al res Peca lors,
 Graves deixaren rigors,
 Lo mateix per mi serà:
 En Vos he de confià,
Qui Mariam absolvisti,
Et Latronem exaudivisti;

Y als dos, puix de Vos nol's llansa,
 Ni Gravedat, ni Tardansa,
Mihi quoque spem dedisti.

En vn Volcà convertit
 Vn Forn de cals apareix,
 Que los sospirs converteix
 En flames de foc mon pit:
 A be, que tant penedit
Preces mea non sunt dignæ;
Sed tu, Bonus, fac benignè;
 Tingan entrada, per Gracia;
 No repulsa, per desgracia;
Nè perenni cremer igne.

Quant lo caduc Edifici
 En dos parts ferà resolt,
 Reste jo, Senyor, absolt;
 Perdonaume Vos propici:
 Y quant arribè à Judici,
Inter oves Locum præsta,
Et ab hælis me sequestra.
 O! que venturosa tria;
 Esta si, que es alegria,
Statuens in parte dextra.

Ab molt iguals contrapesos
 Iudicarèu als Mortals;
 Ab forts, pero, desiguals,
 Fulminarèu los processos:
 Y quant, per los grans excessos,
Confutatis maledictis,
Flammis acerbis addictis,
 Los darèu eterna mort,
 Temint jo diferent sort,
Voca me cum Benedictis.

Al Ofès lo meu dolor,
 No pot may equivaler;
 Io, pera mes satisfer,
 Demano pena major:
 Ab ella, ab cregut fervor,
Oro supplex, & acclinis,

Cor

Cor contritum, quasi cinis
 Me te del Fi la memoria;
 Si à la fis' canta la Gloria,
Gere curam mei Finis.

O! que cant tant llastimós
Lachrymasa dies illa,
Qua resurget ex favilla

Esta Carn, Ossos, y Còs:

Poca pena, sino fos
Indicandus Homo xeus;

Huic, ergò, prace Deus.

Aqui dona si la Prosa,

Ajustanhi sols la Glofa:

Iesu, sis Protector meus.

ALS ZELOS DE SANT IOSEPH, QUANT VEU PRENTADA LA
Verge sa Esposa, y com volguè deixarla, fins que lo Angel
li revelà lo Misteri.

DECIMA.

VN Nu matis, entre humana
 De Cedro, y Divina Fusta,
 Fa, que Ioseph se disgusta;
 Pnix no hi pren Aixa, ni Plana:
 Treballa, mes no de gana;
 Deixarho tot determina;
 Pero quant pren la Barrina,
 Perque no hi pren, pren la Serra:
 Y l' Angel, li dia: *No-S-erra,*
Ioseph, Fusta tant Divina.

EPITAFI A LA SEPULTURA DE VN ESCOLÀ DEL AVTOR,
que lo enterraren baix la Pica de la Ayyua beneyta.

DECIMAS.

A Ssi jau vn Escolà
 Del Temple de Vallfogona,
 Que dol, y llastima dona
 Als Bronses, que repicà:
 En los breus anys, que logrà,
 Tant bon designe prengué,
 Que de dotse, que n' visqué,
 Sis à la Iglelian' servi;
 Y à millor vida parti,
 Lo qui la parti tant be.

De sos ossos lo descans
 Baix de aquesta Pica s' funda,
 Que li torna, quant inunda,
 L' ayyua, que hi posà ab sas mans;
 Infereican los humans
 Pits, de aquesta Pedra dura,
 (Que ab sa Limfa Santa, y pura,
 Tals Oficis regoneix)
 Los Sufragis, que mereix,
 De ells, aquella Sepultura.

ELQ-

*ELOGIS A VN LLIBRE DE DOCTRINA MORAL, COMPOST PER
lo Canonge Ferrer, abont defensiva la Pureza de Maria Santissima,
en lo primer instant de la sua Concepcid.*

DECIMAS.

Ferrer, ab modos tant bells,
Al Metall terrestre obrau,
Y tant son Ser li apurau,
Que de barras feu riells:
Ja son mes rics los Ioyells
De Ferro, que de Or mes pur;
Y ja ab guany molt mes segur
Se estima l' Obra, y precia,
De eixa vostra Ferreria,
Que no las Perlas del Sur.

De aqueixa Sacra Oficina
Tant lo Valor ha pogut,
Que ja en ella la Virtut
Sas armas trempa, y afina;
Esta gloria peregrina
Titol, y Biasò ferà
De eix Ingeni Soberà,
Que, ab trassa inaudita, y rara,
Favoreix à La que ampara
A tot lo Genero Humà.

En vostra Doctrina mirà
La nostra Edat, millonada;
Que si à la antiga, dorada,
Lo temps la vingué à cubrir;
No podent retrocedir
Son curs, tant arrelatà,
Si es de Ferro nostra Edat,
Vos, ab trassa peregrina,
Ab vostra Moral Doctrina,
La feu de Ferro colat.

A tant Soberana Empresa
Lo Sagrat Cor ajudà,
Y, ab art subtil, disillà

Las Flors de major Belleza
Apolo de sa Devesa;
Troncs aromatic cremant,
Lo carbò feu, que abraçant
Vicis, consumint errors,
Te efectes de llum majors,
Que la quel' Mon va illustrant.
Vostra Alquimia curiosa
De modo la purifica,
Que, ab ser de Ferro, es mes rica,
Que aquella de Or venturosa:
Trassa rara, è ingeniosa,
Que del depravat costum,
Nos' veja eixir gens de fum;
Tal defengany argueix,
Que Nom gloriòs mereix,
De clara, y serena Llum.

Si los numeros primers,
Que la Musica advertí,
En los Martells los oí
De aquells primitius Ferrers:
Ja l's numeros, mes sencers,
Vostres, Ferrer, advertida;
Tota L' Art veu resumida;
Puix, que ab est cant tant suau,
En los nostres cors formau
Montanyas, de Caramida.

De eixa Fornal al callit,
Ab plomas novas, y tendras,
Vuy de las illustres cendras
Del antic Cato, reviu
Lo Fenix, que ha fet lo niu,
No de Arabia en las fragosas
Sel-

Selvas, de Aromas preciosas;
Sino ques' conserva, y cria
De la mateixa Sophia
En las faldas amorosas.

De aqui naix, que lo quín's mira,
Entre la Cendra, y Fornal,
Nou's troba, en candor, igual,

Y d' eix ornato se admira:
Mes, si la Sagrada Pira
Gosa de claror segur,
De vapor negre, y obscur;
No se ha de fer maravella,
Que, lo ques' ministra en ella
Sia tant blanc, y tant pur.

A VNA PINTVRA DE VN MITG COS DE SANTA BARBARA,
molt gran.

REDONDILLAS.

SI de Barbara Divina,
Sols, lo mitg Cos retratà,
Curt lo Pinfell, no restà:
Ans, fone trassia peregrina.

Que si, à la Santa estremada,
Camàs, y peus anyadira;
Ab ells, del Mon nos fugira,
Y al Cel sen' fora pujada.

A SANT LLATZER RESVCITAT, Y TORNAT A MORIR.

REDONDILLAS.

A Nova vida torni,
Quant Christom' resuscità:
Torni à morir; pero ja,
Altra volta, visc assi.

Entre cosas may oidas,
Aquestas podrè contar:
Que, sol, me puc alabar,
Que dos Morts tingui, y tres Vidas.

A VNA FIGVRA DE SANT FRANCESC.

REDONDILLAS.

FRancesc en lo Mon visquè,
Professant tal estranyesa,
Que als Vlls de Naturalesa
Mes mort, que viu pareguè.
Assi l' pinfell lo ha mostrat
Tal, que qui als dos miràra,
Per Mort, al Viu judicàra,
Y diguera al Viu, Pintat.

R

AT

*AL CERTAMEN POETIC, QUE SE CELEBRÀ EN LA CIUTAT
de Gerona, per las Festes de la Canonizació de Sant Ignaci de Loyola,
Fundador de la Religió de la Companyia de Jesús: essent Bisbe
de la dita Ciutat, Intge, y President del Certamen,
Don Francisco de Soaço.*

ROMANS.

VNa Ninfa de Sagarra,
Que fonc Ciutadana, vn temps,
Y la ha portada son Fat
A guardar Cabras, y Anyells.
Després, que en junta amorosa,
Ab altres Ninfas, tambe,
Gosà del tracte apacible,
Que la Ciutat ofereix.
Li ha trastornat la desditxa
Tota la Gloria, y son Be,
Ab la estada de vna Vall,
Hont la Pobras' consumeix.
Veuse, vn temps, tant arreada,
Que la Seda era lo menys;
En si, tal, qual deu anar
Qualsevol Ninfa de be.
Mes ja, de que està en la Aldea,
Son Vellut es vna Pell,
Y las Galas se rematan
En vn Brial de Fraret.
En lloc de vna dolça Lira,
Ab que, alguna hora, poguè
Alegrarse lluny del mal,
Que ara saipida la te:
Es vna Flauta de canya,
Y un malany de Rebequet,
Fet de vna croita de Pi,
Son major divertiment.
Seguint aquest fil de estopa,
Per hont son Fat la regeix,
Anava la trista Ninfa,

Quinse dias ha, no mes,
Fugint lo calor dei Sol,
(Que ella, y lo Sol no estàn be)
Y las Cabras divertia,
En lloc mes obac, y fresc.
Quant al crusàt de vn cami,
(Ara l' Cel plogut lo haguès,
O, escupit lo haguès la terra)
Veit blanquejar vn paper.
Plegà' ab mans cubdiciosas,
Y, llegintlo atentament,
Trobà, que en si contenia
Vn Literari Cartell:
Que à quantas Ninfas habitan
Desdel Eufrates, al Ter,
Y de las Selvas de Olimpo,
A las del Bosc de Monseny:
Prometentlos tot bon tracte,
Y' degut aculliment,
Las convidava ab los premis
De preciosissims joyells,
Aquella Ciutat Famosa,
Que ab llunas puras de argent,
Entre Agatas, y Topacis,
Al Cos del Patrò guarneix.
Ara ab Llatinas Tiorbas
Vajan, ò ab Timpanos Grecs,
Ab Espanyolas Guitarras,
O altres millors instruments;
A celebrar los encomis
Del Grau Ignaci; de Aquell,
Que

Que no hi ha hagut may millor
 Manteu , Sotana , y Barret.
 Apenas lo haguè llegit ;
 Quant ja desitg li prenguè
 De entrevenir à la festa ,
 Y empearhi son Talent.
 Pero , veentse mal vestida ,
 Y que lo Sol , y lo Vent
 Li han robat tota la gracia ,
 Si es , que ella may la tinguè.
 De mil anlias rodejada ,
 No acerta à pendier consell :
 Ias' determina de anarhi ,
 Ia es de contrari parer.
 Lo que mes li causa grima ,
 Es , que lo Noble Francesc ,
 Aquell Majoral Fandós
 Del districte Empurdanès :
 Lo qui de Or portat' Gayato ,
 Y morat' lo Capotet ,
 Y la Monteira li brodan
 Perlas , y fils relluents.
 Lo qui en la Noble Gerona ,
 Com altre Sol , resplandeix ,
 De esta Poetica Justa
 Veu , quel' Iutge te de fer.
 Posàs' tota à tremolar ,
 Com si aquest fora lo Rey
 Perpetual de Turmèda ,
 Que ha de judicar las Gents.
 Ay! desditxada de mi ,
 Com , diu , pareixer podrè
 En presència de aquell Princep ,
 Vestida tant probrement ?
 Que diràn las Atras Ninfas ,
 Que ab riquissims ornamentals
 Assistiran entonadas
 En lo Sacro Ajuntament ?
 Veentme tant descalinyada

A risal's provocard ;
 Serè Extremès de la Festa ,
 Diranne: Lo mal Draper.
 Caminant , y conferint
 Aquestas cosas , vingue
 A vna Font , que la frescura
 Trau de la dita á la Neu.
 Ahont vna Heura se escampa
 Per las rainas de vn Xiprer ,
 Que contra los raigs del Sol
 Eran Espasa , y Broquer.
 Aqui , al murmuri de l' aygua ,
 Y vn manto , apacible vent ,
 Que las fullas sorollava
 (Tots de Morfeo Tercers)
 A la Minyona obligaren ,
 A que del somni s' vencès ,
 Després , que calma las Cabras ,
 A la sombra de vn Noguier.
 Sobre la verda catifa ,
 Que alli Flora havia estès ,
 Honestament reclinada ,
 Apènas los vlls cloguè ;
 Quant la inquieta Fantasia
 Obrì al mateix punt los seus ,
 Efectés tots de Morfeo ,
 Que ja estava alli present :
 Lo qual , tras , que ab son conspecte
 Haguè suspès la corrent
 Del' aygua , mirant la Ninfa ,
 Tals paraulas li diguè :
 Prengan animo , Donfella ,
 Partiu , y no repareu ,
 Que ja ni haurá de mes bellas ,
 Y de mes lletjas tambe :
 Nqu's detingau per la roba ,
 Que à vna casa arribareu ;
 Hont estiman poc las galas ,
 Y l' rumbo tafanest.

R 2

La

La Magestat nou's espante
 De aquell Senyor, que ha de ser
 De aquell Centamen lo Jutge,
 Per mes Venerando, que es.
 Per que, del modo, que Cintio,
 Ab raigs lluminosos, bells,
 Es gloria de la hermosura
 De la Llum del Firmament.
 Així, en aquest Gran Prelas
 La Humanitat resplandeix,
 Entre las grans Prendas suas,
 T' las que heretá dels Seus.
 Ni tingau temor del Sol;
 Que, anant amunt, trobareu,
 Que en lloc del Carro de Febo,
 La Llum de Ignaci amaneix.
 Ignaci dic, de Loyola,
 A qui la Iglesia està fent
 Lo Modelo de las Aras,
 En que adorar-lo pretèn.
 Aquell Famos Capità,
 Que al Infern acometè,
 Ab la Illustre Companyia,
 Que es un Exercit Sencer.
 Inventor de la Milicia
 De aquells Soldats tant Valents,
 Que fan mes guerra ab las plomas
 Que ab las armas los demès.
 T'en quanta terra lo Ganges
 Rega, y bat lo Mar Vermell,
 La, quel' Equinocci abraza,
 La que refresca Llaveig;
 Desfent la cruel tirania,
 Del Enemic de la Creu,
 Ha enarbolat victoriosos
 Los Estandarts de la Fè.
 Lo qui de negra librea
 Manà, ques' vestis sa Gent;
 Que així, com es For Ignaci,
 Ab tals Carbons se mantè.
 Hont las amorosas flamas
 La gran Foguera han encès,
 Que à tants Heretges abraza,
 T' à tants defensa del fret.
 Las saborosas viandas,
 Ab que los Enteniments
 Mes delicats se regalan,
 Assis' couen las demès.
 Com no es vulgar, ni ordinari,
 Nos' contan ociosament,
 Entorn de aquest foc, Rondallas,
 Sino Materias de pès.
 Ab tot, que la Flama sua
 Escalfa amorosament,
 Te de Sol Pujant, esfertes,
 Com per l' obra se coneix.
 Demanabo al Gran Toletó,
 Que haventse acostat ab ell,
 Tant vermell, com una grana,
 Tota sa vida, estiguè.
 T' als dos tremendos Cometas,
 De Belarmino, y Coster,
 Que en lo Orizont de Alemanyia,
 Son dels Heretges portent:
 De estas Flamas se elevaren,
 T' de son Color han pres
 Lo un d' ells, raigs lluminosos;
 L' altre, lo color Ardent.
 Tots los demès, que tragueren
 De estas flamas excelents
 Sos elevats Espirits,
 Tocats de ardors diferents,
 Foren de Virtut, y Lletras
 Suaus perfums, y pevers,
 Que sobre lo Foc de Ignaci
 Sas a'tis provas han fet.
 O! quantas Pessas de bronze,
 Ab quel' cruel Llucifer,

Con-

Contra la Iglesia encaradas,
 Derrocarla pretenguè,
 En aquest foc derivitadas,
 Tant mudadas las vehem,
 Que serveixen de Campanas,
 Y ja la illustran sas veus.
 A quants sa Flama Divina
 Dels contraris Elements
 Deslliurà, y tota apurada,
 A sas flamas trasponguè?
 Restaren assi las cenbras,
 Que estàn devall lo segell
 De aquell Marbre, que las guarda,
 Y son de tants mals remey.
 De entre estas cenbras preciosas,
 Com à Fenix, renasquè
 Vn Devotissim Laines,
 Y vn Arrebatat Xavier,
 Y aquell que lo Elm de plaza
 Deixà, yl' timbre excelent,
 Per lo Barret de Contray,
 Ab que Ignaci cubril's seus.
 Que contra la humana pompa,
 Estima tant gran ne feu,
 Com de las Sacras Tiaras
 Los dos Papas, sos Parents.
 Y altres molts, de qui la Fama
 Celebrarà eternament
 La soberana Virtut,
 Y lo profundo Saber.
 Los que à la India remota
 Li donaren molta mes
 Riquesa de sas grans venas,
 Que ella cria en sos miners.
 Escampan la sanc famosa,
 Que ja es estada lo Reg,
 Ab que Catholicas Plantas
 Aquell Pais produxi.
 Y als que ab esperit profundo,

Y ab llengua dolça, eloquent,
 Han renovat la memoria
 De aquells Sants Fares primers.
 Y los que ab doctes volumens,
 Y ab viva, y Divina veu,
 Han guanyat, entrel's mes Doctes,
 Lloc tant honròs, y eminent.
 Fent, en servey de Minerva,
 De Vigilancia lo extrem,
 Que à tot lo Mon aproflita,
 Y à mi tot sol desconvè.
 Y perque, ò! Bella Ninfa,
 Entengàn aquest secret,
 S. J. i. à, que so Morfeo,
 Dels Somnis lo President.
 Y que ab tot, que per la Terra
 Es tant ample mon poder,
 Que no hi ha cosa mortal,
 Que nos' subjecte à mas lleys.
 Sobre tots, als Fills de Ignaci
 Los mes rebeldes sonc,
 Que ocupats en sos estudis,
 Ningú apenas me obeeix.
 Que molt si, de son Patró
 La flama Divina ardent,
 Al cras licor de Lethèo,
 Que jol's ministro absumeix?
 Ni pensèn, Ninfa graciosa,
 Que de esta cosa me ofenc;
 Ans per ser fills de tal Pare
 Los respecto, y los veneri
 Niu's maravelleu, que fassa
 Tant gran estima de aquells,
 Que entre las Deitats se assentan,
 Com se ha de veurer molt prest,
 Y del que per tois los segles,
 Conservarà eternament
 Lo gran Nom, que correspon
 Ab los seus heroics sets.

Ec-

Estos, si ve'en oïrls
 Celebrats divinament,
 Partis al destíut lloc,
 Hoit vos convidal' Cartell.
 Allí, en la Noble Ciutat,
 Tant bellicosa, que vers,
 Ab un estol de sas Mostas,
 Tot un Exerçit Francès.
 Junt à las Aras Sagradas,
 Del Valeròs Cavaller,
 Que sols ab capa, y espasa,
 Gosà acometrer à Dèu;
 Fundació dels Agullans,
 Que son Nom guardarà n:es,
 Que no la Agulla de Roma
 Al de Cesar mantingué;
 Serà la celebre Junta
 De las Ninfas; además
 De tot lo Chor de las Musas,
 Que en primer lloc hi ha de ser.
 Allí en sa clara presència
 Totas las cosas veuren,
 Que entre las sombras obscuras
 De aquest somniu's represent'.
 Y puix las de las Montanyas,
 Ab tanta presa, creixent
 Van; perque Febo se aparta,
 Y ara ma faena ve:
 Perdonaume, Ninfa mia,
 Perque ja no sem' permèt,
 Que ab vos un punt me detinga,
 Y ab assos' desapareix.
 Desperta' espavorida
 La Ninfa; y com no veu res;
 Feuse, perque era Christiana,
 Mija dotzena de Creus.
 Y ab lo que somiut havia,
 Va gran coratge prenent,
 Perque à vegadas los somnis

Son pronuncis de gran be.
 Y deixant las blancas Cabras
 En blanc, pera tot un Mes;
 Si no las pren à son carrec,
 Un Pastor, que li vol be.
 De partirse determina,
 Y de anar en seguiment
 Del Goig, que lo Gran Morfeo,
 En somnis li prometè.
 No fa prevenir Carrossa,
 Ni que Morato, y Amet,
 La Cadira ab vidrieras
 Porten allí diligents.
 Assò te bo' la Pobresa,
 Que si algun camí vol fer,
 No lo hi destorba del gasto
 Lo terrible contrapès.
 Posant lo Rebèl, y Flauta
 En un petit sarronet
 (Que en ell, solament, se enclouen
 Sos bauls, y rebòsters)
 Cerca un camí defusat,
 Y lo camí Real no pren;
 Que es vergonyosa, y recela
 La matraca dels Garbers.
 Ni li dona gens de pena,
 Lo no portarsen' diner,
 Que entre Aretusa, y Pomona
 Molt be passarho pretén.
 Mes, la veritat se diga,
 Cert, que va sensilament:
 Empendrer est camí, tant sola,
 No es lo millor, que ella ha fet.
 Emperò lo Gran Ignaci,
 Que com à Nort verdader,
 Sos devots designes guia,
 Y sos desigs favoreix;
 Puix, que son Amor la inflama,
 La arribarà felicitent

DEL DR. VICENT GARCIA.

A algunes mans curiosas,
 Que li adoben los cabells,
 Deu lan's torn' ea hora bona,

Que no faiza vn Barxiller,
 Que dia, quies' farà Beata,
 Y no la hein de veurer mes.

*DESENGANYAT DE LAS VANITATS MUNDANAS LO AV-
 tor, se retira à la Soledat.*

ROMANS.

P Vix, Soledat apacible,
 Estic fet vn Rossiyol,
 Me regosijo en tos brassos,
 Te vull cantar mil amors.
 Escapàt de lo oradura,
 En ton Sagrat sentme fort,
 Me ric del que abans plorava,
 Ym' burlo de tot lo Mon.
 Iesus, que vellaquerias
 He dexàt, y que borbolls,
 Que Laberintos de Creta,
 Que passadas confusions!
 Engalanàt, com vn Pago,
 Dava mes voltas, que vn torn;
 Trahentme los vlls de quici,
 Mirant reixas, y balcons,
 Per vna Ninfa de ayguera,
 Y fos fingits arrebols,
 Era Martir del Diable,
 Y de ma Vida, la Mort.
 Anava per sa conquista
 Diligent, y cuydadòs,
 Com si fos la terra Santa,
 Y jo Gifre de Bullon,
 Y après de haver ben remat
 En la Galera de Amor
 Trobava mes grans cuydados,
 Poca honra, y molt dolor.
 Embarassantme ab nous llafos,
 Entrava en mil pretensions,

De Oficis, Carrecs honrosos,
 Y ser Privat de Senyors.
 Poden creurer, que vivia,
 Fet vn Botxi de mon cos;
 Queixavam' de ma ventura,
 De mas malas eleccions.
 Veya patents mil agravis,
 Ab mon enteniment poc:
 Que ja los Carrecs se donan
 A pes de molt gran thesor.
 Comensà à seguir la vfanfa,
 Y à vn Home Poderòs,
 Procuri de arrimarne,
 Com sol fer la Parra al Olm.
 Deyali, que eran grandefas,
 Sos defatinos, y jocs;
 Y ias majors tonterias,
 Agudissimas rahons.
 Lo Blanc deya, que era Negre,
 Y feya transformacions,
 Mes que te Ovidi inventadas,
 Mogut de pura ambició.
 Confesso, que de Gentil
 Ocupava vn honrat lloch,
 Perque adorava la Estatua
 De Nabucodonosor.
 Esperansas mal cumplidas,
 Pagaren serveys tant bons,
 Alimentarme del' ayre,
 Com si fos Camaleon.

O!

Ol' ben' haja quit' pari,
 Soladat, ditxosa en tot;
 Defensa no coneguda,
 Segur, y regalât Port.
Fortalefa inexpugnable
 Contra las persecucions;
 Blanc, ahont tiran los Savis,
 Y à fe que te acertan pocs.
Confesso, quet' acerti,
 Ques venturosa ma fort,
 Y que descanso, ab bonansa,
 De las borrascas del Mon.
Quant la Aurora blanca ilustra
 Lo Cel ab son Blanc, y Roig,
 Y las tenebras desterra
 Lo pur, y matiner Sol.
Entran los raigs per las portas,
 Y ab lo resplandent calor,
 Me fan llum pera quem' vesta,
 Dexant los calents llansols.
La desvetllada Oraneta,
 Ab repetidas cançons,
 Me canta, sense cansar-se,
 De Terenl' cas atros.
La pintada Carderola,
 Puix te llengua, conta tot
 Lo que dibuxa sens ella
 En lo brodat mocador.
La Calandria xarradora
 Regostja al dia nou,
 La Cugullada ab montera
 Lo festeja ab cants, y bols.
La Perdiueta escotxeja,
 Yl' Francolí saborós
 Me diu, que culla peretas,
 Tancant vills, y obrint lo coll.
La pœc logrera Guatlleta,
 Vuyt per vuyt baratar vol,
 Y la Tortoleta viuda,

Plora sos passats amors.
Canta lo Passarell pardo,
 Y lo groguèt Venderol,
 Y lo Cruxidell ferestec
 Va disparant, com vn trò.
Ab esta musica m' vesto,
 Y encontinent veig las flors
 Plateadas del aljofar,
 Que causa Aurora ab son plor.
Considero la Abelleta,
 Que va xupant las millors,
 Pera donarme quant vulla
 La Mel, Cera, y Panal dols.
Prenc exemple en la Formiga,
 Y alabant sa prevenció;
 Miro per mas grangerias,
 Que es de Savis consell bo.
Casto despres, à vegadas,
 Ab vesc, los simples Moxons;
 Las perdius, ab Gos de mostra;
 Y ab perdiu, lo Perdigor.
Ab Llassós, y ab Escopeta,
 Los grassets, y bovets Tords,
 Que cantant entre las Vinyas,
 Me estàn avisant hont son.
Per las Matas, y Garrigas
 Lo Cunillet saltador,
 La Llebra en son llit de grama,
 Tant timida, quant velós.
Quant estas cosas me cansan,
 En lo mitg de la calor,
 Me assento devall vn Arbre,
 Quem' serveix de Girasol.
Vaig men, à la tarde, à voltas,
 Al fertil Riu caudalós,
 A pescar ab Canya, y Ploma,
 Filat, Cordas, y Bertróls.
Pesco Barbs, que semblan plata,
 Lo vn xic, l'altre mes gros,
 La

Ea Truyta llisa, y pintada
 La Madrilla plena d'ous.
Y ab sos forats la Llamprea,
 Sens espina, y sense os,
 Las Anguilas, que se esmunyen,
 Com solen las ocasions.
Tornomen? al vespre à casa,
 Hont sopo sens avalot,
 En lo estiu al ras, y fresca,
 En lo Ivern propet al foc.
Vaigmen al llit quant me agrada,
 Y al cant dels Grills saltadors,
 Donal' contrapunt bonico
 Lo enamorát Rossinyol.
Ab la llanefa senzilla,
 Passo la nit sens rumor,
Y lo fossegat silenci

Me guarda la dolça on.
O! que vida regalada:
O! que so citat venturós:
 Prego à Deu que ma desdixta,
 Nom? trague may de aquest Lloç,
Nom? persuadescan los Nats,
 Ab sofisticas rahons,
 Que represente altra volta
 En la Comedia del Mon.
Ia acabí mon personatge;
 Y puix despullat me trob',
 Isca à fer lo Simple vn altre,
 Que à fe, que jo P'h fet prou.
La mes alta saviessa
 Aprenc en ton Faristol,
 Soledat, puix ja ton llibre,
 Me ofereix Cel, Terra, y Sol.

ORACIO PANEGIRICA,

QUES' RECITA EN LA PAHERIA DE LA CIUTAT
de Lleyda, per la elecció de Rector de aquella Universitat
Literaria, en Persona de Don Felip de Berga, y de
Aliaga, per la Nació Valenciana.

Si à la gran Dignitat de eixa Presència
(Veguer Illustre) que la furia estraña
Desfàs de Cáco, y Venus la infolencia,
Com Hercules segon desta Campaña;
Si à eix resplàdor de grà magnificència
(Pahers desta Ciutat, honor de España)
Fora proporcionada ma Talía,

En tant terrible angustia nom' veuria.
Nom' pren lo cor la purpura de Tyro,
Per mes q' als vlls sa gran finor soborna;
De bens tan peremptoris no me admiro,
Que la Fortunal's porta, y sel's ne torna:
Per lo que, ab justa causa, me retiro,
Es la Virtut, que al animou's adorna:
Ni la compren lo llimit, ni la ralla,
Del breu temps de la van, y la gramalla

Peró com los reflexos lluminosos,
Que naixen de sa Gloria Soberana,
Son dins mon pèsament tan grandiosos
Que acovardan la Musa inutil, vana:
Sols se veuràn efectes vergonyosos
En ma fas, ó Pahers de vostra grana:
Si ja nom' favoreix aqu ix Aspecte,
Seminari de Amor, y de Respekte. (fos,
Velgues lo Cel, q' de aquells rics mati-
Que illustran lo demés d'est Auditori,
De quil's encomis sobre marbres llisos,
Grava la fama en los taulons de bon,

Y ab ells de son Palau adornal's frisos;
Perque son gran valor sia notori:

Com los vener' ab reverencia muda,
Axi ho poguera dir ma llengua ruda.

Sobre est tan just recel, q' me acovarda
Lo desigual Assumpt, que en aquest dia
Ha emprès la mia Musa tosca, y tarda,

Me posa en major ansia, y agonía:

Perque es sa vena inutil, y bastarda,
Empleada en tant ampla praderia:

Com si per vn gran tros de terra campa
Vna taceta de aygua fols si escampa. (ta

Que podré dir de aquell, à quiu's presẽ.

Vuy, ab tan gran aplauso nostra Escola,

Y ab vostres vots, diu, serà contenta,

De governarse ab sa prudencia sola:

Si dels blasons, que son valor sustenta,

I a Idea gran, tant remontada, bola,

Que al mes agut ingeni troba en caltra,

De veurer tant Llorer, y tanta Palma?

Si tant facil, com fou en lo Conclavi

Posar los Vlls en Don Felip de Berga,

Ho fos, no fer à sas virtus agravi,

Nom' veuria ab pressura tant soberga:

Tinc per molt cert, q' l'Orador mes savi,

Ques' troba desde Ganges à Písverga,

No tindria tant Talent ni tanta Copia,

Que en est Empleo, no patís inopia.

Als

Als de Europa la roba de Cambaya,
Ambar, Almêlc, y Algalia de la Xina,
Lo Betum, y Coral de aquella Playa,
Benjuy Riubarbo, y Porcellana fina,
Lo evano, calambuc, y aloes desmaya,
Tanta Droga, y Aromal's defatina,
Y de Venecia omplen Duana, y Domo,
Canyafistol, Encens, y Cardomomo.

Mes no ha vigat de oriêt tãta riquesa
De Diamants Rubins, Perlas, y Aljofre,
Ab què? cobre de Espanya la Noblesa
De Perlas ja, com de cabells Onofre:
Ni sas minas, ab lo or de mes finesa,
Ni ab la Plata acendrada lo Real Cofre,
Han enriquit, ja mes, de tal manera,
Com, enriqueix vuy, lo Estudi espera.

De Presidencia eternament honrosa,
(O Pares purpurats) deixarèu mostra,
Quant ab just titol no la fes lustrosa
La gran Prudencia, y vigilancia vostra:
Sois, perque ab eixa gracia generosa,
Puja de punt la Academia nostra,
Ab lo Valor, que vostra Ma li dona,
Fiantla del Govern de tal Persona.

De vna Persona tal, que governàra
Tot vn Imperi gran, si li cabera
La Sort, que gosa la nostra Escola ara;
Y à mii Provincias, que regir poguera,
Com vn altre Solon las legislara;
Puix la Prudencia en ell tant se accelera,
Que si brins de or los seus bigotes filan,
De son Saber las Canas lo jubilan.

Fiaula à aquell, q̄ sent de Bergas Planta
Quilats tant grans à sa Noblesa justa,
Que la deixa paga-la ab altra tanta
Gloria, com reb de sa Família Augusta:
Dòncs, si elegiu Rector, ab gracia tanta
Be poden inferir ab raó molt justa: (ria,
Que ha de donar à vostra Escola ampla.

Fentla vna Gerarquia Literaria.

Fiaula à vn Descendent, del qui li fia
Lo Gran Felip aquells Designes seris,
Ab que ritg tant estesa Monarquia,
Y aspira à posseir eterns Imperis:
Ensaig sera d' esta Academia,
Per est altre Felip, dels Ministeris,
Que li promet la favorable Estela, (la.
Que en ell tan bons prenuncis nos reve-

Fiaula al qui per prèda amada es presa,
Aquell, que li han fiat de las Ovellas,
Que Christo te en la Iberica Devesa,
Las q̄ mes blancas son, y las mes bellas:
A qui la Antiga Roma las mans besa,
Ab molt certa esperança, de q̄ aquellas
Virtuts grans, q̄l' adornan son la prova,
De que los peus li besarà la Nova.

Nebot, vull dir, dels dos grans Aliagas,
Al vn dels quals, sa Magestat lo crida,
Pera que li ministre de las Plagas
De Christo aquell licor de eterna vida:
Y sens pretendrer las honrosas pagas,
Ab que sa llarga ma semprel' convida,
Representa, en lo Real Confessionari.
A vn altre Sant Ramon, à vn altre Ilari.

Yl' que ab tant dispersa vigilancia,
Desde la Sede Sacra de Valencia,
Dona al Cel de mil Animas ganaacia,
Y confon la Diabolica Potencia:
Mudal' la Sort de vna en altre Estancia,
A sos Merits fercant correspondencia;
Ja te en Albarracim, y ja en Tortosa,
Y ja en lo Arquebisbat Cadira hermosa.

Aquestas qualitats, quel' Mon venera,
En Ell, no causan arrogancia alguna;
En la Virtut, no en la Noblesa espera,
Que açlla es prop'ia dot, esta es comuna
Y es molt cert, q̄ hót se vulla q̄ nasquera
Ell mateix se compràra la fortuna

Y per mes q̄ ja Antiga, es be ques' sapia,
Que donarà nou lultre à sa Profapia.

Be que ab tals exemplars lo Cel aviva,
En lo qui ha de regir nostre Musco,
Las consonancias de Virtut nativa,
Ab que suspen al Mon, millor, q̄ Orfeo:
La Fama empren ab veu sonora, y viva,
Ferho á saber del Caspi al Mar Egeo,
Y à quants habitan de Varsovia, à Meca,
En lo püt, quel' veurà ab la lloba, y beca.

Lo Sacro Apolo s' veltirà de gala,
Pentinarà sa rossa Cabellera,
E mulo fet del Qui no sols iguala
Sa llum, mes la excedeix ab grã manera:
Per que, si bes' contempla, aquesta Sala,
Dè Llettras, y virtuts es vna Esfera:
Don Felip es lo Sol, que la illumina,
Y en cada Cor, de amor cria vna mina.

Ja no tindrà mes fam, ni mes bravea,
La Mar, q̄ ab bocas de brumera plenas,
Après, que ha devorada la riquesa,
La Nau, com os, escup en las arenas:
Donaràn à Neptuno, y Citerca
Musica regalada las Sirenas,
Quant en los reynes liquids entrel' segre
Y ab esta nova sas Deitats alegre.

Qui mira en sos Cristalls à las Divinas
Ninfas, compondrer sa bellea rara,
Y sas llenguas tocadas ab las finas
Venas, quel' mineral mes ric ampara;
Dirà: Que à celebrar en las Marinas
Salas, aquesta nova jas' prepara:
Pero, per mes, q̄ llenguas de Or hi aplica
Mes que las llenguas, es la nova, rica.

De tant felis succes la bella Flora,
Tambe, voldrà mostrar se satisfeta;
Y plena de alegria traurer fora
La nata de sas Obras mes perfeta:
Sa blanca ma li donarà la Aurora,

De Aljofar retocant cada floreta,
Com la que està de Cèfalo obligada.
Y Don Felip de Berga, sols, li agrada,
Ab lo vel de Cambray brodat de pla a,
Y de Purpura, y Or la Mantellina,
Y aquella Saya, quel' valor remata
De quanta Pedra hi ha, preciosa, y fina;
Sa gracia adornarà, ab q̄ de amor mata
Al Amant, que segueix sa llum Divina:
Y en fe de q̄ han guañat nostras. Escolas,
Plouràn, sobre ellas, Rosas, y Violas.

Las nou Germanas, sepre agermanadas
En fer à Don Felip favors insignes,
Com comensan à veurer ja premiadas,
Sas grans virtuts, de major gloria dignes
Per que en tot l'Orbe fian celebradas,
Prometē, q̄ han de fer cantar mil cicnes:
Cumpliu (Musas Sagradas) la promesa,
Donant me nou favor, à nova Empresa.

No lluny del Alveo natiu
Del caudalòs Llobregat,
En lo Pirineu altiu
(Que de son front empinat,
No sua menos, que vn Riu.)

Es la antiga Població,
Insigne, y gran Fundació
Dels famosos Bergadans,
Que feren tornas tant grans
A Publio Marco Catò.

Berga, Vila celebrada,
De frescs Jardins embellida,
De Fonts perennes regada,
De vn famòs Temple enriquida,
De vn gran Castell coronada.

Ab llarga y prodiga Ma,
Naturalesa escampà
Alli mil cosas preciosas;
De que, en Ciutats populosas,
Curta, y escassas' moltrà.

Lo

Lo que feu la flama impia,
 En lo Pirineu cremát,
 Quant son calor dirritia,
 Al Metall mes acendrát,
 En Berga s', veu cada dia.

Que, si de Plata l's Miners
 Corrian, Torrents sencers;
 En Berga, qui sen' acata,
 Veurà Minyonas de Plata,
 Que corren per los Carrers.

Los Bergas, en temps passàt,
 Foren de aquest Lloc Senyors;
 Despres als Reys ha tornàt,
 Per haver los Successors,
 De linea recta faltàt.

Casos comuns, y ordinaris,
 Per al's Senyors Feudataris,
 Pero per mes, quel's faltà
 Sempre Berga mantindrà
 Dejs Bergas mil Titols varis.

Ella es Solar conegut,
 De aquesta Familia illustre;
 De hont à Aragò ha vingut:
 Que tanta Gloria, y tant Lustre
 En vn Lloc sol no ha cabut.

Lo Valor tant singular
 De aquesta Casa, be apar
 Vn Riu de corrent estranya;
 Puix naix allà en la Montanya,
 Y arriba fins á la Mar.

Y es de tal naturalesa,
 Que dins ella nos' defaygua;
 Que, com es Riu de Noblesa,
 Es aquell gran Camp del Aygua,
 Teatro de sa Grandesa.

Prova ne donan bastant
 Los Bergas, que pelean
 En varias Navals Armadas,
 Ab hasanyas senyaladas,

Al Mon causaren espant.
 Donàli aquesta Familia
 A sa Patria mes Blasons,
 Que no à Roma la Manilia,
 La dels Marios, Scipions,
 La Aurelia, Flavia, y Emilia.

Isquè d' ella vna Donfella,
 Tant agraciada, y Bella,
 Que Aragò l' Ceptre li dona,
 Y l' Rey del Cel la Corona,
 Abrasàt de Amor per Ella.

Esta veritat provada,
 La gran Elisenda, deixa;
 Honor de Berga, y Moncada,
 Llum de sa Gloria mateixa,
 Ab lo Rey Jaume Casada.

Après de la mort del qual,
 Ab altre Rey Celestial,
 La bella Viuda se emplea,
 Fundant ab Real Grandea,
 Vn Monastir principal.

Vna gran Casa edifica,
 Foral's Murs de Barcelona;
 Y à la Religio se aplica,
 Deixant del mon la Corona,
 Per la del Cel, que es mes rica.
 La Regla professa alli,
 Que Francesch institui;
 Y en imitarlo se esmera,
 Seguint, de aquesta manera,
 Vn Angel à vn Serafi.

Pinolos, Cardonas, Gualbas,
 Prenent tras Ella lo bol,
 La segueixen à Festaibas:
 Que, com tras de vn Alba, vn Sol;
 Van tras de aquest Sol, mil Albas.

Elegida en Abadessa,
 La Regla estreta professa,
 Ab tant singular exemple,

Que

Que encara dins de aquell Temple,
Lo seu bon Olor no cessa.

Perque lo Marbre, que guarda
Tant Magestuosa Memoria;
Mentres, que la Eterna aguarda,
Dona á son Cadaver Gloria,
Llum à las de Insignia Parda.

Gran lustre donà també
Als Bergas, dels quals nasquè
Aquesta Reyna famosa;
Com allí, en sa Tarja hermosa,
Lo Alberg nos ho mostra be.

En Barras, Pinyas, Lleons,
Onas, Focs, Estelas, Pans,
Banderas, Llorers, Dragons,
Torres, Grifos, Alas, Mans,
Reys presos, Aguilas, Mons,

La Noblesa està cifrada
De mots, que l' han illustrada:
Lo Escut dels Bergas se emplea
En lo Alberg, que à la Noblea
Li tenen Casa parada.

Molts han vingut à tocar
De aquest Alberg à la Porta;
Que com en aquest Solar
L' Honor hi habita, y s' deporta,
Ditxòs es, qui hi pot entrar.

Dins ell sas Fillas posaren
Los Cabreras, que donaren
A Monclús Estimació;
Y l's Barons de Castellò
Vna, també, ni enviaren.

Y à las Bellas, y Agraciadas,
Que en aquest Alberg visqueren,
De Virtut, y Honor dotadas,
Per Esposas las prengueren
Los Erils, y los Moncadas.

Vn comte Antic de Pallàs,
De Anglaïola Senyorás,

Que en Bellpuig te las Banderas,
Ab dos Bergas, y Rogeras,
Juntà lo dols Vincle, y Llas.

Ja Catalunya no basta,
Pera abraçar la Excelencia
Desta gran Progenie, y Casta;
Persó se exten à Valencia,
Y allí sa Noblesa engasta.

Pero, primer en Tortosa,
Ab sa afinitat honrosa,
Los Puigs cobran gran decoro,
Pinyols, y Gils de Villoro,
Y l's Jordans, Casa famosa.

Despres al nou Reyne entrenen,
Y ab aquells Mirones honrats,
Que à sa Conquista ajudaren,
Ab Cerveras, Monferrats,
Graus, y Vilas, emparentaren.

Y además del resplandor
Del Antic Lustre, y Honor,
Que aquestas Casas mantenen,
Ab lo que dels Bergas tenen,
Reben nou Ser, y Valor.
Be, com del Sol retocats,
Cobran matisos tant vius,
Que ab sos raigs illuminats,
Son ja de plata los Rius,
Y de Esmeraldas los Prats.

Y com en la Primavera,
Quant Favonio en la Ribera
Te, ab las flors, suau porfia
Sembla vn Mar de pedreria,
Moguda ab l' aura lleugera.

Tant, ab generosa prova,
Dels Bergas la Sanc preclara
A la mes illustre aprova;
Puix la que es mes neta, y clara,
Cobra, ab ella, claror nova.

Y puix jo, també, cobrant

Vaig

Vaig nova vena encontrant,
 Als materia nova, y fresca;
 Nou plat, es be, queu's s'ervesca,
 Y que mudejo de Cant.
 Puix à mas Mans grosseras,
 Apolo, en aquest dia,
 Ha fiat la sua Lira regalada;
 De diferents manéras
 Vull provar sa armonia,
 Fins que la hi haja tota destrempada:
 Y si així no li agrada,
 Prèngau son numen, per lo cap, q' vulla,
 Y en sa gracia, altra volta, no me aculla:
 Que sas cordas doradas, (das.
 Vuy, per los Bergas, se veuràn trenca-
 De Estirpe tant preclara,
 Catalunya gofosa,
 Vn bon Empelt à Malta comunica;
 Y que ha fet prova rara
 En la Isla bellicosa:
 Don Berenguer de Berga ho testifica,
 Lo qui'l Valor publica, (paga;
 En la gran Creu, ab quel' Gran Mestrel^e
 Que vn Pit, que feu tant generosa Paga,
 Del que à son ser devia,
 Ferli vna Creu tant llarga mereixia.
 Y no es la major prova
 De sas nobles Hañanyas,
 Nomenarlo Prior de Catalunya;
 Yl' veurer, qnes' renova
 Lo Cor dins sas Entranyas,
 Quant mes del Juvenil terme se allunya
 Y desque ayrat empunya
 La Espasa, fort, y vest la fina Malla,
 Ja no serà Prior, sino Muralla
 De aquesta nostra Terra,
 Contra la gent Mahometana perra.
 Esta Milicia Illustre
 Dels Fills de aquesta Casa,

No se es vista, ja mes, desamparada:
 Digau vn Joan, que es lustre
 De Alemanyà; y lo qui ab sa Espasa
 Feu tant insignes provas en Granada,
 Que Belona, agraviada
 De veurer, q' vn Don Blay ja se li iguala
 Permet, quel' toc' vna fogosa lala;
 Y apres, arrepentida,
 Ab llagrimas preten totnarli vida.
 De Vna, al baixar vna Alva,
 Blanca, serena, y pura,
 Filla de Pere Berga, l' Nom me obliga,
 A que li fassa salva;
 Y en esta conjuntura,
 De aquellas Gracias estremadas diga:
 Que ja mes la enemiga
 Sombra del Oivid fosca
 Podrà encubrir-la dins la Cova tosca;
 Puix, que sols la memoria
 De sos Fills pot donarli Fama, y Gloria,
 Vn dels que, ab la divisa
 Immaculada, y blanca,
 Del Precursor, son noble Pit adorna,
 Es Nicolau, que frisa
 Ab Marte, y en ell tanca
 Lo furor bellic, que sa vida adorna:
 Yl' dia, que la torna
 A son Creador, en lo succès de Rodas,
 La fama li compon Himnes, y Odas:
 Y aus, que muyra en la Guerra,
 De Cap, Brassos, y Mans sembra la terra,
 Lo altre es Melcior, que mostra
 En Sicilia sas manyas,
 Contra la Idra cruel de la Heretgia;
 Ab son valor la postra,
 Y sas falsas maranyas
 De sa, ab la Autoritat del qui lo envia;
 Y mentres se li fia
 De Inquisido. en aquell Reynel' Carrec
 Do-

Dona de si tant generòs desfarrec,
 Que à la obstinada tema,
 La arrenca de rael, la abraça, y crema.
 Contra la Iglesia Santa,
 La Reyna de Inglaterra
 Estava ab gran perfidia rebelada;
 Y quant tothom se espantà
 De entrar dins de sa Terra,
 A publicar, que està excomunicada:
 Cosa tant feyalada,
 Sols vn Berga la èpren, y al mitg del dia,
 Dintre de Londres (quant mes gent hi
 Del gran Temple à la porta (havia
 Fixa las Lletres, que de Roma porta,
 Com ab sos raigs de plata,
 Trevas concerta, y posa,
 Entrel' Dia, y la Nit, Diana bella;
 Perturba, y desbarata
 Al Amant, que no gosa
 Seguir sos furts, mentres q' ronda ella;
 D' est modo vna Centella,
 De la Llum, q' à esta Casa lo Cel dona,
 Se mostra en lo Bisbat de Barcelona:
 Que mentres Berga es Bisbe,
 No si troba algun Piramo, ni Tisbe.
 Semblant gloria redunda
 A la Casa dels Bergues,
 Per vn bon Sacerdot, q' allà, en la Jana,
 Ab la renda, que funda,
 Ha mantingut los Clergues,
 Que serveixen à la Reyna Soberana:
 Y la major Campana,
 Que en St. Matèu los Dominicos sonan,
 Interrogats, sos ecos, nos responan,
 Ab aquell, *dango, dingo*:
 Que est Berga fou, qui la donà à Do-
 Y no sols se sustenta, (mingo.
 Sino, que se acrifola
 Aquesta Devociò, ab son bon exemple;

Puix altre li presenta,
 No vna Campana sola,
 Sino vn gran Campanar, y vn famòs
 Mire l' Mon, y contemple (Temple;
 La Casa del Forcall, Fundació rica,
 Del q' fiscèts escuts, cada any hi aplica,
 Que es vn Don Blay, vn Oncle
 De aquest nostre Joyell, de aquest Car-
 Crec, que Domingo, ara; (boncle.
 Agrait vol mostrarfe;
 Perque es propria dels Sants la cortesia;
 Y ab Progenie tant clara,
 Permet, que à emparentarfe,
 Vingan los Fills, que te de mes valia:
 Y després, que Ell los cria,
 Los Poderosos Reys los hi soltrauen,
 Y de las Celdas, al Palacio l's trauen,
 Mudantlos la Capilla,
 En lo Ornament, q' ple de Perlas brilla.
 Est nou valor li dona
 Dels Bergas à la Casa
 Dona Lucia, de Felip gran Mare,
 Quant sa Noble Persona,
 Ab Don Nicolau casa,
 Son fortunat, y ditxosissim Pare:
 No es possible declare,
 Ab los accents de vna silvestre vena,
 Ni que fume en los grans de immensa
 Lo Valor, y avantatge (Arenas
 De tant Illustre, y Noble Personatge.
 En la prefa de Tunez
 Lo estima lo Gran Carles,
 Per son Valor, per sos arids, y trassas;
 Las Otomanas Lluas
 Li ajuda à enderrocarles;
 Y tornant en son Reyne Muleassas,
 Per las saladas bassas
 De Tetis, al gran Cesar acompaña,
 Y ab gloriòs Triunfo torna à Espanya:

Al

Al vn dona la Cota;
Lo esfange al altre, y al altre la marlota.

A la Dama, que adora,
Tres Africanas Damas,
Rendidas per Esclavas, li presenta;
Y en fe de que es Senyora
De son Còr ple de flamas,
Aixi sas tres Potencias representa:
Semblant Honor susbenta,
Quant la Goleta, valeròs focorre,
Y per los Arenals de Africa corre,
Matant à la Morisina,
Perseguidora del Christianisima.

Coma desde l' tercer Manto,
De aquells nou, que à la Terra
Abriegan, mostra Marte los decoros;
En lo Golf de Lepanto,
Fet Marte de la Guerra,
Berga es de Espanya Llum, y horror de
Sen Cor, per tots los poros, (Moros:
Tant gran coratge, y tal furor respira,
Que mata sols de esglay al Turc, qmira;
Y, ab sa destresa brava,
Fa, que torne vermeilla la Mar blava.

Qui hi ha, doucs, que s' espante;
Si nostra Escola s' posa,
En las felicès mans, y generosas,
Del qui es fill de vn Atlante,
Sobre del qual reposa
Lo Cel de mil hazanyas gloriosas?
No s' veren tan lustrosas,
Vn temps, de Grecia las famosas Aulas,
Pavimentadas de Marmoreas Taulas,
Ni la que Iarca en Trono de Or llegia
Com se veurán las nostras aquest dia.

Ja de ma Barca pobra
(Pahers) la Popa s' gira,
Envers lo Port segur de vostra Gracia;
Mes del valor, que encobra

Felip, ab nova Lyra
Vna breu suina oir primer vos placia;
Perque cansada, y lalsia
De la gala à son tall acostumada,
Mostrant sols vn villet, y rebossada,
Vos vol parlar la Musa,
Del mateix modo, q en Valencia s' usa.

Ara, que he deixat lo Plectre,
Que embarassat me tingue,
Perque no es pera mes Mans,
Tant delicat instrument.

Oiu ma rustica vena,
Que noves coses empren,
Per lo general Aplauso
Del que à est die se li deu.

Entre les Plages mes belles,
Que'l Mar de Espanya guarneix,
Ab l' aygua que's de Esmeraldes,
Y la bramera de argent.

En lo Regne de Valencia,
Es vna, que antigament
A Jano sonc consagrada,
Per sos Fundadors primers.

A Jano, dic lo Claviger,
De la Pau, y Guerra Deu,
Lo dels quatre vlls, y dos nasos,
Y de dos bóques tambe.

Desembarcació segura
No troben alli l's Veixells;
Que en tant regalada terre,
A salts entrarhi no es be.

Aixi dels Pares, que he dit,
Ab grans auspicijs nasqué
Aquell, que vuy tant se exalte
Ab lo favor, que li feu.

Que u's dirè de la jornada,
En que lo Mon ineresqué,
Ser illustrat ab la gracia
De Infant tant pulit, y bell?

I

En

En Mar, en Terre, y en l' Ayre,
Nereydes, Faunos, y Aucells,
Celebren de mil maneres,
tant afortunàt succes.

Dos voltes fonec batejât,
Y pens', que Heretge no es;
La vna fonec en la Parroquia,
Y l' altre, jo la diré.

Les nou Pierides Ninfes,
Quant Urania l's fa à saber,
Que lo Infant, que's nat, serie
De les Lletres Ornament,

Prenent, per son Simulacre,
Lo Lliri mes pur, y fresc,
Ab lo licor de Agenipe,
Li donen matifes bells.

D' esta mahera l' Bategen,
Posantli noms diferents:
Vna li diu, son Apolo;
Altre, son Emparo, y Be.

Deixant la Sacra Montanya,
Sen baixen de tres en tres,
Y per los Jardins de Flora,
Alegres, van discorrent.

Quals, Herbes cordials li trien,
Quals así, y allí prenent
Van de les Flors mes vistoses
La que te matifes mer.

Fenoll, Morretort, y Menta,
Vna cull, y la Altre ve,
Ab lo Creixe, y Cosconille;
Y Altre la Esquerola pren.

Qual, cull la groga Violeta;
Qual, lo carmesí Clavell;
Qual, la purpurea Rosa;
Qual, lo Jesseni de neu.

Clio, Talia, y Euterpe
Vn gran plat de Remellies,
Componen de mil Floreies

Espargits ab Aygua-Almeſc.
Erato, Vrania, y Polimnia
Dos Guirnaldes han emprés;
Vna, pera la Partera;
Y l' altre per Felipet.

Terpsicore, y Melpomene,
Y Calliope tambe,
Li fan, de herbes saludables,
Vn gustòs Encisamet.

Ma per ma venen les Gracies,
A emplearse en son servey,
En forma de tres Mossetes,
Ab sos blancs devantalets.

Vna lo pren en la falda,
Ja li diu, Baró; ja, Rey;
Mentres, que l' altre li torre
Los delicats bolquerets.

Eufrasina, à Dona Llucia
Li porte frescos ouets:
Que la que parí tal Prenda,
Tot est regalo mereix.

Ab tant extremats favors
Fas' vn Or lo Minyonet,
Fins, que al cami de les Lletres,
Ab animo gran empren.

Los que Elements primers diuen,
Foren en Ell tant primers,
Que no caminave apenes,
Quant ja l's sabie molt be.

Apren la llengua Lletina,
Párlela continuament;
Tant, que les Mosses de Casa
Pensan, que's Armeni, ò Grec.

Mes com de la crua Lleona
Sol deixar la horrida llet,
Y à cassar Feres se aplique
Lo animos Lleó Novell.

De la Grammatica deixé
Felip los preceptes secs,

Y ab los preceptes Retorics,
 Dome los animos fers.
 Ix tant famòs Orador
 Y ab tal forsa persuadeix
 Que à tota Alemanyà, y França
 Llevarà! Vi si ho emprèn.
 La Dialectica obscura,
 Per Ell, gens obscura no es;
 Y l' Anima de Aristotil,
 Par, que com Averroes te.
 En la Natural ciencia,
 Fa tant singular progres;
 Que se honre Naturalesa,
 Ventse indagada per Ell.
 Les qualitats, y les formes,
 Apura dels Elements,
 Com si les haguès pesades
 Totes, ab vn Trebuquet.
 De les Animes alcanse
 Mil admirables secrets,
 Rendintse, com à sos Vlls,

Donauli lo Govern de vostra Escola;
 Que si lo Sol de la Virtut, que s' cria
 Dintre son Noble Pit, tals raigs envia
 Desde l' Orient de sa Puericia sola:

Si vuy ab vostra gracia trepa, y bola
 Fins al Zenit de vostra Academia,
 Causarà en ella vn tant alegre dia,
 Qual may se veu en la terrestre bola.

Ab sos raigs lluminosos dissipadas
 Fugirà las tenebras de Ignorancia,
 Y entre altres mil efectos generosos,
 Veurèn; de las Nacions mes apartadas,
 Venir, pera golar de tal ganancia,
 A Lleyda, fills de Princeps Poderosos.

A son raro Enteniment.
 A aquesta Ciutat aplegue,
 No tant pera aprendrer Lleys,
 Com pera calificarles:
 Tanta es la gracia que te!
 Los Canons Segrats professe,
 Y tant se aprofite en ells;
 Que ja en materia de Canons,
 Es vn molt gran Batxiller.
 Estudie dels Sants Pares,
 Los Estatuts, y Decrets:
 Que, com ell ha de imitarlos;
 Perso l's llitg atentament.
 Mira los Segrats Concilis,
 Ab tal cuydado, que d'ell,
 Se te per cert, que algun' hora,
 Ne ha de celebrar tambe.
 A tal virtut, à tal Gracia
 (Pretor Illustre, y Paers)
 Perque mes campege, y brille,
 Donauli l' lloc, que mereix.

COMEDIA FAMOSA

DE LA

GLORIOSA VERGE, Y MARTYR

SANTA BARBARA,

IVTELAR, Y PATRONA
DE LA IGLESIA PARROQUIAL DE SANTA MARIA
DE VALLFOGONA.

COMPOSTA

PER LO DOCTOR VICENT GARCIA.

PERSONAS QUE PARLAN EN ELLA.

<i>Idolatria.</i>	<i>Orpi, Vell.</i>	<i>Soldats del Sendt Romà.</i>
<i>Dos Diables.</i>	<i>Barbara, Dama.</i>	<i>Dos Pastors.</i>
<i>Lucifer.</i>	<i>Vn Corten.</i>	<i>Soldats de Dioscoro.</i>
<i>Superbia.</i>	<i>Agrippina, Criada.</i>	<i>Quatre Ninfas.</i>
<i>Iras.</i>	<i>Vn Angel.</i>	<i>Dos Senadors Romans.</i>
<i>Enveja.</i>	<i>Porfiri, Criat.</i>	<i>Dos Soldats, Embaixadora</i>
<i>Hipolit, Galan.</i>	<i>Vn Arquitecte.</i>	<i>del Exercit Imperial.</i>
<i>Gonsalo, Criat.</i>	<i>Valenti, Merce, y Sacerdot.</i>	<i>Dos Indios.</i>
<i>Silveri, y Fabi, Guardas</i>	<i>Princep.</i>	<i>Marcia, President.</i>
<i>del Emperador.</i>	<i>Dos Embaxadors.</i>	<i>Dos Sayons ab alfanjans.</i>
<i>Maximiano, Emperador.</i>	<i>Dioscoro, Pare de la San-</i>	<i>IESVS.</i>
<i>Triulfo.</i>	<i>ta.</i>	<i>Musica.</i>

Ex la Idolatria.

Ido. **P**Vix se và aixi menyscabant
Tota la honra, y gloria mia,
Eixirè à la llum del dia,
Del Reyne obscur del Espana;
Y ab porfia tant estranya,
Mon valor su tenta è,
Contra la Enemiga Fè,
Que aixi m' persegueteix, y danya.
Ab instancia pressurosa,
A Alemanyà he de arribar;

Y al Emperador mostrar
Ma cara trista, y plorosa.
Coneixerà ab lo succès
Esta Donfella atrevida,
(Pagantho la sua vida)
Què la Idolatria es.
Per las Estigias amadas
Luto, y per lo Llag' Averny;
Per las Sombras del Infern,
Y per ses Deitats Sagradas,
Per rida del Gran Plutó,

Y Proserpina bella,
Que tinc de castigar, ab ella,
La Batejada Nació.

Encellenme vn verinos
Drac, que ab lletgerà boladas,
A la tenda Coronada
Me porte.

Ixen dos Diables.

Di. Ja som ab vós.

Ido. Avisen à mas Amigas,

Ira, Superbia, y Enveja;
Que es be, que ab ellas me veja,
Ans, que partefcas.

Ix Lucifer.

Lu. Mes digas,

O tu, ingrata Idolatria,
Esta cosa s' pot sufrir,
Qué de assí t' vullas partir,
'Sense coneguda mia?

Ido. Si en la Terra s' pert mon Nom,
Y creix lo, de ma Enemiga,
Vols, que adormida m' estiga,
No haventhi ningú per hom?
Partiré, sens falta alguna.

Lu. Dic: Que es molt just, q partefcas;
Mes primer vull, que advertefcas
Mas penas grans, vna, à vna.
Sens dubte no es tant infana

La rabia, quel' cor te crema,
Com es furiosa la tema
Tinc jo à la Gent Christiana,

Si en las Cadigas de Gloria,
Ab Estelas, coronada
Veig sas Animas, sentadas,
Y tinc de aquell temps memoria,

En que jo las posseis,
Com vós, que nom consumefcas,
Veent, que vil Gent possefca

La Gloria, que jo perdí
Puix son comuna los agravis,

Siau, també, la venjança;
Muyta queixa Genr, que llanfa
La Lley de sos Pares, y Avis.

Ido. Muyta, y acabes' la Fe,
Que ab lo que es meu se millora,
Qu' Acabará eixa Traydora,
O Lucifer no seré.

Mentres tu fas eix cami,
Jo per mos maldos, y trassas,
Ordenaré mi trapassas,
Y sembraré mon veri.

Mas Esquadras numerosas,
En lo mateix entendrán.

Ixen la Superbia, Ira, y Enveja.

Su. Pena n'ha cabut molt gran
De tas queixas llastimosas.

Ido. Ayl, mas Amigas corals,
Superbia bella, y honrada,
Ira clara, Enveja amada,
Daleu vos ja de mos mals.

Su. Cessen las llagrimas tristes,
Ab que nostra pena creixes;
Que quant à mi sola ho deixes,
Faré cosas, james vistes,
Encendré vna flama eterna
Per tot lo Imperi Roma.

Ido. Prest ma presencia veurà
Lo Desdixat, quel' governa.

Su. Ab tot això estic molt be
Pero sapias, que entretent,
Sos Presidents alterant,
Jo mon ofici fare.

Ira. Contenta estaré, si esperas
Del cuydado, que à mi m' donas;
Que prest ab noves Coronas
He de adornar tas polferas.

Inventaré mil torments,
Per que se redufcsan
O en ells, finalment se perescan.

Eixas miserables Gents,

En.

DEL DR. VICENT GARCIA.

En. No se adormirà, en tal cas,
 Esta gaian amiga tua;
 Que de ma condició eria,
 Mil estranyesas veuràs.
 Del veri, que est cor amaga,
 Y de aqueita amarga fel,
 Vn vapor traure cruel,
 Que dels Christians serà plaga.

Di. 1. Senyora, tothora, y quant
 Vullas, la partida ordena;
 Que amarrat à vna cadena
 Vn bell Diae, te està esperant.

Di. 2. Y si per cas guillas mes
 Pujar sobre vna Idra fera;
 De la mateixa manera
 Ja està.

Ido. Aqueix mon desitges.
 De vostre cuydado sio
 Lo remey de ma afflictio.

Su. Faceu nostra obligació.

Ido. De eixa manera ho confio.

En. Toras nos emplea en,
 Ab gran gust, en esta empresa.

Lu. En mi no hi haurà peresa:

Non's desingam mes, autem.

Ido. Cada qual prenga sa via!

En. Anem de molt bona gana.

Su. Nhya ma Gent Christiana.

Tots. Y visca la Idolatria!

Ex Hipolit, y Gonsalo son Criat.

Hi. Ja, teps seria Amor q' esta Audiencia

Se despedis ma Nastiimota causa;

Que, posada en olvid, ha tant que dura;

Y condemnalles ha tenir clemencia

De mas penas à Aquella, que las causa,

O ab la vida finis ma desventura.

Y Vos, serena, y pura

Llam de esta vida Nastiimota, y trista,

Com sufriu, que entrel' arais de vostra

Y de esta, que us adora;

Lo nuvol del Desseuy y pos, Senyora
 No tant prest eixos vils, Barbara mia
 Mirats vna vegada; per Miracle;
 Ma voluntat liberto cautivaren;
 Quant ab sobrat contento, y alegria,
 Sens que la Anima mia fes obliacle,
 Todas las tres Potencias teu's donaren
 Pero, molt poc duraren

Los gongs de veuteu Anima rendida:
 Sacrificada à vostion gust ma vida;
 Pux que tanta cruella,
 Ha tret ja de la dita à la Bellea.

Ay desdichat de mi que may creguera
 Que entre las Flors de vistarà graciosa,
 Se pent tant verinos se amagara?
 Y que la mes Florilla Primavera,

En lo ser inclement, y rigurosa,
 Ab mes gelat Ivern aràs deixara?
 Ni qui ja mes pensara,

Que la neu de aqueta pit fue abraçada

Y, à forsa de mihi poc, may se fondrà

O! estranya agritudura:

Gust infinit, y pena sens mesura!

Si, de la fegafada Primavera,

Que vuy de festa esta, las galas miro,

Yl's esmalts, y matisos, confidero;

Mes agradable, me seidic, que era

Aquella Celestial, per qui suspiro,

En lo Ivern, hont lo graula may espero:

Que molt si desespero

De veureta gelada,

Si lo rigor del freu, que la ha causada,

Fa, per ma desventura,

Que's converti en cristall, y pedra dura

Tota diversa, y cambiada miro

La vida, que algun temps felis passava;

Ans que ma libertat fora perduda:

A plorar mas desdixas me retirò,

Las horas, que à las horas me empleava,

En veurer ma alegria entrefinguda!

No hi ha mal, que no acuda
Al lloc, tenia abans son Be, contrari;
Y en est pesar tant vari,
En q̄, del tot, mon cor sol trasfudarse,
Mon sufrimèt, mes ferm volguè restarse
Sense patir naudansa:

Mes ja, com mes no pot, en terras'llansa.

Enterras'llàsa, à vostras bellas plantas;
Mes puix lo lloc ditxòs, que las sustenta
Es cel, nos llansa en terra, al cel sen puja;
Si nol admeten las Esferas Santas,
No serà la cayguda violenta;
Ans caurà, convertit en mansa pluja;
Que lo vapor, que puja
Del cor enamorat, à ma affigida
Vista, à llagrimas moltes la convida,
Ab tant copiosas venas,
Que à vn Mar de gracias corran rius
de penas? *vasen Hipolit.*

Gen. Es mon Amo vna Persona,
Tant cortesa, y comedida,
Que à qui li lleva la vida,
L' Anima, apar, que li dona
Y semblant, ab etern plor,
Mil llagrimas cada dia,
Molt satisfet restaria,
Ab sols collir vna flor.
Tincli llastima al Pobràs;
Perque, sens dubte, l' figuro,
Que suc vol trauer de vn Suro,
Foc de vn caramell de glas.
Martir de vas Dama es,
Tant seca, y desamorada;
Que la ofen, canfa, y enfada
Lo que obliga à las demès.
Per dirho ab resolució
(Puix que tant en vâ treballa)
Civada mereix, y passa.

Ix Hipolit.

Hi. Ola, Gonsalo.

Gen. Assi so.

Hi. Tem' còpte à aquella Inhumana;
Quant passe per est carrer;
Que vna visita ha de fer
A sa Cosina-germana:
Y en lo punt, que la veuràs,
Vingas à casa à avisar-me;
Que assi nom' convè restarme
Alba de aquell Sol seràs.
Recordaràsi lo estrago,
Que te fet en aquest pit.

Gen. Aquí me estarè cufit,
Ab mes vlls, que cua de pago.
Hi. Mira, quel' cor sem' abraçà;
Gonsalo, tehi compte be. *Vasen*
Gen. Dic, que la coneixerè,
En trauer lo peu de Casa.
Falsam alguna obra bona:
Aquell pedris està fret;
Escalfar vull al pobret,
Mentres que tarde esta Dona.

Se jan Gonsalo sobre vn pedris. Ixè
Silveri, y Fabi, Guardas del
Emperador.

Sil. Que par, Fabi, de las cosas
De la Guerra?

Fa. Que diré?
Sino, que van be, y rebès
Digas altre, tu si gosas?

Sil. Puix non's ou lo Emperador,
Ab libertat te confes',
Que no he oit dir, que hi haguès
En lo Mon Tirà major.

Fa. Sempre veuràs, que l's motins
De la Multitut confusa,
La causa portan inclusa
De consequencias ruins.
Lo Exercit no poguè fer
Elecció mes perniciosà.

Sil. Deixo à part la valerosa

Per

DEL Dr. VICENT GARCIA.

Persona: es vn Lucifer!

Y aquellas malas entranyas,
Ab que los Bons perseguex,
Honrant à qui no ho mereix,
Borran totas las hafanyas.

Fa. Sa farocitat be mostra,
Que de Tracia procei.

Sil. Io, que era Godo, entengui.

Fa. Aixi com la Mula vostra.

Sil. May en limpio se trobà
Son obscur llinatge incert;
Lo ques' deya, es lo mes cert,
Que en sos Pares acabà.

Vn Godo a'li, y altre allà,
Però de tant baixa guisa,
Que es certíssim, que en camisa
Vinguè al Imperi Romà.

Fa. Cobrarli no puc amor;
Perque sempre me record',
Que ell ha cabut ab la mort
De son bon Predecessor.

Quet' par de aquesta maldad?

Sil. Que lo Cel ha de venjarla.

Fa. Vn poc baix, Silveri, parla;
Que ve lo Defatinat.

Sil. Poder del Cell si atinar
Las nostras rahons podia!

Fa. Sens dubte algu, quen's hauria
Fet, pera sempre, callar.

Sil. Retiremnos à vna part:

No veus, que vista tan fera

Fa. Fora te de pollaguera

Los vils.

Sil. Iovè de ell mos guard',

Ix lo Emperador.

Em. Restauvos à vna banda;
Perque ab lo soledat tinga consulta;

Ella m' donará tanda,

Pera premeditar felis resulta,

Quant, pera nos designes,

No trobo Confessers cabals, ni dignes.

Si per tota Alemanya,
Deixo arboladas mas Reals Banderas;
Que resistencia estranya

Vol ferme esta Ciutat ab sas quimeras;
Senceras las murallas,

Ab Peros, Estandarts, cotas, y mallast
Vn assalt vull donarli,

Que son orgull desmesuràt remate;
Ni pedra he de deixarli,

Que no trastoque, creme, ò desbarate.
Puix, barrant ia memoria,

Creixer farè la de mon Nom, y Gloria.

Esta es la que me anima
A tan altivas, y excelents empresas;

Que lo Mon, sim' estima,
Ha de deurerho tot à mas proesas;

Honrant à ma Persona,
Cò si nasquera ja ab Ceptre, y Corona.

Y, puix no es be, que capia
En lo candor de mas proesas, nota;

Acabaré à qui sapia
De mos humils principis vna Iota:

Que si ferse podia,
De ma propria memoria l's borraria.

Del fust, hont carn tallava,
Veu fer vn Carnicer la Imatge bella

De vn Deu; y, si be estava
Sobre lo Altar, cabal no fa gens de ella;

Perque la Especie antiga,
Del Respecte, al present lo desobliga.

De la part, que es mes noble,
Ma Vida, fama, y Honra, sols se preiga;

Que no es be, que lo Poble,
Que sonc Plebeo, vn temps, son Rey,*

De ambició estic cego. * entenga,
Fa. Triulso, Senyor, aguarda.

Em. Que entre lnego.
Ix Triulso, y se postra.

Tri. Senyor, ja resta Flavi,
Lo

Lo Mercader, à qui diners amprares,
 Degollàt, ab Octavi,
 En la Casa del qual te reparares,
 Y Oranci, à qui servires,
 Segur estàs, q' en ells tos mals no mires.

Ab sengles punyaladas

Paisi los pits de Polidor, y Oldemo,
 Tos antics Camaradas,
 Ans que arribassen al-honor Supremò:
 No hi ha memoria alguna,
 Que may hajas tingut baixa fortuna.

Abraçaré tot P' Orbe,

Si en ell hi ha, qui vulla darte enfadè;
 No hi haurà, qui m' desborbe.
 De matar à quit' mire ab desagrado:
 Que ma daga atrevida
 No ha de deixar ab vida alguna Vida.

La Fortuna, no escassa,

Ab infinits triumsos te corona;
 Ia, ningú te embarassa;
 Tot lo Univers mil parabens te dona.
 Y, si la llum te enfada,
 Daré al Sol, y à la Lluna, vna ganyada.

Em. Del valor, que descobras,

O Triumfo mon Amic, fas tal estima,
 Com ho diràn las obras;
 Y, puix sola ta vida me llastime;
 Molt just es, que esta daga,
 De tant vic treball te dóna paga. *Matal.*
 Fabi?

••Fa. Senyor.

Em. Ab prestesa,

Eix Cos difunt se reculla.

Sil. Entorn li vata quivulla.

*Fa. Fill de sa Mare! y com pesa.

Sil. Si ab totas sas carns es mort,
 Com vols, que pesat no fia?

Em. Gosarè, desde aquest dia,
 Sense contrapes, ma sort.

Y puix, per ma diligencia,

•••

Tants de Son eterna gosan,
 Desde ara mos vlls reposan:
 Que pesada somnolencia!
 En si, tant val, quem' rendesca

A esta Enemiga gallarda;
 Estau, vosaltres, de guarda,
 Mentres la Son divertesca.
 Ningú à la tenda se acoste,
 Sens, que las armas vos done;
 Y quant repugne, y se entone,
 Feu, que la vida li coste. *Sen. va.*

Fa. Be pots ab repòs cumplit,
 O Gran Senyor, descansar;
 Que aquí no se ha de acostar,
 Tant solament vn Mosquit.

Sil. Cumplirse, Fabi, no poden
 Tas promesas.

Fa. Com així?

Sil. Si està fet vn bot de vi,
 Com vols, que Mosquits nol' tollen?

Fa. Ans, conforme eix pensament,
 Dubte algu no deu posarsi;
 Essent cert, no ha de acollarsi
 Vn Mosquit tant solament. *Sen. va.*

Ix Gonzalo fregantse los vlls.

Gen. Jam' par, que la vista cobro:
 Tingan, Senyors, molt bons dia:
 Alegrias, alegrias,

Que al Sol, que cerco, descobro.
 Poc, à poc Barbara ve,
 Quel' Vell la va acompanyant:

Vaigimen' à casa, bolant;
 Y à mon Amo avisarè. *Sen. va.*

Ixen Orpi-Vell, y Santa Barbara.

Or. Iom' record', Senyora mia,
 Del Pare de vostre Avis;
 Que fone vn Home molt favi,
 Y en estas Casas vivia.
 Vint anys no tenia encara,
 Quant ex'for servey entri;

Y

Y en vostra Casa posi
Lo primer hos de esta cara,
A Diòscoro vostre Pare,
Io, Senyora, lo he criat:
Era vn Minyò endialtràt;
La culpa fone de sa Mare.
Iove son Pare morí,
Y com ell tot sol restava,
Molt viciat se criava:
Era fill de Viuda, en G.
Pero al contrari se entèn,
En Vos, que, si be Xiquets,
La Mare u's faltà, perfeta,
Ab tot, criarvos preten.
Pare alretant cuydàdòs,
No lo hi ha devall del Sol;
Que esparièu las faltas vol,
De sa Minyoneta, Vos.
Com si vostra honestetat
No fora molt mes que humana:
Que jou's guarde, me encomana:
Es molt mal intencionat.

Bar. Entre molts altres favors,
Orpi, que à mon Pare dec,
Eix li extino, y regonec,
En compte de vn dels majors.
Feu lo que ell vos mana, Orpi;
Siisme Guarda llsal;
Y avisaume del que es mal,
Quant lo conegau en mi.

Or. Qui falta en Vos posará,
Donfella agraciada, y pura,
A la llum del Sol, obscura;
Morena, à la Neu dirá.
Lo Cel, quèdu's creà tant bella,
De bona fort vos herete.

Ix Hipolis.

Hi. Y Amor ma llengua interpreto,
Suplicint los defectes de ella, to
Possible es, Bárbara fera.

Que en eix pit tant delicat,
Guarnit estiga, y guardat.
Vn Cor, de pedra foguera?
Mes, no es possible, que ho sia.
Major durese mantè;
Que ab los acers de ma fe,
Centellas de amor trauria.
Ofensa fundau, y agravi,
De ma estremada afició:
Dònem vostra Perfecció
Lo modo del desagravi.
Que, si jo, ab aquesta vida,
Mon amor poguès finir;
Sols per deixarvos de amar,
De mi seria homicida.
Pero tinc molta certesa,
Que al Reyne obscur del Olvid
Men' jo taris esculpit
L' Idol de aqueixa Belleza.
Y ab tant estranya veemencia,
Sas gràcias contemplaria;
Que del Infern me trauria,
Al Cel de vostra Presencia.
Vaja, doncs, pux de eixa cara
La vista mon cor serena;
Traga la Anima de pena
Alguna rao dolla, y clara,
Sola vna paraula sia.
Tot mon Mal, ò tot mon Be;
Fremi, siu's serveix ma fe;
O castic, siu's ag avia.
Mirant vostra Belleza sobre humana,
De vista s' pert, del tot, Naturala;
Que no es la Perfecció de eixa Belleza;
Per vna Sort eia curta, com la Humana.
Als raigs de aqueixa vista Soberana,
Me transformo en la propria Gentileza:
Que amor me iguala à tãt suprema alte-
Obligat de la Fe, q en sa lley mana. (sa)
Mirau ma lleticia, que feu's present;

Ab-

Abonada ab censura rigurosa,
Per verdadera, així com atrevida.

Ab sols mirarla, quedarà contenta;
Ab desdenyarla, reitarà queixosa:
Que vn girar de vll li lleva, ò dona vida.

Bar. Ab pensament de evitar
Eixa pena, altràs vegadas,
A rahons tant escufadas,
Oidos volguí donar,
Quant tot lo Infern, que heveu dit,
Acompanyat de sas Furias,
Vinguessen à ferme injurias,
Nom' darian tal despit.
No vull dir, ni' Cel permeta,
Que per ma ocasió hi anèu;
Envieu's lo Altíssim Deu
Vn raig de sa llum perfeta.
Pero dic, que vna Donzella,
Entre vna Legió Infernal,
Mes segura està de mal,
Que ab vn Home agradat de ella:
Y perso lo Etern Espòs,
Que mon Be, y Honor recata,
Dins de vna Torre de plata,
Me dona trassè, quem' pos'.

Or. Que gran empresa es la tua!
Que discreció de Minyona!
Llicencia, Senyor, nòs dona, *A Hipolit.*
Cessarà la angustia sua.
Xica, anemnosne. *A Barbara.*

Gon. Al Major
Que ansias lo maran falsas?

Or. Mostrarè al esclatè calsas,
Vn' altra hora, mon valor,
Vansen Orpi, y la Santa, poc, à poc.

Hi. Lo que he perdut he guanyat,
Ab lo desdeny, quejn' sustentat;
Puix non's ne anau tant contenta,
Com resto jo ben pagat:
Que si major no es estat

Lo premi de ma afició,
Vostre gust es ma rahò,
Mataume, Barbara mia;
Que l' saber, que ho mereixis,
Val tant com lo galardó.

Vn Desditxat tot ho pert,
Com vn Ditxòs tot he guanya;
Condicìo de Amor estranya,
Que al mes Descuydat fa Cert:
Dormint, està mes despert
Vn Descuydat venturos;
Y vn Desditxat cuydadòs,
Quant mes vetlla, y mes treballa,
Palmas, y Llorers li talla,
Pera Corona, al Ditxòs.
Esta llestat, esta fe,
Quant grans testimonis son,
De que no val res lo Man,
Pera qui pietat no tel

Qui creurà, que vn tant gran Be,
Tant fora de Vos se veu?
De vn Scita, à solas, se creu:
Que vn inclement procel,
Solament pot provenir
De no coneixer à Deu.
Si, en la ocasió del favor,
Obras me han desfer agrai;
Que importa, ques' mogal' llavi
Compassiu à mon dolor?

Esta es la pena major,
Esta m' confon entre mil;
Que en enredo tant suotil,
Fet de tal contrarietat,
No ha de estar enamorat,
Quin' traga lo cap del fil.

Qui mira, fino es mirat,
Prest coneix sa desventura;
Pero es mal, que no te cura,
Ser avorrit, y acceptat:
Crec, que en mi heveu ensajat

Lo

DEL Dr. VICENT GARCIA.

Lo molt be , que à altre volèu:
Molt de vostre gust perdèu,
Mirant en mi agena ditxa; -
Que li apegarè desdítxa,
Y à tots nos avorrirèu.

Carrec de anima teniu,
De eixa apariencia fingida;
Puix , prenentme á mi la mida,
A altre de favors vestiu:
Casi estic mes mort que viu ,
Fet Martir de aquest engany;
Y ab tot , que es tant gran lo dany,
Siu's tracto de remediarme ,
Solèu Vos aconsolar-me ,
Parlant de la neu de entany.

Rendit al ser desdítxàt,
Que invencible forsa alcança,
Als peus de desconfiança,
Estic , de vuy mes , postràt:
Puc dir , que alli me ha portàt
Vna fortuna variable,
Sols en mos mals , no mudable,
Que nos cansa nit , ni dia,
Ordenant , sempre , que sia
La forca perl' Miserable.

De mos desitjs se es ofesa;
Que vostra crueltat ampara:
No men' espant' ; cosa es clara,
Ques' Heu tot à una Belleza:
Lo que mes me agrava , y pesa,
Es , que posantlos devant,
Que es oradura amar tant,
Als Desitjs , y als Pensaments;
Estàn sempre permanents:

Ab que á mim' estàn matant.
Deixlòs viuter ab son dolor;
Y visca ella ab sa arrogancia,
Que ab maliciosa ignorancia,
Se posa à jugar de Amor:
Que à pesar de son rigor,

Ab tot queu's tenen cansada,
A Vos prenen la bolada;
Aixi com naturalment
Sen pujal' vapor calent
A la Regió , que es gelada.

Gen. Senyor , segons ma opinió,
Esta Dona està promesa;
Ab que de vostra riquesa,
No sen' farà estimació.
Burlarvos ab un Contrari,
Que li fa casa de argent:
Ay de Vos! si ha festiment,
De vostre amoròs desvari.
No havèu vist , que ha confessàt,
Quel' nou Espos , que ella adora,
De Casa tal la millora,
De pur Zelos , recatàt?
De tant sonoròs metall ,
Vol , que estiga rodejada;
Perque done campanada,
Si si acosta algun batall.
Per eixir de tal torment,
Un bon consell vos daria.

Hip. Propri , sens dupte , seria
De ton bon enteniment.

Gen. Mon enteniment , bo , ó mal,
Almenys , de asso s' determina:
Que es oradura molt fina,
Sembrar en un arenàl.

Hip. Miren ara assi , qui s' met
En determinar de Amor?

Gen. Es gran simpleza , Senyor ,
Martellegat ferro fret.

Hip. No sabs tu , que una porcia,
Ab mil triunfos se enjoya?
Ni ab un dia s' rendi Troya ,
Ni s' feu lo Mon ab un dia.

Gen. Cosa averiguada , y clara,
Es , Senyor , la que dièu,
Pero , res no concloèu.

Perque ; digaume Vos , ara:
 Si apres , que ab lo fals caball,
 Los Grecs dins de Troya entraren,
 Que Nacions altres gosaren
 Lo premi de son treball?
 Si apres , que ab forma rodona,
 Lo Mon es estat creat,
 Al quil' vulla fer quadrat,
 Io li dirè , que esta mona.
 Si Barbara esta empleada,
 Deixaula , Senyor , estar;
 Procurauvos de apair
 En alguna altra potiala.
 Y mirau , que Ataneric ,
 Filla del Emperador,
 Conec queu's te grait amor:
 Y cert , que no es mala Xica.
 Si s' judica' sens passio,
 No es Barbara tant pohida.

Hip. Tallarè' eixa atrevida
 Llengua , Blasfemo , ab rahò.
 Parteixme prest de devant,
 Ans quel' just castic te done.

Con. Escolte , Senyor , perdohè;
 Que jo no ho deya per tant.

En fi , Ataneric es
 Molt mes fea , que vna aranya;
 Mes axuta , que una canya;
 Y mes falsa que un procès:
 Y Barbara es mes hermosa;
 Y mes discreta , hont se vulla,
 De quantas jugan agulla,
 Y quantas cinyen filosa.
 Per dirho ab resolucio,
 La vostra perseverancia
 Serà de molta importancia,
 Per gnanyar lo galardò.
 Vostres pensaments procuran
 Fer de si amorosa mostra:
 Barbara , Senyor , es vostra:

De mes verbas sen' maduran.
 Cesse aqueix dolor confus;
 Que a fe de Lacayo honrat,
 Que en cas de necessitat,
 Vos servirè de arcabús.
 Vna fregoneta hi ha
 En Casa de eixa Senyora,
 Que a vostre compte la adora
 Mon cor , de esta hora en enlla,
 Y si mon Amor mereix,
 De aqueixa Ninfa de ayguera,
 Lo premi , que cert espera;
 Faremne de tot vi feix.
 Per servirvos la voldrè,
 Si be m' par , que poc blanqueja:
 Y quant en mon Reyne m' veja,
 De Vós me recordarè.

Hip. Si reix esia invencio,

Pera remèdiar ma pena,
 A la Amorosa cadena
 La faràs de obligació.
 Desde aquell alegre dia,
 No viuràs de ta suor;
 Seràs Senyor , y Major
 De tota la hacienda mia.

Con. Que de promesas no fa
 Vn Xixell de estos si ama!
 Y en haver gosar-la Dama,
 La menor no cumplirà
 A la Amorosa cadena
 La faràs de Obligació?
 Nos convertesca en bastò,
 Qu'ert' vinga à rompre la esquena
 Seràs Senyor , y major
 De tota la hacienda mia:
 Y placia à Deu , que jo sia
 Vn pobre Revenedor.

Hip. Que vils pensaments , que crian,
 Quant no son Nòbles , los Pits!

Con. Veja jo los meus cumphits,

Y tant vils, com mana, siat.

Hip. Quant en ser Revenedor,
Gonsalo, ta ditxa poses;
Farè que revengas coses
De mes estina, y valor.
Ab las mes preciosas Drogas,
Que la India remota cria,
Dins de ta Revenderia,
La nata farè, que enclogas.
Los Aromas exquisits
De Orient tindràs en ella.

Gon. Vendràs, fregits en paella
Brians ab greix de mosquits: *Vansen.*

*Ix la Idolatria, y parla al oïdo del
Emperador, que, arrimât à
una cadira, està dormint aïns
lo Pavellò.*

Idol. Esta es la Tenda, hont reposa
Lo quim porta desvetllada;
Entrarè dissimulada,
Puix que ningu sem' oposa:
Corren la cortina.

Quant mes, que ab lo verinòs
Podèr, que mos passos guia,
Facil, y franc me seria
Lo pas mes dificultòs.

Acaba de correrla.

Si com zelas l' honor de ta Persona,
Lo dels Deus immortals, Cesar, zelavas,
Mes gloriosa farias ta Corona,
Si à ton valor sos cultos hi mesclavas:
Estimar à tos Deus, molt mes te abona,
Que lo fer mostra de tas forsas bravas;
Per dilatats estenen Emiseris
Los Deus, y no los Homens, los Imperis.

Ab nobles fets adornaràs ta Historia,
Si dels Cèsars antics, y valerosos,
Restituïnt la pristinna memoria,
Te fas famòs, entre los mes famosos;

A eternitats prolongaràn ta gloria
Los teus progressos, en tot temps ditxo-
Seràs felis; no olvides la Lley mia; (fos
Que so, Gran Maximi, la Idolatria.
La q' algun temps vaig ser tant celebrada
Y avuy m' estic mirant del tot perduda,
De gent Plebea, vil, y desdixada,
Invicte. Maxiini, so en poc tinguda:
En mas Aras me veig poc perfumada;
En los temples me mir' molt abàtuda:
Si venjar-me no vols, quant te ho supli-
Fatal à ton Imperi pronostico. (co;

A Septimio Severo immortaliza
La que à sos Deus tenia reverencia:
Commodo ab sas proelas se eterniza,
Perque de ells no s' aparta sa presència;
Lo que mes en alsò s' singulariza;
Es, qui manà mairar ab sa sentència,
Al Pare, Cap, y President del Clero;
Y à l'au lo seu company: augusto Nero.

Desperta lo Emperador.

Empe. Qui mon repos interromp?
Qui mon valor acobarda?
Espera, Deessa, aguarda:
Ia per l' ayre trepa, y romp:
Ia del tot desapareix.
Ha de la Guarda?

Ixen Silveri, y Fabi, Guardas.

Fabi. Senyor.

Empe. Qui es entrât assí, Traidor?

Fabi. Ningu, sino Vos mateix.

Empe. Segura es aquesta prova,
De que no fonec illusiò

Fabi. Un Correu, ab gran passió,
Preten donarte vna nova.

Empe. Entre, y no vulla lo Cel,
Que esta, aquella nova sia,

De que ja la Idolatria,
Me ha deixat ab gran recel.

Entra lo Correu, y se agenolla.

Cor. En ta guarda, Inviçte Cesar,
Sian los Deus Soberans;
Peraque als Traydors castigues,
Y dones premi als Lleals.
Not' porto novas alegras,
Sino de molt gran pesar:
Pero las port', perque acudas
Al remey de majors mals.
Apenas se sabè en Roma,
Que los teus valents Soldats
Elèt, y clamàt te havian
Per Emperador Romà:
Quant los Senadors rebeldes,
Confusos, y albarotats,
A ta bona fort se oposan'
Tement ta severitat.
Y en lloc de fer alimarias,
Y ab costosos Arcs triunfals,
Celebrar la nova alegria;
Totas estas cosas fan.
A Guardià, lo que en la Africa
Jutge era Proconsular;
A qui los Soldats lo havian,
Per Cesar, també, aclamàt.
Ab aquest Nom lo confirman;
Y à son Net, també Guardià,
Ab lo mateix Nom saludan,
Y contra de Tu gent fan.
Avisan à las Provincias,
Escriuen als Capitans:
Que tots junts te perseguecan,
Com à Enemic del Senat.
Y à tots los que, en est moti,
No son de sa voluntat,
Y de la tua s' declaran,
Cruelment van degollant.
Senyor, aló es lo que passa;
Y ans que passe mes avant,
No tant gran incendi apaga;

Que pot molt vn Avisat'

He caminat nit, y dia,
Segur, que coneixeràs
La importancia de est avis.

Emp. Talleni de prompte l' Cap

Cor. Senyor, perque culpa?

Emp. Muyra

Lo infame, grosèr, vilà.

Sil. Molt be ha esmersat son camí.

Fabi. Ell ha fet molt bon jornal.

Fabi tran poc à poc al Correu, de las taulas

Cor. Axi m' despedeix lo Cesar?

Nom' tragau de assí, Germà.

Fab. lo Emperador lo cap vol,

Quet' sia al instant tallat.

Cor. Ell diu lo de esta tireta.

Emp. A Italia tinc de abraçar.

Fab. Interpretacions, ni glosas,

No seguefc sino l' text pla:

Pa per pa, vi per vi,

Lo cap se te ha de tallar.

Cor. Si diu, que lo cap me tallés,

Donami, Amic meu, vn tall;

Y no' exirás de son ordre.

*Entrafelne Fabi ab vna espenta, y
torna à eixir deprompte.*

Silv. Que Batxiller degollat!

Emp. Si son efectes de la ira,

Ab que los Deus agraviats,

Per la insolencia m' castigau

De estos perverfos Christians:

Iol's aplacarè ben prest,

Fent, que en sos Sagrats Altars

Sacrificis oferefcan,

O hi restan sacrificats.

Ab inviolables edictes,

Mos Presidents exiran,

Per apagar aqueix foc,

Ab la sacrilega sanc.

No ha de restar de esta taca.

En

En tot lo Imperi, vn senyal:
 Terror feré de la Creu,
 X flagell dels Batejats.
 A la part de Alexandria,
 Hont ab major llibertat
 Aquest error se professa,
 Enviarè à Marcia.
 Be estic segur de son zel,
 Que per l' honor tornarà
 De tantas Deitats ofesas:
 No ho penso mes dilatar.
 Publicues aquest Edicte,
 Ab trompetas, y tabals:
 Muira lo Nom de la Creu,
 Viscan los Deus Immortals. *Sen va.*

Ix Agripina en vna finestra.

Agri. Puix, que toca assi la Lluna,
 Sens dupte que es mitja nit;
 Y mi Senyora no tracta
 De reposar, ni dormir.
 Per lo forat de la clau,
 Tota quetxa quetxa, he vist,
 Que agenollada murmurà;
 No se entre dents lo que diu.
 Mes la soledat li agrada,
 Que las galas, ni los rics
 Ioells, que li fa son Parez;
 Tals joyas fessen á mi!
 Per ellás se abraza Hipolit,
 Lo mes Noble, lo mes Ric
 Dels Cavallers de esta Terra,
 Yl' mes Galan, y Gentil.
 Ab gran amor la serveixen
 Altres Nobles infinits,
 Y de tots junts se recorda,
 Com si may los hagués vist.
 Per no podrirme, esperantla,
 He pres per molt bon partit,
 Venir à fregar las ollas,
 No obstant que nom' toca à mi.

Ix Gonsalo rebossat, baix la finestra.
 Mes qui es aquest, que s' acosta?

Gon. No te cuydado del llit,
 Ni de reposar mon Amo,
 Mes que si fora argent viu.
 A lo que jo somiava,
 Ajagut sobre vn pedris,
 Quem cridava à descalzarlo:
 Ola, pren la espasa, diu,
 Vesten al carrer de Barbara,
 A investigar, é inquirir,
 Si acás lo passeja, ó ronda
 Algun rivál enemic.
 Apenas ab aquest orde
 Me tocà alarma, quant vine,
 Tant lluny de enviar à algu,
 Com prop de tornar, fugint,
 Ademés, que costa amunt
 Nom' ha vingut est camí;
 Que la mia Coradella,
 Tambè m' porta no se quin
 Esta Finestra es lo Cel,
 Hont está lo Sol Diví,
 Llum de esta vida penosa,
 Que ab son influx me entretine:
 Lo Sol, vull dir, de Agripina,
 Que ix, coronat de zafirs,
 Del Mar immens de las gracias,
 A serenar aquest pit.

Fa Agripina, dins, ruido de ollas.

Las ollas, sens dupte, frega
 La que fregar, y polir
 Pot las tacas de la Lluna:
 Vejám, si la fas eixir.
 Deixa per ara las ollas,
 Agripina, y feste aqui;
 Despues fregaràs de espay,
 Prou que fregar tens assi.
 Feste en aqueixa finestra,
 Quant nom' vullas favorir,

Almanco per proveirte,
 De estos mos vills, de llexiu.
 Que com tinc lo cor fet cendra
 Ier lo foc, que està en mon pit,
 L'aygua, que mos vills ditilian,
 Molt be llexiu te pot dir.
 Ha hi depata, veliacona,
 Quint penament se nyoril
 Te has papat esta vegada!
 Ix, y otrasne dos mil.
 Nor' desremangues los brassos;
 Dèl modo, que trobas, ix;
 Que, pera ferme favors,
 Arremangada t' desfig.
 Vinga lo amor ab las fletxas,
 Ab lo arc apunt, y provist;
 Que si tu lo boix empunyas,
 Te burlaràs de sos tira.
 Ab aqueix boix, Agripina,
 Farè, que fassas fugir,
 Ab sos Cepres, à Cenobia;
 Y à la Gran Semiramis.
 Que dirè de la Paella,
 Que de emvejam' fa morir,
 Quant tu la prens per lo manec:
 Aixim' prenguesses à mi!
 Pero es molt gran batxillera,
 Que eix favor publica à criss;
 No ho faria jo de eix modo,
 Si tu mel' feas à mi.
 Pero deixém-la, per ara;
 Que sobre ella, vn' altra nit,
 Farèm vna paellada
 De conceptes, suffregits.

Agri. No fugen aqueixas Reynas;
 Aus fuig, tu, de peraqui:
 Aygua va, *Lo remulla.*

Con. Majany; es aygua!
 Es lo remost del courim.
 Escorpi cruel de ayguera,

Y Sirena fregonil,
 Mes vntada, que vn Paravre;
 Y mes bruta, que vn baci.
 Vills de verinos calapat,
 Nas de morro de cerrill,
 Y morros de cul de Mona,
 Cervèll de Quiquiriqui:
 Digas, enerriga mia,
 Ab aqueixa veu de grill,
 Q' es lo que has pretès, Traydora,
 En aparellame aixi?

Agri. Espantàll de canemàr,
 Vestigle horroròs dels llius;
 Carretada de batura,
 Tall de Penjàt estantis,
 Figura de drap de Arràs,
 Y mes ras, y mes podrit,
 Que vnas soletas de mitjas,
 Que han durat ja quatre Estius.
 Si eix cap de porra de clans,
 En lloc de memoria, dius
 No hi te fiambre de mona,
 Recordat' be del que has dit.

Con. Diga, la molt Vellacona,
 En que paraulas pequè?

Agri. Escolte, lo Guitonàs,
 Y veurà, com està Mix.
 No ha dit que aquesta finestra
 Es son Cel? puix vinga assi:
 Si aquest Cel li dona pluja,
 Encara ho deu agrahir.
 De mi diguè, que era vn Sol;
 Y jo perque no moris
 Dissecat ab mon calor,
 De aquest modo el remullil:
 Ab que en la Mar de mas gracias,
 Be, com la Sipia m' porti;
 Que dels Peixos, que la cassan,
 Tirantlos tinta, s' desfix.

Con. Sis' porta com Sipia, ó Congre,
 Vna

Vna cosa si se dir:
 Ques porta veltacament,
 Ni la burla s' pot sufrir.
 Y si digui, que era vn Sol;
 Ara nie interpreto, y dic:
 Que entengui Sol de paella.
Agri. Per Iupiter Sant, uno ix
 De tot lo entorn de esta Casa,
 Y m' ronda mes per assi,
 Que ab esta ma de morter,
 Eix cap de porc li he de obrir.

Diu dins Sauta Barbara.

Bar. Agripina?

Agrip. Mi Senyora.

Barb. Portem lo llibre, en que llitg;
 Peraque ab ell me entretinga,
 Lo que resta de la nit.

Arip. Quin' altra teclal ja va,
 A ella ho pots agreir. *A Gonfalo.*
Sen va Agripina.

Gon. Escolta, Amor meu, espera:
 Traipostada se es, en fi. *Apart.*
 To resto ab lo que ha passat,
 Ab las entranyas torrades,
 Y las robas remulladas,
 Com bunyol exaropat.
 Confes, que ab molta raho,
 Agripina me ha avorrit;
 Y puix que fea li he dit,
 Aixim' deixa en infusio.
 A mon Amo esperarè
 Devall de aquellas porxadas;
 Y ab llagrimas distilladas
 Tanta humilitat creixerè.

Corren una Cortina, y descobres
la Santa, arrodillada, ab
vn llibre, en vn
humillader.

Bar. Puix que ab los raigs Divins
 de vostra Gracia,

De mon pit las tenebras dissipareu;
 Suplievos, ó Gran Deu, que tam-
 beu's placia

Profeguir la mercè, que comensareu:
 Y ab amoròs auxili de eficacia,
 A mon Enteniment, à qui mostrareu
 Lo error, y vanitat de Idolatria;
 La verdadera Fe donèu, per guià.

Defenga yada estic dels Dogmas falsos
 Ab quel's Gentils, perdent la gentile'a,
 Per camins de Virtut estan descalfos,
 Sols en idolatrar teneu prestesa:

Donau, à mos proposits mes reafos,
 Y cumpliràs en mi vostra promesa;
 Si a favoriu, Senyor, à quiu's invoca:
 Nou's troben fort pregarias de ma boca.

Vaya, Deu meu, Espòs Soberà, vaya;
 No tarde l' favor vostre; vinga, vinga:
 Si estàn eternament en atalaya,
 No mostrèu, q' descuyt vos entretinga
 Mirau, q' l' molt patir, al cor deima'a;
 Ajuda'me entretant, que vida tinga:
 La pena, y sentiment del tot me postra;
 No desempareu, no, la Esclava vostra.

Desmaya la Santa, y apareixli vn
Angel; ab una Corona de Flors
en la ma.

An. Not' queixes, Barbara hermosa,
 De quel' teu Espòs Divi,
 No vol mostrarte la cara,
 Tot son amor encubrint.
 No tens l' Anima prou aeta,
 Fins que Valenti, venint
 De Alexandria, t' bateje,
 Deixante Huma Serafi.
 Aconsolat', entretant,
 Ab aquest present, tant ric,
 De flors, certissim pronostic
 Del fruyt, que has de conseguir.

Pòsali

Pòsali lo Angel la Corona, y desfa- Mon Cor lograrà lo fruyt,
pareix. Se recobra del desmay la

Santa, y envretant diu.

Bar. No fuges, llum Soberana,
 A mon cor alivio dona;
 Pero, qui te la Corona,
 Perque mes premi demana?
 Que gran favor! que finesa!
 Que Prenda! O etern Espós!
 Que hermós, que devéu ser Vos!
 O! desitjada Purefa,
 Quant te tindrà? ola, Porfiri?
 Arripina?

Ix Agripina.

Agri. Mi Senyora,

Bar. No acaba aqueix?

Agrip. De aqui vna hora,
 Ques' posa als vills vn coliri,

Bar. Ix Porfiri sens tardansa,
 Faràs vna deligencia.

Ix Porfiri.

Por. Vosté tindrà paciència,
 Puix que, ab ella, tot se alcança.

Bar. Porfiri, ab prestesa, t' prego,
 Que vajas à Alaxendria.

Por. Quant camino abans de dia,
 A cada pas enfopogo,

Bar. A Valenti avisaràs,
 De que vinguis à visitarme,

Por. Alas lo Amor ha de darime;
 Dintre breu temps me veuràs.

Parla Porfiri, mentres seu và, ab
Agripina.

Tant, minyona, m' tens confús,
 Que alegre men' vaig tothora.

Agrip. Porfiri, ja fossas fara,
 Y que non tornes may pus,

Bar. Omplan, Señor, mon Cor buyt,
 De gracia, vostres favors:

Mon Cap gosará las flors,

SEGONA JORNADA.

Ix vn Arquitecte.

Arq. No hi ha cosa, que mes sig
 Indigne de vn Menestral,
 Que el qci, quant son cabal,
 Son las dos Mans, y lo Dia,
 Iames tant gallarda Gent
 Tinguí, com en esta faena:
 Bràvament se han donat pena,
 Per això s' feu promptament,
 No voldria que arribàs,
 Esta semana, lo Vell;
 Perque, sobre l' capitèll,
 De lluny las armas miràs.
 Abans, que passen sis dias,
 Pens' plantarli vn Estandart,
 Ab la propria trassa, y art,
 Que lo de las Galerias.

Ix Santa Barbara.

Bar. Entrarè, ab vostra llicencia,
 Mestre pera veurer la obra.

Arq. Nou ser, y nou llustre cobra,
 Senyora, ab vostra presencia.

Si es tant sabut lo guany nostre,
 Sempre que assi devallau,

Com llicencia demanau,
 Pera veurer lo que es vostre?

Bar. Provar vull, si l' que dièu,
 De eixa manera ho sentiu.

Arq. Tot lo que ma llengua diu,
 En la obra, també, ho veuréu.

Bar. En esta conformitat,
 Dic Mestre, que gustaria.

Arq. He de fer, Senyora mia,
 En tot, vostra voluntat.

Bar. Que entre aquellas dos finestras,
 Ne obrisseu vna altra igual,

Arqui-

Arq. No haurian advertit, tal
Los Arquitectes mes destres,
Estará graciosament:
Mes Discorró, quant partí,
Que fossan dos, me advertí,
Las finestras, solament.

Bar. No temau algun disgust:
Que quant mon Pare viadrà,
Molt satisfet restarà,
En saber que fone mon gust.

Arq. Eix gust ma trassa governa;
Y com ne resteu pagada,
Faré la Torre trepada,
Com si fos vna llanterna.

Bar. Llanterna vull jo que sia;
No don illum, ans, que la prenga;
Llum, que la vista no ofenga,
Y m' cause vn alegre dia.

De esta llum los guiadors
Tres serán; puix tambe en ella,
Ab fer vna sola, y bella,
Hi ha tres distincts resplandors.

Arq. En summa, que jo faré
Tres finestras (ab avis)
Que si l' Senyor me renyis,
A vos la culpa daré.

Bar. Ion' daré satisfació.

Arq. Sian las finestras tres
Vejan si ni volèu mes;
Voleune fer quatre?

Barbaras. No,
Entrèm allà, y miraré
Mes de cerca tota l'obra.

Arq. A causa de la manobra,
No està lo puesto molt be.

Eixa vostra roba no era
Bar. entrar, Senyora, allà.

Bar. En l' Anima, Mestre, està
La netedat verdadera.

Actu Porfiri, y Valenti.

Porfi. Ia es arribat, Valenti,
Lo punt que tant desitjavau;
Y per lo qual me donavau
Tanta pressa en lo cami.
No hi ha algun treball perdut,
Si ve l' fi de la Jornada;
Ni medicina pesada,
Si ab ella s' cobra salut.
Aquell gran Palau de allà,
De la Torre tota nova,
Es Casa de la que prova
De las nostras camas sa.
Miràuvos aquell Balcó,
Que sol se mostra tancat:
Es lo Cel ennuvolat
Del Sol de sa perfecció.

Valen. Anem al que mes convè,
Porfiri, feu que jo veja
A Barbara; per qui enveja,
Ab rahò lo Cel me te.
Que si lo Cel se esmerà,
En ferla graciola, y bella;
Mes gracia plourà sobre Ella;
Desdel Cel, de aquesta Ma.
Puix ve per calamentera
De esta Dama ab tal Senyor,
Iust est, ques' moga ab calor.

Porfi. Serà de aquesta manera.
Alli en aquella osteria,
Entretenirvos podrèu;
Y ab tots dissimularèn
Lo designe, que assi u's guia.
Es molt gran regaladora
La Hostessa de vn foraster;
Y quant gasto voldrèu fer,
Lo pagarà mi Senyora.
Advertiu be, que es tant franca,
Que mes contenta estarà;
Quant mes lo gasto ferà;
Y avisareu si res manca.

Vaig

Vaig à donarli la nova,
De que arribau ab salut. *Sen va.*

Valen. Vuy, Senyor, la juventut
De aquesta Aguilas' renova.

Vostre favor Celestial
A mas accions acompanye,
Fins, ques' purifique, y banye
Dins de la Font Baptismal. *Vasen Val.*

Ix Santa Barbara à vn Jardi, ahond
hi ha de haver vna Font, y vna
Columna de pedra.

Bar. Pensa mon Pare, y Senyor,
Quant me véu tant retirada,
Que tinc' Anima gelada,
Y que no se, que es amor:
Si ell viu ab aquest error,
Mon cor lo contrari sent:

Ay amoròs pensament!
Ay suavissima pena!
Ay dolcissima cadena!
Ay apassible torment!

Amat' Espòs Celestial,
Vingu ja l' alegre dia,
En que de l' Anima mia
Prengau possessió cabal:
La macula original
L' aygua Sagrada la rente,
Y to esperit Sant se assente
En ella de tal manera,
Que li don' Fé verdadera,
Y ab dons de Gracia l' aumente.

May, ab desitg tant ardent,
Serca la Cerva ferida
La Font, de qui esperà vida,
Y l' remey de son torment:
Com mon Cor continuament
Desitja la Font Sagrada,
Hont la fletxa ensibolada,
Quel' Enemic me tira,
Sou cruel veri' perdra.

Restant jo neta, y curada

Tant estremada ventura,
Tant inestimable be,
Sens dupte, l' conseguirè
En esta Font clara, y pura:
En esta Columna dura,
De qui mon Be ha de emanar,
Aquella vull adorar,
Hont à mon Deu affotaren;

Fa vna Creu ab lo dit Polser la
Santa en la Columna, y se
queda la Creu impressa.

Y de esta en que lo clavaren,
Vull, quem' fassa recordar.

Mes ay! cosa may oida,
Enigma, no molt obscure:
La Creu en lo Marbre dur,
Ab lo Dit, resta imprimada:
Amor de la mia vida,
Est tant gran miracle fa:
Que el cor sem' alegre ja;
Y confio; que no estàn
(Pàix tal joya me enviàu)
Molt lluny de dar-me la ma.

Ix Porfiri.

Porfi. En hora bona, Senyora,
Veja vostra bella Cara:
Assi se, y no ho crec encara.

Barb. La mia sort se millora:
Sias molt ben arribat.

Por. Perque, à peu ferm, vos fervezca;
Y l' Mon à peu no midesca.

Barb. Pues: com te trobas?

Porfiri. Cancàn.

Barb. que rahó m' tornas, Porfiri,
Del que tant te encomani?

Porfi. Que me ha de fer est' casí
Parar en lo Cementiri:
Pensi ja may arribar,
Tant me vaya despejà.

Bar-

Barb. Tot ton mal serà curat
Ab vn gentil berenar.
Mes digas, per mon amor,
Com axi à peu arribares;
Puix que diners ten' portares,
Pera tractarte millor?
Y ab que companyia vens?
Nonm' tinguias ja mes suspesa.

Porfi. La mitat son' tinc despesa
De la moneda.

Barbara. Axi, tens
Mes culpa, puix que guardant
Lo menys; al mes arriscares.

Porfi. Ab pocas rahons, y claras,
Me vull anar explicant.
Quinse dias ha, Senyora,
Que ab vostre ordre partí;
Calsim vna bota justa;
Perque no me imagini
Anar, com feu lo mal Metge,
A caball, y à peu venir.
Prengui postas, y prenguera,
En lloc de magres Rossins,
Hipogrifos, sil's trobàra:
Tant vos desitjo servir!
Arribat Alexandria,
Las vostras Cartas doní
A Origenes; que al momento,
Al Bisbe las feu llegir.
Gran satisfaciò n' tingueren;
Y en lo punt vn Valentí,
Home mes axut que vn furo,
Feren que vingúes ab mi.
Ia tenia jo dos postas
Arrimadas al pedris.
De casa de aqueix bon Home,
Y estayam pera partir;
Quant tot escandelizàt;
Io à peu pens' anarhi, diu;
Puix à peu los Sants Apostos,

Feren molt mes llargs camins.
Ara ajudaume à compendrer
Lo dupte gran, que tingui
De acceptarlo per Peò?
Confes', que tentat me vius;
Pero en fi la cortesia
Poguè obligarme à venir,
Com ell al peu de lu lletra:
No serà poc, si m' reix.
Ell es arribat, Senyora
Y en aquell Hostal vehí
Està esperant vostre ordre.

Barb. Portalme al momento affi:
No dilates ma ventura;
Mira, quel' cor entretinc
Ab vna encesa esperansa,
Y ab vn abrasat desitg.
Ves, portem' prest aquell Angel.
Porfi. Mes si de aquell Alfaqui
Estaria enamorada? *Apart.*
Que gentil esmers!

Barbara. Què dius?
Porfi. Dic, Señora, que al momento,
En sa companyia vine. *Sen. va.*
Bar. ves, que lo Cel t' prospere;
Y ab sa Gracia te illumin'.
Ia del Celestial Espós,
Està molt prop la vinguda;
Ia mon cor sas ansias muda
En alegria, y repòs.
Ia de la nit tenebrosa,
Ab que tant cega m' he vist,
Desterra lo manto trist,
La llum del' Alva graciosa,
Ia del Ibern lo rigor
Aplaca la primavera;
Y à sa cara horrible, y fera,
Li dona gracia, y calor.
Ia se ablaneixen los Marbres;
Y al què dels Aucells suau,

Fentme à modo de Saràu,
 Danfan las fullas dels arbres.
 Prenunci de mas Sagradas
 Bodas es lo Peix, que à molas
 Ix, falta, y fa cabriolas
 Ab las cuas argentadas.
 Mes com se compatirà,
 Ab vn acte tant sagrat,
 Lo error, y la vanitat
 De tants Idols, com assi hi ha?
 Pero no sols donarè
 A est dupte la solució,
 Sino la resolució,
 Ab los trossos, quen' faré.

Romp los Idols.

Semblants à vosaltres fian
 (Simulacres falsos, vans)
 Los, qui u's feren de las mans,
 Y de vosaltres confian.

Ix Porfiri.

Porfi. Pecador de mi! Senyora,
 Que estrago és aquest tant gran?
 Los Deus se agraviaran.

Bar. Sols à vn Deu mon cor adora
 Tot lo demès es error,
 Ab quel' Dimoni u's enganya.

Ix Valentí.

Val. O! rara, è insigne hafanya.
Bar. O Pare, Mestre, y Senyor!
 En bon punt me fone promesa.
 La vostra bona vinguda;
 No perque jo vulla ajuda,
 Pera tant humil, empresa:
 Mes perque u's assegurèu,
 Que qui als Idols axi' tracta,
 De sa adoraciòs' retracta,
 Y adora no mes que à vn Deu.
 Per son zel, y amor Divi,
 Ministre Sant, vos promet;
 Que l' que dels Idols he fet,

Ho deixerà fer de mi.
 Axi, sempre ho penso dir.

Val. Qui u's vedará l' aygua pura?

Bar. Ningú, puix tant Be m' procura
 Lo Deu, per qui he de morir.

Val. Acostemnos à la Font.

Barb. Anem à la Font Divina.

Val. A la Glòria u's encamina,
 Sobre las ayguas, vn Pont.

Bar. Podrà l' jo indigne passar?

Val. Passarèulo ab la Divina

Gracia.

Porfi. Digalme, Agripina,

Lo que de esta Gent te apar?

Tu, que ab vlls de Lince passas

Set parets, y mil piss obras;

Digàs, si aquest Pont descobras?

Agri. Gens de admiració non' fassas?

Perque es, per la major part,

Esta Gent, encantadora.

Porfi. Avisa, doncs, ta Senyora,

Agri. Jupiter de tal me guard?

Te also per resolució:

Que apenas de algun criat,

Ve l' consell ben escoltat;

Quant mes la reprehensió:

En est punt, Senyora mia, *A la Santa*

Passa Osevi l' Senador;

Y diu, que dorm mi Senyor,

Esta nit, en la Alqueria;

Y que demà serà assi,

Sens dupte, pera dinar.

Barb. Vulla l' ab salut portàs

Deu, y illumina'me à mi.

No dilateu, Sant Prevere,

Pera aquestos, la vostra obra;

Ni temau quant se descobra,

Que ma se no persevera.

Quel' cor no tindrè quiet,

Fins, que lo Cel done trassa,

Que

Que jo confesse en la plassa,
Lo que assi fas en secret.

Val. Tal animo, y tal valor,
Filla moltíssim mereix;
Puix, sens dupte, proceïx
De vn perfet, y gran amor.

Aqueix fet tant soberà,
Que heu obràt ab tant just ètol;
Diuse en lo fetè Capítol
Del Deuteronomi Humà.

Ma llengua ruda nou's cansa,
Ni u's preten catequizar;
Que la que així sol amar,
Lo fi de la Lley alcança.

Vull, Senyora, aconsolarvos:
Daume aqueix. Vel per tovalla;
Llevauvos eixa gandalla,
Peraque pugà lavarvos.
Voleu esser batejada?

Barbara. Vullho.

Val. Digàu, si ho voleu?

Barbara. Vullho.

Val. De cor ho diu?

Bar. Vullho, tercera vegada.

Val. Ious? Batejo, en nom del Pare,
y del Fill, y del Sant Esperit. Amen.

Canten dins. Vuy Christo à Barbara en

Vn joell de de tal valor; (vía)

Que prop de son resplandor,

Es Nit obscura lo Dia.

De vn cristall, com P aygua pura,

Est joell està esmaltat;

Y ab tanta gracia es obràt,

Que mil segles eterns dura.

Guarneixlo aquell Os, que cria

De Deu sol lo etern calor;

Que prop de son resplandor,

Es Nit obscura lo Dia.

Vuy Christo à Barbara envia,

Vn joell de tal valor;

Que prop de son resplandor;
Es Nit obscura lo Dia.

*Ix de vna broma vn Angel, que
espargeix Confits, y aygua de Olor.*

Porfi. Quet' par de la pedregada,
Agripia?

Agri. Lo quem' par,
Es, que deuria durar
Per tota aquesta vesprada.

Porfi. Mentras dura, jo ferè
Sacrifà; que suposat
No passa la tempestat,
Las barras repicarè.

Agri. Io farel' mateix, per ara,
Y nom ferà cosa impropria;
Que en fi es aygua de Angels, propria,
Pera ferme bona cara.

Barb. Ia la Gloria de fer vostra,
IESVS amat, alcansi;

Y ab la gracia que rebí,
Lo fer enemig se postra.

Rompèn del tot son orgull,

Fent que l' cruel no pretenga

Rendirme; y que jo no ofenga

A qui tant adoro, y vull.

Val. Tal, Senyora, succeïx

En las plantas ordinarias;

Que las extraordinarias

Virtuts, lo Cel medra, y creïx.

Qui jamay de Aron la Vara,

Florida, dintre vna nit?

Qui lo Baculo florit

De Ioseph, imaginara?

No sou tendrà Planta, no;

Sino tant gran Arbre ja,

Que a molts Devots donarà

Sombra de intercessió.

Barb. Anem à pler, Valenti,

Que so vna cosa dolenta.

Per. Tal, com es, molt bé m' contenta,

Si me la dassen à mi.

Val. Miràu, que es tenir en poc
La Gràcia, que haveu rebuda,
Que tot ho neteja, y muda.

Barb. No vull dir axò tampoc.
Sino dic, que en mi perilla,
Si Deu nom' te de fa ma:
Molt en son lloc estarà,
Que pregueu per vostra Filla.

Val. Io, Senyora, v's servirè,
Sempre tenintvos present,
Quant à Deu, Omnipotent
Sacrifici oferirè.

Però, sis' batejarian
Aqueixos vostres criats?

Barb. Si estiguessen preparats,
Mes que ditxosos serian!
Digaulosne alguna cosa.

Val. Fills, fil' Batisme volèu,
Prest la Gràcia alcançarèu,
Que vostra Senyora gofa.
Seguiu esta vocació,
Que à vida eterna v's convida.

Agri. Io de cap, so vn poc humida.

Porfi. Io patefc destillació.

Agri. Per adobar mos cabells,
Mel's acostumo rentar;
Y à las horas, quant me par,
No hi he menester consells.

Porfi. Puix tal ocasiò m' donáu,
Senyora, vull confessarvos;
Que temo pugàu lloarvos
De la fe que professàu.
No fundèu algun agravi.

Ab mes rahons llibertadas;
Que vn simple, molts vegadas,
Dona bon consell à vn Savi,
Advertiu be, que l' quart dia,
Que ab tant desitje de servirvos,
Seguia, per obeirvos,

Lo camí de Alexandria.

Vn Gentilhom' de Alemanyà,
Que en vn Hostal encontrí,
Entre altres, me advertí,
De vna nova prou estranya.

Dient: Quel' Emperadòr,
Per tenir als Deu propicis,
Fa, dels Christians, sacrificis;
Yl's persegueix ab rigor.

Y entre altres, que ha enviàt
A Provincias diferents,
Perque à forsa de torments,
Borren la Christiandat;
Al President Marcià,
Mes brau, que Tigre, ò Lleó,
Ab molt ampla commissió,
Esta Terra assenyala.

Aquell, que va vomitant
Flamas de furor, y de ira;
Que sols se alegra, y respira,
Catholics atormentant.

Segons lo temps, que ha passat,
No pot ser molt lluny de assí;
Y prest farà lo Botxi
Mes mal, que no vn Renegat.

Agrip. Air diguè à vns Cavallers;
Ostavi, quant me parlá,
Que ell, y mi Senyor, deimá
Veurem en estos carrers.

Porfi. Iom' fico dins de vna covà;
No veurè sa cara inica:
Miràu, com se verifica
Prest aqueixa mala nova?
Io, com per rui la tinc,
Pera sempre la callara,
Si la ocasiò no ho portara.

Argipe. Ab eix pentament convinc.

Barb. Pera mi no es desventura,
Que vingan eixos Tyrans;
Antes be lo etern descans,

De

DEE Dr. VICENT GARCIA.

De est modo, se m' assegura.
 Pensàvau, quem' donaria
 Gran pesar, y alteració,
 La nova, en que ma afició
 Funda tota sa alegria?
 Mon cor, en lloc de entristirse;
 Deixes ja lo vestit negre;
 Y ab aquesta nova alegre,
 De Carmesi vol vestirte.
 Armarse també preten
 De la Creu, ab tal constancia,
 Que exedésca à la arrogancia,
 De qui lo seu Nom ofen.
 Executen son rigor
 En esta Carn delicada,
 Que l' Anima, assegurada
 Te lo Celestial Amor.
 Vesten', Porfiri, en bonhora;
 Y tu, Agripina, segueix. *Sen va la Santa.*
Porfi. En mans de son gust la deix.
Agri. Mon Cor sa deditxa plora:
Porfi. Lo meu està tremolant,
 Del que son Pare ha, de fer,
 Quant tot se vinga à saber.
Agrip. Tambe ho aguardo ab espant.
 Cremar-me ha aqueix Valenti
 Si de prompte no sen va:
 Però serà l' que podrà;
 No men viuga mal à mi. *Sen van.*
Ixen Hipolit, y Gonsalo de Soldats.
Gen. Molta diferencia hi ha
 De un temps à un altre, Senyor:
 You's he vist Esclau de Amor,
 Ara famós Capità.

Hip. De manera, que imaginas,
 Que, puix que tant me allunyi,
 De Barbara me olvidi,
 Y fas Perfeccions Divinas?
 Del tot Gonsalo te enganyas;
 Que al amorós pensament.

No li fan impediment
 La Mar, los Riús, ni Montanyas.
 A Nicomedia lo envia
 Esta ma trista memoria;
 De ahont ab visllums de Gloria,
 Torna á donarme alegria.
 No penses, perque me honrà
 Maximi de tal manera
 (Que apenas Soldat feu era,
 Quant me feu son Capità)
 Que à la mia Ingrata bella
 La obediencia negui:
 Ab las mans à Maximi
 Servefc, y ab lo cor à ella.
Gen. Credit vos dona bastant;
 Que ni ab mi Amor ha fet figa,
 Puix Agripina me obliga,
 Pera sentir altretant.
Hip. Com dius altretant, Grosset,
 Si essent Divina la causa,
 Que mon estrany amor causa,
 Etern efecte ve ha fer?
 Si sempre sol conformar
 Lo efecte ab la causa sua;
 Com à causa humil, la tua,
 No pot gran amor causar.
Gen. Si ell haguès vist à Agripina,
 Delsel Sol de vna Caldera Apart.
 Tronar, y plourer, diguera,
 Que també es causa Divina.
Hip. Que dius?
Gen. Dic, que tal, ó qual,
 Sap lo Cel, si pena m' dona
 Ma amorosa Agripinona:
 Cada un se dol de son mal.
Hip. Retirenyos à esta part,
 Deixat de parlar de Amor;
 Que assi ve lo Emperador
 Ab lo Princep.
Gen. Que gallart! *Sen van Ipolit, y Gen.*
Ixen

Ixen lo Emperador, y lo Príncep.

Emp. Gran cuydado interromp à mon soslegó,

Considerant fortunas tant adversas,
Ab sas porfias lo Seuàt tant cego,
Buscant impertinencias tant diversas:
Ajuda à mon valor, Príncep, te prego,
Acabaràn sas temas tant perversas:
Axi com viva flama crema al oli,
Ha de abraçar lo foc P' alt Capitoli.

A pesar de malicia tant estranya,
Un Monarquic Govern me sollicito;
Ab valent forsa, y ab astuta manya;
De dependencias mon reynar desquito;
Ab lo Exercit, que tinc en la Campaña,
En mi à Alexandrò Magno refucito:
No hi á de haver algú en tot lo Emisferi,
Que absolut no obeeſca á mon Imperi.

Prin. Pare; y Senyor, en quant
mas forsas basten;

No he de degenerar de mon llinatge;
Ni tinc temor, q' mos intents contrasten,
En lo punt se comensa lo viatge:
Lo asòt de la venjanſa, es be, que tasten;
No ha de alcanſar perdó gent tant
salvatge:

Als ques' poſtran humils à vostre Trono
Llastima tinc, als altres no perdono.

Em. Sobre manera ton valor me agrada,
Príncep, pero per ara aquella Guerra,
Ab que se verà Armenia conquistada,
Està impedint la Guerra de esta Terra:
Deixa, que tingua fi aquella jornada;
Y al mateix punt à Roma, que tant erra,
Entrant per las Mars, y per las brechas,
Rendirà las Espasas, y las Fletxas.

Es possible, que tant Hipolit tarde,
En dar-me avis, si avant, ò atras camina?

ix Hipolit.

Hip. Iupiter Summo, Gran Senyor,
te guarde,

Puix los teus alts designes encamina:

Emp. Alſa al punt, General, fes que
no aguarde

A saber deixa Historia peregrina.

Prin. Refereixho ab toa clar, y
viu ingeni.

Hip. Escolta doncs, Senyor, lo
estrago Armeni.

Apenas, Cesar invicte,
Tas ordenadas Esquadras

Se encaminàren à Armonia,
Per dar assalt à las Plassas.

Quant, ab confusos rumors,
Se alborotà la Comarca,

Certa tement la desditxa,
Segura veent la desgracia;

Sempre infalible pronostic,
De ton nòm, y de tas armas;

Gent va juntar numerosa
Armenia ab gran arrogancia:

Que com may se vea venſuda,
Tambe evitarho vol ara.

Exercit tant gran formà,
Que casi guarisimes faltan,

Per començar à contar,
Lo que contar may se acaba.

Sols se dir, que à tas Legions,
Tant, en numero, avansàtan,

Que no sols (cosa es de credit)
La gent se veyà doblada;

Sino, que à cada Soldat
Dels teus, en la part contraria

Lin' corresponian deu;
Que es deu? quaranta, ò cinquante;

Ab que part de son Exercit,
A tot lo nostre igualava.

Al menjar Provincias fertils
De sustento eran escassas;

Y al beurer, Rius caudalosos,
Casi restavan sens aygua.

Posa

Posàremnos vista á vista,
 Ocupant tanta Companya,
 Que sobre quel' Pla tenia,
 Quatre lleguas de distancia.
 Clos així naturalment
 Ab dos fragosas Montanyas,
 No obstant, nos aparexia,
 Que ambits estrets ocupavan.
 Lo teu nom, y lo dels Deus,
 (Nort en aquella Batalla)
 Tant valor los influiren
 Als teus, que ja desmayavan,
 Que intrepidós envestiren,
 Sense temor de la Parca.
 Apenas senyals oïren
 De envestir, quant (cosa es rara!)
 Començaren tal destrossa,
 En Enemics, que matavan;
 Com si en aquella palestra,
 La Humana Especie acabara,
 No has vist aucells de rapinya,
 Que ab ferresa molt estranya,
 (Essent dos, ó tres no mes,)
 Envesteixen ab gran rabia,
 Moltes tímidas Palomas,
 Que al mateix punt espantadas,
 Fins la sombra las assombra,
 Y no acerten de turbadas,
 Bolant á las suas Torres,
 Per escapar de las garras,
 Així covants los Armenis,
 Veent lo valor, ab que matan,
 Los teus Soldats, tant temian;
 Que alguns matava la Espasa,
 Però peral' circumstancia,
 La sombra sola bastava;
 Que per fugir, com se vulla,
 Allí's tallava las camas.
 No puc callar mes progressos,
 Que com pretení mes hasenyos.

(Perque asseguran mos merits)
 Es molt just, que iscan á plassa,
 Io sol, y esta Espasa tua,
 Prenda de ta ma Sagrada,
 Obrarem tants grans prodigis,
 Que ans saltaran las paraulas,
 Que falte, que dir ab ellas:
 Tantas las obras son, tantas!
 Los Peons no resistian;
 Fins los Cavalls se glassavan,
 Sino ab lo foc, que jo treya,
 Quant los forts elms derrotava,
 Quedaren sos vlls tant cegos,
 Que com en fina balansa,
 Sens inclinarfe, suspesos,
 Immobils sempre esperavan.
 Era, en si, rayo lo foc;
 Y fins las Celestes salas,
 Del ruido, que movia,
 Responian atronadas,
 No faltant tampoc la pluja,
 Ab tempestat tant estranya,
 Matifantse de las gotas,
 Fins á las fullas mes altas,
 De las que escalas del Cel
 Se veyan altivas plantas,
 Si lo que he dit, not' admira,
 Escolta cosas mes raras,
 Per poder desordenar
 Un Tercio, que peleava
 Ab resistencia invencible,
 Entretenint la Batalla,
 Haguí de passar lleuger
 Una mal formada Raza,
 Empero vaig advertir,
 Que tant la sanc abundava,
 Que era del tot impossible,
 Sens ofegarme, passarla,
 A les horas resolut,
 Tants disjunts mon bras accionava
 Que

Que de pònt vafent ferviente,
 Y per ell à la altra banda,
 Acompanyat de alguns peons,
 Pogui passar; y acabada
 Estiguè la funció,
 Ab la vista de ma Cara.
 Sols quedava à la victoria,
 Pera del tot coronarla,
 Que atreviment, com lo meu,
 Ma vida dant à la fama,
 Fes alguna resistència
 A vna carrossa, falcada,
 Que incèament, en lo Exèrcit,
 Defordes reros causava.
 Lo Rey estava dins ella,
 Ab que, pera venerarlo,
 No per temor, que tingùes,
 Dissimulava ab grans bàncas:
 Empero, veent lo perill,
 Y tanta sanc escantada,
 Volguè pujar à rendirlo:
 De vna salt passà la barana,
 Y lo Rey ab son valor,
 (Lo tenir sanc Real basta)
 Per defensar son presidí,
 Me donà dos estocads,
 Que l'Ànima ja tenia,
 Per anarsen, porta franca:
 Ab la ma esquerra tapi
 Las sanguinolentas nafas,
 Y la dreta ma, atrevida,
 La Real persona mata,
 Ia que patir captiveri
 No volguè: presumció vana,
 No estimar vida renada
 A tante sobèra Monarca:
 Acabada la Victoria,
 Tant vivas foren las òffensas,
 Correu no rebent,

Volent guanyarme, Senyor,
 Las albricias preparadas
 Y peraque tó vachés,
 Gran Senyor, de la contada
 Relació duptant, ja venen
 Embaxadors, ells declaran
 Tot lo que ha passat; à ells cregar:
 Iscat, Consalo.

ix Consalo.

Consalo. A Deu gracies,
 Que ja podrè obrir la boca,
 Y quec per nra hi haure tanta.
 Gran Senyor, ja son aquí,
 Ia ban entrant per la Sala.

Emp. Gran alegria he tinguda

(Prin. Ia la he tinguda estremada.

Exen dos Embaxadors ab vna batina

na de plata cada qual en las

mans. En la vna batina ha de

haver un Cestre, y vna

Corona en la altra.

Emb. 1 Gran Senyor, si en ta Clemencia

Carinyos amparo trobam

La menos distant provincia,

Y la Nació mes remota:

De tal benignitat vst,

Ab los que prostrats, te adoran.

Emb. 2 Monarca August, de que espera,

Tos Vassalls misericordia,

Deixa l' rigor per superbos,

Als rendits, y humils persons.

Emb. 1 Est es lo Cestre de Armenia

Emb. 2 Esta es tambe la Corona

Emb. 1 Armenia, Senyor, es tuá

Emb. 2 Mitja cosa à cosa propia

Empe. Príncipe, mereixen perdo

Prin. 1 Gran Senyor, puix per força,

Obeint al propi Rey,

Furtiva à tos peus Ros prostra

Emb. 1 Gran Senyor, si en ta Clemencia

Key

DEL Dr. VICENT GARCIA

Rey de esta Terra famosa:
 Cabe esta Corona, y Ceptre
Pofalsi la Corona, y li dona lo Ceptre.
 Qui de Rey ha donat moltras:
 Visca lo nou Rey de Armenia;
 Y reyne eternitats moltras.
Tots. Visca lo nou Rey de Armenia;
 Y reyne eternitats moltras.
Gov. Ea si, que rebentaria,
 Gran Senyor, si no ho digués:
 Passan voltes testimoni,
 Embaxadors estrangers,
 Deu ser lo Senyor Gonfalo,
 En estretura sen valent:
 Aixi succehi lo cas,
 Edictos Pla de Gran Estel,
 Prop las Montanyas de Armenia,
 Un Dimocres a las tres,
 Varen totar ha matarse
 Dos Exarcis de Guineus
 Com jo so estat tant gallina,
 (Aquella Guerra tement) A
 Pòsim' a missa requesta es sup el
 Desobre de vn colatet ab
 Des de allí vaig pelcar,
 Y per ajudar als meus,
 Cridava: Muyran los lladres;
 Si bé non' feyan may res,
 La raho prou se vehiclaray,
 Y es, perque estava lluny de ells,
 No ho midí, mes casi, casi,
 Tanq. com hi ha de assí al Cel.
 Si no vaig morir allí,
 No foue perque no ho volgués;
 Sino sols pera guardar-me,
 Pera mes heroics Fets;
 PuiX sempre, que se oferesca,
 Fare, Senyor, lo mateix:
 Que si, com pera fugir,
 Camas ting. entencim.

Tinguera; Hastima fora;
 Que nom' fessen Confeller.
Emp. Ia, Rey, si haveu de fer Gremi
 De Privats, y Afavorits;
 Feu quel's merits exquisits
 De Hipolit, tingan son premi.
Prin. A son franc arvitres' dona,
 Que tot lo que vulla s' fassa:
 Y encara no li don' massa,
 PuiX que li dec la Corona.
Empe. Aixi vostra Monarquia,
 Princep, se dilatará.
Hip. Aixi, també s' logtará,
 Gran Senyor, la ditxa mia.
Prin. Doncs, que demanèu, vos mand,
 Lo que Vos estiméu mes,
Hip. Exeísau lo premi es,
 Señor, que postrat demano. *Se agenolla.*
Prin. Allauvos, y sens recel
 Demanau.
Hip. Aixo m' confon:
 Molt mes val que tot lo Mon;
 Que es Ayna Prenda del Cel.
 Per ella mon cor se assitge.
Prin. Demanau; lo que vullau.
Hip. PuiX eixa opció me donau,
 Barbara es lo meu desitge:
 Ella foue ma llum, y guia,
 En quantas cosas he obrat.
 De ella este enamorat.
Prin. PuiX Barbara, vostra fia,
 Y per sustentar tal Prenda
 Ab faulto extraordinari,
 Del diner de mon Erari.
 Podrèu fer famosa renda.
Emp. Yo jo també, de part mia,
 Parqite quede ben premiát,
 Vull, que sia nomenat
 President de Alexandria.
Gov. Que donau a mas h.

X

Z 2

Prin

Prin. Demana vna cosa bona.

Con. Tinc por, que si deman' Dona,
No me implique ab grans maranyas,

Prin. Com los teus merits sou pocs
No alcanfan premis Reals.

Con. Que, fugir à peu defcals,
Acàs, es cosa de jocs?

Emp. Acabe, que me amohina.

Con. Poc val lo que vaig obrar,
Y menqs vull demanar;

Puix sols pretenc à Agripina.

Emp. Tua sia.

Princep. Sia tua.

Emp. Hipolit ja pot demà

Anarsen, y donarà

Al Princep la Insignia sua.

Prin. Als Deus primer se oferescan

Encens, y Sabéo Aroma;
Y veja la activa Roma

Als Meus, que la destruescan.

Hip. Senyor, com axi m' desterra
Vostre Cesareo rigor?

Emp. Anàu à servir à Amor;

Nofaltres ferèm la Guerra. *Senyor.*

Ixen Barbara, y Valenti.

Val. Tal vegada es mal servida

Ma Prenda, y falta hi fassa

Bar. Com se veu, que sou de pas
Las venturas de esta vida!

Val. Ja cumplidament restau

De aquells deu Caps avilada;

Ab que vèureu ben lograda

Eixa Salut, que gosau.

Barbara. Si Senyor.

Val. Axi els feràn

Vostre regimen, y norma;

Ja que en ells (com en la forma)

Totas las virtuts estan.

Lo bon orde guardatèu

De la Usacia cada dia.

Bar. Molt delitjo vna fingida.

Val. Eixa molt prest la veureu.

Tant mal podrà ser lo humor;

Que perque al cor nou's corrompa

Si permeteu, que seu's rompa

La vena, serà millor.

Tal podrà ser lo pesar,

Que u's don' son furor insà,

Que en lo Cap flors, y en la Ma
Palmas haureu de portar.

Baste això, Senyora mia;

Lo demès, Deu ho suplesca.

Bar. Ell nostras accions regerca,
Essent nostra Llum, y guia.

*Restanse en la vna part de las Taulas;
y per la vltra ixen Diostor, y Porfi.*

Diost. Que be, que emplea el camí,
Qui arriba felis al centrot

Per tenir mes gust men' entro,

Per divertirne al Iardí.

Porfi. A Mi tot lo gust me enganya,

Lo que te alegra lo cor:

Que gust darà vn Surtidor,

Que no llansa sino es aygua

Si vols, que jo en to Iardí,

Molt me entretinga, y alegre,

Sia blanc, ó sia negre,

Feshi vn Surtidor de vi.

Ditxofas aquellas taulas,

En que s' Multipliquen llums:

Que quant lo cap no te fustja

Calor falta á las paraulas.

Diost. Que grandesa de Edifici!

Que Obra tant ben acabada!

No he vist may tant estremada

Hetxusa de aquest ofici.

Lo Bany, no hi ha mes que veurer;

Aqui mon gust se atempera:

A Barbara al punt avisa

Y entretant aquí vull sentir.

Porfi. Ella, Senyora s' passeja,
Pera divertir son mal,
Per lo primer caminal.

Diofe. Porfirio, fes que la veja,
Que en ella està mon contento;
En ella està ma alegria:

Es en sí la Filla mia
De la Bellefa Portento.
Deu baixar cada vesprada

A refrescar-se en la Font.

Porfi. Sols ha bayxat per lo pont,
En ta anferencia, vna vegada.

Diofe. Ahírs també advertint
Lo donayre, ab que camina.

Porfi. Es vna cosa Divina:
Mes jat' veniu, y va venint.

Diofe. O Hermosura singular lo
O Pasmoi de gentilesal

O Non plus de la Bellefa!
Dixòs lo quit' va engendrar

Se acosta lo Santa, y va a agenollar-se.

Barb. De ts vostra benvinguda,
Pares, moit me so alegrada!

Diofe. En vos, ma Filla he trobada
L' alegria, abans perduda.

Eran mos gustos escasos,
Perque tussent de un vivier

Cumplis, ja lo ditxa mar,
Barbara, dotam' los braços p'ra

Barb. Los braços, Senyors, y l' cor:
Que si ab amor Paternal

Me amau; també ab Filial,
Io vos corresponc, amor

Com vos deu tant cansat,
Senyor, tant larga jornada?

Diofe. En venerte, Filla amada,
Lo cansaci se ha acabato

Lo cert es, Barbara mia,
Que falta a natura de

Lo vigor, per la vellefa:
Pero, quins' fa companyia?

Barb. Vn Metge, que me ha curat
De vn mal, de quem' veyá mortat

Y alcançant-me salut forta,
Vida nova me ha donat.

Val. Vuy, Senyor, ditxosament
Resta ab perfecta salut:

Basta que siáu vingut,
Per donarli compliment.

Diofe. Filla, quant se li oferesca,
Dones, al Senyor Doctor.

Val. Io cosa no vull, Senyors:
Sino que es temps, que partescat

Ab que ab la llicencia vostra,
Partidè, si lam' donat:

Vos, Senyora, perdonat,
A qui per esclau seu's postra.

Diofe. Pux ab alegria estranya,
Da osuren's, Filla, guarida,

Esta passada pastida,
Tants regosijos me guanya:

Anèm lo pesa prevenit,
Lo regaló, que convinga.

Val. De alsò cuydado nos' tinga,
Que de assí me he de partir.

Ja ab mon ofici he cumplit,
Ja no fare falta alguna!

Barb. Nous null ser mes important;
Guieu's lo Sant Esperit

*Senyors: E alenti yu acompnyantlo
Diofe: y Barbara dient:*

Diofe. Pux no puc ser liberal,
Deixame amic ser cortè.

Val. Tot pera mi, sobrat es,
Agrip. Nomè dius res? brau animal!

Porfi. Que vols, quet' diga, Madonà?
Tu me haurias de envestir,

Suposat, quem' veus venir.
De aqueixa Mon, de aqueixa Mon!

Agri-

Agrip. Io, cert, ja ho hagueria fet,
Si fora Saludadora.

Porf. Ami m'han dit, que en vna hora
Ne saludas sis, ò fet.

Agrip. Que lo comuna? ninguna
Llengua tal cosa dir gos.

Porf. Agripina, si ets com dos;
Clar està, que no ets com vna.

Agrip. Las tuas vellaqueries
Acumulas à nosaltres.

Porf. Tots som dolents, vns y altres;
Vns de nits, y altres de dias.

Mex. Digalmeu en veritat
Si, jo ausent, algut festeja?

Agrip. Que lin' tindrias enveja?
Porf. No cert, sino pietat.

Agrip. Puig, per si zelos te torran,
Per lo molt que desaniman;

Porf. A Deu Vida: à Salou coronat,
May mes te voldria veurer,

Sim' faltas lo mateix mal que jo;
Mes cregas, que estic crabal.

Agrip. Que no tens moltes nochobes
Com que acas nom' idolatras?

Mil vehas m'han dit, que si
Porf. No cert, perque causen mi

Canjava lo Apotecari?
Si: No: Amor me feya encendre?

Ab que ja no hi vull entendre
Allarguem lo violari.

Agrip. Mal mon amor correspon:
La modestal nova me porta.

Porf. Agripina, en fet tu morta,
Te pagaré ab un Respon.

Agrip. Ayl com te mostres iníe.
Porf. Ayl que no sabes cas treu.

Agrip. Digalme, mon Be, amor es.

Parf. Ma Vida, ja te las die?
Tant te vull, com la Ovela vol al Ltop;

Y tant, com a la Serp lo Llengardaur;
Encara que desitjo en tu lo encair,

Que ferro, ab ferro fa lo pany de cop.
Tant be com a l'as, com està al peu

Lo grop;
Y com està la carrega al Bataix.

Si be que parlat ara vn pot mes baix,
Me apareixes avoltas vn arrop.

Si tu te adovas (Nina de mon pit)
Me vull jo retrair de tota malhat;

Y en dolos llasos, mill' estar vuit.
Pero, com impossible ho he pensat

En ma vida vull fer lo teu Merit,
Perque fora caserna ab lo Peat.

Agri. Han vist aqui la cara de Mussi?
Lo Platicant etern per Cabrol?

Encara que ho puc negar jo,
Quem' sab millor avoltas, que lo vi

Com axi estás ab la trassa de Bousi,
Y la mala figura de Brago,

Feu me agravisí Mes, axí lo tets perdó:
Que tal, qual ets, es massa bo per mi.

Si tu pots veure ny adova vn pot,
Confesso, que mon dir es mentidet,

Y que vull abraçar me en lo teu foc.
Mes crec que nam' daras aqueix que fer

Lo fer tu ferà cosa de poc.
Perque dura entetgamma à Lucifer

Lo *Exeno Diocrolo*, y *Barbara*.

Dioc. Possible es, Barbara mia,
Que poguè la mia auencia,

Causarvos tant gran dolencia,
Y tant gran melancolia?

Pres, Filla, an' venit a lli,
Y ab tot, que pres me trob' be;

Ab Vos me compellast,
Ab mil joyas, que us porta.

Y aulas, sensistam porfas, tal es o

DEL IDILAVCENT GARCIA.

Y aclarin la solitud
 De aquets Sol ena veiat,
 Que fa mes cansats mos dias,
 Balta lo haver, fins assy,
 Amagat eixa Ma bella,
 A vents que la estiman a ella,
 Mes que a son Estat, y a si.
 Y, perque de mi no crega,
 Que desitjon violentarvos,
 Vos propia podren triarvos,
 Lo que millor vos parega,
 Feume, de totis vos dixos,
 Alegrau aquestas canas,
 Que gracias sant Sobranas,
 No son pera sola Vos,
 Eixa Belleza tant rara,
 Los Deus volgueren formar,
 Perque a algu hagues de alegrar,
 Y no perque a danyo matara.
 Digui a qui pretenu loy es honora
 Barbara de mas entroyas,
 Barb. ab parables, tance estranyas,
 Barb. mton cor ofencu noli
 Diofc. Prou mes ofe restaria
 Io, sinom' imaginass ad' nombr'
 Que se ha de fondrer, lo gñs
 De eix cor tant fer' alguns dias
 Mes, de nóm i a quist bufado
 Y parlem en pñe sol' n' Olira
 Barb. Lindament de aquist defcoba,
 De la Torre de defensado
 Foren los Mestres mlti destres
 Diofc. Si, apeto mal procemien
 Ruit mos ordés hon obares
 Barb. No esta la edpa em los Mestres
 Diofc. Qui em cas ofenital exet
 De matar, que mes dedens no
 Fesses las finestras? Vos?
 Barb. Io maní, que fossen tres:
 Dio oculto la veritat, que sup per
 tota

Quant ne alcanso tanta gloria,
 Tres ne sui fer, en memoria
 De la Santa Trinitat,
 Diofc. Ara mes, me suspeneu:
 Es enigma?
 Barb. Enigma? nos
 Verdadera Religio
 Es, de adorar a un sol Deu,
 Diofc. Traydora, infame, villana
 (Que, pera matarme, vius)
 Com eixas blasfemis dios,
 Barb. Pare, jo so Christiana;
 Y P se ha a es dixas, y no mengua
 Porfi. Hipolit, Senyor, ye entrau.
 Diofc. Sit sento mfs blasfemanc,
 He de tallate la lengua.
 Ixen Hipolit, y Gonsalo
 Hip. Com a Embaxador del Cesar,
 Y mes, com a cosa propria,
 M' he ptes aquesta llicencia,
 De venir a Casa vostra,
 Senyor, per vostre Cunt; A Diofcand.
 Y per vostre esleu, Senyor. A Barbaras
 Diofc. Dixas es quem' fachu merce.
 Hipp. A questa carta desclofa
 Del Emperador, que entrego, A Diofcas
 Per Vos, que a Ves vos dona a la Santa
 Lo cor, lo que puga y valga
 Barb. Aqueix present, pos me importay
 Diofc. Venere la carta Augusta,
 Y llibro en aquesta forma. Lit.
 A A las heroicis halanyas de Hipolit
 he assenyat, q per premi, lo que
 ningú millor, que ell, pot mereixera
 Si se pot mereixer Barbara, ha de
 fer sa esposa, no dypno aplaudira la
 Eleccio, lo que lo mano, pux ab
 los puestos, en que lo ocupo, lo
 honrara vostra Casa.

IO CESAR
 Diofc

Diofc. Donau-me, Hipolit, los braços, Que no vullas obairme?
 Creixent à ma Casa glorias, *Barb.* Estic ja, en vitio mes dolça,
Hipo. Los braços, Pare, y la vida, Cafada.
Diofc. Estimo acció tant heroica, *Diofc.* Hay tal cosa ab qui?
 Filla, donau-li la ma; *Barb.* Ab Christo, Rey de la Gloria.
 Que vuy has de fer la Esposa. *Diofc.* Has de morir al instant.
Gov. De esta feta, ab Agripina, *Trau la Daga.*
 Mon cor tambe se acomoda. *Villana,* infame, traydora:
Agrip. Io, cert, be seria tua, Esta daga ha de escampar
 Sino que. La sanc, que tant me deshonra,
Gov. Que? mala cosa! *Hip.* Pena quant es la pietat!
 Digaine lo impediment, *Diofc.* No la mereix.
 Ah, que lo tracte s' concloga. *Hipo.* Si no torna
Agrip. Porfiri es A dirho, amereix perda.
Porfi. Es veritat. *Barb.* Io so. Christiana,
Gov. Vaya, ja entenc la tramoyat! *Porfi.* Tothom
 Pero, dels dos podràs fer; La mirà tant porfiada,
 Que en fi no seràs tu sola, *Diofc.* Muira.
 Dona, comuna de dos. *Hip.* Apartavos, Senyors,
Porfi. Si per vn no serà bona, Anauyosue à vostre quarto. *Senya Barb.*
 Com vols tu que à dos serveia? Y vos, Senyor, esta volta,
Gov. Tal, qual serà lo que moltas. Per mi, habeu de perdonarla.
Diofc. Tant suspesa, amada Filla? *Diofc.* Monstro cruel, com me atreus!
Diofc. Tant absorta, amada Esposa? Per vos, Senyor, ha feta!
Diofc. Lo Cesar nou's fa favor? Vaigmen' ha sentirho.
 Hipolit nou's enamora? *Gov.* Brra;
Barb. Està l' Anima suspesa Quins estanhiu
 Ab inhumanas congexas; *Hipo.* Y jo! que hi sento,
 Y per asò no podia Ho publico en tosta forma,
 Tornar alguna resposta. Que regament, Amor, à tu m' dedico!
Diofc. Que podrà donarvos pena? Que cautament procuro lo apartar me!
 (Assi mon torment renova) *Apart.* Y sens poder, del tot, determinar me!
Hip. Ya se, que son pocs mos meritis, *Aversiatme pri tas Atras sacrificio.*
 Per alcançar tal Corona; Que facilmente à idolatra me aplico!
 Pero lo afecte? Però veent, en ma Secta meu y prearme,
Barbara. Es canfarse, Ni acabo de adorar, ni de auferarme:
 Lo parlar-me de eixas cosas, De vna part destruysey, de altra edifico!
 Io no he de casarme, Com, Amor, tant incendi en mi
Diofc. Filla, *Gov.* fomentas,
 Com tant superba te mostras, Per qui contra mos Deis praten fer
 Guerra? Molt

Molt es Barbara aquella, de qui m' queixo.

Mes ja, Amor, feus propòsit me atormentas:

Que ab l'odi just, que de ella me desterra;
Per vñ Crucificat, mos Deu, no deixo.

TERCERA JORNADA.

Fan dins ruid de Tabals, y despres de Espasus.

Tots. Visca lo Gran Maximí;
Sua la Victoria sia.

Ixen vestits de Soldat, lo Emperador,
Princep, y acompanyament.

Emp. Gran es vostre valor, Princeps
Ab la vostra Espasa invista,

Pera vos, y pera mi,
Lo Imperi vuy se eternisa.

Prin. Pare, y Senyor, mas hafanyas,
En est succès nos limitan;

Puix ab nostra escaramussa,
Queda la Superbia altiva,

Sens foras; ara lo Exercit,
Demostrant sa valentia,

Es be, que done escalada;
Moy valor los encamina.

Io vull pujar lo primer,
Pera deixarla rendida:

Serà darne possessió
La Ciutat.

Emp. Fill de ma vida,
A gran perill vols posarte,

Prin. Prendas vostras no perillan.
A envestir, à envestir toquen.

Emp. Toquen, q' sil's Deu te inspiran,
Sens duple, te assistiran.

Prin. Comenfen ja la envestida.
Tocan Tabals, y Trompetas; y ar-

rimant escalas à la muralla, van pujant.

La gran Superbia de Roma,
En aquest punt se humilia.

Silve. esta espasa ha de acabarla.
Fabi. Aquest bras ha de rendirla.

Sil. Muiran los Rebeldes, muiran.
Fabi. Visca lo Emperador, visca.

Ixen à la muralla Soldats del Senat
Roma, à resistir la escalada.

Sold. 1. No tenen lloc los Tirans
En la gran Roma.

Soldat. 2. Tots digan: (can.
Visca lo Sacro Senat: Tots dins ho repete).

Visca la llibertat, visca.

Empe. Ia corona la muralla
(A pesar de sas porfias)

Lo Princep: los Deu, te guarden.
Prin. Ia las foras enemigas

Desmayan. A ells, à ells.
Fan, com que cauen morts à la paró

de dins los de la muralla.
Silv. Ia los meus vlls no divisan

A qui fare resistencia.
Pujan los tres dalt, y entran; als quals

segueixen los demès, que restavan
baix, abont queda sol lo

Emperador.
Prin. Anèm à Porta Llatina,

Perque tot l' Exercit entre.
Fabi. Ia estàn en ta companyia.

Lo Princep, de la part de dins, fa com
qui obre vn gran portal, y deprompte

ix ab las claus, que agenollat
las entrega al Emperador.

Prin. Aquí tens, Senyor Augusto,
Las claus de ta Monarquia.

Emp. Princep, qui sabè guanyarla,
Serà molt just, que la tinga.

Demà peral's dos se fassa
Vna Coronació rica.
Molt devèm à estos Soldats!

Silveri Vostre valor nos anima.

Prin. No ha de faltarlos bon premi.

Fabi Servirvos, es premi, y ditxa.

Emps. Hay mes que fer!

Princep. Si Senyor:

Al Capitoli s' retiranz

Es be, que iscàm en lo punt.

Emp. Profeguescas la envellida.

Sil. Muyrán los Rebeldes, muyrán.

Fa. Visca lo Emperador, visca. *Sen van*

Ixen *Dioscoro*, y *Barbara*.

Diosc. Dura encara ta porfiat.

Se acaba lo teu error?

Digas? Donali à mon cor,

No tristesa, si alegria.

Barb. Pare, perque heu de estar trist,

Quant, sabeut, que nom' enganyo,

Tantas honras, y auments guanyo,

Esposa de Iesu-Christ?

Diosc. Qui t' ha aixi prevaricada?

Qui poguè enganyarte aixi?

Barb. Vidam' donà Valenti,

Lo Metge, quem' ha curada.

Diosc. O enganyós Encantador!

Barb. Pare, à mi nom' va enganyar,

Puix fong causa, que adorar

Poghes à Nostre Senyor.

Diosc. Ja m' apura lo deliti.

Si not' retractas, te mato.

Barb. Aixi guanyaré barato,

Iesu amat lo Martiri. (*llaca*)

Diosc. Esta es la causa, digasme, Ve-

De voler, que ningú te estime, y ame?

Si à mon rigor ta humilitat no aplaca,

Perque colera, mes mon cor no inflama:

En ta fang vil he de borrar la taca,

Que en mon solar pretens posar, Infame:

Y he de cbbirar, à costas de ta vida,

Tota l' honra, quem' llevas, Fementida.

De ma benignitat tou cor nos paga?

Barb. Mes estimo à Iesus, que no à ma vida.

Diosc. Lo cor te passarè ab aquesta daga. *Trau la daga.*

Barb. Aixi tindrè prest ma gloria cumplida.

Diosc. No penfes de mas mans escapar, Maga.

Barb. Ajudaume, Deu meu, que estic rendida.

Baixa un Angel, y *sen porta la Santa*, dient.

Angel. Lloc ara à son furor, *Barbara*, dona.

Que prest alcançaràs major Corona. *Sen van.*

Ixen dos Pastors.

Pastor I. Qui es esta bella Pastora,

Que envers nosaltres camina,

De gracia tant peregrina,

Que à qui la veu enamora?

Es, per ventura, *Diana*,

Que en estas selvas habita?

Que gracia tant exquisita,

Mes es, que de cosa humana.

Arriba la Sta. à *encontrar ab lo Pastor* II.

Barb. Pastor, que en esta ocasió

Ets port de tanta fortuna,

Nom' tingas, per importuna,

En lo quet' demano jo.

Per lo Senyor, quet' crea,

Te per mi humanas entranyas;

No com las cruels, y estranyas.

Del Pare, que m' engendra.

En infortunis tant grans,

Ajudam', y donam' trassas,

Perque, fugint l'amenassa,

No don' en las cruels mans.

Pastor II. Qui serà tant inhuma?

Senyora, que's vulla ofender?

Qui

Qui tant, vii serà, que empendrer.

Vostre remey, no voldrà?

Plaguès, al Cel, que poguera

Caber vostra Perfeccio

Dintre de est petit sarrò;

Que assi de gracia u's tinguera.

Pero aquellas matas, cobran

De vna coveta, la entrada;

Y si estau alli amagada,

No hi ha perill, queu's descobran.

Entra la Santa en la Cova.

Pastor 2. L' assaonarán, com vn pop,

Si saben, que assi es vinguda:

Ella es la Ovella perduda;

Io voldria fer son Llop,

Ixen Dioscoro, y alguns Soldats,

que buscan à la Santa.

Sol. 1. Jo la viu travessar aquella Coma;

Y à l' Alina arribant, prengué à

ma esquerra;

Y com l' ayre portarsen' vna ploma,

Axi fa lleugeresa la desterra.

Soldat 2. Molt favor li haurà fet

la espessa bròma;

Mes no ferà, en fi, fora de la Serra

Diosc. Busquem, à qui m' ha fet

tant gran injuria;

Venjança trobarà ma justa furia.

Sol. 1. Pastor, haurias vist vna Donfella,

Que sabem, q' ha fugit à esta montanya?

Pastor 1. Io nom' cur' de vosaltres,

nim' cur' d' ella.

Soldat 2. Molt gran sospita tinc,

de que m' enganya.

Pastor 1. Borrec sit; mala mella

mat' la Auvella:

Auvella, asti; ay, ay, com ets tacanya:

En nom del mal major assi vingueru;

Que tot lo bestiar me malmeteru,

Soldat 1. No penfes, que' vullam

fer cosa alguna;

Ans be venim aquí per estrenarte:

Pastor 1. Si tot mo haveu passat à la

fortuna,

Volèu, que de vosaltres nom' aparte?

Sol. 2. Si de nosaltres acció ninguna

Danyat te ha, de que serveix queixarte?

Diosc. Preneulo, Soldats meus, al

punt, preneulo;

Y si dirho recusa, matarèulo.

Pastor 1. Si en ma defensa tinc tanta

Iusticia

Com lo dret, clarament en tal cas narra,

Poc temor me farà vostra malicia;

Y si la fona trac de la Samarra,

A pesar de las reglas de Milicia,

De vosaltres non' ha de restar garra:

Que valerme sabrè, si algu me enuja,

De alguna pedregada sense pluja.

Soldat 1. Apartemnos prest de assi;

Que sento ja caurer pedra:

Y tempestat, sense nuvols,

Sol fer molt mal à l' esquena.

Diosc. De qui informarnos podrèm,

Sent tant de conveniencia?

Soldat 2. Assi sen descobra vn altre;

Interrogare'l?

Diosc. Si, alerta:

Nota be, lo que dirà.

Soldat 2. Heu, Salvatge, Bestia fera,

Has vist, que en estas montanyas,

S' amagat vna Donfella?

Pastor 2. Júpiter mira per mi;

Aquí esta en eixa coveta.

Ab axò jo estarè franc

De escrupols de conciencia;

Que com era bonicota,

Y l' Diablè sempre vetlla;

Crec, quem' hauria fet fer

Alguna gran bestia.

Mes, ay! ay! ay! que so dur!
ay! que este clavàt en terra!

Cau lo Pastor, convertir en pedra.

Ia no puc mes, jo so mòrt.

Diosc. IX de aqueixa cova, Pertà.

La que tancar pretènia

En un lloc de estimació,

Tancada en vna presó

Restarà vuy, de ma mia.

Io nrateix he de acularla;

Io la darè al President;

Io assistirè a son torment;

Io mateix he de matarla.

Perque mes sa pena cresca,

Io fulminarè'l procès,

Y qui tot lo Cel ha ofès,

Devant tot lo Món patefca.

Anèm; y! qui la retire

Fassa, de lleal, alarde.

Soldat 1. Argos serè, que la guarde.

Soldat 2. Lince serè, que la mire.

Diosc. Las segelladas cadenas,

Ab cuydado, guardareu;

Y dos Cervèros serèu

De aqueix. Infern de mas penas,

Sen van Dioscoro, y los Soldats atraf-
trant a la Santa per los cabells.

Pastor 1. Exquísita es ma tristesa,

Notable es la pena mia,

Contemplant la titania,

Considerant la dureza.

Parè fora, lo qui ofesa

Deixa Hermosura tant grã,

Sens duptè algu, que seràn

Sentiments de honra perduda:

Que estos, a vna llengua muda,

Estranys rigors parlar fan.

Pero sa Belleza indica

Certíssima la disculpa;

Que no pot comèter culpa.

Cara de gracias tant rica

Si es axí, molt fons inica

La ma', que feu tal maldat

O! si poguès ma pietat

Plegar en estas Divesas,

Rubins, y perlas malmefas,

Ab tanta barbaritat.

Montanyas, ja que sa fuga,

Tant mal amparat havèu,

May de bon temps gosarèu,

Y ingu habitar vos puga:

Deddel Vivent, que remuga,

Fins al que remontra'l bol,

Tots fujan; y en enern dol,

Sols tingau obscuritat:

Que no mereix claredat,

Qui estimà tant poc al Sol.

Arnau fugí ab tas Ovellas:

En esta vix poc divertit:

Ola? que no ho has oit?

Tens a adobar las orellas?

Arnau! ay! que abans centellas, *Lo tota*

De son pit podran exir:

En pedra's va convertir;

Tas lo parlar porta mengua:

Perescarment d'altras llenguas,

Al temple'l vull ofèrit.

Trau de las taulas al Mort.

Ixen lo Emperador, Princep, y acom-
panyament; y al eixir, digan tots dins

Tots. En innumerables segles.

Viscan los invictes Cefars,

Empe. Fill de las mids entranyas,

Sentauvos a la ma dieta;

Que qui lo Imperi ha guanyat,

Esta molt be, quel regesca.

Prin. Com, fols per Hetxura vostra,

La mia ma fons valenta,

Prop de vos estarà be:

Ia li sobra la ma esquerra.

Alc

DEL DR. VICENT GARCIA.

Assentanse los dos en un Trono. Ixen quatre Ninfas: las dos portan, en bacinas de plata, dos Coronas de Llover: y las otras dos, de la mateixa manera, dos bastons de General.

Ninfa 1. A darvos la enhora bona Las quatre parts de la Terra Venim; perque tot lo Mon, Per Cefars, vos aplaudesca.

Ninfa 2. Son encara los del Orbe Ambits estrets, que compregan, En lo valor de Vn, y Altre, Multiplicada Prudoneia.

Ninfa 3. Ia vuy en la Insigne Roma Tot R Univers se comprega; Puix ha arribat a ser Conxa De tant riquissimas Perlas.

Ninfa 4. La Celeste Arquitectura, Trialladada aqui s' contempla; Que es Cel, sens dupte, hont habitan Dous, que al Imperi governan.

Ninfa 1. Maxim aquesta Corona Gose, lo qui tant be reyna.

Corona al Emperador.

Ninfa 2. Esta, al Palsmo de valor, Corone la cabellera:

Corona al Princep.

Los dos: Lo Imperi etern significan Lauros, que sempre verdejan.

Ninfa 3. Ab esta Insignia, Senyor, Entrega lo basto al Emperador, Seras lo Deu de la Guerra.

Ninfa 4. Y ab aquesta las victorias Entrega lo basto al Princep, Tindrás seguras, y certas.

Los dos. Que Bastons de General, Es be generament venfan. Van sen, (sens se cortesia.

Canten dins.

Vuy Roma extraordinarias Demostras alegrias; Y es molt degut las aumete, Quant; te doblada la Ditxa.

En los dos, com en Columnas, Sustenta sa Monarquia: Lo non Plus ultra seran, Estas Columnas Divinas.

Viscan los Cefars, viscan; Puix la Ditxa de Roma Ells la eternisan.

Ixen dos Senadors Romans, y se agenollan Senadors. De part de tot lo Senat, Vos prestam la Obediencia.

Emp. La Libertat, que ha tingut Lo Senat, la causa es certa De molts disgusts.

Princep. Poc importar. Obridels vuy la Clemencia.

Emp. Perdo tenon general. *Se alfan.* Senadors. Viscan los invictes Cefars.

Ixen dos Soldats, Embaxadors del Exercit Imperial, y se agenollan. Soldats En nosaltres, tot lo Exercoit, Grans Senyors, los pats vos besa.

Emp. Tindran vuy la paga dobla; Que es ab lo que mes se alegran.

Princep. A estos, Senyor, Premiaulos. *Emp.* Donemlos dos Presidencias.

Prin. A saq merits son degudas. *Sol.* Viscan los invictes Cefars. *Se alfan.*

Ixen dos Embaxadors Indias, y se agenollan.

Indios. Rendeixense a vostras Plantas, De l' India las grans riquesas.

Emp. Roma per fills vos adopta. *Princep.* La totas las Estrangeras A

Provincias, que humils se mostren. *Indi.* Viscan los Invictes Cefars e als a.

Acto

Ixen Hipolit, y Gonzalo vestits de dol. En vn jardí; ab **Diofcoró,**
Hipolit. Puix me dona la fortuna. Tingui noticia confusa,
 Després de tanta tormenta, Que la trobaria; y jo,
 Lo port, que pogui esperar; Ab la vostra Carta Augusta,
 Agrait, beló la arena. Aní à veurermé ab los dos:
 Gran Senyor, à vostras plantas, Si acertí, mon cor ho dupta,
 Felis, è infelis ma estrella, Que com gran amor molt cega,
 Me llansa. A errar, tal volta, estimula.
Empe. Alsauvos, Hipolit: *Se alsa.* No tenia jo ab la ausencia,
 Ques ferli notable ofensa, La sua especie perduda;
 Al amor, Perque mon Cor, retratada,
Princep A mi ab cuydado, Sempre present la insinua,
 Me te la vostra tristesa; Però novament cregui
 Contaula. Per mes rara sa hermosura:
Hipolit. No es, pera dita, Que es molt propi del afecte,
 Que enclou en si moltes penas, Fer crexer las cosas suas.
Empe. aquí pot remediaria, No expressarà sos donayres
 Heu de contar la dolencia. Ma mal formada Pintura;
Hipolit. Esta, Senyor, es la Historia, Si be, en lo que jo puch dirhi,
 Si sap pintarla ma llengua, Axi se explica ma musa,
 Després, Senyor, que engrandires Mes delicat Or no crian
 Tant aquesta hexura tua Las minas, que tant se ocultan,
 Que mes no poguè donarme Que l' que sos cabells mantenen,
 Ia variable fortuna; Ab dilicadesa summa,
 Partí perà Nicomedia, La plata, que es mes brunyida,
 Mes velòs, que quant fluctua Allí se mira vensuda;
 En tormenta borrascosa, Si front.à front, la pelea,
 Dada al corrent, la Nau buyda. Per nó afrontarfe, no escusa,
 Barbara, sempre ma llengua, Las llums del major Planeta
 Pronuncia, y articula, Quedan à sa vista, obscuras:
 Perque, al repetir dels ecos, Que en ser mes, y mes, hermosos
 Vajan cessant mas angustias, De vn Sol sos dos vlls triunfan,
 En poc temps arribí al centro, Ma temeritat ditxosa
 Que com la pedra moguda, Troba en sos vlls, pena justa;
 May sense gran violència, Que cegarme ab molta llum,
 Ans de arribarhi, s'atura; Fonch castigarme ab dulfura,
 Axi jo, sens detenirme, En las Galtas competintse
 En ja may vista presura (Per aumentar sa hermosura)
 Violencias trobat haguera Lo que lo candor blanqueja,
 Allò, que menos ocupa, Matis natural purpura.

Del Boràl (que encesa flama,
 Ardent, à la vista envia)
 Queda devant de sos llavis,
 La superbia, acorreguda.
 Las Perlas, y los Rubins,
 En dols maridatge nua
 Sa boca, que en breu distancia,
 Estranya riquesa junta.
 De sos pits en la presència,
 Tinta se queda la espuma.
 Que yn Mar de llet, es forços
 Que espumas tingan mes puras.
 Lo Peu, que cali no ho es,
 Y es prodigi (axo nos' dupta)
 Que tant poc peu, sustenir
 Fabrica, tant-forta puga
 En tot, lo Cos tantas gracias,
 Vniformament copula:
 Que, per Celeste, pot dirse
 Estrella, Cel, Sol, y Lluna.
 Axi la mirava jo,
 Quan de repente se turban
 Totes las flors, que adornan
 Las plantas, que la circundan.
 Lo intent, que portavan ellas,
 En lo robarli, astutas,
 Tors los colors, y fragancias,
 Que estan entenent, quel's furta,
 Te per, cert la maravella
 (O alomenos conjectura)
 Que Jo ser maravellosa.
 En ella sola s' dibuxa
 Creu lo Clavell, que sos llavis
 Suans fragancias supuran,
 Y entèn ser mes oloros,
 Si acas los ambars li usurpa
 No gosava exir la Rosa,
 Sens dupte de acorreguda.
 Que sent Reyna de las flors,
 Lo Imperi li lleyas vira.

Com lo Iasmi queda en blanc,
 Si lo vencerla procura,
 Vol venir, si acàs en ella
 Pot millorar de blancura.
 Pero en và las flors pretenen
 Vna cosa tant injusta;
 Perque son Gegants las forsas,
 Y Nanas son las industrias,
 Qui dirà, que en Cos tant bell
 Habite vna Anima immunda;
 Y que l' Cor, per als Deus, fassa
 Tanta Belleza difunta.
 Al voler, que fos ma Esposa,
 Respon Blasfema, y perjura:
 La que à Christo està entregada,
 Ja no està pera nupcias.
 Pare, jo so Christiana,
 Repeteix sa llengua impura;
 Y l's Deus, que adorau vosaltres,
 No son sino Pedra, ó Fusta.
 Cruel lo Pare, y piados,
 Contra sa Sanc se conjura;
 Que encara, que es veritat,
 Que en sa Filla estriba, y s' funda
 La temporal Descendencia;
 Pero entèn (y es cosa justa)
 Que per los Deus, es be olvide
 L' amor de las Criaturas.
 Contra ell procuro ampararla,
 Per sis' retracte; y ninguna
 Poguè bastar diligencia,
 Pera curar sa locura.
 Esta es, Senyor, ma tristesa.
 Empe. Barbara, la infame muyra.
 Hipo. Ay de mi!
 Empera. No es justa cosa,
 Que s' castigue, quiu's disgusta?
 Hipo. Perque disgusta los Deus,
 De hinguin castig te escusa.
 Mes no puc acónsolarme.

Empe

Empe. A Hipolit se done alguna
Houera tant gran, quel' alegre;
Que es vna cosa deguda.

Princ. Io l' nomeno Rey de Armenia,
Ab lo Fendo que tributan
Al Imperi altres Coronas.

Hips. Premi, com de la ma tua!

Empe. Visca lo nou Rey de Armenia.

Hips. Y las Magestats Augustas.

Tots Visca lo nou Rey de Armenia,
Y las Magestats Augustas. *Sen va.*
Io Agripina ab vna cistella, vn jarro de
aygua, y vn taboret, pera poder arribar
à la reixa, ahont està presa la Santa.

Agrip. L'amor, ab que à mi Señora,
Eternament he estimat,
Tal sentiment me ha causat,
Que sempre mon cor ho plora.
Mudansa no he fet alguna,
En estimarla, y volerla;
Encara, que (ay pobra Perla!)
Està en tant baixa fortuna,
Mias son las suas penas;
Assí me acofto, y la crido;
Mes ja he sentit lo ruidó
De las pesadas cadenas.

Canta la Santa llastimosament.

Barbara Axi mateix, com lo Cervo
La Font desitja ab la sed;
Lo abisine de vostras Gracias
Desitja mon cor, Deu meu.

Vos, Senyor, sou la Font viva,
Que en manancials etérns
Sobrix en pereanes Glorias;
Ay, quant gustarne podrè!

Agrip. A que bon temps fo arribada!
Que de la sed, de que s' queixa,
Si aygua li don' per la reixa,
Quedarà remediada.

Mi Senyora? mi Senyora?

Barbara. Seria acàs Agripina?

Agrip. Io so (Belleza Divina)

Qui vostres Plantas adora.

Ay! que sento lo dolor,
Que aqui deveu patir, presat
Excessiva es ma tristesa,
Axi mateix com lo amor.

Exiu, llagrimas, exiu,
Puix que tant beu's empleau.
Mi Senyora, nom' parlau?

Quant mes plorau, mes patiu.

Barb. Si no puc aconsolarte,
Perque desitjas sentirme?

Agrip. May voldria dividirte,
Senyora, pera deixarte.

Aqui hi ha vn petit regalo,
Y vna poca de aygua fresca:
Sols queda, que t' oferesca
Lo sentir, en que te igualo.

Barbara. Plotas?

Agrip. Y llagrimas vinas.

Barb. Que es ta amistat verdadera?

Agrip. Maguera als Deus jo poguera
A las furias mes esquivas
Oposarme de Dioscoro.

Barb. Es molt cruel enuers mi.

Agrip. May ablanirlo pogui.
La tua desditxa ploro:

Mes si negas fer Christiana,
Not' castigarà son zel.

Barb. Io vols, que perda lo Cel,
Per la Llibertat Mundana?
Axo es lo que me aconsola
En tant espantosa angustia.

Agrip. A mi me fa estar molt mustia
Lo gran perill de ta gola.

Barb. Iesus me darà victoria,
A pesar del Homicida.

Agri. Com, q' es ver, q' en l'altra vida,
Als Martirs sel's dona gloria?

Barba-

DEL DR. VICENT GARCIA.

189.

Agripina No més? molt se empenya,
Qui, per tant poc, la Corona
De la vida perdurable
Pronet dar.

Barbara. Indubitable
Es, que tot ho cumples, y dona.

Agrip. Io trobo dins de mon pit
Gran amor á eixa Lley.

Barb. Voldrà donarte remey
L' impuls del Sant Esperit.
Vols batejarte?

Agripina. Pot fer?

Barb. Si, Fillas, sols vn Deu cregas.

Agrip. Ia no orec en Deitats cegas,
Sino en vn Deu verdader.

Barb. No portas aygua, *Agripina*?

Agrip. Si Senyora, aquí esta apunt.

Barb. Puix rebrás l' ayua, y tot junt)

Lograrás Gracia Divina. La bateja.

Juliana, y orxo batejo, en nom del Pare,

Y del Fill, y del Sant Esperit. Amen.

Agrip. Senyora, á Deu que he sentid

Cent anyi prop.

Barb. Deu te guardes.

De *Christiana* fos alardey.

A be quet' coltes la vida.

Agrip. La vida vull oferir.

Perque, sent de vn mateix Gremi,

A las dos vn mateix premit,

Y vn Martiri, paga venis.

ix poc, cá pot Porfiri, mentras, que

Agripina está divertida ab *S. Barbara*,

Porfiri. Assi dins está *Agripina*,

Lo dols Idol de mon gust;

Esta volta en la ratera,

Esta Rateta ha caygut.

Ha entret molt dissimulada,

Com si no la ves ningú,

Quant jo, devant, y darrera,

Estic tostemps ab tant vll.

Barb. Com, si ho és? la Vohó ensenya?

Y si acás te vols salvar,

Has de creurer, y esperar, y amara

Ara be, jo la renvestesc;

Vejam, si na haure algun frayt

Tal temor en mi judico,

Que tinc perill de ser mut;

Que com l' Amor engrandeix

Sempre al Subjecte volgut;

Me parç que es mes excelent

Ma Ninfa, que si fos Duc.

Ia la veig ay! que agraciada,

Des quem' va causer al vll,

No la he vista tant bonica

Del tot me quedo confus.

Agripina de ma vida,

Ma Claredat, y ma Llum,

Centro de tots mos desigs,

Y Blauit de tots mos orgulls:

La sab, comote adoro, y amo

Ara es hora, que en dols nus,

Los pagues á mas finesas

Tanta copia de amors purs,

Sobre paraula de Esposa,

Ditxos me podrás fer tu.

Agrip. Porfiti, aqueixas baboyas,

Ia no tenen lloc, ni es just;

Perque mes alts penfaments,

Mes goig me donan segur.

Porf. Com, mes altes hay qui m'iguale;

Que so jo, algun Abestris?

Digas, no lo lo primer,

Que lo teu Si ha metescur?

Agrip. Si ans digut Si, ja ho No.

Porf. Hay Si, ni No ab maucos fuos.

Mira l' que dius, *Agripina*.

Agrip. Ia no so *Agripina*, Xup.

Porf. Puix, com te dius, lo meu be?

Agripina. *Juliana*.

Porf. Bell nom dius.

Eh

Julia

Lubana es Matè Freres.

Agrip. Io no vull matar à algu.

Porfi. Quant ha, que tens aqueix nom
Tant extravagant, y aixut?

Agrip. De ara, que me ha batejada
Barbara.

Porfi. A qui n's som perduts:

'Aqueixa Secta professas?

Tu estàs dada à Bersebiù.

'Al punt men' vaig à acusarte,

Sino vols fer lo que vull.

Agrip. Mes m' estimo amar à Deu,
Que voler homens caducs.

Porfi. Si jo fos vell, be dirias.

Agrip. Mal ab lo fer vell te adus.

Porfi. Io so per enamorar

Sinquanta Dohas com tu.

Pero, digas, adobemnos?

Agrip. Io no vull, sino à IESUS.

Porfi. Aguardam' doncs, à la Creu:

Lo credit ab mi has perdut;

Puix Marcia als Christians

Los fa dar lo peix a hu,

Tu estaràs ben ortajada.

Fins aquí lo Autor.

Agrip. Deu me donarà virtut.

Porfi. Fem res, mentres hi ets à temps?

Agrip. Nom' has mes importu.

Porfi. Sino que tinc por que' burfas,

Be fariam colps de punys?

Adobat' Agripaetàs,

Agrip. Lo dit, dit.

Porfi. Calla; jor' jur'

Que puix me has vant maltractat,

Que' donarè prou eniug?

Tot just ve lo President.

Agrip. Nom' haurà vilita. *Passen.*

Porfi. Per lluny

Que ten vajai, sens tardança.

Te ha de alcançar lo seu culte,

Que apenas à la Iusticia

Algun malfactor li fuig.

Ixen Marcia, Dioscorò, y acompañam-
ment, y sentense los dos ab dos Cadtras.

Marcia. Los Deus vos stan propicis,

Per la Magnanimitat,

Ab que honrau à vn Criat vostre.

Diosc. Es obligació molt gran

Lo alegrarme ab la vinguda

De qui tant favor me fa.

En causa propia, Senyora,

Vuy vos haurè de enfadar.

Marcia. Podrà manar Dioscorò

Tot quant de son gust serà.

Diosc. Puix tant volem concedirme,

Senyor, mon gust he posat

(Ay! que à mi mateix me enganyo) *Apart,*

En que (fatal es lo engany)

Ma Filla, que es Christiana.

Marcia. Perdò voldren alcançar;

Pero ho sentirà lo Cesar.

Diosc. No, per cert; ans be he jurat

De acusarla; y perseguirla;

Y, ab aqueix intent, està

En vna Torre tancada.

Marcia. O! Vasall lo mes lleal,

Quel Cesar te en son Imperi.

Diosc. Io, per los Deus Immortals,

Sacrificarè à ma Filla,

Si altre remey no hi ha.

Marcia. me ha de prometre,

En sonà de la amitat,

Matarla si nos' retracta.

Marcia. Vostre gust se cumplirà

Barbara vinga al momento.

Porfi. Senyor, à buscarla vaig,

Y al punt vinc, que ab la Audiencia

Las Presons se estan tocant:

Mes, si volem, jo n' se vaa altre

Que

DEL DR. VICENT GARCIA.

Que (segons diu desbarats)
Christiana serà, com Ella.

Diosc. Porfiri, deixala estas.

Marcia. Quant lo temps mes lloc nos
Eixa se judicà. (done,

Porfi. De aquesta feta m' escapa

'Agtipina de mas Mans:

Però, si puc, à la Perra

Io la fare renegar.

Marcia Summament faber desitjo
Lo com se prevaricà.

Diosc. Segons he arribat à entendre

Així succetè lo cas:

Ausent jo de Nicomedia,

Per negocis importants,

Barbara quedà molt trista;

Perque jo li vaig faltar:

Mes, ay! ausencia traydora

(Mon sentiment es molt gran,

Que arribar pot à fer mella

Fait en l' amor Paternal)

Per divertir sa tristesa,

Vn Metge varen buscar,

Que al Cos li donà remey,

Però l' Anima matà:

Moguèla á fer Christiana;

Que en aquell sexo es prou clar,

Que basta à aficionarlas

Tot allò que es novedat.

Facil centella, al principi,

Era lo quem' ha abrasat:

Que en Donas petita espurna

Puja prest à fer Voléa;

Perque, ab la perseverancia,

Tot lo que es facilitat,

Si es Afició al principi,

Tema poc à poc ne fan.

Ab tal desditxa me acaban,

Mes los anuigs, que los anys:

Que es fort lo susto en la honra:

Mes Ella, crec, que va entrant.

*Ix Santa Barbara, ab unas cadenas
guiantla Porfiri, y altres.*

Marcia. esta es la Barbara Bella;

Que tot lo Mon tant aclama;

Aquesta es, à qui la Fama

Li diu: Divina Doncella?

Nom' dirias, que presum?

Barb. Ser de Christo, quem' ampara;

Marcia. Si no ets Barbara en la cara,

Ets Barbara en los costums.

Crucificat es ton Deu.

Barb. Iol' estim' per aqueix Nom.

Porfi. Aquí ve be, que tothom

Se mostré Amic de la Creu.

Marcia. Digas, que pensas logras?

Ab lo Nom de Christiana?

Barb. Morirme de bona gana,

Pera poderme salvar.

Porfi. Per això pènjat' de Lluna,

Barb. Iesus m' estarà ajudant.

Diosc. Io jam' vaig molt enfadat

De oirla tant importuna.

Marcia. Io vull saber lo motiu,

Que te inclina à aqueix error.

Barb. Movent ma llengua lo Cor

De aquesta manera ho diu:

Si de Deu me contèpló Cristuras;

Si se, li dec la vida, que respiro;

Si sols per Ell, racional me miro;

Si de mon Cor es tua la hermosura;

Si del peccat, Iesus es lo quim' cura;

Si ab ell afavorida me retiro;

Si tant me vols quant jo per Ell suspiro;

Si, per la sua Gracia, so jo pura;

Si en las batallas me dona la victoria;

Si estic ab ell tant dolssament vnida;

Si Esposa sua estic anomenada.

Si m'ha promès quem' donarà la Gloria;

Per amor seu, dec jo donar la vida,

Bb 2

Quant

POESIAS VARIAS

Quant de Amorosa no, de Interessada.
 Mes, tant enamorada
 De mon Espòs està l'Anima mia:
 Que à no ser lo Interès, també ho faria;
 Puix, per si la fimesa puc pagarvos,
 Vull, sols per ser qui sou, Deu meu,
 amarvos,

Diosc. Tanta blasfemia escoltar
 Ha pogut ta paciència?
Marcia Mano jo, ab verbal sentència,
 Que la usjan à assotar.

Diosc. Io mateix vull ser botxl.
Marcia. No es be, que tanta Noblesa
 Vulla fer eixa vilesa.

Porfi. Senyor, axom' toca à mi:
 Rascareli la Carn viva,
 Que reste molt ben sangrada,
 Y à cada disciplinada,
 Me creixerà la saliva.
 No li pegaré ab tant gust,
 Que sia ab estrany portento,
 Tant excessiu mon contentp,
 Com ho serà son disgust.
 Així poguèd à Agripina,
 Basilisco de mon cor,
 Per castigar son rigor,
 Donarli una disciplina.

Diosc. Ves prest à fer ton ofici.
Porfi. Aném, passemnos borreus,
 Y ansen *Porfiri*, y altres, y sen portan
 à *Santa Barbara*.

Marcia. Ols? però hi ha, si als Deus
 Vols oferir sacrifici?
Diosc. Es grandissima la tema
 De la rabia yerinosa:
 En lloc de sanc generosa,
 Sols escamparà poltema.

Fay ruidò dins, com si la assotaran.
 O! que remissos Ministres;
 Que poc actives sas mans!

Com, al paper de las carns
 No hi fan mes vermells registres?
 Io vaig à darlos calor:
 Mon dolor es be ho empença.

Marcia. Vaja, paciència prenga
 Vostra colera, Senyor.

Disc. Aquí! Aquí! gust admirable
 Tinc, sentintho.

Marcia La pietat
 A va Angel haveu negat?

Diosc. No es Angel, sino Diable,
J. Porfiri.

Porfi. Senyor, pegarli es en va,
 Que apareix cara encantada
 La sua; perque curada
 Al mateix punt, se resta.

Diosc. No devèu pegarli fora
Porfi. com ne? ab rabia tant provada,
 Que à la menor assotada
 Vn Asa s' quedàra mort.

Marcia En lo Aculeo s' despedassen
 Sas Carn; y ab atxas entesas

Totas las deixeu malmetas,
 Y fins los garfis ne passen.
 Las dos Mamellas, a troffos,
 Se li arrenquen de son pit;
 Y fins lo tros mes petit
 Veja ella donarse als Gossos.

Aixi ab los Deus cumplire,
*Diosc.*oro, y ab vostra furia.

Diosc. No es ferme ninguna injuria,
 Antes es ferme mercè.

Porfi. Com m' engrego en cada cop!
 Me fas gros de aquesta feta,
 Quant à la pobra Ovelleta
 La tractarè com vn Llop.

Diosc. La paciència nom' basta;
 Vaig à veurerla patir.

Marcia. Mirarla, nos' pot sufrir,
 En lo Aculeo y la Catalta.

Bar-

Barb. dins. Iésvs meu, aconsolaume.
Diosc. Ara me agradal' Martiri:
 Aquí, màtala Porfiri.

Porfi. dins. Si no la mato mataume.

Barb. Iesvs, Dulcíssim Espòs.

Marcia. Profeguescan lo torment.

Diosc. Aquí, Porfiri valent.

Ix Porfiri.

Porfi. Senyors contarho no gòs':
 Las Carns ja despedassadas,
 Y lo Cos cubert de sanc,
 Ell al instant se ha vist blanc,
 Com ellas al punt curadas:
 Sens dupte es Encantadora.

Diosc. Instruïa Valenti,
 Lo Metge, quem' mata à mi.
 Mon cor ma desditxa plora.

Marcia. Io mano, que à la vergonya
 Sia treta despullada.

Porfi. Y sabrèim de vna vegada
 Lo valor de esta Carronya.

Vaig. Senyor, à executar
 Lo's teus justíssims preceptes. *Sen va.*

Marcia. Als Deus seràn molt acceptes.

Diosc. Y jo t' ho sabrè pagar.

Barbara. dins. Ay, Deu meu!

Marcia. Mes, com sufrir.

Podreu, aqueixa deshonra?

Diosc. Pera mi serà molta honra,
 Sols jo la veja patir.

Barb. Senyor, en la vostra Esclava
 No permetau tal afront.

Marcia. Fins al portal de la Font
 Y à la plassa de Tricava,
 Serà aqueix raro passeig.

Barb. Espòs meu nom' ajudau?

Diosc. Traheula prest; no acabau?

Marcia. Io creç, que venirla veig.

Diosc. Be està que mon Cor se alegre,
 Y ques' vestesca de gala;

Ella va enttant per la Sala:
 Mes las tenebras fan negre
 Tot lo espay.

Al entrar Santa Barbara en la Sala,
invisiblement, ò per un Angel se cobrirà
de vna glassa, y luego se sentirà ruido,
de trons, y llamps.

Marcia. Io estic confus.

L' espant me matarà à mi. *Fugen.*

Diosc. Força es lo fugir de assí.

Barb. Valeume, lo meu IESVS.
Se agenolla la Santa, à la qual apareix
IESVS.

IESVS. Barbara, que pena tens?

Barb. IESVS meu, no es prou fatiga,
 Quem' deixeu patir?

IESVS. Amiga,

Lo sufriment tot ho vens.
 Com si estiguesses en calma,
 Pèrt lo temor à las penas;
 Que, desde aqueixas cadenas,
 Vindràs, à alcançar la palma.

Mon favor te assistirà,
 Alèntat', Barbara hermosa,

Y en senyal de que ets ma Esposa,
 Vull quem' dones eixa ma.

Barb. Espòs meu, que ditxà es esta?
 Feula durar, bon IESVS.

Iesús Io men vaig. *Sen va bolant.*

Barb. Ay! que confus

Queda mon cor, ab aquesta,
 De mon Iesús, despedida:

Com així me hàveu deixada,
 Estant tant enamorada

De Vos, Iesús de ma vida?

Bolas, Amada prenda,

A las Empireas Salas:

Negantme, à mi las alas:

Bolas, dols Espòs, bolas,

Y en mas forlosas queixas

Sens aliyó me deixas:
Deixa'l rigor, que mostres;
Perque en ta despedida,
Sino vinc á la mort, perdo la vida.

Ix Agripina.

Agrip. Mi Senyora, alegre he vist,
Que haveu tingut molt gran goig,
Tenint entre aqueixos braços
Vostre dülcíssim Espòs.
Donau-mel's à mi també.

Barb. Ay! quem' ha deixàt gran dol,
Considerant tanta ausència.

Agrip. No podeu tardar molt, no
A lograr aqueixa dicha.

Barb. Quant serà, Deu del meu Cor?

Agrip. Se llegirà la sentència
Dins de mitja hora: be pots
Alfarte, y dar-me los braços,
Aconsolantnos las dós.

Se alsa Santa Barbara, y la abraça.

Barb. Iuliana no desmayes,
Que Deu nos donarà esfors.

Al estar abraçadas, ix Porfisi.

Porfi. Te compta las Ninfas bellas,
Com se afanyan à abraçar-se:
Ellas no volen casarse,
Y s' casan ellas, ab ellas,
May he vist tal Matrimonis;
Prést axò se acabarà:
Dioscoro, y Marcia -
Estàn donats al Dimoni,
Esperan, que al Tribunal
Vos port' pres qui poc camina:
A fe, Senyora Agripina,
Que tinc por, que sou morttal.
Pero, si avant de bè à bé,
Vos deixau d'eixos desaltres,
Ab deu, ò dotse Pollaltres,
Tot ho remediare,
Voleuhi entendre?

Agrip. No ho vull.

Porfi. Doncs, cumpla jo ab món ofici;
Anèm, anèm al Suplici;
Be perdren aqueix orgull.
Acabèm, acabèm, Ninas.

Agrip. Allí alcansarèm victòria.

Barb. Coronas hi haurà de Glòria!

Porfi. si, Coronas de Espinas.

Agrip. Io de patir me aconorta.

Barb. Eixa serà ma alegria.

Porfi. Ea si à la Carniceria

Prou bon bestiar hi porto.

No tindria per treball

Esser jo lo Carnicer,

Puix valentme molt diner

Sempre tindria bon tall.

Y si, per carn delicada,

Algu volguès la Senyora,

Que bona Pesada fora!

Pero no forà pesada.

Fora lo tallar tant bò

De la massa, cada dia,

Que, en compte de carn voldria

Gent de bon gust lo Pilò.

Tenintlas per mon servey,

Molt millor carn menjaria,

Quel' que mes Llepol seria,

Y encara, quel' mateix Rey

Envejarian los Ducs

La mia notable ditxa;

Vaiglas á donar als Cucs.

No Pendria mon consell;

Encara que so badoc?

Senyora; fingiu vn poc,

Sols, per enganyar al Vell.

Digau en lo exterior,

Que á Christo no coneixeu;

Y estimau lo, si volen,

Allà, dins de vostre Cor.

Barb. Heu de dir públicament

Que

Que ab Christo están esposadas.

Prin. A las dos vos ha acceptadas?

Ell ha fet brau casament!

Anèm, ab vnas alforjas

Aniriau ab repòs:

A fe tunc por, que à las dos

Vós faràn petar las gorjas.

Agrip. Io me alegrarè de tot,

Patint per Christo.

Perfi. Bon Nap!

Si acàs te lleuan lo Cap,

Del demès farasine vn Bot.

Vansenixen Hipolit, y Gonsalo rebossats.

Hipo. Finalment à Nicomedia,

Als Deus gracias, arribí

Gon. Io so estàt tot lo camí,

Lo Dpòv de la Comedia.

Nom' diràs, perque es la pressa,

Lo gemegar nit, y dia,

Lo estar sempre trist? seria

Per aquella bona Pessa

De Barbara?

Hipo. En això pensas?

No sents, com sempre la crido?

Tants instants, com men' Ovído,

Me apar, que li fas ofensas.

Gon. Perque estimas qui not' vol?

La Ninfa, que m' maltractàs,

No crec jo, que la estimàs,

Per be, que fos com vn Sol.

Hipo. Podrà fer, que la Corona

Fassa acceptas mas finesas:

Que las Donas, las riquesas.

Volen mes, que la Persona.

Destà feta la Conquista.

Gon. Diu, que es Christiana en la Lley.

Hipo. Com, que se li dona al Rey,

Que adora, ó no adora à Christo

La la farè jo mudar.

Gon. Es ella la Christiana;

Y à tu al cap de la semana,

Te farà desbatejar.

Pero digasine la trassa,

Ab que la vols alcançar.

Hipo. La vull, Gonsalo, robar,

Si ma ditxa no es escassa.

Gon. Que brau robo!

Hipo. Iò nol' trobo

Millor, peral' desitg meu

Ni Iupiter tal lo feu,

Ni París va fer tal roho.

Tu sabrás lo que passà,

Y pera tot pendras llengua.

Gon. Lo robar not' serà mengua.

Hip. Serà, en fi, lo que podrà

Ay, Amor, à quant me obligas!

Gon. Allí infinita gent ve. *(sansea)*

Hip. Procura encobrirte be, *Arrebos-*

Y may paraula no digas.

Ixen Marcia, y Dioscoro: y venen se-

guintos las Santas, y dos Soldats ab dos

Cutells amples, y acompañament. (sible)

Mar. Finalment, Dioscoro, no es pot

Quede firmarse deixe la sentencia.

Dios. Lo dolor, q' jo tinc, es insufrible,

Ja se acaba del tot ma paciencia:

Muyra, quel' convertirse es imposible.

Mar. Posada, doncs, devant de ma

presencia,

Sabrà la vostra Filla desdixada,

Que jo mano: que muyra degollada.

Dios. Iust rigor es, Senyor, llevar la vida

A la que contra l's Deus pretèn fer guer-

Per mercè deman' jo ser Filicida, *(ra-*

Y que en mas mans acabe aquesta Perr-

Y penso jo, que ma gloria cumplida

Quedarà, axi, en los ambits de la Terra.

Mar. Si acàs això no es perdre del De-

Mano que la degolles, Dioscoro. *(coro)*

Dios. Iupiter, gracias vos fas,

Per

Perque axi cumpliu mon goig.

Marcid. En la sanc te tornas roig.
De la gent de aqueix compàs.

Porfi. Aquí, Senyora Agripina,
Dessa feta queda morta,
Sens valerli ser Coltorta,
Ni ajudarli ser Beguina.

Marcid. Anem prest al Catafal.

Dios. Muira, vinga lo Cultell. *Son va.*

Porfi. Qui vol comprar-me la pell?
Ara be, jom' poso en mal.

Entran al vestuari, y las Santas se agenollan, ques' vejan.

Barb. Senyor, en las vostras mans,
Mon Esperit encomano,
Y ma assistencia demano
Pera tots los Christians.

Agrip. Io la demano per mi,
Que so indigna Pecadora:
Pregau per mi, Mi Senyora.

Barb. Tu seràs vn Serafi.
Condemnar-se algun Devot
No ho permetau, Jesus meu.

Agrip. Io ja m' encomano á Deus.

Barb. A Ell me entrego del tot.

*Lliganlos una bena als vells: poc, á poc,
y entretant dins canten:*

Cantan. De Jesu-Christ, ab Fe viva,
Es Barbara vuy Esposa;
Y per premi la fa Reyna;
Donanti aquesta Corona.

*Al acabar la ultima paraula, fan com
que las degollan, y cauen las Santas; y
al punt se ou gran ruido de tron, y llamps,
y cauen Marcid, y tots los demés, que
assistian. Hipolit, y Gonsalo, que
estavan encuberts, ixen assistats
al mitg del Teatro.*

Hipo. Què susto! que doloròs
Rato, per qui tant estima!

Gon. Senyor, fugim de la esgrima,
Que no hi quedessém los dos.

Hipo. Mos dóls, contenir no puc
Trau aqueixos Morts de aquí.

Gon. Senyor, no mo mane à mi,
Que es moltíssim poruc.

Hipo. Acaba: de Nicomedia,
Pera sempre, fugirè;
Puig, que hi he perdut mon Be.

Gon. No acabasses la Comedia,
Sense mon consentiment,
Y fets la assistencia mia;
Perque la Gent hi perdria
Vn lindó rasonament.

Hip. Pera mi tot ha acabat;
Fins esta vida prendida;
Puix essent Morta ma vida,
Lo viures es excusat.

Gon. Ara vull viurer molts anys,
Puix, morta ma Enamorada,
Ma vida està destinada

De vna infinitat de afany,
Ara be, parlem de bon parer,
Barbara es de Déu Esposa,
Y totas las ditzas gofa

Qui està á sa protecció,
Vulla Barbara pagarnos
Lo poc, que queda servida,
Y ho farà, si en mort, y en vida,

Vol al's Presents ampararnos
Y si acàs gust ha donat
La Comedia, quén's abonen
Suplico à tots, y quen's donen

Vn Victor de caritat.

Fi. de la Comedia.

COIGS DE SANTA BARBARA.

PVix que sou Esposa amada
 Del Supremo Emperador,
 Donaunos vostre favor,
 Barbara' Vergè Sagrada
 Effent vostra Gentileia
 Tant estranya, y sens igual,
 De molta Gent principal
 Foteu per millor, prestesa:
 Vos ja estavau Confagrada,
 Per Esposa del Senyor:
 Donaunos vostre favor,
 Barbara, Vergè Sagrada.
 Sabent, que Orignes ère
 Tant docte, y Sant, li escrivereu;
 Y, per al que pretengueru,
 Vos envià vn Prever:
 Per ell foreu Batejada,
 Fentvos los Angels honor
 Donaunos &c.
 Vna Torre en vn Jardl
 Vostre Pare edificà,
 Y dos finestras manà,
 Que fossen fetas allí:
 Vna ni fone ajustada,
 De la Trinitat honor &c.
 En vna Columna dura,
 Sòls ab lo Dit delicat,
 De la Creu, Arbre Sagrat,
 Estampareu la Figura:
 Hont fuis vuy es adorada
 La Passió del Redemptor &c.
 Quant per Christianau's coneix
 Vostre Pare, encés en ira,
 Al Tirà mateix admira,
 Puix vos acusa ell mateix:
 Fer ell àcariciada
 Teniu en poc son Amor &c.
 Mana, que pasejen nu

Vostre Virginal persona
 Lo que major penau's dona,
 Que tota altra pena crua:
 Creix la vostra Fe extremada,
 Com de tirà lo rigor &c.
 Perque los vlls inhumans'
 No ofenguessen tal Pureta,
 Desdel Cel, vos fone trameta,
 Per vn de los Cortesans,
 Vna Tunica Sagrada,
 Nuvol de aquell Resplandor &c.
 Sobre totas maravillas,
 Torment fone estrany, y greu,
 Quant de eix Pit de pura neu
 Vos tallaren las mamellas;
 No restant gens afeada,
 Sino ab mes nou resplandor &c.
 No sab com mes tormentarvos
 Lo cruel Tirà ventsut,
 Al vltim suplici acud,
 Y masa, en fi, degollarvos:
 Per Palma tant desitjada,
 Dau mil gracias al Senyor &c.
 No pogue sufrir lo Cel
 Tant estranya desmasia,
 En lo mateix punt envia
 Vn llamp, que matà al Cruel:
 De aquiu's ve ser Advocada
 Contra Llamps, y son furor &c.
 Puix, que sou certa Patrona,
 Contra tota Fempestat,
 Teniu per encomanat
 Lo Terme de Vallfogona,
 Hont avuy sou venerada,
 Yn' seréu ab gran honor &c.
 Aconsolau als Devots,
 Puix vos suplican readits,
 Pera que, de Cor contrits,
 Cc Esta

POESIAS VARIAS

Esta Vida acabém tots,
 Ab la Comunió Sagrada,
 Que es la suma del Amor &c,
 Puig al Cel fou Coronada.

Per ma de vostre Amador,
 Donaunos vostre favor,
 Barbara, Verge Sagrada.

GOIGS DE SANTA LLUCIA.

LLVICIA, Verge Sagrada,
 Martir de Deu excellent,
 Socorreulo humilment,
 Qui vostre favor demana.
 En Sicilia nasqueren,
 De gent Rica, y Principal,
 De qui lo bon natural,
 Y la Fé Santa prengueren:
 Del Mon la riquesa vana
 Nou's causa divertiment:
 Socorreulo &c.
 Vills, y Honors abraçavan.
 Al Cor de vn Enamorát:
 Enviàrenli en vn plat
 Los Vills, que dany li causavan:
 Satisfent de bona gana,
 De cada vn son intent:
 Socorreulo &c.
 Hafanya tant fenyalada
 Lo Cel molt bou's ha pagat:
 De Vills vos ha millorat,
 Y fa de Vills Advocada:
 Lo Devot, quel's vos comana,
 Lo guardau continuament:
 Socorreulo &c.
 La vostra Mare tenia
 Vn flux de sanc ab pressura,
 Las dos à la sepultura,
 De Agata mareu vn dia:
 Aqué metain restà sana,
 Per vostra oració fervent:
 Socorreulo &c.
 Per aqueixa bona obra,

La pogueren persuadir,
 Queu's permetés repartir
 Vostre dot entre gent pobre:
 Concediu de bona gana,
 Y ho feren en continent:
 Socorreulo &c.
 Vist aixó, lo Cavaller,
 Que vostre amor pretenia,
 En lloc del be, queu's volia,
 Vostre contrari va ser:
 Mogut de vna furia, y fanya,
 Vos acusa al President:
 Socorreulo &c.
 Ab amenassas molt greus
 Pretén lo cruel Tirá,
 Que persuadirvos podrá,
 Adoreu sos falsos Deus:
 Vos confessau, qual Christiano
 Sols vn Deu Omnipotent:
 Socorreulo &c.
 Perque lo Esperit Sagrat
 Vingúes à desampararvos:
 Per forsa volgué portarvos
 Al Lloc del public pecat:
 Pero sa trassa inhumana
 No fong de algun fonament:
 Socorreulo &c.
 Ab quatre Bous vos lligarén
 De forsa, astraaya, y terrible,
 Y moments no fong possible,
 Per mes, que ab furia tiraren:
 Y així la malicia humana
 Nou's pogué fer detriment:
 So-

Socorreulo &c.
 Tot lo vostre Cos vntat,
 De Oli, Pega, y Alquitrá,
 Per manament del Tirá,
 Al mitg del foc fono posát:
 Vostra Virtut Soberana
 Apagá, lo foc ardent:
 Socorreulo &c.
 Pera acabar esta guerra,
 Degollantvos lo Cruel,

Doná vn Angel més al Cel,
 Y llevá vn Sol à la Terra:
 Morin de molt bona gana,
 Traent gloria del Torment:
 Socorreulo &c.
 Puix en la Cort Soberans,
 Teniu lloc tant eminent:
 Socorreulo humilment,
 Qui vostre favor demana.

COIGS DEL GLORIÓS ARCANGEL, SANT MIQUEL,

PVix sou Capitá esforsat
 Del Exercit del Senyor,
 Defensen's vostre valor,
 Miquel, Arcangel Sagrat.
 Gloriosa es la memoria,
 Del primer Combát, que feret,
 Quant à Lucifer vencereu,
 Y nauàreu de la Gloria,
 Dient ab zel abrasat:
Qui es igual al Señor?
 Defensen's vostre valor,
 Miquel, Arcangel Sagrat.
 Tota la Esquadra Enemiga,
 De vostra Espasa fugint,
 Lo Etern dany está patint
 De aquella Superbia Antiga,
 Mentres sou Vos tant amat
 Del Etern Emperador &c.
 Be, com en aquesta guerra,
 Ab Armas de Diamant,
 Foreu del Infern Espant,
 Llum sou estat de la Terra,
 En la qual vos sou mostrát,
 Mostrant als Christians amor &c.
 La primera Aparició
 En la Gargana Montanya,
 Per tant singular, y estranya,

Causá al Mon admiració:
 Com à Toro ennuvolat,
 Fonc lo vostre resplandor &c.
 Veent al graciós Animal
 A l' entrada de vna Cova,
 Vn de son arc vol fer prova,
 Punyint al Bou, per senyal:
 La fletxa lo tir ha errát;
 Puix que ferí al Cassador &c.
 Espantats los Sipontins,
 Sercan, dejunant tres dias,
 La causa, ab pregarías pias,
 Destos efectes Divins:
 Mes Vos l'havenu declarat
 Avisantne à son Pastor &c.
 Ab solemne Professó
 Lo Bisbe à la Cova acud,
 Com li avenu aparegut,
 A tots doná relació:
 Resta aquell Lloc dedicat,
 Pera Temple, en vostre honor &c.
 Altre Temple en Normandia,
 Miraculosament fèu
 Va Bisbe; à qui apareixeu,
 Y per vostra trassa guia:
 Quant malalt allí ha arribat,
 Remey stoba à son dolor &c.

POESIAS VARIAS

lejada está del Mar
Aquesta vostra Capella;
Mes dos vegades a ella
Cada any li pot anar:
Que lo Mont está apartat,
Permetentho son Criador &c.

Vna devota Prenyada,
Del Mar no podent fugir,
Díns l'aygua vingué a parir,
De dos perills deslliurada:
Ab un infant agraciát

Isqué, vencent la maror &c.
De Sant Angel lo Castell
En Aras vos reverencia,
Hont, cessant la pestilencia,
Axugareu lo Coltell,
Perque ja havia cessat
L'Ira justa del Senyor &c.
Puix sou Capitá esforsat
Del Exercit del Senyor,
Defensen's vostre valat,
Miquel, Arcangel Sagrat.

COIGS DELS GLORIOSOS QUATRE SANTIS MARTIRS, IVST,
Pauli, Assici, y Germá.

MARTIRS, puix vostra Virtut
Tant pot ab Deu Soberá,
Pregáu per nostra salut,
Iust, Pauli, Assici, y Germá.

En la Hermita del Peñol,
Dels Angels intitlada,
Desde la Esfera Sagrada
Nos illumina lo Sol:
Per hont allí lo Batisme
Pogueren haver rebut &c.

Foreu iguals en la Fé,
Be, com fills de dos Germans;
Y per ser grans Christians,
Sempre en vosaltres cresqué:

En la Pera, y Cors
Resplandi illur gran Virtut &c.

Los vostres grans exercicis
Foren de la Arquitectura,

Y vers la Suprema Altura
Obráret mil Edificis:

Encaminant per allí
Los Cors, ab grans recitit &c.

Vna Casa reparáret
En la Vila de Tremort,

Hont de las mans de la Mure

Vn Manobra deslliuraret:
Alt, en lo Cel testifica
Vostre singular Virtut &c.
Aquesta obra acabada

A Flasa a's encamináret,
Ahont vn home encontráret
De trista vida, y penada:
Aquell ohí, y parlá,
Essent antes sord, y mut &c.

La vanagloria fugiréit
De aquesta gran Maravella,

Y per apartarvos della
Promptes a Monells partireu a
Hont traguereu de vn Humá
Cos: a Elucifer venut &c.

A Rusi, queu's demanava
Vn Idol, li respongueret:

Que puix Criaturas ereu,
Vn imposible fercava:
En si la vida u's Heva,
De aquest valor convençut &c.

Gerona sera diuocada,
Y per lo Moa celebrada,

Sols perque va esser regada
Ab vostra Sang preciosa:

La Bisbal tambe ho serà,
Puix, que tal part li ha cabut &c.
Puix lo Rey del Cel vos fa

Participants de la Gloria,
Teniuos en la memoria,
Iust, Pauli, Affici, y Germà.

GOIGS EN ALABANSA DE NOSTRA SENYORA DE LA BOVERA.

PVix que Deu vos ha exaltada,
Senyora, en tanta manera,
Siau la nostra Advocada,
Vos, Verge de la Bovera.
Gran alegria sentireu,
Quant lo Arcangel Gabriel,
Vingut del Empireo Cel,
En vostra Cambra l' oireu,
Y de sa noble Embaxada,
Postrat, la resposta espera &c.
La Establa de Betlem
Tant ab vostre Part la honrau,
Que la enveja lo Palau.
Mes ric de Ierusalem,
Veent en ella aposentada
A la que es Verge, y Partera &c.
Goigs, y molt grans vos causaren,
Quant aquells Reys de Orient
A Iesus Omnipotent,
Com a Deu, y Home adararen
En vostra falda Sagrada,
Que sa Real Cadira era &c.
Tant com vos fou dolorosa
De vostre Fill la Passió,
Sa triufant Resurrecció
Vos fonc alegre, y gloriosa,

Creuse, que de Ell visitada
Foreu vos rota primera &c.
Goig molt singular rebereu
Quant Impassible, y Glorios,
Sobre vn Nuvol lluminós,
Dalt al Cel pujar lo vereu:
En est Mon foreu deixada,
Pera ser Medianera &c.
Fonc tambe l' goig estremat,
Quant vingué lo Esperit Sant,
Sas Gracias comunicant
Als del Collegi sagrat:
Della vos deixa adornada,
Com a Esposa verdadera &c.
Compliment de goig feu's donc
En aquell alegria dia,
Que del' alta Gerarquia
Possereu la Corona,
Y tota la Cort Sagrada,
Com a sa Reyna, n's venera &c.

TORNADA.

Puix de Deu sou tant amada,
Com a Mare verdadera,
Siau la nostra Advocada
Vos, Verge de la Bovera,

TAULA

DE LAS POESIAS QUE SE CONTENEN EN LO
present Llibre:

A

A Ara baixes la vista envers la im- munda.	Pag. 1.
Ay! cap de tal en mi, no so Mussol.	p. 6.
Ay! Ay! mal ajau vos, Dama Descac.	p. 9.
A Senyor lluminós, abont anan.	p. 10.
Amor, que de mon be ja no se em- patxa.	p. 16.
Amo à vna Pedra, que fagons es du- ra.	p. 19.
Ab vna pinta de marfil pulia.	p. 22.
Assi jau vn Amadís.	p. 26.
Abans las estelas puras.	p. 30.
Amor, que riurer solia.	p. 34.
Assi janen sepultats.	p. 65.
Ab ser pacific Gintés.	p. 66.
A son nom vens ab excés.	p. 66.
sent de per quim, moria.	p. 81.
A vos, la Lletra ferida.	p. 84.
A vos, ho dic, bella Filis.	p. 86.
Algut segador Planeta.	p. 87.
Ay! cap de greus en la Gent.	p. 91.
A vos, lo Pastor Amintas.	p. 100.
Aquell Senyor resplandent.	p. 106.
A la fe, Senyora mia.	p. 115.
Ab lo llarch temps lo Tigre mes fe- rós.	p. 121.
A la sembra del Honor.	p. 123.
Assi jau vn Escolá.	p. 127.
A nova pida torni.	p. 129.

B

B Rama, ocupada de rabiosos pe- nas.	Pag. 4.
Bella, com vn Serafí.	p. 48.
Be diuen, Senyora mia.	p. 57.

C

C Om à vostre esclau humil.	Pag. 68.
Càntem vn poc del ques' vsa.	p. 76.
Comedia de Santa Barbara.	p. 149.

D

D E las exhalacions, que l' Ayre cria.	Pag. 5.
De la Arca, bont se embarca Natu- ratefa.	p. 5.
Demá Estela fatal la herege Cara.	p. 13.
Desvia vn poc lo arc, cego Punter.	p. 21.
Ditxas, Glorias, y Alegrias.	p. 49.
De la Caritat vinggi.	p. 53.
De venreu tant celebrada.	p. 56.
Dinen, ques' cria vn Ardor.	p. 59.
De Vallfogona parteix.	p. 66.
Dos mil voltas me ha tirat.	p. 69.
De tots los Pans, que ha posats.	p. 71.
Diuen ques' mort lo interés.	p. 77.
Deu la guard, Senyora mia.	p. 77.

Eixos

La de la llengua del aygua. P. 44.
La del Mon la Fé es fugida. P. 51.
Imtà en vos Naturalesa. P. 55.
La pera plorar pesarr. P. 75.
La Amor contra mi's provoca. P. 75.

E

Eixos desmay, que ab desigual cruesa. Pag. 2.
 Estie pera posarme dins de vn foc. p. 6.
 Entre sos braços dolssament tenia. p. 8.
 En poder de Mossen Tuturutut. p. 15.
 En lo regor de certa matinada. p. 16.
 En aquest Sepulcre estre. p. 66.
 En la nit de mos pesars. p. 79.
 En lo temps, quel Rey Perico. p. 105.
 En vn Bosc de Guadarrama. p. 112.
 En las faldas del Somni descansa. p. 122.

L

LOs Raigs del Orient desembayna. Pag. 30.
 Las victimas de Amor dins mi tenia. p. 20.
 La major Gloria he alcançat. p. 53.
 La Monarquia regint. p. 65.
 La condició del Avar. p. 74.
 La Casadera del any. p. 85.
 Lo Solatge de las Masses. p. 88.
 La nit estava en silenci. p. 97.
 Lo Pare de las desgracias. p. 108.
 La Senyora Primavera. p. 114.
 La ronda assititativa. p. 124.

F

FAbi ab vn vll tancar. Pag. 72.
 Flaca parcialitat de ma ventura. p. 119.
 Ferrer ab modos tant bells. p. 128.
 Francesa en lo Mon visqué. p. 129.

G

GAste qui de las Flores de Roessa. p. 2.

H

Hic jacet lo qui cregué. p. 26.

I

IX La prodiga llum, que ab suill ralla. Pag. 2.
 Te no se Amor, en que havem de parar. p. 57.
 La peor donar en tam mon seny esta. p. 21.
 La de la Casa encantada. p. 28.

M

MAla Pasquan's do Den Mossa cor cada. Pag. 81.
 Marit impertinent, que preteneu. p. 102.
 Mateta de Convent s. Santa de Hospital. p. 12.
 Musa, que pretens de mi? p. 26.
 Moltes queixas tinc de vos. p. 66.
 Mira com pasas lo pen. p. 76.
 Monjuic, Cap de Orivell. p. 94.

N

NO mes comparacions, va a tor far. Pag. 17.
 No ferá Persona cuerda. p. 23.
 No es menester que digau. p. 49.
 No

T A V L A T

, Senyora Madalena. p. 94. Reverent, y Amat Rector. p. 61a
 t. mit son curs Apolo apressura. Reverent Rector, y Amat. p. 61a
 72. p. 112.

O

O Tr que de Cervera à Barcel-
 lona. Pag. 13.
 Obert ja lo Vaxell sens arbre, en-
 tena. p. 22.
 Oració Panegirica. p. 137.

P

P Lantant Llovers junt à las Crista-
 llinas. Pag. 7.
 Pera curar de rael, Senyora mia. p. 12.
 Per aygua anaya lo meu Be, vn cerà
 dic. p. 17.
 Per cixos vlls te jur, gentil Madro-
 na. p. 19.
 Petita es, (jo ho confés) la Tacanyo-
 na. p. 20.
 Per vna, no se qui s' es. p. 74.
 Prop lo jorn, quel' Innocent. p. 82.
 Per cert, Madó Cuca-Fera. p. 93.
 Parlemms quatre paraulas. p. 98.
 Puix, Soledat apaxible. p. 135.
 Puix se vá aixi menyscabant. p. 149.

Q

Q Ve nou's vulla mes que à mi. p. 50.
 Que las cosas de aquest Mon. p. 29.
 Que sem' dona à mi quel' Sol. p. 81.

R

R Enunciant las aradas, y las re-
 llas. Pag. 11.
 Reixa cruel, que la claror Divina. p. 14.

F

S

S Ola vna mi ja dent, que li faltava. p. 3.
 Si en eixa perxa, hermosa Sabatera. p. 12.
 Sou, ò Nise, la soma de bellefa. p. 14.
 Si los raigs, ab que apenas me toca-
 ren. p. 18.
 Si pot jaure vn Cos rodo. p. 25.
 Sino es, que vols ser Pastora. p. 37.
 Si sou Coloma, Senyora. p. 70.
 Sobre la Bayeta trista. p. 102.
 Si vols ser Discret parlau à pler. p. 121.
 Si de Barbara Divina. p. 129.
 Si à la gran Dignitat de eixa Presen-
 cia. p. 137.

T

T Iren, aixi del vn al altre Pol. p. 7.
 Temps, que sens temps passares com à
 temps. p. 15.
 Tota apressada la Senyora Aurora. p. 18.
 Tots en coman's alegria. p. 67.
 Tal era la tirania. p. 77.
 Tingué Agenbr, Rey Fenicio. p. 103.
 Tanta temor, Teresa, tanta pena. p. 120.

V

V N Asa treya à pasturar. p. 48.
 Vist los atxaques, y mali. p. 67.
 Vn Canyeló li donava. p. 73.
 à buscar espinacs. p. 76.
 Ja es la mansu anyella. p. 79.
 Volgueu provarme lo amor. p. 81.
 Vn nú macis entre humana. p. 107.
 Vna Ninfa de Sagarra. p. 130.

L

Mitres. 100-8

BC Biblioteca
de Catalunya

Adq. C-MIMAØ
CB. 100 1191734

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001191734

BC 27

